

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav aplikované a krajinné ekologie

**Agronomická
fakulta**

**Mendelova
univerzita
v Brně**

Udržitelný rozvoj venkova v Jihomoravském kraji
Doktorská disertační práce

Vedoucí práce:

doc. RNDr. Antonín Vaishar, CSc.

Vypracovala:

Ing. Lenka Jakešová

Brno 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem disertační práci na téma ***Udržitelný rozvoj venkova v Jihomoravském kraji*** vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v přiloženém seznamu literatury.

Disertační práce je školním dílem a může být použita ke komerčním účelům jen se souhlasem vedoucího disertační práce a děkana Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

V Brně, dne

Podpis doktoranda

PODĚKOVÁNÍ

Dovoluji si vyjádřit své poděkování vedoucímu disertační práce **doc. RNDr. Antonínu Vaisharovi, CSc.** za cenné rady a připomínky, které mi poskytl během tvorby této práce. Velmi si vážím času a důvěry, kterou mi během celého studia věnoval.

Velké poděkování patří také obyvatelům obcí Mikroregionu Olešnicko, Nový Dvůr a Ponávka, bez jejichž spolupráce by nebylo možné tuto práci realizovat. Za odbornou pomoc a školení při práci s programem ArcGIS děkuji Mgr. Romaně Mravcové. Za odborné rady při práci s programem Statistica Base patří mé poděkování také Mgr. Jitce Jakešové. Za technickou pomoc při zpracování disertační práce děkuji paní Janě Pokorné a Michaele Tiché. V neposlední řadě děkuji mým rodičům, kteří mě vždy podporovali ve všech mých rozhodnutích.

Zpracovaná disertační práce byla uskutečněna za podpory stipendijního fondu Interní grantové agentury AF MENDELU v Brně číslo TP6/2010 za rok 2009-2010 v rámci projektu: *Současný stav a vývojové tendence jihomoravského venkova* a za podpory projektu 7. rámcového programu Evropské unie DERREG č. FP7-SSH-2007-1/225 204.

ABSTRAKT

Disertační práce se zabývá hodnocením udržitelného rozvoje Jihomoravského kraje, přesněji venkova: vnitřní periferie, venkova suburbanizovaného a venkova úrodného. Udržitelný rozvoj je charakterizován vyrovnaností ekologického, ekonomického a sociálního pilíře. V rámci zvolené dotazníkové metody byla zkoumána existence rozdílů v udržitelnosti rozvoje zvolených typů venkova Jihomoravského kraje ve vztahu k vybraným proměnným, jimiž byly: pohlaví, věk, vzdělání a zaměstnání obyvatelstva. Další část je zaměřena na hodnocení udržitelného rozvoje na základě objektivních socioekonomických a demografických dat. Analýza ukázala statisticky významné rozdíly ve vnímání jednotlivých oblastí pilířů udržitelného rozvoje ve vztahu k pohlaví jejich obyvatel. Zkoumaná diferenciací má značný význam pro rozvojové perspektivy jednotlivých mikroregionů, které mohou být dále rozvíjeny na základě zjištění plynoucích z předkládaného výzkumu.

Klíčová slova: udržitelnost, venkov, mikroregion Olešnicko, mikroregion Ponávka, mikroregion Nový Dvůr, periferní venkov, suburbánní venkov.

ABSTRACT

This thesis deals with the evaluation of sustainable development in the South Moravian region, specifically: the inner periphery of countryside, suburban countryside and productive countryside. Sustainable development is characterized by the balance of ecological, economic and social pillars. The chosen method of this research was a questionnaire which investigates the existence of differences in the sustainable development of selected types of countryside in the South Moravian region in relation to selected variables, whose factors: sex, age, education and employment. Another section focuses on the assessment of sustainable development on the basis of objective socio-economic and demographic data. The analysis showed statistically significant differences in the perception of individual areas of sustainable development pillars in relation to the gender of the inhabitants. The differentiation examined is of considerable importance for the development perspective of each microregion, which can be further developed on the basis of the findings of the submitted research.

Keywords: sustainability, countryside, Olešnice microregion, Ponávka microregion, Nový Dvůr microregion, peripheral countryside, suburban countryside.

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL	11
2.1	VÝZKUMNÁ OTÁZKA	11
2.2	DESIGN VÝZKUMU	11
2.3	CÍLE A HYPOTÉZY	13
I	TEORETICKÁ ČÁST	15
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA ROZVOJE VENKOVA A ORIENTACE NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ	16
3.1	TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ	16
3.1.1	INDIKÁTORY UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	20
3.2	TYOLOGIE VENKOVSKÉHO PROSTORU	23
3.2.1	SUBURBANIZOVANÝ VENKOV	27
3.2.2	VENKOV ÚRODNÝCH NÍŽIN	29
3.2.3	VENKOV PERIFÉRIÍ	30
3.3	VENKOV JAK HO VIDÍME DNES	32
3.3.1	GRANTY A DOTACE	35
4	METODOLOGIE	37
4.1	METODA VÝZKUMU	37
4.1.1	NÁVRH SOUSTAVY INDIKÁTORŮ PRO IDENTIFIKACI UDRŽITELNÉHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO VENKOVA	39
4.1.2	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	40
4.1.3	PŘÍPRAVA A ZOBRAZOVÁNÍ DAT	41
II	EMPIRICKÁ ČÁST	43
5	CHARAKTERISTIKA JIHOMORAVSKÉHO VENKOVA	44
5.1	SUBURBANIZACE V OKOLÍ BRNA – MIKROREGION PONÁVKA	47
5.2	VNITŘNÍ PERIFÉRIE – MIKROREGION OLEŠNICKO	49
5.3	ÚRODNÝ VENKOV – MIKROREGION NOVÝ DVŮR	52
6	ANALÝZA OBJEKTIVNÍHO HODNOCENÍ ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	55
6.1	ANALÝZA NAVRŽENÝCH INDIKÁTORŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE	55
7	ANALÝZA SUBJEKTIVNÍHO HODNOCENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	64
7.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	64
7.2	VÝZKUMNÝ VZOREK	65

8	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	67
8.1	ANALÝZA PRVNÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU	67
8.1.1	INTERPRETACE A POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ V RÁMCI MIKROREGIONŮ	70
8.2	ANALÝZA DRUHÉ ČÁSTI DOTAZNÍKU	71
8.2.1	INTERPRETACE A POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ V RÁMCI MIKROREGIONŮ	73
8.3	ANALÝZA TŘETÍ ČÁSTI VÝZKUMU	74
8.3.1	INTERPRETACE A POROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ V RÁMCI MIKROREGIONŮ	81
9	DISKUSE A ZHODNOCENÍ.....	89
10	ZÁVĚR.....	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	116
	SEZNAM TABULEK.....	117
	SEZNAM GRAFŮ	118
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	119

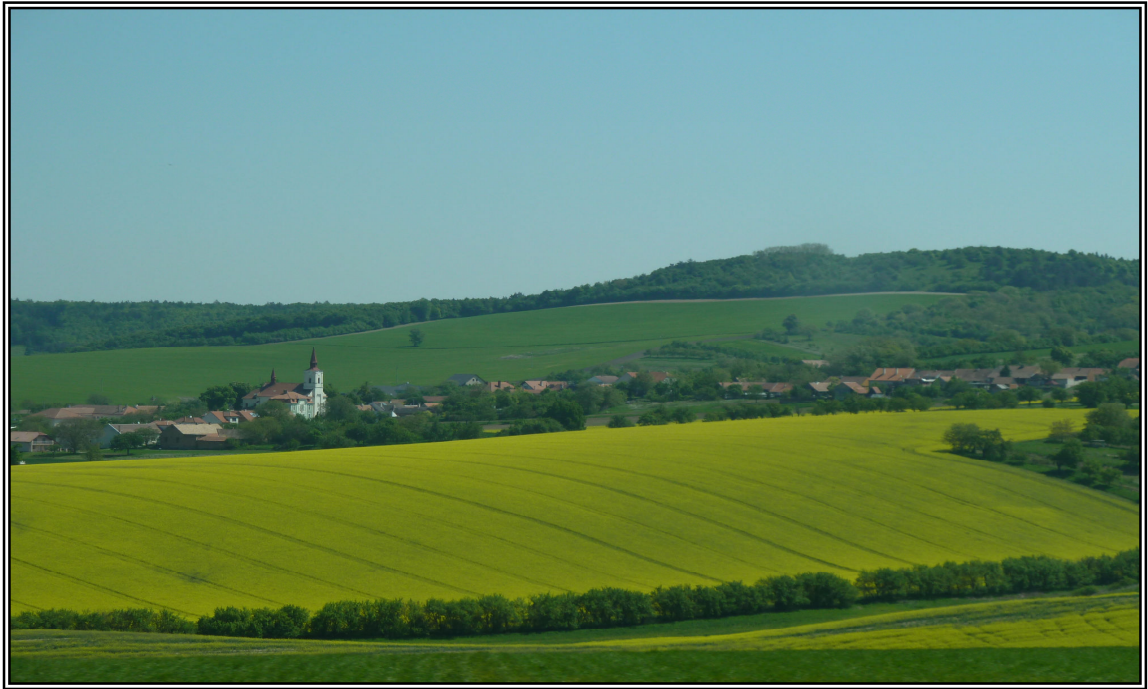

Foto L. Jakešová

*Ted' stojíme na místě, kde se cesta dělí na dvě...
Cesta, po které jsme dlouho šli, je klamně jednoduchá,
hladká superdálnice, po které pokračujeme velkou rychlostí,
ale na konci leží katastrofa.
Ta druhá odbočka – ta po které se „tolik nechodí“,
nabízí naši poslední, naši jedinou šanci pro
dosáhnutí stavu, který zaručí ochranu naší Zemi.*

Rachel Carsonová

1 ÚVOD

V dnešní době již nemůžeme hovořit o venkově jako o homogenním prostoru, zaměřeném převážně na zemědělskou výrobu. Venkov v současné době čelí strukturálním změnám, které významně ovlivňují životní podmínky tamních obyvatel. Ztráta významu zemědělské výroby, nezaměstnanost a stárnutí populace, jsou jedny z nejvýznamnějších změn. Problémem venkova ovšem není pouhá ztráta či změna jeho funkcí, ale také otázka udržitelného rozvoje.

Předkládaná práce se zabývá *Udržitelným rozvojem venkova Jihomoravského kraje*. Jedná se o poměrně složitý pojem s množstvím značně odlišných definic a přístupů. Všechny však obrací svou pozornost od studia přírodních a ekonomických aspektů vývoje k aspektům sociálním. Díky jeho složitosti je potřeba zacházet s tímto pojmem opatrně a od počátku definovat jeho obsah tak, aby bylo jasné, které hledisko práce zastává.

Udržitelný rozvoj je zde chápán jako: „*proces kladoucí důraz na lidský život (schopnost poskytnout sociální a kulturní zázemí) ve zdravém životním prostředí (schopnost udržovat čisté prostředí, zachovat přírodní zdroje) s prosperující ekonomikou (schopnost hospodářského rozvoje, pracovních příležitostí)*“.

Hodnocení udržitelného rozvoje probíhalo ve třech odlišných typech jihomoravského venkova. Jímí jsou: *suburbánní venkov v okolí Brna, dobře průchodný venkov jihomoravských úvalů a periferní venkov při severní hranici Jihomoravského kraje*.

V teoretické části disertační práce jsou zpracována teoretická východiska, literatura a ostatní informační zdroje. Hlavním obsahem práce je hodnocení venkova a udržitelného rozvoje. Teorie dále navazuje na problematiku rozrůstání měst do okolní venkovské krajiny, tzv. suburbanizaci. Jsou charakterizovány úrodné nížiny jihomoravských úvalů a popsána specifika vnitřních periférií. Popis různých stavů a odlišností může být podkladem dalšího výzkumu.

Praktická část předkládané práce představuje empirické šetření skládající se z následujících částí, jimiž jsou: sběr dat, terénní průzkum ve vybraných lokalitách, statistické, grafické a kartografické zpracování dat, sociologické metody šetření – dotazník.

K výzkumu je přistupováno multidisciplinárně a je využíváno jak objektivních statistických kritérií, tak i metod, které vyhodnocují vnímání obce jejich obyvateli. Z objektivního hlediska je udržitelný rozvoj ve vybraných venkovských oblastech hodnocen na bázi stanovených socioekonomických, environmentálních a demografických ukazatelů v pětiletém časovém období. Doplnění holistického pohledu přineslo dotazníkové šetření prezentující hodnocení obyvatel venkovských obcí zastupujících jednu z hlavních rolí při určování rozvoje venkova. Práce zjišťuje nejen názor celého vzorku respondentů na jednotlivé výzkumné otázky, ale u vybraných výzkumných otázek také zkoumá, zda lze nalézt signifikantní rozdíly charakterizující jednotlivé mikroregiony odděleně vzhledem k věku a pohlaví respondentů, vzdělání a zaměstnání. Jsou zjišťovány hlavní rozdíly a diskutovány vztahy mezi vnímáním venkova a jeho obyvateli.

2 CÍL

2.1 Výzkumná otázka

Základní výzkumná otázka, která byla v disertační práci řešena, zní:

- ✓ Jak se z hlediska udržitelnosti liší periferie, suburbie a úrodný venkov Jihomoravského kraje na základě hodnocení jejich obyvatel?

2.2 Design výzkumu

Výzkumný design disertační práce byl koncipován jako deskriptivně-relační. Deskriptivní část popisuje zkoumanou realitu výzkumu. Relační (vztahová) část odhaluje, zda existují vztahy mezi zkoumanými jevy, a jak těsný je tento vztah. Byla vybrána kvantitativní metoda sběru dat a provedeny její statistické analýzy. Vyhodnocení zvolené dotazníkové metody bylo rozděleno do dvou dílčích fází. Každá fáze (šetření) odpovídala předem stanoveným cílům výzkumu. Současně vytvořila synchronii a přinesla obohacení a podklad pro šetření další.

První fáze šetření se zabývala diagnostikou udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje v rámci jeho ekonomického, ekologického a sociálního pilíře. Bylo poukázáno na možnost existence rozdílů v udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje ve vztahu k vybraným proměnným, jimiž byly: pohlaví, věk, vzdělání a zaměstnání obyvatelstva. Součástí analýzy se stala detailní charakteristika respondentů zkoumaných obcí.

V rámci ekologického pilíře byl navíc v dotazníkovém šetření věnován prostor pro výpočet ekologické stopy určující ekologickou náročnost životního stylu obyvatel.

Druhá část se orientovala na proces hlubšího porovnání subjektivních a objektivních hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje.

Tab. 1 Cíle výzkumu

Cíl 1:	Diagnostikovat udržitelnost rozvoje Jihomoravského kraje v rámci ekonomického, ekologického a sociálního pilíře udržitelného rozvoje.	Šetření 1
Cíl 2:	Porovnání subjektivního a objektivního hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje.	Šetření 2

Tab. 2 Výzkumný design

Výzkumné šetření udržitelnosti rozvoje venkova v Jihomoravském kraji		Šetření 1	Šetření 2
	subjekt výzkumu	diagnostika udržitelnosti rozvoje v rámci: – ekonomického pilíře – ekologického pilíře – sociálního pilíře	porovnání: – subjektivního hodnocení udržitelnosti rozvoje (dotazníkové šetření) – objektivního hodnocení udržitelnosti rozvoje (data z ČSÚ a obecních úřadů daných obcí)
	způsob zpracování	statistické vyhodnocení dotazníkového šetření na úrovni tří pilířů udržitelného rozvoje	porovnání výsledků dotazníkového šetření a výsledků obsahové analýzy dat ČSÚ a obecních úřadů
	vzorek	základní souborem jsou obyvatelé obcí: – Olešnice (MR Olešnicko) – Lelekovice (MR Ponávka) – Milotice (MR Nový Dvůr) záměrný výběr	základní soubor, data ČSÚ záměrný výběr
	software	Statistika Base 10	ESRI ArcGIS Desktop

2.3 Cíle a hypotézy

Tab. 3 Cíle disertační práce a zvolené hypotézy

Cíl 1: Diagnostikovat udržitelnost rozvoje Jihomoravského kraje v rámci ekonomického, ekologického a sociálního pilíře udržitelného rozvoje.

Dílčím cílem je zjištění charakteristik respondentů zkoumaných obcí mikroregionů (1.1). V rámci ekologického pilíře výpočet ekologické náročnosti životního stylu obyvatel, tzv. ekologické stopy (1.2). Posledním cílem je odhalení, zda rozdíly udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje v rámci tří pilířů souvisí s proměnnými, jimiž jsou pohlaví, věk, vzdělání a zaměstnání (1.3).

Hypotézy (H) a výzkumné předpoklady (VP)

VP1: Vnímání *polohy obce v rámci Jihomoravského kraje; rekreační atraktivitu území; spokojenosti se stavem životního prostředí; vhodnosti území pro rozvoj podnikání; dostatku kulturního vyžití v obci* je odlišné vzhledem k **pohlaví** jejich obyvatel.

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů mezi muži a ženami.

H_A: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů mezi muži a ženami.

VP2: Vnímání *polohy obce v rámci Jihomoravského kraje; rekreační atraktivitu území; spokojenosti se stavem životního prostředí; vhodnosti území pro rozvoj podnikání; dostatku kulturního vyžití v obci* je odlišné vzhledem k **věku** jejich obyvatel.

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na věku.

H_A: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na věku.

VP3: Vnímání *polohy obce v rámci Jihomoravského kraje; rekreační atraktivitu území; spokojenosti se stavem životního prostředí; vhodnosti území pro rozvoj podnikání; dostatku kulturního vyžití v obci* je odlišné vzhledem ke **vzdělání** jejich obyvatel.

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na dosaženém vzdělání.

H_A : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na dosaženém vzdělání.

VP4: Vnímání *polohy obce v rámci Jihomoravského kraje; rekreační atraktivitu území; spokojenosti se stavem životního prostředí; vhodnosti území pro rozvoj podnikání; dostatku kulturního vyžití v obci* je odlišné v závislosti na **oboru zaměstnání** obyvatel.

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

H_A : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání výše uvedených faktorů v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Cíl 2: *Porovnání subjektivního a objektivního hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje.*

Výzkumné předpoklady (VP)

VP 1: *Subjektivní a objektivní hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje se liší.*

Práce se pokusí charakterizovat a porovnat subjektivní (dotazníkové šetření) a objektivní (data ČSÚ a data obecních úřadů sledovaných obcí) hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje.

I TEORETICKÁ ČÁST

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA ROZVOJE VENKOVA A ORIENTACE NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ

3.1 Trvale udržitelný rozvoj

Středem zájmu vědních disciplín se stalo řešení problémů týkajících se udržitelného rozvoje a jejich vztahů k venkovu. Předkládaná disertační práce je zaměřena na studium udržitelnosti venkova v Jihomoravském kraji, proto bylo nezbytné studovat literaturu zaměřující se na tyto dva aspekty.

I přestože s pojmem „udržitelnost“ akademická a vědecká sféra pracuje již od první poloviny 80. let, široká veřejnost se s tímto pojmem často vůbec nesetkala. Potvrzuje se ta skutečnost, že vymezení toho, co je udržitelné a co už udržitelné není, je velmi obtížný úkol. V pojetí komise G. Brundtlandové (1987) udržitelný rozvoj znamená: *“Takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby“*. Cheltenham in Moseley (2003) popisuje udržitelný rozvoj jako dynamický proces, který umožňuje všem lidem, aby využili svých schopností ke zlepšení kvality jejich života způsoby, které současně chrání a zlepšují životodárné systémy.

Hlavní myšlenkou je zajistit rovnováhu mezi třemi základními pilíři: sociálním, ekonomickým a environmentálním. Pouze vyvážený rozvoj těchto tří pilířů může vést k udržitelnému rozvoji (WCED, 1987). Jednotlivé rozměry či pilíře rozvoje se však nesmí chápat izolovaně, nýbrž jako součásti jedné stavby (Moldan, 2001). Jinými slovy, jedná se o proces, který se snaží integrovat udržitelným způsobem ekonomické, sociálně-kulturní a environmentální cíle (Kearney a kol., 1994).

Plánování udržitelného rozvoje musí vycházet z věrohodné analýzy stavu všech tří pilířů a z popisu jejich vzájemného vztahu a ovlivňování (Mezřický, 2005). V globálním pojetí je cílem rozvoje udržitelného venkova dosáhnout udržitelného hospodářského rozvoje a zlepšení životních podmínek, což zajistí, že venkovské regiony budou atraktivním místem pro život a budou schopny pozitivně přispět k národnímu hospodářství (Woods, 2011).

Na bázi udržitelného rozvoje se od roku 1992 setkáváme s velmi důležitým dokumentem nazvaným „Agenda 21“, který rozpracovává principy udržitelného rozvoje

v globálním měřítku do jednotlivých problémových oblastí. Dokument Agenda 21 je věnován uplatnění principů udržitelného rozvoje v místních podmínkách. Také Česká republika (tehdy ještě Československo) se ve stejném roce přihlásila k myšlenkám udržitelného rozvoje.

Jako popisuje Griffiths a kol. (2004), přechod na udržitelnost venkova musí být založen na vytváření dobré životní úrovně např. zachováním a ochranou základních životních podpůrných procesů či využíváním obnovitelných zdrojů. Jenže jak dosáhnout udržitelného rozvoje, když se občas stává, že vyváženost pilířů je porušena a dává se přednost jen jednomu z nich, což vede k jejich nerovnováze? Nejčastěji se uvádí, že k tomu, aby mohl být rozvoj udržitelný, je třeba směřovat všechny pilíře stejným směrem. Pilíře by se měly doplňovat, všechny by měly být nástroji i cíly zároveň. Vzhledem k povaze a cílům různých institucí či jedinců však může docházet k preferování pouze jednoho z pilířů, zatímco zbývající dva jsou potlačeny [4].

Pro **ekologický pilíř** je určující odpovědný postoj a odpovědné chování k životnímu prostředí a uchování přírodních zdrojů (Šimková, 2008). Je nutné chránit přírodní zdroje pro získání energie a výrobu potravin. Udržitelný rozvoj také potřebuje lepší užití zemědělské půdy, a s tím související zlepšení zemědělských praktik a omezení spotřeby chemických hnojiv a pesticidů (Jeníček, 1999). Jihomoravský venkov byl zejména v minulosti narušen intenzivním zemědělstvím a jeho důsledky. V případě venkova lze sledovat jak celkovou degradaci jeho životního prostředí – tedy negativní environmentální rozměr, tak i pozitivní environmentální význam venkova ve srovnání s městem. Mezi příklady patří výstavba ekologických domů, vliv zdrojů obnovitelné energie na krajinu, rozvoj ekoturismu, kvalitně realizované územní systémy ekologické stability, chráněná krajinná území, systém NATURA 2000 atd.

Pro **ekonomický pilíř** je určující udržitelný hospodářský rozvoj spojený s rostoucími příjmy obyvatel, tj. prosperující místní ekonomika, ekonomická soudržnost a vliv na jiné činnosti v lokalitě, dostupnost a kvalita pracovní síly atd. [21]. Podle Zemana (2002) je základní myšlenkou rozšíření “rámce aktivit” překračující tradiční ekonomické vymezení. Ekonomický pilíř se zaměřuje na zvýšení konkurenceschopnosti a zajištění udržitelného růstu spravované lokality (Stejskal, Kovárník, 2009). Obecně platí, že ekonomický růst je kompatibilní s udržitelným rozvojem – pokud je to správný

druh ekonomického růstu. Růst, který vzniká na základě rychlého vyčerpání zdrojů, není ani ekologicky ani ekonomicky udržitelný (Jeníček, 1999).

Ekonomický pilíř je snadněji měřitelný než sociální udržitelnost, protože může být definován a číselně vyjádřen (Munro, 1995). Dle Moldana a Braniše (2003) vychází ekonomický rozměr udržitelnosti z nutnosti zachovat při veškeré hospodářské činnosti základní kapitál a využívat jen vyprodukovaného zisku. Avšak například periferní venkov sledovaný v této práci zpravidla nemá kapitál pro nastartování podnikatelských aktivit. Proto pochází řada investorů z jiných regionů, z měst nebo i ze zahraničí. V některých případech může dojít k tomu, že nové aktivity nezaměstnávají místní pracovní síly, nekooperují s místními podnikateli ani nenakupují v místních obchodech. V takových případech je přínos podnikatelských aktivit pro konkrétní venkov snad jen s výjimkou daně z nemovitosti minimální. Na druhé straně jsou obce povinny odstraňovat komunální odpad vzniklý z takových aktivit nebo udržovat místní komunikace, po nichž probíhá doprava k těmto aktivitám.

Pro *sociální pilíř* udržitelnosti je určující sociální soudržnost, zdraví, vzdělání, sociální uznání, kvalita žití - kvalita života se týká bydlení, veřejné dopravy, dopravní dostupnosti, úrovně veřejných služeb [21]. Sociální rozměr udržitelnosti se tedy týká jednak lidí jako jednotlivců a jednak společnosti (Moldan a Braniš, 2003). Je důležité, aby byly zajištěny základní potřeby všech lidí, a aby všichni dostali příležitost naplnit své tužby po lepším životě (WCED, 1987). Velký význam pro rozvoj lokality zejména ve venkovských oblastech a v malých (odlehklých) obcích mají laické znalosti. Těmito znalostmi podle Husáka [18] disponují především všichni místní aktéři, a to rezidenti, nerezidenti i starousedlíci. Znamená to, že je to právě místní populace, která má mít rozhodující slovo při definování trvalé udržitelnosti rozvoje venkovské krajiny.

Problémem venkovských obcí je stárnutí populace v důsledku přirozeného vývoje, která vyžaduje inovaci sociální infrastruktury, výstavbu zařízení pro seniory a pro volnočasové aktivity. Jak však popisuje Majerová a kol. (2005), v důsledku poklesu tradičních forem každodenní komunikace mezi lidmi na vesnici bude sociální integrace starých lidí stále těžší.

Zde si můžeme povšimnout, že jednotlivé přístupy k trvale udržitelnému rozvoji se liší podle toho, zda zdůrazňují ekologický, ekonomický nebo sociální pohled. Ekologický přístup klade důraz na životní prostředí a přírodní zdroje. Ekonomický

přístup klade důraz na efektivnost růstu, stabilitu a sociální přístup je zaměřen na kvalitu života.

Problematikou udržitelného rozvoje České republiky se zabývá několik pracovišť. Na poli akademickém zde působí především Univerzita Karlova v Praze se svým Centrem pro otázky životního prostředí, Fakultou sociálních věd (Centrem pro sociální a ekonomické strategie) a Fakultou přírodovědeckou (Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje). Zapojuje se také České vysoké učení technické (Ústav prostorového plánování, Fakulta architektury) a další vysoké školy. Z dalších institucí, které se zabývají výzkumem v oblasti udržitelného rozvoje je potřeba jmenovat například Ústav pro ekopolitiku, o.p.s., TIMUR, o.s., Civitas per Populi, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo životního prostředí a Český statistický úřad (Kučerová, 2009).

U nás byl termín definován přímo zákonem o životním prostředí a zní: *„Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému“* (17 § 6 odst. 1 zákona č. 17/1992 Sb.).

S udržitelností se setkáváme také v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. *„Udržitelný rozvoj území je takový rozvoj, který spočívá ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství, a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích“* (§ 18 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb.). Územní plánování má tedy jasný cíl: v území dosáhnout takových podmínek, které umožní harmonický a vyvážený rozvoj území a docílí spokojenosti obyvatel.

Důležitým impulsem byl proces přistoupení k Evropské unii, která považuje udržitelný rozvoj za jeden ze základních principů, jímž se musí společnost řídit (Moldan, 2001). Podle této strategie je udržitelný rozvoj *„... zastřešující cíl Evropské unie stanovený ve Smlouvě, kterým se řídí všechny politiky a činnosti Unie. [...] Má za cíl neustále zlepšovat kvalitu života a životní podmínky na zemi pro současné i budoucí generace. Za tímto účelem podporuje dynamickou ekonomiku s maximální zaměstnaností a vysokou úrovní vzdělání, ochranu zdraví, sociální a územní soudržnost*

a ochranu životního prostředí ve světě míru a bezpečnosti, a to při respektování kulturní rozmanitosti“ [15].

Idea udržitelného rozvoje se projevuje i v dokumentech České republiky a to ve Strategickém rámci udržitelného rozvoje ČR. V České republice byla schválena Strategie udržitelného rozvoje v roce 2004 a její základní úlohou bylo upozornit na existující i potenciální problémy, jež by mohly ohrozit přechod ČR k udržitelnému rozvoji, a iniciovat opatření, jak těmto hrozbám předejít nebo je alespoň zmírnit [13].

Podle Měřického (2005) by se úspěšná strategie udržitelného rozvoje měla stát věcí každého občana – např. prostřednictvím změny chování vzorců v domácnosti. S podobnou myšlenkou přichází i Urbášková (2005), podle níž by strategie měla přispět především k harmonickému rozvoji jednotlivých regionů ČR, ke snižování regionálních disparit a k podpoře ekonomického růstu v regionech.

3.1.1 Indikátory udržitelného rozvoje

K plánování udržitelného rozvoje je vhodné využívat indikátorů udržitelného rozvoje. Tímto souhrnným výrazem označujeme ukazatele, jejichž pravidelným sledováním a vyhodnocováním lze sledovat posun společnosti směrem k udržitelnosti či od ní (Mezřický, 2005). Indikátor je: *“prostředek navržený ke snížení velkého počtu dat a ukazatelů směrem k jejich jednodušší formě při zachování jejich podstatného smyslu a původního významu“* [22]. Indikátory je možné využívat na porovnání, vyhledávání problémů, zpracování strategií, programů, projektů, informování o stavu území (Huba a kol., 2000).

V první řadě musí indikátory reflektovat změny dosažené za určité časové období. Musí být jasné spojeny s určitým problémovým okruhem v plánovacím procesu. Měly by umožnit měřit a vyhodnocovat jednotlivé základní složky udržitelnosti. Zároveň by soubor indikátorů neměl být příliš rozsáhlý, aby nebyla narušena transparentnost jednotlivých indikátorů, a aby byl umožněn jejich snadný monitoring a vyhodnocení (Mezřický, 2005). Ideálně by tedy měly být jednoduché, pochopitelné a měřitelné (Smith, 2002; Winograd, 1995).

Důležitými mezinárodními organizacemi zabývajícími se vývojem indikátorů jsou například OSN (Organizace spojených národů), evropské centrum GRID (Global

Resource Information Database), EHK (Evropská hospodářská komise), Statistická kancelář pro EUROSTAT, Světová banka a další.

Využití jednotné sady ukazatelů umožňuje sběr srovnatelných informací o dosaženém pokroku směrem k udržitelnosti rozvoje na místní úrovni v rámci celé Evropy, za podmínky, že se iniciativy sledování zúčastní velký počet místních úřadů. V evropském kontextu lze uvést několik sad indikátorů:

- Millenium Development Goals Indicators – MDG – sada 60 indikátorů, jejichž shromažďování zajišťuje Organizace spojených národů.
- TISSUE (CORE 1, CORE 2) – všechny indikátory nejsou mezinárodně kompatibilní zejména z důvodu dostupnosti dat.
- European Common Indicators - ECI (Společné evropské indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni). Společné evropské indikátory (viz Tab 4) jsou myšleny jako doplňkové k indikátorům definovaným na národní či místní úrovni [12].
- Urban Audit – společná evropská statistická databáze velkých měst sloužící k mezinárodnímu srovnání.
- Sustainability Tools and Targets for the Urban Thematic Strategy – STATUS projekt navázal na Tématickou strategii městského životního prostředí EU.
- Vlámské indikátory – sada 80 indikátorů sloužících k mezinárodnímu srovnání.
- Local Indicators of Sustainable Development – sada 68 indikátorů na celostátní, regionální i místní úrovni sledovaných vládou Velké Británie.
- Environmental Sustainability Index – ESI – sada 76 indikátorů rozdělených do 5 základních okruhů.
- Construction Related Sustainability Indicators – CRISP – indikátory sledující udržitelný rozvoj měst.
- Indikátory pro malé obce – pilotní sada indikátorů navržená a prakticky aplikovaná v obcích Ústeckého kraje [19].

Tab. 4 Společné evropské indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni

1. Spokojenost občanů s životem v obci, všeobecná spokojenost občanů s různými rysy života v obci.
2. Místní příspěvek ke globální změně klimatu emise CO ₂ (vyjádřené jako ekologická stopa).
3. Místní doprava a přeprava osob, denní přepravní vzdálenosti a způsoby přepravy.
4. Dostupnost veřejné zeleně a místních služeb, dosažitelnost nejbližší veřejné zelené plochy pro místních obyvatele a dosažitelnost základních služeb.
5. Kvalita vnějšího ovzduší, počet dnů s dobrou a zdravotně nezávadnou kvalitou ovzduší.
6. Cestování dětí do a ze školy, způsoby dopravy, které děti používají k cestování mezi domovem a školou.
7. Udržitelný management obce a místních podniků, podíl státních i soukromých organizací, které přijaly a využívají environmentální a sociální způsoby řízení (EMS a EMAS).
8. Hluková zátěž, podíl obyvatel vystavených škodlivým hladinám hluku.
9. Udržitelné využívání půdy (land-use), udržitelný rozvoj, obnova a ochrana ploch a půdy v rámci obce/města.
10. Udržitelné výrobky, podíl certifikovaných ekologicky šetrných výrobků a produktů ekologického zemědělství na celkové spotřebě.

Pramen: www.uur.cz/images/pap/kapitolaA/A22_EvropskeDokumenty_20061206.pdf

Konceptu udržitelnosti se také dostalo celé řady negativních reakcí (Heilig in Nátr, 2005). Lze souhlasit s autorovou myšlenkou zdůrazňující, že to co je udržitelné pro dnešní generaci, nemusí být stejné pro generaci budoucí. Každý si přece pod pojmem udržitelnost může představit něco jiného. Stejně tak tomu je v zájmovém území této studie. Oblast vnitřních periférií bude mít diametrálně odlišné životní zájmy než je tomu v okolí Brna či v úrodných oblastech jižní Moravy.

Indikátory udržitelného rozvoje v České republice

Sledováním indikátorů je pověřen Český statistický úřad, zpracováním se zabývají Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu či Ministerstvo

financí. O míře udržitelnosti vypovídají indikátory ze Situačních zpráv ke Strategii udržitelného rozvoje ČR. Indikátory se zabývají také Územně analytické podklady pro obce a kraje vycházející ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Na krajské úrovni se v hojné míře využívá sada Společných evropských indikátorů ECI. Na místní úrovni se sadou indikátorů udržitelného rozvoje zabývá TIMUR – Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj. TIMUR byla první organizací, která začala v České republice prosazovat projekt společných Evropských indikátorů (ECI).

3.2 Typologie venkovského prostoru

Předkládaná práce se zabývá venkovem Jihomoravského kraje. Jak ale definovat pojem „venkov“? Pohledy na vymezení venkova jsou velmi rozmanité, různí se z hlediska jednotlivých vědních oborů, odlišné je i vnímání pojmu venkov v jednotlivých státech a regionech [7]. Zásadní otázkou je, zda je vůbec možné vymezit venkov jednoznačně a pokud ano, za jakých podmínek a k jakému účelu (Bínek a kol., 2009).

K potížím při vymezování venkova přispívá i překrývání pojmu „venkovský“ region (prostor, území) s pojmy, jako jsou „periferní“ (okrajový, obvodový), „marginální“ (okrajový, mezní), „rurální“ (venkovský, zemědělský, rolnický) [9] nebo „suburbanizovaný“ (okrajový, ležící mimo kompaktní zástavbu města). Při vymezení venkova se nemůžeme vyhnout pojmu město. Tato vymezení nejsou jednoduchá. Některé teorie staví pojmy venkov a město do protikladu, jiné vedle sebe. V každém případě se město od venkova odlišuje v mnoha směrech, zároveň však dochází k jejich prolínání. Proto je těžké stanovit hranici, a především v suburbiích se jedná o nelehký úkol (Majerová a kol., 2005).

V odborné literatuře můžeme najít různé definice, ve kterých je vzhledem k účelu vymezení použito odlišných kritérií. Z hlediska demografického lze venkov vymezit nízkým počtem a hustotou obyvatel, z hlediska urbanistického specifickým typem zástavby, z hlediska socioekologického například jiným způsobem života (Majerová a kol., 2005). V geografii se nejčastěji venkov vymezuje na základě hodnocení převažujících funkcí území (zemědělské, výrobní, lesnické, obytné a rekreační). Dále se často vymezuje na základě geografické polohy, měřítka a územní diferenciaci.

V kontextu regionálního rozvoje pak na bázi hodnocení míry rozvojového potenciálu (Chromý, Marada, Jančák, Havlíček, 2010).

Venkov se obvykle vyznačuje menší hustotou osídlení, menšími sídly, vyšší zaměstnaností v zemědělství, určitým sepětím místních obyvatel s přírodou a krajinou, architektonickým rázem a charakterem zástavby a určitým životním stylem [8].

Podobně definuje venkov také Velký sociologický slovník (1996): „*Venkov je obydlený prostor mimo městské lokality tradičně charakterizovaný orientací na zemědělství a menší hustotou obyvatel, ale i jiným způsobem života, většinou propojeným s přírodou, a také s jinou sociální strukturou ve srovnání s městem*“.

Perlín [20] vymezuje venkov jako prostor, který zahrnuje jak krajinu, tak i venkovská sídla. Pojem venkov tedy integruje jak nezastavěné území, tak i zastavěné území malých sídel – vesnic. Navíc neexistuje jen „jeden“ venkov, ať již ve smyslu sociálního konstruktů, či prostorově vymezené entity.

Dle Binka a kol. (2007) je venkov svou prostorovou strukturou a charakterem hospodářství a společnosti specifickou částí socioekonomické sféry, která pro podporu rozvoje vyžaduje také specifický přístup. Objektivně proto nelze vytvořit jedno univerzální vymezení, ale je možné a účelné vymezovat věcně podložené klasifikace venkovského území ve vztahu k jejich konkrétnímu využití. Ve zmíněném pojetí, je venkovský prostor vše, co není prostorem městským, urbánním. Mimo města však neleží jen venkov. Znamená to tedy, že venkov umí být co nejvíce nezávislý na civilizaci a kultuře, město chce být co nejvíce nezávislé na přírodě (Blažek, 2004).

Z pohledu nové regionální geografie lze venkov vnímat jako socio-prostorový proces, během něhož vzniká prostorová jednotka jako část prostorové struktury společnosti (Chromý, Marada, Jančák, Havlíček, 2010).

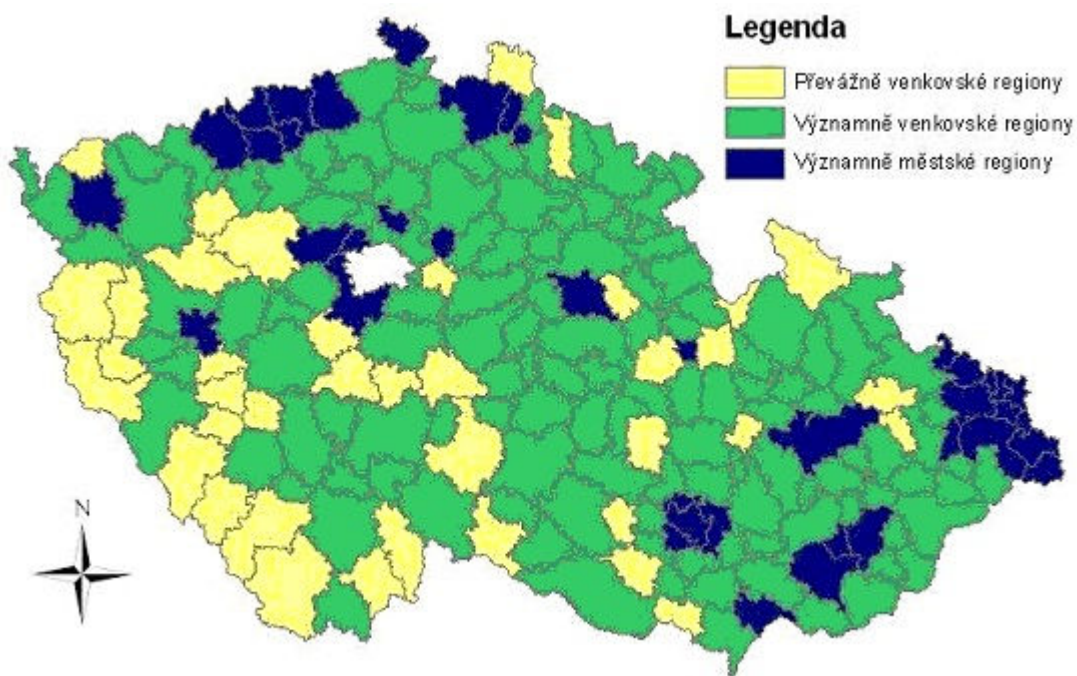
Jinak chápou definici venkova autoři článku: „Vnímání venkova: klíčový fenomén jeho rozvoje?“ Venkov zde nevidí jako specifický „neměstský“ prostor, ale jako společenství lidí s charakteristickým životním stylem, definované na základě určitých znaků, vlastní identity. Tito lidé utvářejí venkov a mají také svou specifickou identitu (Kučera Z., Kuldová S., 2006).

Neexistuje tedy jasná hranice mezi tím, co je ještě město, a tím, co je již venkov; neexistuje totiž ani jednoznačná definice těchto dvou pojmů [9].

Jedinou všeobecně uznávanou národní definicí je vymezení OECD, jenž pro konvenční vymezení venkova používá ukazatele hustoty zalidnění. Tato kritéria vytvořená OECD označují na místní úrovni ty venkovské oblasti, jejichž hustota zalidnění je nižší než 150 obyv./km². Na úrovni regionů rozlišujeme tři základní kategorie podle podílu obyvatelstva regionu žijícího ve venkovských obcích:

- **převážně venkovské regiony** - více než 50 % obyvatel žije ve venkovských obcích,
- **významně venkovské regiony** – ve venkovských obcích žije 15 až 50 % obyvatel,
- **významně městské regiony** – ve venkovských obcích žije méně než 15 % obyvatel.

Na území ČR byla hraniční hodnota hustoty zalidnění snížena na 100 obyv./km² (viz Obr. 1). Rozloha venkovských regionů podle tohoto vymezení pak činí 78 370,9 km², tj. 99,4 % území státu, a žije v nich zhruba 88,6% obyvatel (Wokoun a kol., 2008, Perlín, 2009).

Obr. 1 Venkovské regiony podle ORP

Pramen: PERLÍN, R. (2009): Vymezení venkovských obcí v Česku. Obec a finance, 2009, č. 2, s. 38–42.

Definice statistického úřadu EU (EUROSTAT) používá vedle kritérií hustoty zalidnění také absolutní počet obyvatel; dle získaného údaje o stupni urbanizace lze regiony opět rozdělit na tři kategorie:

- **hustě obydlené zóny** s hustotou zalidnění nad 500 obyv./km²,
- **přechodné zóny** s hustotou zalidnění větší než 100 obyv./km² a počtem obyvatel alespoň 50 000, které nespádají do první kategorie,
- **řídce obydlené zóny**, které zahrnují všechny ostatní obce a seskupení obcí, které nesplňují výše uvedená kritéria (tedy venkovský prostor).

Poslední vymezená kategorie se dále dělí na tři podskupiny: extrémní venkovské osídlení (do 8 obyv./km²), méně zalidněné venkovské oblasti (8 – 50 obyv./km²) a venkovské oblasti (50 – 100 obyv./km²) (Bínek a kol., 2007).

Český přístup k vymezení venkova

Podle republikové varianty jsou venkovským prostorem všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel a dále obce s velikostí do 3 000 obyvatel (po přijetí zákona o obcích § 3 zák.č. 128/2000 Sb.), které mají hustotu zalidnění menší než 150 obyv./km², pokud nejsou sídlem alespoň správního obvodu obce s rozšířenou působností nebo vyššího územního celku. Varianta stanovená Jihomoravským krajem říká, že venkovský prostor tvoří obce, které nemají statut města nebo jejich počet obyvatel je nižší než 4 000 (průměr let ze stavů obyvatel k 31. 12. 2003 až 2007) [10].

Český statistický úřad vymezuje venkov v osmi variantách dle krajů ČR, přičemž kombinuje různou velikost obcí (počet obyvatel) s různou hustotou zalidnění (Bínek a kol., 2009). Na základě těchto kritérií Trnková (2005) ve své studii zdůrazňuje, že k největšímu poklesu počtu venkovského obyvatelstva došlo v okresech Praha – západ (z 56,39 % na 17,84 %), Brno – venkov (z 50,14 % na 18,49 %), Vyškov (z 47,14 % na 27,67 %) a Blansko (z 46,85 % na 28,06 %) [8].

Ministerstvo pro místní rozvoj doplňuje ve Strategii regionálního rozvoje ČR [4] typologii podle polohy venkovských obcí a vymezuje tři typy venkovských oblastí:

- **příměstský venkov** – venkovské oblasti v zázemí velkých měst, jsou ovlivněny převážně suburbanizací a zaznamenávají výrazný nárůst své populace,

- **mezilehlý venkov** – průměrně rozvinuté venkovské oblasti ve větší vzdálenosti od velkých sídelních center, ale s dobrým dopravním spojením, ve kterých se nachází rekreační potenciál pro zázemí městských oblastí,
- **odlehlý venkov** – periferní venkovské oblasti, jsou řídce obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních sítí [5].

Na základě historických, sociálních, ekonomických a fyzickogeografických kritérií identifikuje Perlín (2003) v českém venkovském prostoru několik základních typů venkovského osídlení:

- suburbánní zóna,
- venkov v bohatých zemědělských oblastech,
- severní(bohaté) Sudety,
- jižní(chudé) Sudety,
- vnitřní periférie,
- moravsko-slovenské pomezí.

Problematikou sledování regionální diferenciací venkovských obcí se dále zabývá Perlín, Kučerová, Kučera (2010); Perlín (2009); Chromý, Jančák, Marada, Havlíček (2011), regionální diferenciací se potom zabýval Hampl (2010); Halás, Klapka (2010); Siwek, Bogdová, 2007 a další.

Aby mohla být hodnocena udržitelnost Jihomoravského kraje v rámci jeho diferenciací, bylo území nejdříve rozčleněno do základních 3 typů území. Bylo zvoleno následující členění: *venkov periférií, venkov suburbanizovaný a venkov úrodný*. Předpokládá se, že v každém typu venkova bude poměr jednotlivých pilířů udržitelnosti rozdílný.

3.2.1 Suburbanizovaný venkov

U pojmu „venkovský prostor“, bude zajímavé sledovat, čím je tvořen, co jej charakterizuje a co jej odlišuje od okolí. Rýsuje se zde nový problém, a to globalizace vesnice. Nejvíce se to týká vesnic, ležících v bezprostřední blízkosti velkých měst, kde lze v posledních letech zaznamenat zvýšený zájem o bydlení (Kašparová, Rozehnalová

a kol., 2008). Dlouhodobě tak probíhá transformace venkova a okolní krajiny. I na venkov proniká „nevesnická“ zástavba, která je charakteristická v suburbánních oblastech (Baše, 2002).

Proces suburbanizace je definován jako proces rozrůstání měst do venkovské a přírodní krajiny (Wokoun a kol., 2008). Nejvýznamnějším identifikačním rysem suburbanizace je dle Puchera (2002) nízká hustota zástavby, dále nesouvislá rozptýlená výstavba a segregace funkcí a sociálních skupin obyvatelstva. Města se prostorově rozrůstají do okolní přírodní a venkovské krajiny, vznikají nové příměstské zástavby a satelitní městečka, nákupní nebo průmyslové zóny (Šilhánková a kol., 2007). Podle Hniličky (2005) na tyto pojmy navazují závažnější slovní spojení jako ztráta místa a ztráta identity. Tyto lokality můžeme zjednodušeně rozčlenit podle převládající funkce na dva druhy: rezidenční (obytné) a komerční (pracovní a obslužné) (Ouředníček, 2008).

Oba jmenované druhy suburbanizace pak mají za následek pokles celkové rozlohy přirozených a přírodě blízkých ekosystémů, vyznačují se nároky na zábor půdy i náklady na budování patřičné infrastruktury (Szentesiiová, 2009).

Motivací mnoha lidí stěhujících se z měst na jeho okraj je vidina „vlastního levnějšího bydlení“ a naplnění tak svého snu.¹ K podobným závěrům došla také Šilhánková a kol. (2007), která zmiňuje hodnotu rodinného bydlení jako jeden z hlavních faktorů migrace do zázemí měst. Obdobné úvahy blíže popisuje také Mulíček (2002) a Baše (2009). Vlastní zahrada přímo navazující na rodinný dům je, jak se zdá, silným motivem, pro který jsou lidé ochotni vzdát se výhod městského způsobu života (Hnilička, 2005). Z tohoto vyplývá, že ty příjmové skupiny obyvatel, které mají možnost volby, dávají přednost bydlení v menších obcích v okolí Brna z důvodu nižších cen stavebních pozemků, ale i příjemného prostředí, přírodního zázemí a v neposlední řadě i značné vstřícnosti místních úřadů (Binek a kol., 2011).

Vztahem mezi suburbanizací a dopravou se zabýval i Ptáček (2002) a Pucher (2002), kteří zdůrazňují, že klíčovým znakem suburbanizace je naprostá dominance individuální

¹ Se suburbanizací se v globálním měřítku setkáváme v období po 2. světové válce zejména v USA, kde se v masovém měřítku začalo realizovat to, co dnes nazýváme „americký sen“ tj. vlastní bydlení v rodinném domě na venkově (Šilhánková a kol., 2007).

automobilové dopravy. Na toto prudké zvýšení objemu individuální automobilové dopravy, a s tím spojené zhoršení kvality životního prostředí, naráží také Seltzer (2002) a Sýkora (2002). Kvalita života se tak v těchto oblastech, do kterých se lidé stěhují především za klidem a čistým prostředím, paradoxně snižuje. Oblasti s nízkou hustotou osídlení však není možné efektivně obsloužit veřejnou hromadnou dopravou. Většina obyvatel tak nemá jinou alternativu, než použít osobní automobil (Sýkora, 2002).

Za důležitou podmínku uvažovaného rozvoje považuje Temelová (2008) přístupnost krajiny a napojení na přírodu. Je třeba respektovat přírodu a její ochranu a budovat nová obydlí s ohledem na životní prostředí. Jak však upozorňuje Chuman, Romportl (2008), stavby vznikající v zázemí měst fragmentují přírodní prostředí a způsobují narušení krajiny, mění krajinný ráz. Proces suburbanizace proto musí být regulován. Macešková (2008) vidí koordinaci a stanovení limitů v dalším využití území v tvorbě územních plánů, které stanovují limity využití území. V našem případě bude okraj města Brna zajímavý přinejmenším pro investory zakládající své průmyslové zóny jak je tomu v Modřicích, v okolí Černovické terasy či Slatině (Mulíček, Olšová, 2002). Cílem trvale udržitelného rozvoje je zachování co největšího podílu současně nezastavěného území města a co největší opětovné využití přes stavbových ploch – brownfields (Šilhánková a kol., 2007).

Jak konstatuje Hoskovcová (2008) ve své práci, v rámci udržitelného rozvoje území je potřeba vytvořit takové podmínky ve městě Brně, které zabrání dalším nežádoucím migracím z města.

3.2.2 Venkov úrodných nížin

Jedná se o venkov v bohatých zemědělských oblastech – venkov v oblastech se stabilizovanou a intenzivní zemědělskou výrobou. Díky tradiční a velmi významné roli zemědělské výroby zde došlo k intenzivnímu využití krajiny pro zemědělskou rostlinou výrobu (oblast českého Polabí s rozšířením i na dolní Poohří, moravské úvaly).

Jednotlivá sídla jsou větší, protože zdejší půda dokázala uživit více obyvatel, a jsou od sebe relativně vzdálená s většinou dobrou dopravní dostupností.

V daných venkovských sídlech či okolních městech vznikaly a existují zemědělské provozy a závody zpracovatelského průmyslu. Díky zemědělství, které se v těchto

oblastech zachovalo, a také díky větší soudržnosti obyvatel se v těchto sídlech udržují tradiční venkovské sociální vzorce chování a zvyky [20].

3.2.3 Venkov periferií

Venkovské oblasti nacházející se v zázemí měst mají bezesporu nejvýhodnější pozici a rozvojové předpoklady. Naopak nejproblematictější skupinou jsou periferní venkovské oblasti řídky obydlené, izolované od spádových měst a hlavních dopravních tahů. Tato území jsou soustředěna především při hranicích krajů [17].

V mnoha charakteristikách je periferní venkov viděn jako horský a nebo pohraniční (marginální) region. Perifernost a marginalita jsou často považovány jako synonymum. Rozdíl mezi těmito pojmy spočívá ve stupni integrace území v systému, kdy periférie je napojena na socio-ekonomicko-kulturní síť, přičemž marginální území není v systému integrované (Seidl, Chromý, 2010). Marginální oblasti stojí na pokraji ekonomického zájmu hlavně díky tomu, že nemají dostatečně silné výrobní faktory. Problémy marginálních území jsou obecně složitějšího rázu než problémy periferií. Venkov periferií má dobré podmínky pro extenzivní zemědělství, přesto je zde podprůměrná zaměstnanost v primárních odvětvích. S vysokou mírou „zemědělskosti“ vnitřních periferií je v našich geografických podmínkách spojen ještě další znak. Musil a Müller (2008) za periférie považují také území s nízkou hustotou zalidnění, měřenou počtem obyvatel na km². Venkovská sídla jsou malá a od sebe nepříliš vzdálená [20]. Tato malá venkovská sídla jsou limitována místním trhem a bez základních zařízení nemohou být udržitelná, což přirozeně vede k vysoké nezaměstnanosti (Vaishar, Zapletalová, 2010).

Z hlediska sociálně-ekologického jsou vnitřní periferie územími, která se dlouhodobě vylidňovala, a to jak v důsledku negativních přirozených přírůstků obyvatelstva, tak i v důsledku migrace obyvatel. V periferiích je nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva než na ostatních územích země, je tam nedostatek pracovních příležitostí, což vede k tomu, že hodně lidí z těchto území vyjíždí za prací. Součástí tohoto jevu je málo pracovních příležitostí v terciárním sektoru a také nízký podíl ekonomicky aktivních obyvatel, kteří bydlí v periferiích a pracují v terciárním sektoru (Musil, Müller, 2006).

Do další skupiny sekundárních znaků patří polohové charakteristiky a dopravní dostupnost, které ve své práci studuje Čermák (2005). Všeobecně platí, že dopravní

dostupnost z periferií je horší než z ostatních území, a periferní oblasti jsou vzdáleny od hlavních center (Ferrão, Lopes, 2004). Vnitřní periférie se v České republice zpravidla nacházejí na okrajích metropolitních regionů a v menším rozsahu na hranicích sfér vlivu sousedních regionálních středisek (Musil, Müller, 2008). Ze studií provedených Millerem (2008) také vyplývá, že periferní území leží obecně ve vyšších nadmořských výškách.

Faktory podmiňující perifernost území se v čase mění, a vyvíjí se i intenzita jejich působení (Drápela, 2010). V periferiích pozorujeme zanikání prvků, které posilovaly sociální inkluzi. Příkladem změn zhoršujících situaci obyvatel periferií je omezování veřejné dopravy, služeb, pošty, trvalých i mobilních prodejen, uzavírání malotřídních škol, mizení venkovských hospod, zanikání sportovních klubů (nedostatečná populační základna), spolků, sdružení apod. Je také zřejmé, že část populace žijící v periferiích trpí sociální izolací (Musil, Müller, 2006). Na sociální aspekt periférií a posun výzkumu od prostorových/územních (horizontálních) rozdílů k výzkumu sociálních a ekonomických rozdílů uvnitř společnosti reagoval Havlíček, Chromý, Jančák, Marada (2005).

Sociologicky jsou také zaměřené práce Musila a Müllera (2006). Tito autoři vnímají vnitřní periférie jako: *„území s takovými sociálními znaky jejich obyvatelstva a jejich sídel, které signalizují, že jde o území, jehož obyvatelé nemohou participovat na obvyklých aktivitách, k nimž by je jejich občanství opravňovalo a na něž aspirují. Jde často o omezení, která se týkají práce, zdravotní péče, školství, sociálních služeb, ale také občanských aktivit“*.

O dva roky později vydali autoři (Musil, Müller, 2008) další studii, jejímž cílem bylo vymezení a popis vnitřních periferií, spojený s charakteristikou jejich umístění na území České republiky. Vnitřní periférie jsou zde interpretovány opět sociologicky, to jest jako prostor se specifickými sociálními znaky, a cílem studie je upozornit na to, že periférie jsou opomíjeným mechanismem sociálního vyloučení.

Výzkumem periférií se zabývá řada českých autorů poukazujících na tuto problematiku z mnoha stran. Jedním z pohledů je analýza teoreticko metodologických rámců výzkumu polarizace prostoru na bázi krajů a okresů (Havlíček, Chromý, Jančák, Marada, 2005). Dalším je pak jakýsi alternativní směr výzkumu periferních oblastí. Jde o výzkum periferních až marginálních oblastí především na mikroregionální a lokální

úrovni (Vaishar, Zapletalová, Nováček). Na vývoj periférií lze pohlížet i sociologicky jako na prostor se specifickými sociálními znaky, tak jak je tomu v případě Musila, Mülera (2008). Řada autorů také poukazuje na nezbytnost zkoumání kulturních aspektů kvality života (Jeřábek, 2005; Jančák, Havlíček, Chromý, Marada, 2008). Otázkami udržitelnosti ve vztahu k marginálním regionům se dále zabývali například Cudlínová a Těšitel (2000).

V odborné literatuře se setkáme s novým chápáním periférie související s propojením informačních a komunikačních technologií, především internetu a mobilních komunikací, které přináší příležitost k udržitelnému rozvoji venkova, resp. periferních oblastí (Reinöhllová, 2005). Podle jiných autorů může být periférie přitažlivá pro kreativní obyvatele angažované ve znalostní ekonomice za předpokladu, že disponuje výraznými přírodními atraktivitami (McGranahan, Wojan, Lambert, 2011). V mnoha případech jsou však periferie přirovnávány k synonymu „zaostávající regiony“ a odstranění periférií je hlavním úkolem vlády, která se snaží bojovat proti regionálním rozdílnostem (Ferrão, Lopes, 2004). V zahraniční literatuře oblast venkova, udržitelného rozvoje a marginality dále zpracovávají ve studiích např. Woods (2011); Tryzna (1995); Bowler, Bryant, Cocklin (2002); Moseley (2003); Labrianidis (2004) a další.

Periférie se také ocitají pod tlakem globálních procesů. Někdy jsou chápány jako hrozba v podobě hrozícího zániku jejich identity, jindy mohou podporovat specifika venkovských oblastí jednotlivých regionů. Tyto odlehle okrajové mikroregiony nabízejí prostor pro zachování zvláštních prvků regionální identity (rekreace, ochrana), která se podílí na formování specifických znaků periférií (Fialová, 2001). Hovoří-li se o periferii jako převážně o venkovském prostoru, pak těmito hodnotami jsou: tradice – identita – kultura. Venkov bude v budoucnu stále naléhavěji vyhledávaným klidným prostorem v porovnání s městem (Reinöhllová, 2005).

3.3 Venkov jak ho vidíme dnes

Český venkov se na první pohled neliší od venkovského prostoru v jiných oblastech střední Evropy. Venkov byl formován v dlouhém, staletí trvajícím vývoji a postupně se přeměňoval od původní dominantní zemědělské funkce k současné mnohem větší variabilitě funkcí [20]. Nyní žije na venkově trvale již jen asi čtvrtina populace ČR. Lze

řící, že ve většině případů to již nejsou venkované. Obyvatelé jsou dnes svou existencí většinou vázáni na města (Baše, 2002).

Současný stav našeho venkova, tj. vesnic a krajiny, která je obklopuje, je výsledkem složitého dějinného vývoje. Budoucnost našeho venkova je závislá jednak na konkrétním stavu jeho části, jednak na celé řadě podmínek a předpokladů vycházejících z možností hospodářského a politického vývoje české republiky (Sýkora, 1998). Chceme-li udržet, popřípadě vrátit venkovu jeho osobitost a jedinečnost, musíme chápat obnovu a rozvoj vesnice a zvelebení okolní krajiny, jako syntézu kulturně historických, estetických, ekologických a hospodářských souvislostí; jejich účinné propojení a kontinuální rozvíjení přispěje zároveň k rostoucí identifikaci obyvatel vesnice s jejich domovy (Knopp a kol., 1994).

Co tedy nejvíce ohrožuje venkov?

1. Neujasněná dlouhodobá koncepce a zmenšující se rozměr českého zemědělství
2. Změny v zemědělské výrobě, které negativně ovlivňují zpracovatelský průmysl
3. Snížená úroveň dopravní a technické obsluhy
4. Nedostatečná občanská vybavenost a dostupnost služeb
5. Chátrání historických objektů a nefunkčních zemědělských staveb
6. Znehodnocování ŽP v obcích (lokální topeniště, odpady)
7. Odchod vzdělanějších a mladých obyvatel z vesnic

Tradiční venkov s dominantními zemědělsko-výrobními funkcemi, samozásobitelstvím, konzervatismem a řadou dalších ekonomických, sociálních, urbanistických či architektonických znaků je v současné době již do značné míry neexistujícím prostředím, resp. v různých oblastech setrvaly různé znaky více či méně v souladu s funkčností sídla a udržitelností života. Prosazují se vlivy z městského prostředí a tradiční nabývají nových forem (Bínek a kol., 2009).

Venkov se vyvíjí, změnila se organizace a technika zemědělské výroby, zvýšila se mobilita venkovských obyvatel a dostupnost informací, což přispělo ke zvýšení atraktivity venkova nejen po stránce hospodářské, ale i duchovní a kulturní. Zároveň však tyto změny vedly k výraznějšímu rozvoji nezemědělských funkcí, k vytváření nových vzájemných vztahů, nového způsobu myšlení i chování venkovských obyvatel, ke ztrátě přímého vztahu k půdě a ke ztrátě kontaktu s přírodou. Mnohé problémy

současnosti se výrazněji projeví na venkově především v zemědělství a lesním hospodářství jako odvětvích nejbližších přírodě (Urbášková, 2005). Trendy ukazují, že zemědělství, i v tradičně venkovských regionech nebude hrát dominantní úlohu v pracovních aktivitách obyvatel venkova, a to nejen v ČR, ale ani v ostatních členských státech EU (Majerová a kol., 2005). S podobnou myšlenkou přichází také Vaishar a Zapletalová (2010), pro které zemědělství na venkově přestalo zastávat dominantní funkci. Stále více obyvatel venkova nachází pracovní příležitosti v jiných resortech, především ve službách. Zemědělci se mohou stát aktéry venkovského rozvoje bez ohledu na to, zda budou nebo nebudou provozovat čistě zemědělskou činnost. Své předchozí zkušenosti mohou využít pro jiné formy podnikání, mohou se rekvalifikovat, a v každém případě zůstávají součástí existujících sociálních sítí (Majerová, 2005). Uplatnění principu trvale udržitelného rozvoje a propojení zemědělství s ochranou životního prostředí má pro venkov jako nositele přírodních zdrojů rozhodující význam, a je pro něj novou perspektivou (Urbášková, 2005). Udržitelný venkov se však nemůže zabývat pouze úpadkem zemědělství, ale měl by řešit i otázky zlepšení infrastruktury, sociální spravedlnosti, zaměstnanosti a diverzifikace (Griffiths a kol., 2004). To vše spolu s rozvojem regionálního zpracovatelského průmyslu a využívání místních surovin a zemědělských produktů bude mít podle Sýkory (1998) vliv na zachování venkovského osídlení.

Významným pilířem rozvoje venkova jsou ovšem samotní lidé, kteří vstupují do interakcí mezi sebou s různorodými názory, což tvoří rozvoj velmi obtížným (Galvasová a kol., 2007). Předpokladem rozvoje Jihomoravského kraje je podpora kvalitního života lidí, kteří v oněch regionech bydlí, a má napomoci k vyrovnání regionálních nerovností (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2008). To, aby se venkovské oblasti staly trvale udržitelnými, bude vyžadovat mnohem víc než rozvoj infrastruktury či technický rozvoj. To vše bude v konečném důsledku nedostatečné pro realizaci trvale udržitelného rozvoje. Do udržitelného rozvoje se musí zapojit místní lidé a společně tak sdílet odpovědnost, náklady, rizika i přínosy z toho plynoucí. Co především chybí, jsou programy podporující práci dobrovolníků, neziskových organizací a občanských skupin zabývajících se rozvojem venkova (Griffiths, 2004, s. 135). Dále jen v krátkosti shrnuji některé z možných druhů finanční pomoci.

3.3.1 Granty a dotace

Významnou dlouhodobou pomoc na cestě k udržitelnému rozvoji představují finanční podpory pro celou škálu subjektů ze všech možných sektorů (veřejný, soukromý i neziskový). V souvislosti se současným rozpočtovým obdobím EU 2007 – 2013 bylo pro Českou republiku vyčleněno velké množství dotačních financí na různorodé aktivity. Většina těchto dotací je průběžně rozdělována prostřednictvím operačních programů. Vedle evropských dotací, jež tvoří v současnosti většinu dotačních peněz, které jsou v České republice k dispozici, existují také dotace na národní úrovni.

Z Evropské perspektivy je rozvoj venkova v České republice zakotven ve strategickém dokumentu Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013 a realizuje se prostřednictvím programového dokumentu Program rozvoje venkova ČR na období 2007–2013. Jistě nelze opominout ani nejvýznamnější evropský dotační program na podporu venkova a zemědělství tzv. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). Vítaná je také Přeshraniční spolupráce, kterou může Jihomoravský kraj využít především v rámci Přeshraniční spolupráce s Rakouskem a Slovenskem [14].

Dotace na národní úrovni představují prostředky, které jsou plně hrazeny ČR, přičemž je pro ně nutno vyjednat povolení ze strany EU. Orgán, který na všechny dotace, jež jdou ze státního rozpočtu dohlíží, je Ministerstvo financí ČR (Holeček a kol., 2009).

Jihomoravský kraj má řadu možností, jak čerpat dotace ke svému rozvoji. Na úrovni krajů jsou zásadními strategickými dokumenty programy rozvoje krajů. Ve všech těchto programech je venkov zmiňován, a obvykle je předmětem některého opatření, okruhu či cíle za účelem toto území rozvíjet. Pro Jihomoravský kraj je to Regionální operační program NUTS 2² Jihovýchod pro období 2007–2013, schválený Evropskou komisí v listopadu 2007. Kraj si připravuje a implementuje své vlastní regionální operační programy a zaměření podpor (Stejskal, Kovárník, 2009).

² Zkratka „NUTS“ se v zemích sdružených do Evropské unie používá tzv. „nomenklatura územních statistických jednotek“ nejen pro statistické účely, ale i pro nám již známé regionalizační činnosti a potřeby regionální politiky na úrovni Evropské unie (Hudečková, Lošťák., Ševčíková., 2008).

V Regionálním operačním programu NUTS 2 Jihovýchod jsou problémy venkovského prostoru charakterizovány pouze v obecné poloze, a přesná definice zde není uvedena [17]. Prioritní osa 3 tohoto programu a zejména oblast podpory 3.3 je věnována udržitelnému rozvoji měst a venkovských sídel (rozvoj sektoru služeb, občanské vybavenosti, revitalizaci území, budování infrastruktury aj.). Na tuto prioritní osu bylo z fondů EU vyčleněno 201,5 mil. €, tj. 28,6 % ROP JV. Úloha krajů regionu NUTS 2 Jihovýchod spočívá zejména v koncepční a výkonné činnosti samosprávných orgánů v oblasti regionálního rozvoje. Podkladem pro zpracování Regionálních operačních programů regionu soudržnosti Jihovýchod se kromě dokumentů a legislativy na evropské a národní úrovni vycházelo i z dokumentů na regionální úrovni, a to především ze Strategie rozvoje Jihomoravského kraje, Programu rozvoje kraje Vysočina a dalších dílčích zpracovaných dokumentů obou výše zmíněných krajů.

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje do roku 2013 má šest prioritních os:

- Hospodářství, Životní prostředí, Lidské zdroje, Osídlení, Dopravní a technická infrastruktura, Spolupráce.

Na oblast venkova se zaměřuje jak prioritní oblast 1 Hospodářství (zejména okruh D – zemědělství a lesnictví), tak prioritní oblast 4 Osídlení (okruh B – venkovský prostor), kde je stanoven globální cíl: Rozvíjet venkovský prostor jako prosperující, atraktivní, kulturní a integrované území, podporované funkční infrastrukturou a dostupnou občanskou vybaveností harmonicky spjatou s venkovskou krajinou a využívající potenciál krajiny, přírodní a kulturní dědictví.

Mezi specifické cíle pak patří diferencované zvýšení atraktivity venkovských obcí pro bydlení i pro podnikání prostřednictvím zkvalitňování jejich dopravní a technické infrastruktury a občanské vybavenosti, rozvinutí podmínek specifických pro oblast cestovního ruchu a diverzifikace podnikatelských aktivit ve venkovských oblastech Jihomoravského kraje [9].

Z tohoto přehledu lze dospět k závěru, že Česká republika má řadu nástrojů, které mohou z různých pozic ovlivňovat rozmisťování investic v území, a tak podporovat jeho udržitelný rozvoj.

4 METODOLOGIE

4.1 Metoda výzkumu

Disertační práce je směřována k průzkumu „udržitelnosti“ diferencovaného venkova Jihomoravského kraje a to z pohledu přírodních zdrojů, sociálních zdrojů a ekonomické výkonnosti.

Prvním metodologickým krokem byla volba regionální úrovně, na níž bude sledování probíhat. I když z názvu práce jasně vyplývá požadavek provést analýzu udržitelného rozvoje Jihomoravského kraje, bylo potřeba tuto myšlenku podrobněji rozvést, a promyslet, na jaké úrovni by měl výzkum probíhat. Na základě studia dostupné literatury [7, 8, 10] bylo rozhodnuto území Jihomoravského kraje rozdělit na takové typy venkova, které dle Strategie Jihomoravského kraje [16] a Strategie regionálního rozvoje ČR území [4] charakterizují nejvíce.

Výzkum byl tedy proveden ve třech rozdílných venkovských oblastech; respektive ve třech venkovských mikroregionech reprezentujících diferencovaný venkov. Každý z těchto mikroregionů je specifický, a předpokládá se, že v každém modelovém území bude váha jednotlivých pilířů udržitelnosti rozdílná.

V zájmových mikroregionech byly posléze vybrány nižší územní jednotky, tedy spádové obce zvolených mikroregionů. Bude-li k výzkumu přistupováno multidisciplinárně a využíváno jak objektivních statistických kritérií, tak i subjektivních metod a hodnoceno vnímání obce jejich obyvateli, jeví se tento postup vhodný pouze pro malá území. Stejně tak vzhledem k obtížnosti a časové náročnosti terénního průzkumu se zvolená územní úroveň jeví jako nejvhodnější. Pro účel této práce výše odůvodněné rozdělení dostatečně zohledňuje vnitřní diferenciaci venkova Jihomoravského kraje. Současně jsou však zřejmé některé problémy spojené s vyslovením obecnějších závěrů vyplývajících z dotazníkového šetření. Tyto závěry se budou vztahovat pouze na zvolenou obec z mikroregionu. Otevírají se zde možnosti budoucích výzkumů pokrývajících všechny obce zkoumaných mikroregionů. Zmíněný záměr však přesahuje rámec předkládané práce.

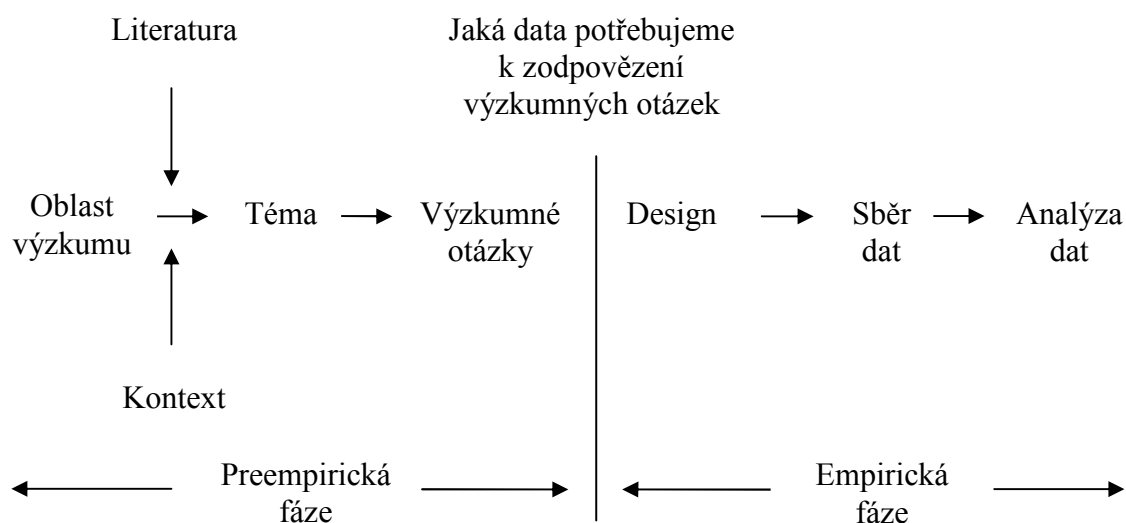
Mikroregion Olešnicko byl zvolen s cílem zachytit některé z problémů obcí nacházejících se při vnější hranici Jihomoravského kraje, a svou polohou a postavením spadajících do tzv. *vnitřní periferie*. To jsou území, která se hospodářsky nerozvíjejí,

demograficky stárnou, mají nižší sociálně-ekonomickou úroveň a horší technickou i sociální infrastrukturu. Jako protipól byl za harmonické území zvolen *úrodný venkov* demonstrováný na území mikroregionu Nový Dvůr. Tento mikroregion je naopak nejúrodnější, charakteristický tradičním pěstováním vína a rozvojem ovocnářství a místních tradic. V zázemí města Brna se pak nachází poslední studovaný mikroregion Ponávka; to je území silně *suburbanizované* s dobrou technickou i sociální infrastrukturou.

Výzkum se zabývá oblastí hodnocení vývoje území a jeho udržitelností. V současné době není k dispozici metodika, která by umožnila měřit a utřídit míru udržitelnosti jednotlivých procesů (Nátr, 2005). Hodnocení udržitelného rozvoje však vyžaduje multidisciplinární přístup. Při hodnocení je zapotřebí propojení spolupráce mnoha odborníků s širokou veřejností. Z tohoto důvodu byly prvotně osloveny obecní úřady vybraných obcí a proveden krátký rozhovor se starosty, kteří poskytlí informace o aktuálním stavu obce. Do výzkumu byli rovněž zapojeni obyvatelé obcí.

Zapojení veřejnosti do hodnocení udržitelnosti je velmi důležité. Jak popisují zahraniční autoři (Bien, Lappe, Rathgeber, 2005), v měnícím se společensko-kulturním prostředí venkova už lidé na venkově nejsou pouze pasivními spoluúčastníky, ale jsou také aktivně zapojeni do rozhodování, a subjektivní vnímání jejich situace a jejich sociálního chování má přímý vztah k transformačním procesům. Pouze samotní obyvatelé území mohou pomoci rozpoznat, zdali se jejich obec rozvíjí či nikoliv.

Hodnocení subjektivních názorů bylo nutné propojit s měřitelnými daty. Stěžejním se stal výběr vhodných indikátorů, které pomohou hodnotit rozvoj a kvalitu života obyvatel v daném místě. Následoval výběr takových dat (ukazatelů), která v sobě nesou informaci o sledovaném procesu, a na základě kterých jsme schopni udržitelnost měřit (Mezřický, 2005, s. 81). Vývoj území byl rovněž potřeba hodnotit průběžně na základě pravidelného sledování místních dat v delší časové řadě. Bez pravidelného sledování nelze udržitelný rozvoj monitorovat.

Obr. 2 Model výzkumu (dle Punch, 2008, s. 31)

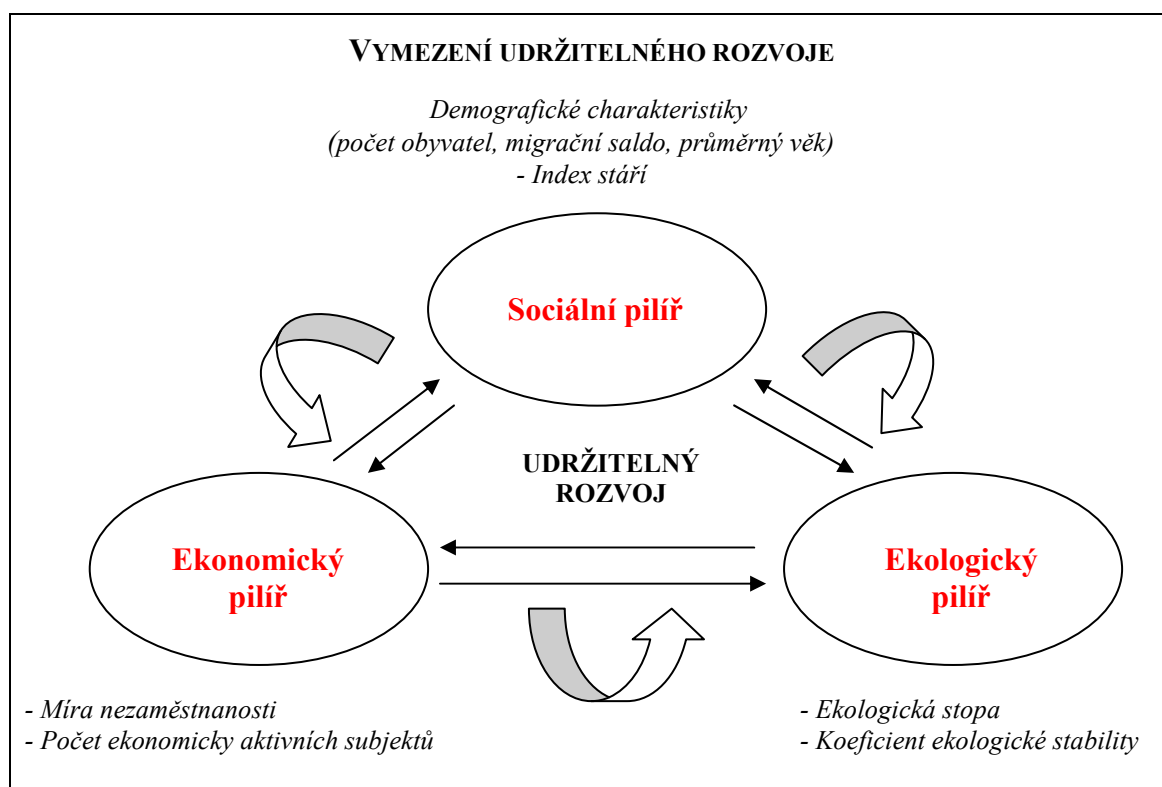
4.1.1 Návrh soustavy indikátorů pro identifikaci udržitelného rozvoje jihomoravského venkova

V první řadě je důležitá volba vhodných indikátorů. Jedná se o výzkum vyžadující volbu takových ukazatelů, které jsou pro poznání mikroregionů významné a charakteristické, a které disponují relativně komplexnější vypovídací schopností. Byly vybrány ty indikátory, které mají převážně souhrnný charakter, dostatečně velkou informační hodnotu a jsou měřitelné. Účelem nebylo sledovat a poté porovnávat vývoj co možná nejširšího souboru indikátorů. Takový přístup by vedl k nahromadění velkého množství výsledků s velmi odlišnou reprezentativností. Vhodnější se proto jevil výběr užší skupiny indikátorů, kterou lze považovat z hlediska rozvojového potenciálu za nejvýznamnější (Mezřický, 2005).

Časová řada je sestavena z dostupných dat vztahujících se z převážné části k posledním pěti rokům 2006–2010. Nejedná se tedy o hodnoty vyplývající z aktuálního roku. Pětileté období bylo zvoleno především z toho důvodu, že pokud by bylo uvažováno dlouhé časové období, mohlo by se stát, že se zprůměrují protichůdné trendy do tendencí, které ve skutečnosti nikdy nenastaly. To se ovšem může stát i při kratší časové řadě - pokud během ní dojde k diametrálním změnám, což se v tomto případě neprojevovalo. Analýzy časových řad poskytují informace o vývojových tendencích jednotlivých indikátorů a jejich změn v čase, a umožňují další, již detailnější posouzení rozdílů ve sledovaných oblastech. Většina údajů byla získána na základě

analýzy dat z Českého statistického úřadu a záznamů obecních úřadů, popřípadě z dostupných zdrojů jako např. databáze Ministerstva financí a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Vybraný soubor indikátorů charakterizuje úroveň udržitelnosti v rozdílných venkovských oblastech. Do souboru byly vybrány jak ukazatele hodnotící populační (demografické) charakteristiky obce a ukazující na jeho dynamiku v posledním období (*počet obyvatel, migrační saldo, průměrný věk*), tak také ukazatele sledující socioekonomickou charakteristiku populace (*index stáří, míra nezaměstnanosti, počet registrovaných ekonomických subjektů*). Ukazatel ekologické charakteristiky byl doplněn výpočty koeficientu ekologické stability a ekologické stopy.

Obr 3. Diagram stanovení pilířů udržitelného rozvoje (Pramen: vlastní konstrukce)

4.1.2 Dotazníkové šetření

Vzhledem k výzkumnému vzorku, tématu a hloubce výzkumu byla práce doplněna o kvantitativní metodou dotazníkového šetření.

Základním sledovaným souborem byli obyvatelé obcí zkoumaných mikroregionů. Vzhledem k obtížnosti a časové náročnosti terénního průzkumu byla za každý

mikroregion vybrána jedna obec při zachování dostatečné míry reprezentativnosti výběrového souboru. Výzkum tedy probíhal ve spádových obcích vybraných mikroregionů, tzn. v obci Olešnice, Lelekovice a Milotice. Bylo zapotřebí překonat hlavní problém, kterým bývá distribuce dotazníků a zároveň schopnost získat reprezentativní skupinu respondentů (Disman, 2005). V tomto případě byla pro výzkum využita spolupráce se základními a mateřskými školami v daných obcích. Dotazníky směřované obyvatelům obce byly distribuovány do rodin za pomoci dětí příslušných škol tak, aby pokryly co největší škálu respondentů.

Hlavní výhodou dotazníku je jednoduchost jeho použití. Umožňuje rychlé a ekonomické shromažďování dat od velkého počtu respondentů (Chráška, 2003).

Nevýhodou použité metody je, že postihne určitou věkovou a sociální skupinu lidí, a hrozí tak jisté zkreslení. Výsledky tak nelze bez výhrad vztáhnout na celou cílovou populaci. Na druhou stranu však postihne skupinu obyvatel již stabilizovanou s patřičným zázemím, ochotnou spolupracovat a zabývat se rozvojem jejich obce. Odpověď na dotazník bylo dobrovolné, a tak se výzkumu zúčastnily pouze skupiny respondentů, mající zájem začlenit se do procesu rozvoje své obce.

V průběhu sestavování dotazníku bylo usilováno o co nejméně položek (otázek), optimálně pokrývajících sledovanou problematiku (Hendl, 2005). Zde bylo zapotřebí vytvořit soubor otázek, zjišťující váhu jednotlivých pilířů pomocí nepřímých dotazů, jelikož subjektivní význam „udržitelného rozvoje“ je pro mnohé respondenty neznámý (většina z nich se s tímto pojmem vůbec nesetkala). Dotazníkové šetření prezentuje subjektivní hodnocení představitelů venkovských obcí kteří mají hlavní roli při určování rozvoje venkova. Předpokládá se, že udržitelnost je vnímána jednotlivými osobami a skupinami odlišně, a podmíněna hodnotovou stupnicí daných osob. Proto byl analyzován nejen celý vzorek respondentů, ale v rámci vybraných otázek (otázka 20, 21, 22, 23, 29; viz Příloha PVI – VIII) byly hledány i rozdílnosti v percepci v závislosti na věku či zaměstnání respondentů apod. Přínosnost zjištění se odráží ve směřování případné pomoci a podpory rozvoje venkovského prostoru Jihomoravského kraje.

4.1.3 Příprava a zobrazování dat

Sběrem dat byl získán ve výzkumu informační materiál vypovídající o zkoumané realitě zvoleného tématu. Dalším úkolem bylo hledání možností, jak tento materiál optimálně

fixovat, upravit a zobrazit. V této části výzkumu byla veškerá data zaznamenána do elektronické podoby prostřednictvím programů MS Word 2003 a MS Excel 2003. Tabulky a grafy jsou užitečným prostředkem přibližujícím vztahy mezi kategoriemi a umožňujícím čtenáři lépe pochopit argumentaci ve výzkumném šetření (Hendl, 2005).

Analýza získaných dat byla provedena běžnými metodami popisné statistiky. Pro rozbor prostorových vztahů a trendů byla data, sesbíraná v empirické části, vizualizována a popřípadě dále analyzována v dílčích kartografických výstupech. Zpracování proběhlo v software firmy ESRI ArcView 9.1 nad mapovým podkladem - WMS službou CENIA (<http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>). Práce byla v průběhu výzkumu zálohována tak, aby nedošlo v případě náhodné ztráty k jeho zničení.

II EMPIRICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA JIHOMORAVSKÉHO VENKOVA

Problematika venkova a jeho typologie byla probírána v teoretické části práce. Popsáno bylo mnoho definic, které naznačují, že přesná definice venkova je velmi obtížná.

Podle republikové varianty bylo do venkovského prostoru Jihomoravského kraje zařazeno 612 obcí, podíl obcí tedy činil 90,9 % a řadí se tak na třetí místo s nevyšším počtem obcí v ČR (10,7 % všech venkovských obcí ČR). Do venkovského prostoru podle krajské varianty vymezení patřilo o 35 obcí více - 647 obcí (96,1 % z celkového počtu obcí), na ploše 6 091 km² (84,7 % z výměry kraje), v nich žilo téměř 507 tisíc obyvatel (44,2 % obyvatel kraje). Z pohledu počtu obyvatel nejvíce venkovských obyvatel žilo v okrese Brno - venkov (74,8 %). Nejčastěji jsou na venkově zastoupeny obce s méně než 500 obyvateli (62 % obcí). Malá sídla do 200 obyvatel jsou typická především pro kraj Vysočina, ve většině ostatních krajů jsou nejpočetnější obce s 200 až 499 obyvateli. Obcí s počtem obyvatel vyšším než 2 000 bylo 56 (8,7 % z počtu obcí ve venkovském prostoru) [9].

Jihomoravský kraj leží na jihovýchodě České republiky při hranicích s Rakouskem a Slovenskem. V rámci České republiky sousedí s pěti kraji – od západu k východu je to kraj Jihočeský, Vysočina, Pardubický, Olomoucký a Zlínský [15]. Brno, jako správní středisko kraje ležící na soutoku Svatky a Svitavy, získává díky své strategické poloze situované na křižovatce dálnic ve směru Praha, Vídeň, Bratislava a Olomouc konkurenční výhodu a status rušného mezinárodního obchodního centra. Jihomoravský kraj je vymezen 7 okresy: Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo, rozdělen je na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a je tvořen 67 mikroregiony³. Svou rozlohou (719 541 ha), jež představuje asi 9 % území ČR, a počtem obyvatel více než 1 147 tisíc, se Jihomoravský kraj řadí k největším krajům v ČR (Selešovský a kol., 2002).

³ Mikroregion je územní celek, který je tvořen soustavou venkovských obcí s horní hranicí počtu obyvatel 2000–5000. Mikroregiony jsou vymezeny přírodními, geografickými, historickými souvislostmi a sociálně-ekonomickými vztahy v území. Až následně dostávají mikroregiony formální právní podobu (Škrabal I. a kol., 2006).

polohou klesá podíl zaměstnaných v zemědělství a roste podíl zaměstnaných ve službách (32 % pracujících venkova).

V Jihomoravském kraji najdeme celou řadu kulturních i přírodních zajímavostí. Mezi kulturní atraktivita je potřeba zmínit Lednicko-valtický areál, Slavkovské bojiště či villu Tugendhat v Brně. V Jihomoravském kraji se nacházejí veškeré formy legislativní ochrany území, od národního parku až po maloplošná zvláště chráněná území. Chráněná území pokrývají přibližně sedm procent území kraje. Celkově je na území kraje jeden národní park (Podyjí), tři chráněné krajinné oblasti (Moravský kras, Bílé Karpaty, Pálava – poslední dvě jsou zároveň biosférickými rezervacemi UNESCO) a 280 maloplošných zvláště chráněných území. V roce 2003 byla rozšířena Biosférická rezervace Pálava o Lednicko-valtický areál a Podluží s lužními lesy v oblasti mezi Břeclaví, Mikulčicemi a soutokem řek Moravy a Dyje (území nese nový název Biosférická rezervace Dolní Morava). Významné úrovně také dosahuje počet přírodních parků, kterých je v současné době na území JMK vyhlášeno 20. Tato krásná krajina je tak přirozeně velmi často navštěvována a kraj je velmi vstřícně nakloněn rozvoji především měkkých forem turismu - vinařská turistika, cykloturistika, rozvoj lidové kultury a folklórních tradic [11].

Venkovské prostory Jihomoravského kraje můžeme rozlišit na příměstské, mezilehlé a odlehlé. Různorodé přírodní podmínky v kraji mají samozřejmě vliv na způsob využívání krajiny a na způsob života v konkrétní lokalitě. V severní části se rozprostírá Moravský kras, nejstarší chráněná krajinná oblast v republice, vyhlášená v roce 1956, s rozsáhlými jeskynnými komplexy, propastí Macocha, skalními útvary a množstvím chráněných lokalit. Chráněná krajinná oblast se nachází na území okresu Blansko a svým jižním cípem zasahuje do okresu Brno-venkov a Brno-město. V disertační práci bylo v tomto severním území zvoleno za modelový příklad *odlehlé území vnitřní periferie Mikroregionu Olešnicko* ležící při hranici tří krajů Jihomoravského, Pardubického a Vysočiny.

Jižní část kraje je charakteristická rovinami a mozaikou polí, luk a vinic s tokem řeky Dyje, lužními lesy a řadou uměle vybudovaných vodních ploch. V této krajině má zemědělská tradice velmi silné kořeny a zemědělství zde zaměstnává velkou část obyvatelstva. V jihovýchodní části této malebné krajiny leží další z modelových území. Jedná se o mezilehlý prostor *úrodného venkova Mikroregionu Nový dvůr*.

Krajina kolem Brna je ovšem ovlivněna také existencí velké městské aglomerace, ale na rozdíl od jiných průmyslových center nejsou tyto důsledky příliš znatelné. Pro účely této práce byly za modelové území vybrány venkovské obce v rámci městské aglomerace *suburbanizovaný Mikroregion Ponávka* [7].

5.1 Suburbanizovaný venkov – Mikroregion Ponávka

I když Brno nelze řadit mezi metropolitní aglomerace jako například Prahu, i zde se projevuje proces suburbanizace. Expanze nové výstavby je zřetelná při severní hranici města Brna. Děje se tak především díky přírodním krásám a dobré dostupnosti území ležícího pouhých 10 km od města Brna. Sdružení obcí Ponávka bylo založeno v roce 2000.

Obr. 5 Panoramatický pohled na Lelekovice (foto L. Jakešová)

Obr. 6 Zástavba podél hlavní silnice (foto L. Jakešová)

Území zaujímá nejmenší plochu mezi námi sledovanými mikroregiony (2 170 ha). Leží v okrese Brno-venkov a zahrnuje katastry tří obcí – České, Lelekovic a Vranova.

Území Mikroregionu Ponávka je obklopeno rozsáhlými lesy jihozápadní části Dražanské vrchoviny. Podíl lesní půdy zde zaujímá až 73,39 %. Název mikroregionu je odvozen od říčky Ponávky pramenící na severovýchodě území pod Veselým kopečkem. Okolí nedosahuje vysokých nadmořských výšek. Nejvyšší bod má 550 metrů. Na tomto vyhlídkovém místě je postavena rozhledna s výhledem do okolní krajiny a na přilehlý Babí lom. Na západním svahu masívu Babí lom byla po třiceti letech vyhlášena 7. 10. 2010 přírodní rezervace Holé vrchy s plochou 11,8 ha tvořenou lesy. Zajímavý je také přírodní fenomén meandrující řeky Svitavy na východní hranici mikroregionu. Na severozápad od Lelekovic se vypíná kopec Březina, jenž je chráněným územím,

a nad Českou zasáhá zalesněná Ostrá hora, dominanta celého okolí. Nejvýznamnější památkou je poutní místo – raně barokní paulánský klášter a farní kostel Narození Panny Marie z let 1622-1634 ve Vranově [4].

Ze studií Českého statistického úřadu [4] vyplývá, že na území je nejnížší podíl zemědělské půdy (19,71 % z krajského průměru 60,44 %). Stejně tak má nejnížší podíl půdy orné. Územní rozdíly v zemědělství vyplývají z rozdílných geografických podmínek mezi jednotlivými správními obvody, kdy zejména jižní část kraje je orientována na tradiční ovocnářství a vinohradnictví, zatímco severní k tomu nemá předpoklady.

Začátkem roku 2010 měl mikroregion 3 225 obyvatel, z nichž 53 % žilo v obci Lelekovice, 25 % v obci Česká a 22 % v obci Vranov. Počet obyvatel plynule stoupá. Věkově nejstarší je obec Vranov s průměrným věkem okolo 41 let. Aby svazek obcí uspokojil potřeby obyvatel, zabývá se řešením společných problémů, jako je problém životního prostředí, odvoz odpadů, dopravní obslužnost a také úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury. Obce disponují základním občanským vybavením, pouze v nejmenší obci České chybí základní škola, pošta a lékař. Lékařské zařízení postrádá také Vranov. Tyto služby však nabízí přilehlá obec Lelekovice. V roce 1884 byl v Lelekovicích založen hasičský sbor a v roce 1919 spolek Sokol. Nalezneme zde také fotbalový a hokejový klub AC Lelekovice.

Mikroregion je ekonomicky velmi silný se stabilní podnikatelskou základnou. Disponuje dobrou situací na trhu práce, tedy relativně nízkou mírou nezaměstnanosti a přijatelným poměrem mezi počtem nezaměstnaných a volných pracovních míst. Dosahuje tedy vyšších podnikatelských aktivit než je průměr kraje. Tato situace je jistě ovlivněna především polohou mikroregionu v bezprostředním zázemí města Brna. Proto také tato oblast postupně nabývá charakteru předměstí Brna (velká výstavba rodinných domů, velká vyjíždka za prací i za vybavením, připojení obcí na brněnskou městskou dopravu). V hospodářské činnosti převažuje obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství (58 %), nejméně je rozvinuto zemědělství (2 %). Podle registru ekonomických subjektů je v mikroregionu Ponávka registrováno v posledním sledovaném roce 825 subjektů. V rychle se rozrůstající obci Česká po roce 1990 vyrostla řada menších podniků s různorodou činností. Nejvýznamnější je Kovolit, zabývající se výrobou hliníkových odlitků a dávající práci přibližně 120 pracovníkům.

V obci je jeden obchod, restaurace a vinárna. Jedná se o silně urbanizovanou oblast okraje města Brna, mající dobré podmínky k rozvoji.

Mikroregion Ponávka zaznamenává jasný migrační přírůstek (viz příloha P XIV). Značnou rovnováhu přírůstku vykazuje obec Vranov. S většími výkyvy se setkáváme u obce Lelkovice, ve které dosahoval migrační přírůstek v roce 2007 hodnot 91 a v roce 2009 už pouze 21. Došlo zde k viditelnému propadu a zmenšení počtu přistěhovalých obyvatel. Zato obec Česká se stala nejvíce urbanizovanou obcí mikroregionu. Rozvoj suburbánní výstavby se začal projevovat po roce 2000, kdy ve všech obcích mikroregionu stoupl počet obyvatel. Došlo k emigraci z velkých měst ve prospěch aglomerovaných obcí. Podle Mulíčka (2002) však suburbanize v okolí Brna zatím nepůsobí až na některé výjimky negativně.

Vzhledem k poloze v zájmovém území města Brna a kvalitnímu životnímu prostředí je značný zájem o turistiku, a i do budoucna lze tento zájem předpokládat. Měkké formy turismu se z hlediska ochrannářského jeví jako nejvhodnější. V okolí vede spousta peších i cyklistických tras, které jsou vhodně napojené na město Brno. Mikroregion leží stranou městského hluku a chaosu, a je velmi dobrým místem k bydlení.

5.2 Venkov vnitřní periferie – Mikroregion Olešnicko

Oblast mikroregionu Olešnicko je téměř učebnicovým příkladem tzv. „vnitřní periferie“. Tento pojem vyjadřuje, že se jedná o region ležící ve vnitrozemí Česka. Termín „*vnitřní periferie*“ poprvé použil Musil (1988), kdy na základě analýzy údajů za územní jednotky nižší než okresy vytvořil mapu rozmístění tzv. periferních území v krajích ČSR.

Mikroregion je vymezen územím svazku obcí Olešnicko a zahrnuje obce Crhov, Kněževes (s místními částmi Jobova Lhota a Veselka), Křtěnov, Louka, Lhota u Olešnice, Olešnice, Rozsíčka, Ústup na ploše 4 540 ha. Jde v podstatě o území bývalé obce Olešnice z 80. let minulého století (2).

Typická je poloha mikroregionu ležící na Hornosvratecké vrchovině, na hranici tří okresů, tří krajů (Jihomoravského, Pardubického a Vysočiny) a historických zemí Moravy a Čech. Středisko mikroregionu Olešnice je od nadřazeného subregionálního

centra Boskovic vzdáleno 23 km. Nejbližší subregionální centra sousedních krajů leží ve vzdálenosti 21 km (Bystřice nad Pernštejnem) a 23 km (Polička). Ve všech uvedených směrech je třeba překonávat členitý terén (Peša, 2005).

Území patří do oblasti Českomoravské vysočiny, kde v okolí převládají přeměněné horniny vzniklé ze sedimentů. Ve spodní části najdeme svory a ruly, na ně navazují grafitické fylity a svory s grafitickými a tremolitickými vápenci a kvarcity, metatufy a metatufity. Z půd potom převládají typické kambizemě (Peša, 2000). Území spadá do mírně teplé klimatické oblasti s průměrnou roční teplotou 6,4 °C. V okolí Olešnice, která leží mezi řekami Svratkou a Svitavou, probíhá jejich rozvodí – přibližně na spojnici obcí Ústup, Rozsírka a Rozseč. Povodí řeky Svitavy leží na východě a severovýchodě, a je tvořeno přítokem této řeky, říčkou Křetínkou. Ve vzdálenějším okolí městečka se nacházejí dvě uměle vytvořené vodní plochy (Peša, 2005).

Z hlediska přírodních a estetických hodnot je území mikroregionu Olešnicko velmi cenné. Celé náleží díky nenarušenému krajinnému rázu k Přírodnímu parku Svratecká hornatina sousedící s přírodním parkem „Halasovo Kunštátsko“. Přírodní park „Svratecká hornatina“ zasahuje do tří okresů a jeho plocha zabírá 100 km čtverečních (Peša, 2000).

Obr. 7 Krajinný ráz mikroregionu Olešnicko (foto L. Jakešová)

Obr. 8 Panoramatický pohled na Olešnici (foto L. Jakešová)

K 1. 1. 2010 měl mikroregion 2 814 obyvatel, z nichž 62 % bydlelo v centru mikroregionu městě Olešnici. Mikroregion má rozdrobenou sídelní strukturu, 3 obce mají do 100 obyvatel a další 3 obce mají 100 až 200 obyvatel. V nich žije přibližně

26 % obyvatelstva. Některé z nich mají ještě další místní části. Tato sídelní struktura odpovídá členitosti reliéfu.

Hustota zalidnění mikroregionu činí zhruba 65 obyvatel na km², což představuje právě polovinu celostátního průměru. Jedná se tedy o oblast, jejíž osídlení je ve srovnání s celorepublikovým průměrem (130 obyv./ km²) výrazně podprůměrná.

V posledních letech lze zaznamenat progresivní křivku v demografickém vývoji. Kromě převahy mladých je významný i vysoký podíl obyvatelstva v produktivním věku. Existují však lokální rozdíly. Zatímco větší obce Olešnice, Crhov, Kněževy a Křtěnov mají převahu mladých obyvatel, nejmenší obce mají naopak převahu osob v poproduktivním věku – v některých případech i velmi výraznou (zejména Louka a Ústup).

I tato periférie je typická svojí odlehlostí od sídla obce s rozšířenou působností Boskovic, kam obyvatelé obcí dojedou za téměř 50 minut. Ztíženou situaci mají obyvatelé také v chybějící železniční trase; pouze díky integrovanému dopravnímu systému byla v roce 2007 posílena autobusová doprava mezi většími městy na hlavním tahu. Doprava mezi spádovými obcemi a Olešnicí je ale stále špatná.

Dalším typickým znakem periférie je rozvoj zemědělství. Přestože kraj Olešnice není příliš úrodný, od nepaměti se zdejší lidé živili zemědělstvím. Okolí Olešnice lze zařadit do bramborářsko-obilné oblasti. Převládá orná půda s 1 863 ha a pěstuje se především ječmen jarní, pšenice ozimá, žito ozimé, méně oves a krmná kukuřice. Oblast živočišné výroby je zaměřena na chov hovězího dobytka v kravínech. Část jatečního dobytka je chována ve výbězích na Závřší (Peša, 2000).

V mikroregionu Olešnice lze z výsledků sčítání v roce 2001 vyčíst především skutečnost, že mikroregion je silně vyjížďkový. Oblast se potýká s problémy v ekonomické i sociální sféře. V okolí je velmi složité najít práci. Stávající pracovní příležitosti jsou obvykle velmi málo ohodnocené, což má za následek zvyšující se podíl obyvatel vyjíždějících za prací. Z celého mikroregionu vyjíždí za prací 60 % pracujících. Z hlediska zabezpečení pracovních příležitostí obyvatelstvu je nejvíce samostatná Olešnice, z níž za prací vyjíždí jen 47 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Ostatní obce jsou na tom o něco hůře. V obcích Rozsíčka (65,8 %) a Louka (67,9 %), obcích Crhov, Kněževy, Ústup překračuje vyjížďka 86 %. Nejčastějším cílem výjezdu jsou Boskovice a Letovice. Olešnicko poskytuje asi 1 150

pracovních příležitostí, z toho Olešnice sama 950 pracovních míst. Mezi ostatními obcemi vyniká Rozsíčka, která má 80 pracovních míst. Další obce mají minimum pracovních příležitostí. Přesto je nezaměstnanost v samotné Olešnici relativně nízká (8,3 % v říjnu 2010) (Peša, 2005).

V Olešnici působí především AGROSPOL, který obhospodařuje rovněž zemědělskou půdu v Kněževsi a Ústupu. Dalším relativně velkým zemědělským subjektem je CORPO Louka s farmami také v Crhově, Křtěnově, Lhotě u Olešnice a Rozsíčkách. Další nástupnický subjekt JZD Mír je zastoupen farmou AGRONU Sulíkov v Rozsíčkách. Rozhodujícím průmyslovým odvětvím na Olešnicku zůstává potravinářství, dalším je průmysl kovozpracujících. Nejvýznamnějším současným průmyslovým podnikem je Mlékárna RMD Olešnice s asi 160 zaměstnanci, která patří k největším mlékárnám na Moravě. Druhým největším podnikem je MORAVIAFLOR se 100 zaměstnanci, podnik s tradiční výrobou umělých květin - dnes pietního charakteru. Agroplast s kovovýrobou dává práci 60 lidem. Další pracovní příležitosti jsou v menších podnicích i u některých fyzických osob. Jediná další výroba průmyslového charakteru vznikla na bázi bývalé přidružené výroby JZD v Rozsíčkách. Jde o podnik na výrobu mražených potravin GRONKA s.r.o. s 25 zaměstnanci. Družstvo si podrželo drátěný program s rovněž asi 25 pracovníky (Vaishar a kol., 2011). Celkově se jedná o ekonomicky mírně podprůměrný mikroregion s nízkou nezaměstnaností a rostoucím počtem malých podniků.

Mikroregion se nenachází příliš daleko od druhého největšího města České republiky, ale i přes to není tato oblast lákavá pro rekreaci. Může za to především nedostatečně rozvinutá technická infrastruktura, chybějící ubytovací zařízení a horší dopravní spojení. Okolí je atraktivní jen pro své přírodní krásy, oblast nedisponuje žádnými architektonickými lákadly.

5.3 Úrodný venkov – Mikroregion Nový Dvůr

Jižní a jihovýchodní část kraje je charakteristická převládající zemědělskou činností a tradiční je zde také vinařství, ovocnářství a zelinářství. V mikroregionu Nový Dvůr jsou dominantní vinice a sady. Mikroregion byl založen na jaře roku 2002 šesti vinařskými obcemi Milotice, Skoronice, Ratíškovice, Vacenovice, Vlkoš a později se přidala obec Svatobořice-Mistřín. Za sídlo mikroregionu lze považovat obec Milotice,

kteřá se prezentuje barokním zámekm, Písečným rybníkem či chráněnou teplomilnou květenou (Lhoťanová a kol., 2006). Území se vyznačuje převahou větších venkovských sídel. Má rozlohu 7 690 ha a žije zde 13 362 obyvatel (údaje za rok 2010). Mezi největší venkovské obce mikroregionu Nový Dvůr a také v Česku v počtu obyvatel se řadí obec Ratíškovice se svými 4 065 obyvateli, nejmenší obcí mikroregionu je obec Skoronice s celkem 526 obyvateli. Demografický vývoj však není pro oblast Hodonínska a konkrétně mikroregionu Nový Dvůr příznivý (viz příloha P XV).

*Obr. 9 Písečný rybník Milotice
(foto L. Jakešová)*

*Obr. 10 Krajina úrodného venkova JM
(foto L. Jakešová)*

Mikroregion leží na jižní Moravě, ve střední části okresu Hodonín v Jihomoravském kraji a rozprostírá se mezi městy Kyjovem a Hodonínem. Ze severu sousedí území s Mikroregionem Babí lom, na severovýchodě s obcí Kelčany z Mikroregionu Podchřibí, na východě s městem Vracov z Mikroregionu Bzenecko, na západě s Mikroregionem Hovoransko a na jihu a jihozápadě s obcemi Rohatec, Hodonín a Dubňany.

Povrch regionu je tvořen nížinami a pahorkatinou Dolnomoravského úvalu. Průměrná nadmořská výška se pohybuje v rozmezí od 185 až 200 m. n. m. Nejvyšším bodem území je vrch Náklo jižně od Milotic s 265 m. n. m. Typickým krajinným prvkem regionu jsou váté písky, porostlé převážně borovými lesy. Východní a jižní část regionu je tak souvisle zalesněna.

Obce mikroregionu jsou poměrně dobře vybaveny základními službami, téměř v každé obci se nachází obchod, pošta, základní škola s knihovnou, lékař, je provedena plynofikace, kanalizace i veřejný vodovod. Nejlépe vybavené jsou obce Ratíškovice a Svatobořice-Mistřín, kde se také vyskytuje nejvíce podnikatelů v mikroregionu.

Nejhůře je na tom Vlkoš, který nemá ani poštu, nataženou plynofikaci ani kanalizaci a v obci je nejmenší zastoupení podnikajících osob. Z hospodářské činnosti převažují především služby, obchod a prodej, průmysl a stavebnictví. Mezi největší zaměstnavatelé a podniky se zahraniční účastí patří Agropodnik Hodonín, a. s. Ratíškovice, ZERA, a. s., ELEKTROSVIT, Svatobořice, a. s., ANTICORO Bábík Josef, s. r. o. V mikroregionu převažují mikro a malé subjekty s vysokým podílem v priméru. Proti Jihomoravskému kraji má mikroregion vysoký podíl podniků s počtem pracovníků 100 – 249. Celkově se jedná o ekonomicky mírně podprůměrný mikroregion. Předností mikroregionu je rozvíjející se podnikatelské prostředí, které by v budoucnu mohlo přispět ke snížení vysoké míry nezaměstnanosti.

Mikroregion Nový Dvůr je „křižovatkou“ Moravských vinařských stezek, což odpovídá jak významu jeho vinařské tradice, tak vhodnosti území pro rekreační cykloturistiku. Úrodný region je znám folklórními tradicemi, kulturou vína, krásnými kroji i množstvím kulturních památek. Vinařství zde má dlouholetou tradici a vinných sklepů je zde nespočet. V průběhu roku je v obcích mikroregionu pořádána řada kulturních i sportovních akcí.

I přes tuto pestrou nabídku kulturního i sociálního vyžití dochází v některých obcích mikroregionu k migračnímu úbytku, tzn. snižuje se počet přistěhovalých obyvatel. Jedná se o obce Svatobořice-Mistřín, Vacenovice a Milotice. Avšak počet přistěhovalých je vyšší než počet vystěhovalých u zbylých obcí mikroregionu, především obec Ratíšovice roste (viz příloha P XIV).

Činnost mikroregionu je zaměřena na posílení jeho rozvoje a samostatnosti. Oblast je známá pro svou zvýšenou nezaměstnanost díky převaze zemědělství, které v poslední době ustupuje, a trendem se stává rozvoj služeb. Území má vhodné předpoklady pro rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky. Jeho výhodou je blízkost slovenských a rakouských hranic, stejně tak jako snadná dopravní dosažitelnost města Brna a blízkost dálnice D2 Praha – Brno – Bratislava [1].

6 ANALÝZA OBJEKTIVNÍHO HODNOCENÍ ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

6.1 Analýza navržených indikátorů udržitelného rozvoje

Udržitelný rozvoj byl z objektivního hlediska sledován na bázi stanovených indikátorů. Indikátory jsou pokládány za „navigační nástroj“ na cestě za udržitelným rozvojem a pomáhají hodnotit rozvoj a kvalitu života obyvatel v daném místě (Moldan, 2000). Účelem bylo sledovat a poté porovnávat vývoj co možná nejužšího souboru indikátorů. Do souboru byly vybrány ukazatele hodnotící populační (demografické) charakteristiky obce, socioekonomické charakteristiky a ekologické charakteristiky.

UKAZATELE DEMOGRAFICKÉ STRUKTURY

Demografický vývoj počtu obyvatel

Demografický vývoj počtu obyvatel mikroregionů Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr a také demografická struktura obyvatel vybraných obcí Olešnice, Lelekovice a Milotice vyjadřuje relativně pozitivní stav. Populační vývoj stagnuje (periférie Olešnicka) či mírně roste (mikroregion Nový Dvůr a Ponávka). Největší pokles počtu obyvatel zaznamenaly vybrané obce v posledních dvou letech (2009, 2010). Opakem je tomu v mikroregionu Ponávka, ležícím v prstenci hlavního města moravské metropole. Zde v posledních dvou letech dochází k prudkému nárůstu počtu obyvatel. Nejvíce se tomu děje v obci Česká a na území obce Lelekovice. Demografický vývoj v mikroregionu Nový Dvůr je rozdílný v závislosti na velikosti obce. Zatímco nejmenší obec mikroregionu Skoronice populaci ztrácí, největší obec Ratíškovice zaznamenává zvyšování počtu obyvatel (viz Příloha P XIII; P XV). Pozitivní je, že jak při pohledu na demografickou strukturu v populačně nejsilnější obci Lelekovice, tak také v periferním venkově obce Olešnice a v úrodném venkově obce Milotice převažuje podíl obyvatel mladších 15 let nad obyvateli staršími 65 let, což může do budoucna významně moravský venkov posílit.

V případě venkova je důležité zabránit jeho vyliďňování. Demograficky neudržitelná budou zřejmě sídla, která se budou přibližovat určité kritické hranici, jejíž stanovení není jednoduché, nicméně se zřejmě nachází pod hranicí 200 obyvatel. Demografický

vývoj ve sledovaných oblastech je prozatím setrvalý a z pohledu udržitelnosti uspokojivý.

Migrační saldo

Demografickou udržitelnost lze velmi zhruba hodnotit také na základě celkového salda pohybu obyvatelstva. Tato hodnota úzce souvisí s rozvojem, organizací a využíváním prostoru mikroregionů. Migrační saldo venkovských obcí neboli rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých ve venkovských obcích jednotlivých mikroregionů kvantifikuje geografickou mobilitu obyvatelstva a představuje jednu z hlavních sil demografické redistribuce. Udržitelný rozvoj by se měl rozvíjet na lokální úrovni a omezit tak migraci do měst, jelikož hlavní hybnou silou je pohyb obyvatelstva za prací a za bydlením. Ukazatel udává nárůst či pokles počtu obyvatel obce.

Migrační saldo je vysoké v zázemí velkých měst, neboť zde probíhají intenzivní urbanizační procesy. Tím je charakteristický mikroregion Ponávka ležící v blízkosti Brna. V tomto mikroregionu bylo v obci Česká v roce 2008 zaznamenáno záporné migrační saldo (-10) a v roce 2010 kladné (105). V mikroregionu Olešnicko ležícím při hranici Jihomoravského kraje je patrná stagnace až mírný úbytek obyvatel, což je pro tuto oblast charakteristické. Rokem s největším záporným saldem migrace byl pro mikroregion Olešnicko rok 2009. Zajímavé je záporné saldo migrace za poslední rok také v mikroregionu Nový Dvůr, kde v předchozích letech bylo saldo vždy kladné. Námi zde blíže zkoumaná obec Milotice vykazuje až na rok 2007 stálý migrační pokles.

Je zřejmé, že sídla, která mají za sledované období (zpravidla déle než jeden rok) bilanci pozitivní, jsou demograficky udržitelná, jako je tomu v případě mikroregionu Ponávka. Pokud jde o sídla, která zaznamenávají úbytek obyvatelstva, jako je tomu v mikroregionu Olešnicko a částečně i v mikroregionu Nový Dvůr, závisí výrok o jejich demografické udržitelnosti ještě na řadě dalších faktorů, například na věkové skladbě. Hlavním faktorem udržujícím stabilitu venkova pak bude možnost pracovních příležitostí v mikroregionu a poskytnutá úroveň občanské a technické vybavenosti. Vývoj je graficky znázorněn na mapovém výstupu (viz příloha P XIV).

Průměrný věk

Věková struktura obyvatel je vyhodnocena pomocí průměrného věku obyvatel obcí v průběhu sledovaného časového období. Nevyššího průměrného věku dosahuje mikroregion Olešnicko (42,1 let), poté se za něj řadí mikroregion Ponávka (40,9 let) a v poslední řadě je to mikroregion Nový Dvůr na jižní Moravě (39,5 let). V rámci tří blíže zkoumaných obcí nalezneme průměrně za posledních pět let nejvíce starších obyvatel v atraktivně dostupné obci Lelekovice a nejmladší obyvatelstvo pak na venkově jihomoravských úvalů v obci Milotice. Trend posledního roku však ukazuje omlazení suburbie Lelekovic a stárnutí periferní obce Olešnice.

Z údajů je patrné mírné zvyšování průměrného věku, a trend tak odpovídá vývoji na celostátní úrovni. Do budoucna lze předpokládat stárnutí obyvatelstva (viz příloha P XVI).

UKAZATELE SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ POVAHY

Index stáří

Indikátor průměrného věku doplňuje index stáří. Vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let věku. Nejvyšší index stáří ve sledovaném období zaznamenává mikroregion Olešnicko (179) s obcí Louka (467). Nejnižší index stáří mezi třemi zkoumanými územími má mikroregion Nový Dvůr (99) a za nejmladší je zde považována obec Milotice (88). V mikroregionu Ponávka s indexem stáří 105, má nejvyšší index obec Vranov (122). Ve zkoumaných obcích vybraných mikroregionů Jihomoravského kraje je nejmladší obec Milotice, následuje obec Olešnice a nejstarší je obec Lelekovice i když co se týká průměrných hodnot za celý mikroregion, nepatří mikroregion Ponávka s obcí Lelekovice mezi nejstarší (viz Příloha P XVII).

Indikátor nám potvrzuje zmiňované stárnutí obyvatel obcí venkova. Proces stárnutí obyvatel je typický pro všechny venkovské oblasti. Dopady stárnutí se mohou projevit ve změně potřeb týkajících se bydlení či sociálních služeb pro občany v poproduktivním věku. Je zřejmé, že obce, které dosahují vysokého indexu stáří, nejsou z pohledu dalšího rozvoje udržitelné.

Míra nezaměstnanosti [%]

Vývoj obecné míry nezaměstnanosti vypočítané jako podíl nezaměstnaných osob evidovaných úřadem práce z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel je územně značně diferencován. Ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje byl významný poslední sledovaný rok 2010. Tento rok byl rokem výrazného růstu míry nezaměstnanosti, kdy se hodnoty pohybovaly v rozmezí od 8 do 20 % a většinou tak byl překročen i republikový průměr 9,6 %.

Jako mikroregion s největší mírou nezaměstnanosti se označuje mikroregion Nový Dvůr (15 %). Postupně dochází ke změnám funkcí venkova a zemědělská výroba ztrácí svůj význam, což vede k úbytku pracovních příležitostí. Zároveň dochází k rozrůstání měst do okolní krajiny a ke zvyšování zaměstnanosti v obcích v blízkosti města Brna. Mikroregion Ponávka ležící v zázemí Brna vykazuje pouze 5,6% míru nezaměstnanost. Mikroregion Olešnicko svými 14,5 % vykazuje podobnou situaci jako obce úrodného venkova. Tyto výsledky jsou demonstrovány na grafických výstupech (viz příloha P XIX).

Míra nezaměstnanosti vyjadřuje ekonomickou situaci v území a jako taková je považována za klíčový pro sociální pilíř udržitelnosti. Podle očekávání vykazuje nejlepší situaci suburbaní oblast mikroregionu Ponávka, a zde se dá s velkou dávkou jistoty říci, že vývoj v území půjde i nadále v trendu udržitelnosti. Ostatní zkoumané oblasti dosahují až dvojnásobně vyšší míru nezaměstnanosti než ve zmiňovaném mikroregionu, a budoucnost jejich rozvoje závisí nejen na příjmech zvenčí, ale také na potenciálu a kvalitě lidského a sociálního kapitálu v dané obci.

Registrované ekonomické subjekty

Množství podnikatelských subjektů může svědčit o kvalitě podnikatelského prostředí v obci a také o její životaschopnosti. Nejvíce registrovaných ekonomických subjektů nalezneme v suburbaní oblasti mikroregionu Ponávka, což koresponduje s výsledky prezentované míry nezaměstnanosti, která je v tomto území nejmenší. Nejméně ekonomických subjektů pak představuje oblast Olešnice, i když zde míra nezaměstnanosti nedosahovala tak vysokých hodnot jako tomu bylo v mikroregionu Nový Dvůr (viz příloha P XVIII).

V tomto případě je nevýhodou tohoto indikátoru to, že vyjadřuje pouze registrované podnikatelské subjekty, které mají sídlo v obci, jejich působení však může ležet mimo obec, která z nich nemá takový užitek. Na druhou stranu se můžou najít takové subjekty, které působí na území obce, ale sídlo společnosti mají jinde.

Lze předpokládat, že z hlediska udržitelného rozvoje budou samostatně hospodařící obce schopné se uživit a bez vnější pomoci dosahovat větší udržitelnosti než obce závislé na zdrojích zvenčí. Růst ekonomického rozvoje však přispívá k udržitelnému rozvoji jen do té míry, pokud tím nejsou ohroženy přírodní zdroje. Je zapotřebí podporovat malé a střední podnikání na venkově a podporovat péči o krajinu.

UKAZATEL EKOLOGICKÉ CHARAKTERISTIKY

Za ukazatele ekologické udržitelnosti byly zvoleny pouze dva ukazatele, zato však byly nejnáročnější na výpočet a zpracování.

Koeficient ekologické stability

Odráží charakter krajiny, míru jejího ovlivnění člověkem, poměr ekologicky stabilních (lesy, vodní plochy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice) a nestabilních ploch (orná půda, zastavěné plochy, ostatní plochy).

Vychází se z předpokladu rozčlenění krajiny na krajinné segmenty dle míry jejich ekologické stability, a to na segmenty relativně ekologicky stabilní a na segmenty ekologicky labilní. Na základě poměru těchto segmentů se stanovuje koeficient ekologické stability. Vzhledem k odlišným přístupům jednotlivých autorů bylo vytvořeno více způsobů výpočtu koeficientu ekologické stability, všechny však počítají poměr ekologicky stabilních a ekologicky nestabilních složek krajiny. V práci jsou uvedeny dva nejvíce používané způsoby výpočtu pro stanovení koeficientu ekologické stability tak, abychom si potvrdili správnost výpočtu. Výpočet byl proveden podle Míchala (1985) a Agroprojektu (Low, 1988) na ploše zájmového území obcí Olešnice, Lelekovice a Milotice.

Koeficient ekologické stability dle Michala

Koeficient ekologické stability (dále jen „KES“) představuje poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků ve zkoumaném území.

Koeficient ekologické stability dle Míchala se vypočítá dle vzorce:

Upraveno dle Míchala:

$$KES = \frac{\text{Lesní půda} + \text{vodní plocha} + \text{trvalé travní porosty} + \text{zahradní sady} + \text{vinice} + \text{chmelnice}}{\text{orná půda} + \text{zastavěná plocha} + \text{ostatní plocha}}$$

Tab. 5 Klasifikace KES dle metodiky Míchala

Rozmezí hodnot KES	Charakteristika krajiny
KES ≤ 0,1	území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy
0,1 < KES < 0,3	území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
0,3 < KES < 1,0	území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v agroekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie
1,0 < KES < 3,0	vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energomateriálových vkladů
KES ≥ 3,0	stabilní krajina s převahou přírodních a přírodě blízkých struktur

Tab. 6 Vypočítaná hodnota KES ve vybraných obcích dle metodiky Míchala

KES	2006	2007	2008	2009	2010
Lelekovice	3,61	3,60	3,60	3,60	3,60
Milotice	0,17	0,17	0,17	0,16	0,16
Olešnice	0,65	0,67	0,67	0,67	0,68

Tab. 7 Výsledná charakteristika krajiny – KES dle metodiky Michala

Lelekovice	stabilní krajina s převahou přírodních a přírodě blízkých struktur
Milotice	území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
Olešnice	území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v agroekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie

Koeficient ekologické stability dle metodiky Agroprojektu

Metodika opět vychází z rozdělení ploch na plochy ekologicky stabilní a ekologicky labilní. Koeficient ekologické stability daného území se pak vypočte na základě rozdělení dílčích ploch zájmového území do pěti kategorií dle jejich ekologické významnosti (A, B, C, D, E).

Koeficient ekologické stability dle Agroprojektu se vypočítá dle vzorce:

$$KES = \frac{1,5A + B + 0,5C}{0,2D + 0,8E}$$

Kategorizace dílčích ploch území dle stupně jejich ekologické významnosti:

- A plochy 5. stupně kvality nejlepší, nejstabilnější
- B plochy 4. stupně kvality
- C plochy 3. stupně kvality
- D plochy 2. stupně kvality
- E plochy 1. stupně kvality nejhorší, nejméně stabilní

Navržená data pro výpočet KES dle metodiky Agroprojektu:

- A = nevyužito ve výpočtu (krajina není přirozená, ale převážně kulturní či polokulturní)
- B = les, voda, mokřad
- C = zahrady, louky, sady
- D = vinice, chmelnice, lada
- E = orná půda, zastavěná a ostatní plocha⁴

⁴ Zastavěné plochy tvoří pozemky, na kterých jsou postaveny budovy a nádvoří náležející k obytným, hospodářským nebo průmyslovým budovám jako jejich příslušenství. Mezi ostatní plochy patří všechny ostatní pozemky, určené jako skladištní a dílenské prostory, dále stavební místa, pozemky určené k dopravě nebo k telekomunikaci, určené pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat (nikoli soukromých) a hotelů, pozemky určené jako státní přírodní rezervace

Tab. 8 Klasifikace KES dle metodiky Agroprojektu

Rozmezí hodnot KES	Charakteristika krajiny
KES $\leq 0,1$	devastovaná krajina
$0,1 < \text{KES} < 1,0$	narušená krajina schopná autoregulace
KES $\approx 1,0$	vyvážená krajina
$1,0 < \text{KES} < 10,0$	krajina s převážující přírodní složkou
KES $\geq 10,0$	krajina přírodní nebo přírodě blízká

Tab. 9 Vypočítaná hodnota KES ve vybraných obcích dle metodiky Agroprojektu

KES	2006	2007	2008	2009	2010
Lelekovice	4,16	4,15	4,15	4,15	4,15
Milotice	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
Olešnice	0,57	0,59	0,59	0,59	0,60

Tab. 10 Výsledná charakteristika krajiny - KES dle metodiky Agroprojektu

Lelekovice:	krajina s převážující přírodní složkou
Milotice:	narušená krajina schopná autoregulace
Olešnice:	narušená krajina schopná autoregulace

Na základě analýzy jsou patrné menší rozdíly ve výsledcích dle jednotlivých metodik. Tyto rozdíly jsou způsobeny jinými matematickými výpočty a použitými metodami. Především metodika Agroprojektu je postavena ve velké míře na subjektivním hodnocení vyhotovitele. Při výpočtu KES je vhodné výsledky interpretovat v podobě grafických výstupů (viz příloha P XX).

Vysoký podíl lesní půdy a nižší podíl orné půdy v mikroregionu Ponávka vedl k tomu, že v obci Lelekovice byla zjištěna nejvyšší ekologická stabilita. Jedná se tak o krajinu s převážující přírodní složkou a vývoj je zde hodnocen jako udržitelný. Ostatní

nebo jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, okrasné zahrady, pozemky určené k dobývání nerostů a jiných surovin a k ukládání vedlejších produktů při těžbě a jako stálé manipulační prostory apod., dále jsou to hřbitovy a pozemky, které nejde zemědělsky obdělávat (rokle, výmoly, ochranné hráze atd.) a pozemky, které neposkytují trvalý užitek z jiných důvodů (plochy zarostlé křovinami, zanesené štěrkem či kamením, půdy zamokřené) (Pramen: Český úřad zeměměřický a katastrální).

obce jsou díky převaze orné půdy územím využívaným člověkem pro zemědělskou činnost, což se projevilo také ve výpočtu. U těchto obcí je potřeba šetrného hospodaření v krajině, aby se tak zmírnil vliv člověka na krajinu. Navíc se v průběhu sledovaných let KES mírně zvýšil pouze v obci Olešnice, v ostatních obcích je stabilní.

7 ANALÝZA SUBJEKTIVNÍHO HODNOCENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Zapojení veřejnosti do hodnocení udržitelnosti je velmi důležité. Pomocí dotazníkového šetření byly zjišťovány hlavní rozdíly a diskutovány vztahy obyvatel k venkovu.

7.1 Dotazníkové šetření

Výzkum byl uskutečněn na základě dotazníkového šetření provedeného ve třech typech venkova Jihomoravského kraje. Práce usiluje o zjištění možných rozdílů suburbánního venkova v zázemí města Brna, venkova Jihomoravských úvalů a venkova periferie na severu kraje. Analýza se zabývala subjektivním hodnocením rozdílných dimenzí životního (environmentálního, sociálního, ekonomického) prostoru a jejich změn z pohledu jejich obyvatel. Zkoumaná diferenciací má značný význam pro rozvojové perspektivy jednotlivých mikroregionů, které mohou být dále rozvíjeny na základě zjištění plynoucích z předkládaného výzkumu.

Vzhledem k charakteru výzkumu byly formulovány jednak deskriptivní výzkumné otázky (Disman, 2005) a jednak hypotézy, které zjišťují vztahy a rozdíly v okruzích zmiňovaných v dotazníku. V práci byl zkoumán nejen názor celého vzorku respondentů na jednotlivé otázky, ale důležitým úsilím bylo u vybraných výzkumných otázek ověřovat, zda lze nalézt signifikantní rozdíly v hodnocení udržitelného rozvoje venkova vzhledem k věku a pohlaví respondentů, vzdělání a zaměstnání charakterizující jednotlivé mikroregiony odděleně. Tvorba dotazníku si vyžádala dlouhodobou přípravu, jeho realizace a zejména pak jeho vyhodnocení probíhaly v termínu od března do června 2011 ve třech spádových obcích charakterizujících rozdílné typy venkova.

Dotazník se skládá ze tří částí. První část tvoří sedm identifikačních otázek, díky kterým byl získán základní popis respondentů (pohlaví, věk atd.). Trvale udržitelný rozvoj obsahuje také oblast prostorové dimenze, která byla v druhé části dotazníkového šetření prezentována kalkulací tzv. *“footprintu“* - ekologické stopy. Ekologická stopa je měřítkem toho, jak udržitelné jsou naše životní styly. Inspirace pramení z modelu uplatňovaného dotazníku kalkulace ekologické stopy dostupného na www.hraozemi.cz. Ve třetí části dotazníku je pak udržitelný rozvoj zkoumán na otázkách týkajících se podnikatelského a rekreačního potenciálu, ekologické náročnosti životního stylu a spokojenosti obyvatel sledovaného území. Formulář dotazníku byl navržen tak, aby

odpovědi bylo možné snadno kvantifikovat a přenést do počítačové databáze zvoleného statistického systému, v tomto případě Statistika Base 10 (Hendl, 2005). Dotazník je hodnocen na základě čtyřbodové škály. Aby mohly být výsledky šetření statisticky zpracovány, byly přiděleny k jednotlivým odpovědím kódy podle tzv. kódového klíče. Do elektronické podoby pak byly převedeny pouze tyto kódy. Konečná podoba dotazníku prezentuje 30 otázek. Ponechán je i prostor k vyjádření vlastního názoru, připomínkám nebo námětům respondenta.

Statistickou hypotézu neověřujeme přímo, samu o sobě, nýbrž vždy proti nějakému jinému tvrzení, obvykle proti tzv. nulové hypotéze. Jedná se o domněnku, která tvrdí, že mezi proměnnými, které zkoumáme, není žádný vztah a že tedy získané výsledky lze docela dobře vysvětlit na základě působení náhody. K nulové hypotéze byla formulována tzv. alternativní hypotéza, která představuje tvrzení opačné, než nulová hypotéza. Jedná se o domněnku, že mezi proměnnými je významný vztah (Chráska, 1993, 2003, 2007; Budíková a kol., 2010). Hladina významnosti, neboli pravděpodobnost, že neoprávněně odmítneme nulovou hypotézu, je vymezena standardně vždy max. na $p \geq 0,05$ (Disman, 2005). Chybějící odpovědi respondentů nebyly do analýzy zařazeny.

Výsledky předkládaného výzkumu vedou k identifikaci kritických oblastí, ve kterých respondenti cítí deficit a které mohou, pokud jim není věnována dostatečná pozornost, vést k zastavení (stagnaci) rozvoje.

7.2 Výzkumný vzorek

Jak již bylo zmíněno výše, na základě výzkumného problému a s ním spojených výzkumných otázek byla praktická část pojata kvantitativním způsobem a výzkum realizován ve třech obcích reprezentující rozdílné venkovy mikroregionu Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr. Cílovým souborem výzkumu se stali obyvatelé obcí Olešnice, Lelekovice a Milotice. Vybraná územní jednotka tak dokresluje objektivní vnímání rozvoje samotnými obyvateli venkova. Pro oslovení co největšího počtu obyvatel byla využita spolupráce se základními a mateřskými školami, a dotazníky se tak prostřednictvím dětí dostaly nejen mezi jejich rodiče, ale i prarodiče či rodinu, přátelé, známé. Pro každou obec bylo vytvořeno celkem 150 dotazníků, z nichž:

- V obci Olešnice bylo 110 dotazníků distribuováno do škol, 20 na obecní úřad a 20 dotazníků bylo plánováno vyplnit v terénu, avšak nakonec se podařilo vyplnit pouze 7 dotazníků. Vraceno bylo celkem 104 dotazníků, což představuje 70% návratnost.
- V obci Milotice bylo 110 dotazníků předáno ve školách a 20 na obecním úřadě. V terénu bylo z plánovaných dvaceti dotazníků vyplněno 11 dotazníků. Vraceno bylo celkem 81 kusů, jde tedy o 54% návratnost.
- V obci Lelekovice bylo 130 dotazníků rozdáno ve školách a 10 jich bylo umístěno na obecní úřad. V terénu bylo z plánovaných deseti dotazníků vyplněno 7. Vraceno bylo celkem 86 dotazníků s návratností 57 %.

8 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

8.1 Analýza první části dotazníku

Následující grafické zpracování údajů vyjadřuje identifikační údaje respondentů vybraných obcí. Identifikační údaje vyjadřují informace o zastoupení respondentů podle pohlaví, věku, dosaženém vzdělání a zaměstnání.

A) Mikroregion Olešnicko (viz. příloha P II)

Kategorie: Rodinný stav

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle rodinného stavu tvoří nadpoloviční většinu respondenti ženatí/vdaní (83 %). Další větší skupinu pak reprezentují lidé svobodní. Pouze jedním procentem přispěli k vyplnění dotazníků skupiny obyvatel rozvedených a ovdovělých.

Kategorie: Věk

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle věku lze usoudit, že v odpovědích převažují skupiny obyvatel ve věkovém rozmezí od 36–50 let (38 %) a ve věkovém rozmezí 21 – 35 let (31 %). Často odpovídali také respondenti ve věku od 51–65 let a více než 65 let. Mladší skupiny respondentů se do výzkumu nezapojily.

Kategorie: Pohlaví

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle pohlaví vyplývá jasná převaha žen (72 %) v rozložení respondentů dle pohlaví.

Kategorie: Vzdělání

Z výšečového grafu rozložení respondentů podle vzdělání lze usoudit, že v odpovědích převažují lidé s učebním oborem bez maturity (38 %) a středoškolským vzděláním s maturitou (29 %). Dále pak dotazník vyplnilo 21 % respondentů s vysokoškolským vzděláním. Nejméně pak respondenti s ukončeným učebním oborem s maturitou.

Kategorie: Zaměstnání

Z výšečového grafu rozložení respondentů podle zaměstnání lze usoudit, že do výzkumu bylo zapojeno nejvíce respondentů, kteří nezapadli do žádného z možných

odpovědi (29 %), podobné zastoupení představují odpovědi obyvatel důchodového věku (21 %). Často se objevují odpovědi zaměstnanců pracujících v průmyslu (14 %), veřejné správě (10 %), ve službách (9 %) a v zemědělství (8 %).

B) Mikroregion Nový Dvůr (viz příloha P III)

Kategorie: Rodinný stav

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle rodinného stavu převládají ze 78 % odpovědi respondentů v manželském svazku. Další skupinou jsou respondenti svobodní (10 %), následovaní skupinou rozvedených (7 %) a poslední skupinu tvoří respondenti ovdovělí.

Kategorie: Věk

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle věku vyplývá, že největší návratnost byla u respondentů patřících do věkové kategorie 36–50 let (56 %). Poměrně vysoké procento odpovědí (30 %) představuje věková kategorie 21–35 let. Věková kategorie 51–65 let představuje 7 %, ostatní věkové skupiny respondentů jsou zanedbatelné.

Kategorie: Pohlaví

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle pohlaví představovalo 80 % odpovědí žen a 20 % odpovědí mužů.

Kategorie: Vzdělání

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle vzdělání lze usoudit, že největší počet respondentů má vystudován učební obor bez maturity (41 %), v pořadí druhí nejčastěji odpovídali respondenti s dosaženým středoškolským vzděláním s maturitou (33 %). Skupina vysokoškolsky vzdělaných osob dosáhla 15% návratnosti. Ostatní skupiny respondentů dle vzdělání odpovídaly jen v malé míře.

Kategorie: Zaměstnání

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle zaměstnání vyplývá, že nejčastěji se do výzkumu zapojili obyvatelé nespecifikovaného druhu zaměstnání (31 %) a obyvatelé pracující ve službách (27 %). Dále pak převažují odpovědi respondentů pracujících ve veřejné správě (11 %) a v průmyslu (9 %). U ostatních respondentů s odlišným druhem zaměstnání se výpovědi pohybují pod hodnotou 5 %.

C) Mikroregion Ponávka (viz. příloha P IV)

Kategorie: Rodinný stav

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle rodinného stavu tvoří 63 % odpovědi respondentů, jenž uzavřeli manželský svazek. 27 % respondentů je svobodných a 10 % rozvedených. Poslední skupina vdova/vdovec není zastoupena žádným respondentem.

Kategorie: Věk

Výšečový graf rozložení respondentů dle věku signalizuje nadpoloviční většinu odpovědí od respondentů (52 %) věkové kategorie 36–50 let. Z 21 % se do výzkumu zapojili respondenti ve věku do 12 let. Výzkum také z 14 % podpořila věková kategorie respondentů do 21–35 let.

Kategorie: Pohlaví

Ve výšečovém grafu rozložení respondentů dle pohlaví lze spatřit nadpoloviční skupinu žen, jenž se zapojila do výzkumu (69 %). Muži tvoří v této kategorii 31 %.

Kategorie: Vzdělání

Z výšečového grafu rozložení respondentů dle vzdělání, lze usoudit, že nejčastěji zapojenou skupinou byli respondenti dosahující nejvyššího vysokoškolského vzdělání (35 %) a středoškolského vzdělání s maturitou (26 %). Často odpovídali také studenti s neukončeným vzděláním (22 %) a respondenti učebního oboru bez maturity (14 %). Nejméně odpovídali obyvatelé, kteří vystudovali učební obor s maturitou (1 %).

Kategorie: Zaměstnání

Z výšečového grafu rozložení respondentů vyplývá, že nejčastěji odpovídali studenti (23 %) spolu s respondenty majícími jiný druh zaměstnání, než bylo v dotazníku v možnostech výběru (21 %). Velmi často se zapojili také lidé pracující ve službách (17 %) a veřejné správě (13 %). Vyrovnaně odpovídali respondenti pracující v průmyslu a stavebnictví (7 %), zaměstnanci v dopravě z 6 % a lidé důchodového věku z 5 %. Respondenti ze zemědělského a lesního sektoru zastupují 1 %.

8.1.1 Interpretace a porovnání výsledků v rámci Mikroregionů

Shrnující charakteristika respondentů dle jednotlivých mikroregionů

Tab. 11 Souhrnná charakteristika respondentů dle jednotlivých mikroregionů

Četnost odpovědí podle:	Olešnice a okolí	Milovice a okolí	Lelekovice a okolí
pohlaví	ženy 72 % muži 28 %	ženy 80 % muži 20 %	ženy 69 % muži 31 %
rodinného stavu	ženatý/vdaná (83 %)	ženatý/vdaná (78 %)	ženatý/vdaná (63 %)
věku	36 - 50 let (38 %) 21 - 35 let (31 %) 51 - 65 let (19 %)	36 - 50 let (56 %) 21 - 35 let (30 %) 51 - 65 let (7 %)	36 - 50 let (52 %) do 12 let (21 %) 21 - 35 (14 %)
dosaženého vzdělání	učební obor bez maturity (38 %) středoškolské vzdělání s maturitou (29 %) vysokoškolské vzdělání (21 %)	učební obor bez maturity (41 %) středoškolské vzdělání s maturitou (33 %) vysokoškolské vzdělání (15 %)	vysokoškolské vzdělání (35 %) středoškolské vzdělání s maturitou (26 %) studenti s neukončeným vzděláním (22 %)
zaměstnání	jiné (29 %) důchodce (21 %) průmysl (14 %)	jiné (31 %) služby (27 %) veřejná správa (11 %)	studenti (23 %) jiné (21 %) služby (17 %)

Výzkumu se zúčastnilo 271 respondentů (104 z mikroregionu Olešnicko, 81 z mikroregionu Nový Dvůr, 86 z mikroregionu Ponávka). Nejčastěji se do výzkumu zapojily ženy. Věková struktura respondentů odráží zvolený výběrový soubor, jimiž jsou rodiče a prarodiče žáků. Převažuje skupina respondentů v manželském svazku ve věku mezi 36 až 50 lety. Zajímavé bylo srovnání respondentů v rámci dosaženého vzdělání. Zatímco v periferním venkově a venkově úrodných nížin se výzkumu zúčastnilo nejvíce respondentů dosahujících učební obor bez maturity, v suburbii venkova je tomu zcela opačně. Nejvíce dotazníků zde vyplnili vysokoškolsky vzdělaní lidé. Potvrzuje to také skutečnost, že rurální oblasti jsou charakteristické nízkou vzdělanostní strukturou, kdežto v blízkém zázemí města Brna žije pravděpodobně více

vysokoškolsky vzdělaných skupin obyvatel. Interpretace a shrnutí výsledků první části dotazníku je zobrazeno v příloze P V.

8.2 Analýza druhé části dotazníku

Na faktografické údaje, umístěné v první části dotazníku, navazuje oblast zahrnující úvahy o udržitelném rozvoji pomocí kalkulace tzv. „*footprintu*“⁵ – ekologické stopy. Ukazatel ekologické stopy (dále „ES“) je komplexním a agregovaným indikátorem udržitelnosti, která odráží ekologickou složku kvality života v daném území a jeho environmentální udržitelnost (Třebický, 2005). Indikátor převádí lidskou spotřebu na velikost používané plochy. ES je tak vyjádřena jako „*plocha biologicky produktivní země a vodní plochy, nutná k zajištění a (pokud je to možné) obnově zdrojů a asimilaci vzniklých odpadů, produkováných danou populací, při používání běžných technologií a při současném stavu poznání*“ (Šilhánková, Třebický, 2008). Podstatou výpočtu je zjištění odlišnosti dané obce od ostatních zkoumaných obcí (a také od národního průměru). Výsledky jsou udávány v globálních hektarech na osobu (dále „gha“).

V rámci práce je tak zkoumána udržitelnost pomocí výpočtu ES obyvatel žijících ve třech vybraných obcích. Sběr dat by však byl v tak rozsáhlém území velmi náročný pokud by nebyl využit internetový kalkulátor, který je zveřejněn na webových stránkách www.hraozemi.cz./ekostopa již od roku 2003. Kalkulace ES jednotlivce vychází z hodnoty ES průměrného obyvatele daného státu. Výchoziskem pro výpočet je vyplnění dotazníku, který zkoumá osobní spotřební vzorce respondenta (viz příloha P I). Dotazník se zde týká individuální spotřeby a tato kalkulace zahrnuje následující položky: spotřeba potravin, bydlení, doprava, zboží a služby. Kalkulátory pracují s jistým zjednodušením, přesto dávají dobrý obrázek o individuálním spotřebním stylu a odpovídající ekologické stopě. Výsledná hodnota vypočtené ES je ve většině kalkulátorů porovnávána s globálně dostupnou biokapacitou (Třebický, Lupač, 2008).

Jak upozorňuje Sýkora (2007), chceme-li ukazatel ES použít pro interpretaci udržitelnosti, musíme ho doplnit ukazatelem biokapacity (dále „BK“). K výpočtu BK pro určitý typ plochy použijeme následující vzorec:

⁵ Autory konceptu ekologické stopy jsou M. Wackernagel a W.Rees, kteří základy metody shrnuli v knize Our Ecological Footprint (1996).

$$BK^6 = A \times FV^7 \times EK^8$$

Kde BK A je celková výměra ploch pro daný typ země
 FV je faktor výnosu pro odpovídající typ plochy
 EK je ekvivalentní faktor pro odpovídající typ plochy

BK pak můžeme srovnávat na lokální úrovni v rámci sledovaného území či na národní úrovni ve srovnání s BK dané země (Ewing a kol., 2008). Z hlediska regionálního udržitelného rozvoje je důležité srovnání obcí podle velikosti ekologického deficitu či jeho opaku, ekologického přebytku. Porovnání výsledků ES a BK je uvedeno v tabulce 12.

Tab. 12 Vypočítaná ekologická stopa a biokapacita vybraných obcí

	ES gha	BK gha
Olešnice	3,6	2,75
Lelekovice	3	1,69
Milotice	2,9	3,02

Největší ES průměrného obyvatele vykazuje obec Olešnice a činí 3,6 gha/obyv. To je 63 % ES průměrného Čecha. Největší část spotřebovává sektor zboží a služby (43 %), dále je to spotřeba potravin (29 %) a bydlení (25 %). Překvapivě obec dosahuje příznivých výsledků v oblasti dopravy (3 %), ale ve srovnání s ostatními pilotními obcemi má poměrně vysokou celkovou ekologickou stopu.

Projevuje se zde pravděpodobně koncentrace menších i větší průmyslových a zpracovatelských závodů na katastru města, které jsou dobře dopravně dostupné. Většina obyvatel chodí pěšky či jezdí na kole. Pokud by však každý člověk na Zemi dosáhl stejného spotřebního standardu jako obyvatelé Olešnice potřebovala by globální populace dvě planety a populace na národní úrovni 1,3 planety. Olešnicko je územím

⁶ Výpočet biokapacity území viz Ekologická stopa města. Metodika výpočtu (Třebický, Lupač, Novák, 2011).

⁷ Faktory výnosu objasňují odlišné úrovně produktivity pro konkrétní kategorie využití území v jednotlivých zemích. Faktor výnosu umožňuje srovnatelnost mezi výpočty ekologické stopy nebo biokapacity různých zemí.

⁸ Ekvivalentní faktory převádějí skutečné plochy v hektarech u různých kategorií využití území na jejich ekvivalenty v globálních hektarech tak, aby bylo možné kombinovat a spojovat ekologické stopy nebo biokapacity různých kategorií využití území.

s vysokou ES, ale nízká hustota obyvatelstva a přírodní bohatství kraje však pro Olešnice neznamení vysokou BK.

ES průměrného obyvatele Milotic činí 2,9 gha/obyv. To je 51 % ES průměrného Čecha. Ve vzorku zkoumaných obcí je to nejpříznivější výsledek, který ovlivňuje souhra několika faktorů. Obec má, z pohledu udržitelného rozvoje, velmi příznivé ukazatele mobility s nízkými výkony individuální dopravy (3 %). Následuje také nízký dopad sektoru bydlení (23 %), a spotřeby potravin (35 %). Zde se pravděpodobně projevil pokles průmyslové výroby v regionu po změně ekonomické situace v uplynulých dvou desetiletích. Pokud by však každý člověk na Zemi dosáhl stejné spotřeby jako obyvatelé Milotic, potřebovala by globální populace 1,6 planety a populace na národní úrovni jednu planetu.

ES obce Lelekovice vypovídá o vyspělosti území. Obec má vysokou ES, tj. ES = 3 gha/obyv., ale protože je hustě zalidněná má velmi nízkou BK a celkově tak vykazuje poměrně vysoký ekologický deficit. Ekologická stopa průměrného obyvatele Lelekovic činí 3 gha/obyv. Z faktorů, které ovlivňují dosaženou hodnotu ekologické stopy, má nejvyšší část spotřeba zboží, služeb (40 %) a potraviny (32 %). Vedle Olešnice a Milotic mají Lelekovice vyšší podíl dopravy (6 %) na výsledném indikátoru, což souvisí s častým cestováním za prací do blízkého města Brna. Pokud by každý člověk na Zemi dosáhl stejného spotřebního standardu jako obyvatelé Lelekovic, potřebovala by globální populace 1,66 planety a populace na národní úrovni jednu planetu.

8.2.1 Interpretace a porovnání výsledků v rámci mikroregionů

Pokud porovnáme ekologickou stopu zkoumané populace s BK území, zjistíme, že dochází k překračování BK ve dvou obcích, v obci Olešnice a Lelekovice, a celkově tak tato území vykazují lokální ekologický deficit, což vede k jejich neudržitelnosti. Světlou výjimku tvoří obec Milotice, která má již dnes ekologickou stopu o něco menší než je její BK území, a tím tedy můžeme konstatovat, že obyvatelé obce, kteří se zapojili do výzkumu, žijí v rámci únosné kapacity tohoto území a v mezích jeho udržitelnosti. Porovnáme-li ekologickou stopu s průměrným podílem BK ČR, tj. 2,7 gha/obyv. zjistíme, že především obec Milotice a Lelekovice se blíží mezím národní udržitelnosti. Obec Olešnice by měla snížit ekologickou stopu, aby její vývoj vedl k udržitelné existenci obce. Bylo by žádoucí aby se ekologická stopa obcí přibližovala BK národní. Výše ekologické stopy na osobu vypovídá o odlišné úrovni nároků jednotlivých

mikroregionů, celkově však jejich BK odpovídá národnímu průměru. Vypočítaná ekologická stopa a její kategorie spotřeby jsou kartograficky zobrazeny v příloze P XXI.

8.3 Analýza třetí části výzkumu

Pro rozvoj území je často nutné překonat jak geografické překážky, tak překážky socioekonomické. Proto je další oblast výzkumu zaměřena na vnímání polohy a potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu a podnikání. V poslední části dotazníku zjišťujeme, nakolik je respondent spokojen s místem bydliště, jaké převládají v území vztahy, a co pokládají obyvatelé venkova z hlediska rozvoje za nejdůležitější. Dotazník demonstrovuje rozdílné názory a představy o rozvoji území samotných obyvatel. Výzkumná sdělení, zabývající se vzájemnými souvislostmi a vztahy územní diferenciací a zkoumáním dalších socioekonomických faktorů v různých oblastech, se vyskytují jen sporadicky. Proto byla analýza doplněna nejen o názor celého vzorku respondentů na jednotlivé otázky, ale dílčím úsilím bylo také u každé z těchto výše uvedených výzkumných otázek zjišťovat, zda lze nalézt další signifikantní rozdíly vzhledem k věku, pohlaví, vzdělání a zaměstnání respondentů.

Vzhledem k omezenému rozsahu této práce nelze v rámci zpracovaných dat vyhodnotit všechny souvislosti, proto jsou uvedeny pouze statisticky významné rozdíly. V kapitole 8.3.1 jsou pro větší přehlednost na grafických výstupech vyhodnoceny obecné závěry pro všechny mikroregiony, podrobné analýzy vztahů mezi proměnnými byly umístěny do příloh (viz příloha P VI–P VIII).

A) Mikroregion Olešnicko

Ve struktuře odpovědí převládalo dle pohlaví 72 % žen. Nejpočetnější skupinou byla věková kategorie od 36 do 50 let (38 %), ve vzdělání dominovali lidé s ukončeným učebním oborem bez maturity (38 %) a v rámci pracovního zaměření spadala většina respondentů do kategorie „jiné“. Pokud se k této kategorii někdo přihlásil, tak většina respondentů pracovala ve školství (29 %) (viz příloha P II).

S místem bydliště je spokojeno 57 % dotazovaných, žije v území už delší dobu nebo se zde dokonce i narodila. Z popisné statistiky vyplývá, že respondenty k území nejvíce pojí jejich rodina, dále dům či objekt, ve kterém bydlí a následují sociální vazby s okolím (přátelé, známí, sousedé). Kromě výše uvedených sociálních důvodů považují respondenti za důležitý faktor klid a zdravé životní prostředí. V neposlední řadě spojuje

respondenty s místem bydliště jejich zaměstnání, kulturní vyžití, zvyky a tradice a za nejméně důležité pak považují sportovní vyžití (viz příloha P VI; Graf 27).

Polohu regionu v rámci Jihomoravského kraje respondenti hodnotili za výhodné či nevýhodné pomocí čtyř bodové škály, na které hodnota 1 znamená zcela souhlasím a 4 zcela nesouhlasím (viz kapitola 8.3.1; Graf 1). Většina respondentů (41 %) považuje polohové umístění obce za spíše nevýhodné, 22 % s tímto tvrzením souhlasí zcela. Dokonce až 31 % respondentů nepokládá polohové umístění obce za nevýhodné a 6 % respondentů zcela nesouhlasí s tím, že by obec trpěla nevýhodnou polohou. Mezi tuto skupinu se řadí především mladší mobilní obyvatelstvo a vysokoškolsky vzdělané osoby, ostatní věkové skupiny a osoby nižšího vzdělání se přiklání spíše k nevýhodě (viz příloha P VI; Graf 4, 5). Obyvatelé venkova mikroregionu Olešnicko jsou si tedy vědomi patřičných polohových nevýhod, ale nepovažují (37% obyv.) to za významný problém v rámci rozvoje. Důvodem k nespokojenosti je ale špatná technická a dopravní infrastruktura, nedostatek služeb, špatné zdravotnictví a kulturní vyžití. Negativa lze vidět i ve vysokých cenách potravin v maloobchodech a v malém sortimentu zboží, jenž se jen těžko vyrovnává nabídce městských supermarketů.

Území mikroregionu Olešnicko je téměř 80 % respondentů hodnoceno jako silně rekreačně atraktivní. Nejvíce jsou o tomto mínění přesvědčeni respondenti pracující ve službách (viz příloha P VI; Graf 11). Co se týče percepce hodnocení v závislosti na jednotlivých proměnných, lze konstatovat, že především mladší věkové skupiny a osoby s učebním oborem s maturitou spíše nesouhlasí s názorem, že by oblast byla rekreačně vyhledávaná (24 % záporných odpovědí) (viz příloha VI; Graf 9, 10). Odpověď naznačuje silný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Jak již bylo zmíněno dříve, k rozvoji tohoto potenciálu je však zapotřebí vybudovat dostatek ubytovacích kapacit a zatraktivnit území pro všechny věkové kategorie (viz kapitola 8.3.1; Graf 2). Většina dotázaných (63 %) je také spokojena s kulturním životem v obci a cení si činnosti zastupitelstva a organizací podílejících se na organizování kulturních událostí (viz kapitola 8.3.1, Graf 9). Menší nespokojenost se pak projevuje především u věkových skupin v rozmezí od 21 do 50 let, u lidí s učebním oborem bez maturity a pracujících v zemědělství (viz příloha P VI, Graf 24-26).

Spokojenost se stavem životního prostředí v obci vyjádřily tři čtvrtiny dotázaných. Nejčastěji to byli obyvatelé ve věku od 36–50 let, pracující ve veřejné správě a službách

(viz příloha P VI, Graf 14, 16). Pouze mizivé procento se k otázce staví záporně. To také do značné míry souvisí s oblíbeností mikroregionu z pohledu často navštěvované rekreační destinace. Přírodní specifika a čisté životní prostředí je předpokladem rozvoje turistiky. Toto zjištění se shoduje i s výsledky výzkumu kulturně geografických aspektů rozvoje příhraničních periferií na území Sušicka (Chromý, Skála, 2010) (viz kapitola 8.3.1; Graf 3).

Charakter území zařazeného mezi vnitřní periférie potvrdila otázka vztahující se ke zjištění, zdali obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Až 75 % dotázaných nesouhlasí a vnímá území jako nevýhodné pro jakékoliv podnikatelské aktivity (viz kapitola 8.3.1; Graf 4). S tím také souhlasí i rozdílné věkové skupiny, osoby s odlišným stupněm vzdělání a osoby zaměstnané v různých sektorech (viz příloha P VI; Graf 19–21). Mezi zbylou skupinu lidí (25 %), která kromě nesouhlasu volila často také možnost, že spíše či zcela souhlasí s perspektivou obce se řadí stabilní obyvatelstvo s rodinným a ekonomickým zázemím ve věku od 21–50 let a zaměstnanci ve službách, dopravě a průmyslu.

V dotazníkovém šetření byly zkoumány také mezilidské vztahy. V této souvislosti byli respondenti požádáni, aby ohodnotili vzájemné chování obyvatel obce, nakolik se lidé v obci cítí bezpečně a zdali udržují dobré sousedské vztahy. Nejčastější odpovědi na otázku jak se lidé k sobě chovají (57 %) byla volena varianta „mírně spokojen“. Poměrně často (32 %) volili respondenti ve svých odpovědích také možnost „mírně nespokojen“. Analýza potvrdila, že obyvatelé nejsou v perifériích se sociálními vztahy příliš spokojeni. Většina dotázaných se však v území cítí bezpečně a se svými sousedy udržuje kontakt (viz kapitola 8.3.1; Graf 5–9).

Hodnocení důležitosti tří pilířů udržitelnosti (sociální, ekologický a ekonomický) se věnuje poslední otázka dotazníkového šetření. Z výsledků korelace vyplývá, že mezilidské vztahy jsou pro dotazované nejdůležitějšími faktory (sociální pilíř udržitelnosti), dále je to příroda a životní prostředí (ekologický pilíř udržitelnosti) a jako poslední ekonomická prosperita (ekonomický pilíř udržitelnosti). Tyto odpovědi také potvrzují korelaci mezi výpověďmi dotazovaných na zjištění vazby respondentů na území. I zde dali respondenti přednost sociální a ekologické udržitelnosti před udržitelností ekonomickou. Obyvatelé vnímají periférie jako území s bohatým přírodním kapitálem, ale slabým ekonomickým rozvojem (viz příloha P VI; Graf 28).

Tyto výsledky plynoucí z dotazníkového šetření mikroregionu Olešnicko potvrdily na základě subjektivního hodnocení obyvatelstva typické znaky patřící periférním oblastem. Polohové umístění obce bylo hodnoceno jako nevýhodné (geografické vztahy/vlastnosti/znaky). Území má zachovalý krajinný ráz s maloplošnou ochranou přírody (ekologické vztahy). Díky tomuto statusu je území vyhledávaným rekreačním územím. Jeho nevýhodou je špatně se rozvíjející (nízká) podnikatelská aktivita (ekonomické vztahy). V území se většina respondentů cítí bezpečně a udržuje se sousedy přátelské vztahy, celkově by se však vzájemné chování mezi lidmi mohlo podle názoru obyvatelstva zlepšit (sociální vztahy).

B) Mikroregion Nový Dvůr (viz Příloha P III)

Ve struktuře odpovědí převládalo 80 % žen. Nejvíce vyplněných dotazníků bylo prezentováno od respondentů patřící do věkové kategorie 36–50 let. Poměrně vysoké procento odpovědí (30 %) zahrnuje také věková kategorie 21–35 let. V nejvyšším dosaženém vzdělání dominovali lidé s ukončeným učebním oborem bez maturity (41 %) a v rámci pracovního zaměření spadá většina respondentů do kategorie „jiné“, kde se nejvíce vyskytují lidé pracující ve školství a matky na mateřské (31 %) a respondenti pracujících ve službách (27 %) (viz příloha P III).

Obyvatelé Milotic jsou naprosto spokojeni s místem svého bydliště, pouze 7 % obyvatel je s místem bydliště nespokojeno. Z popisné statistiky vyplývá, že respondenty s místem, ve kterém žijí, nejvíce spojuje rodina, dům či objekt ve kterém žijí. Dalším důležitým aspektem je zaměstnání a přátelé, společně s dobrými sousedskými vztahy. Poté následuje příroda, vytoužený klid, zdravé životní prostředí a vztah obyvatelstva k místním zvykům, tradicím a kulturnímu vyžití. Nejméně respondenty s územím spojuje možnost sportovního vyžití (viz příloha P VII; Graf 27).

Ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje nejsou v odpovědích velké rozdíly. Jako nevýhodnou vnímá polohu mikroregionu Nový Dvůr 41 % respondentů, naopak spokojeno je 59 % respondentů. Podobné výsledky dosahují skupiny respondentů pracujících v průmyslu či v jiném druhu zaměstnání, kteří nepovažují za nevýhodu polohové umístění obce. Stejně tak nevidí žádný problém v umístění obce v rámci Jihomoravského kraje ani respondenti pracující ve veřejné správě. Za nevýhodu polohového umístění jej logicky považují obyvatelé pracující ve

službách, kteří díky poloze (vzdálené od hlavního města Jihomoravského kraje) nedosahují takových zisků jako ve městech (viz kapitola 8.3.1; Graf 1).

Území Milotic je dle respondentů rekreačně zajímavým územím (74 %). Obec se nachází na úrodném venkově, kde převládá tradiční pěstování vína a pozvolna stoupá atraktivita. Podle některých dotázaných by se však mohl potenciál rozvoje využít ještě více. Jedná se především o obyvatelé věkové kategorie 36–50 let, středoškolsky vzdělané s maturitou, pracující ve službách a v jiném druhu zaměstnání. (viz příloha VII; Graf 9–11). S atraktivitou území souvisí spokojenost místních obyvatel po stránce kulturního vyžití, kterou respondenti vnímají až z 82 % jako kulturně zajímavé (viz kapitola 8.3.1; Graf 9). Pouze mírně nespokojeni jsou respondenti pracující ve službách a mající jiný druh zaměstnání (viz Příloha P VII; Graf 26).

Zajímavé byly odpovědi na otázku týkající se podmínek rozvoje podnikání. Respondenti věkové kategorie od 36–50 let volili stejnou četnost odpovědí jak v případě kladných, tak i záporných možností. Respondenti zaměstnaní ve službách s potenciálem pro rozvoj podnikání spíše souhlasí, u skupin pracujících ve veřejné sféře se často objevil nesouhlas (viz příloha P VII; Graf 19, 21).

Obyvatelé se v obci z větší části cítí bezpečně. Se svými sousedy udržují kontakty a jsou převážně spokojeni s chováním místních obyvatel, i když 30 % respondentů není spokojeno s tím, jak se lidé v obci k sobě chovají (viz kapitola 8.3.1; Graf 5 – 9).

Hodnocení sociálního, ekologického a ekonomického pilíře udržitelnosti se v této obci v porovnání s mikroregionem Olešnicko a Ponávka projevilo rozdílně. Z popisné statistiky vyplývá, že mezilidské vztahy jsou pro dotazované nejdůležitějšími faktory, dále je to ekonomická prosperita (zaměstnanost, výdělek) a za nejméně důležité pak respondenti považují přírodu a prostředí. Ve všech třech zkoumaných mikroregionech jsou však vždy na prvním místě mezilidské vztahy. Toto zjištění je velmi důležité pro další výzkumy. Orientace na subjektivní vnímání populace venkova je pro další rozvoj území velmi důležitá (viz příloha P VII; Graf 28).

Obyvatelé mikroregionu Nový Dvůr značně vyrovnaně hodnotili polohu území v rámci Jihomoravského kraje, tj. souhlasí i nesouhlasí s výhodným polohovým umístěním obce. Podobně tomu bylo také v otázce podnikatelských aktivit. V okolí je těžké začít podnikat a nezaměstnanost je zde vysoká. Možné je orientovat výrobu či obchod na rozvoj místního trhu (vína, výrobků), které by nebylo jen sezónní záležitostí.

Oblast je hodnotná pro své přírodní bohatství a pěstované tradice. To činí toto území specifické a krásné. Tak, jako i u ostatních sledovaných obcí se lidé cítí v obci bezpečně a znají se dlouho, snad jen chování některých z nich by se mohlo zlepšit, ale tento závěr je patrný ve všech zkoumaných oblastech.

C) Mikroregion Ponávka (viz Příloha P VI)

Ve struktuře odpovědí převládalo dle pohlaví 69 % žen. Nadpoloviční většinu odpovědí (52 %) tvořila skupina respondentů věkové kategorie 36–50 let. Nejčastěji zapojenou skupinou byli respondenti dosahující nejvyššího vysokoškolského vzdělání (35 %) a středoškolského vzdělání s maturitou (26 %). Velmi časté zastoupení měli také studenti (23 %) spolu s respondenty mající „jiný“ druh zaměstnání (21 %) (viz příloha P IV).

Respondenty k území poutají především sociální vazby - jejich rodina, dále je to dům či jiný objekt, ve kterém žijí a posléze se mísí přátelé, známí a sousedé s hodnotami přírodního potenciálu. Výsledky svědčí o tom, že obyvatelé suburbánní krajiny mají značně kladný vztah k přírodě a stěhování „za město“ je ovlivněno i tímto faktorem (viz příloha P VIII; Graf 27).

Pouze 24 % respondentů považuje území obce za nevýhodné, nejvíce se k tomu přiklání respondenti ve věku od 36–50 let, pracující ve stavebnictví a dopravě, ostatní (76 %) s tímto názorem nesouhlasí. Obec leží ve výborné poloze v rámci Jihomoravského kraje a dobrá dostupnost do hlavního města Brna tvoří toto území velmi atraktivním především pro mladé rodiny s dětmi. Obyvatelé pracující v průmyslu či zemědělství považují oblast za výhodnou, dopravci zastávají opačný názor (viz příloha P VIII; Graf 6).

Území mikroregionu Ponávka je místními obyvateli až z 85 % hodnoceno jako silně rekreačně atraktivní. Pouze 15 % respondentů spíše nesouhlasí s názorem, že by tato oblast byla rekreačně vyhledávaná. Nejčastěji spíše nesouhlasí dotazovaní pracující ve službách a studenti (viz příloha VIII; Graf 11). Území je vyhledávané především pro tzv. víkendovou turistiku a snadnou dostupnost z města Brna. Navíc v okolí Lelekovic vede značená stezka s trasou vhodnou pro turisty a najdeme zde také nejvyšší vrchol v okolí Brna – Babí lom (viz kapitola 8.3.1, Graf 2).

Životní prostředí v obci hodnotí většina dotázaných kladně (téměř 70 %). Většina z respondentů je velmi či mírně spokojena s jejím stavem. Vlivem rozrůstající se zástavby se však životní prostředí značně mění a nespokojenost s jeho stavem se do budoucna může zvětšit, jelikož již v současnosti patří až 31 % respondentů k nespokojeným (viz Graf 3). Tuto skupinu tvoří především lidé s vysokoškolským vzděláním a starší osoby. Celkově mají obyvatelé velmi kladný vztah k přírodě a stěhování na okraj města Brna je částečně ovlivněno i tímto faktorem (viz příloha P VIII; Graf 14, 15).

Území charakterizují také dobré podmínky pro rozvoj podnikání. S tím celkově souhlasí až 55 % respondentů a větší skupina obyvatel ve věku 21–35 let, která má rovněž potenciál ovlivnit rozvoj podnikání. Starší skupiny jsou v tomto pohledu více skeptické. Silných ohlasů se nedostalo ani od vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, ti spíše nesouhlasí s příznivými podmínkami pro rozvoj (viz příloha P VIII; Graf 19, 20). Kulturní vyžití chybí především mladší věkové skupině od 16–20 let, která má určité specifické nároky (viz příloha P VIII; Graf 24).

Obyvatelé Lelekovic jsou spokojeni s místem svého bydliště, znají své sousedy a široké okolí, se kterým udržují kontakty a blízce se znají. Bariéry tvořené mezi původním obyvatelstvem a novými přistěhovanými nejsou výrazné. Obyvatelé se cítí v obci většinou či zcela bezpečně a jsou mírně spokojeni s chováním jejich obyvatel, i když i zde se najde až 24 % odpovědí, které zaznamenávají mírnou nespokojenost s chováním venkovské populace (viz kapitola 8.3.1; Graf 5, 9).

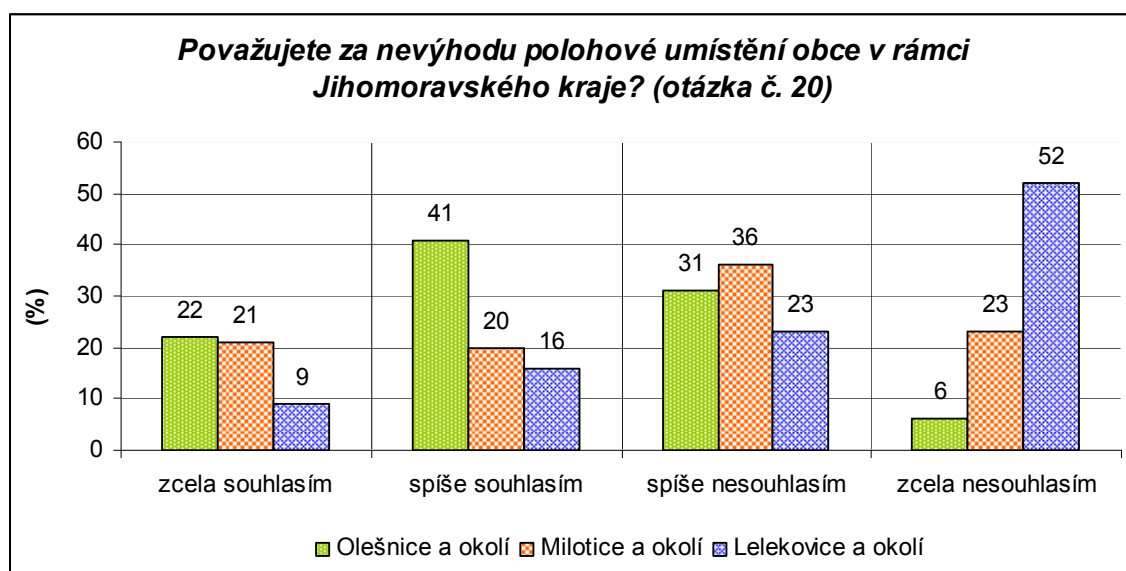
Důležitý poznatek charakterizuje otázka týkající se pojmu „udržitelnost“. Zde měli respondenti podle váhy svého uvážení rozhodnout, který ze tří pilířů udržitelnosti je podle nich nejdůležitější. Největší význam kladli respondenti na sociální pilíř jako hlavní faktor rozvoje, dále je to ekologický pilíř udržitelnosti a v poslední řadě ekonomický pilíř (viz příloha P VIII; Graf 28).

Výzkumné šetření provedené v mikroregionu Ponávka, v obci Lelekovice potvrdilo na základě subjektivního hodnocení obyvatel typické znaky suburbánní oblasti: hodnotí polohové umístění obce jako výhodné (geografické vztahy/vlastnosti/znaky), území má přírodní potenciál a proto je také vyhledávaným místem k životu (ekologické vztahy). Díky snadné dostupnosti a zachovalé přírodě je území vyhledávaným rekreačním územím. V porovnání s periferií Olešnice se zde mnohem snadněji hledá práce a rozvíjí

podnikatelské aktivity (ekonomické vztahy). V území se většina respondentů cítí bezpečně a udržuje se sousedy přátelské vztahy, celkově by se však vzájemné chování mezi lidmi mohlo zlepšit (sociální vztahy). Ve vnímání percepce v rámci proměnných lze spatřit odlišnosti především mezi věkem a zaměstnáním. U ostatních proměnných nejsou rozdíly statisticky významné, pro místní zastupitelstvo však mohou představovat cenný zdroj informací potřebných při dalším rozhodování o vývoji obce.

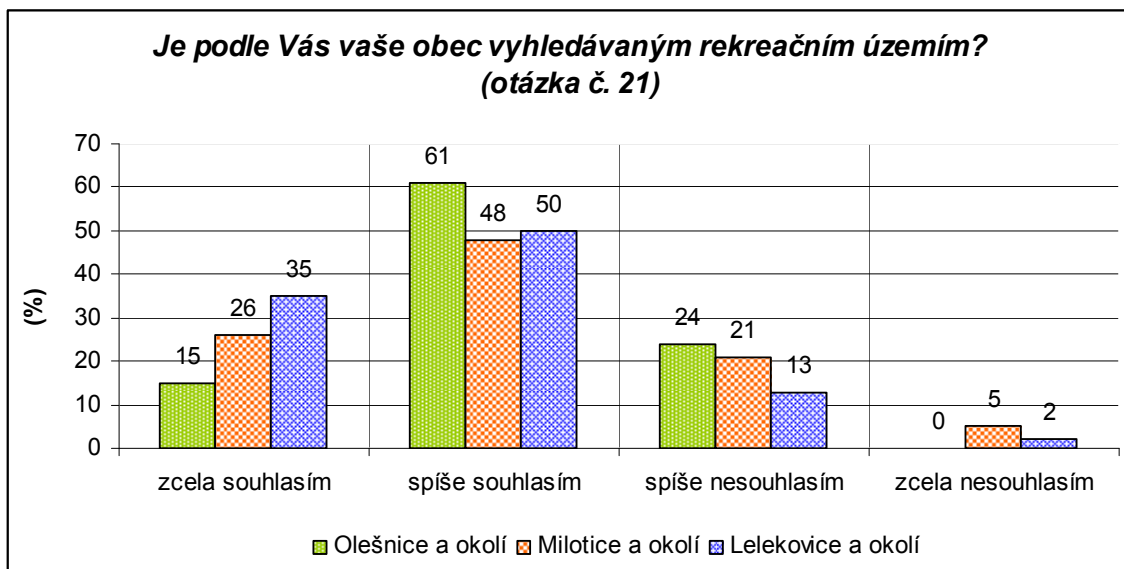
8.3.1 Interpretace a porovnání výsledků v rámci mikroregionů

Jak vnímají obyvatelé polohu své obce v rámci Jihomoravského kraje je základem pro poznání rozvojových předpokladů. Analýza výsledků prokázala zajímavé zjištění.

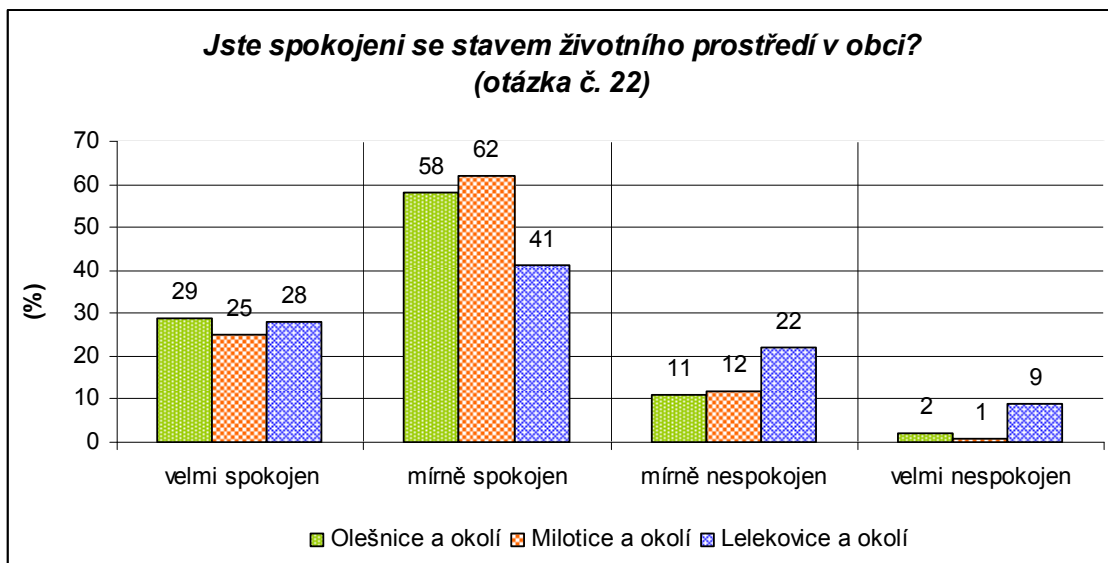
Graf 1 Percepce polohového umístění obce

Periferní venkov zájmového území Olešnicka znevýhodněn svou polohou čelí značným překážkám v jejich rozvoji. Avšak jak potvrdil výzkum 37 % obyvatel periferního venkova polohu obce nevidí jako nevýhodu (viz Graf 1). Naopak si cení statusu zachovalé přírody a klidu. Naprostým opakem je potom oblast Lelekovic nacházející se v blízkosti Brna, kde podle očekávání hodnotilo polohu obce kladně až 75 % obyvatel semiurbanizovaného venkova. Suburbia v podstatě nejsou ani městy ale ani typickým venkovem, ale díky dobré poloze se stávají velmi atraktivním místem k životu. Také mezilehlý venkov má dobré perspektivy v rámci polohy. Díky rozvinuté infrastruktuře nelze říci, že by oblast „trpěla“ nevýhodnou polohou. I přesto jsou zde odpovědi značně vyrovnané jak z pozitivního (59 %), tak i negativního hlediska (41 %).

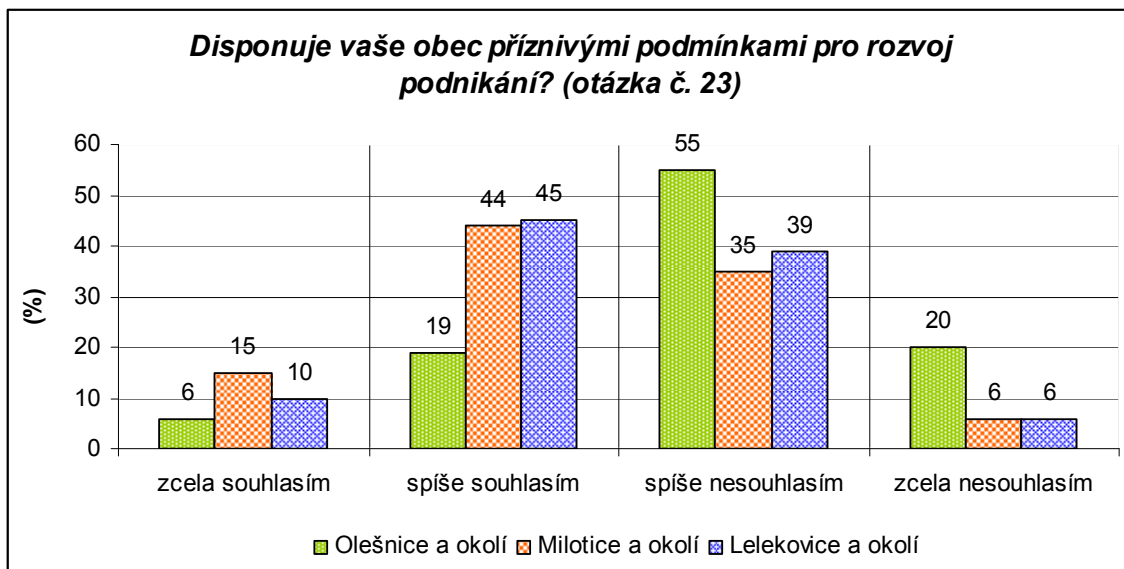
Graf 2 Percepce rekreačního potenciálu

Rozvoj rekreace a cestovního ruchu je založen především na využití jeho lokalizačních a realizačních předpokladů. V rámci sledovaných mikroregionů se podmínky pro rozvoj rekreace územně diferencují (viz Graf 2). Ze všech tří mikroregionů jsou to především obyvatelé suburbíí obce Lelekovice (85 %) kteří považují území za rekreačně přitažlivé pro rozvoj cestovního ruchu. Venkov suburbíí přesně vystihuje výše zmíněné územní předpoklady pro rozvoj. Za atraktivní považují své území také obyvatelé severní periferie obce Olešnice (76 %), a v poslední řadě i obyvatelé venkova úrodné jižní Moravy v Miloticích (74 %). Zjištění je překvapením, jelikož kulturní krajina jižní Moravy by mohla nabídnout specifický způsob rekreace a dosáhnout tak mnohem vyššího hodnocení, než ostatní zkoumané venkovy, v kterých lidové tradice ztratily svůj význam.

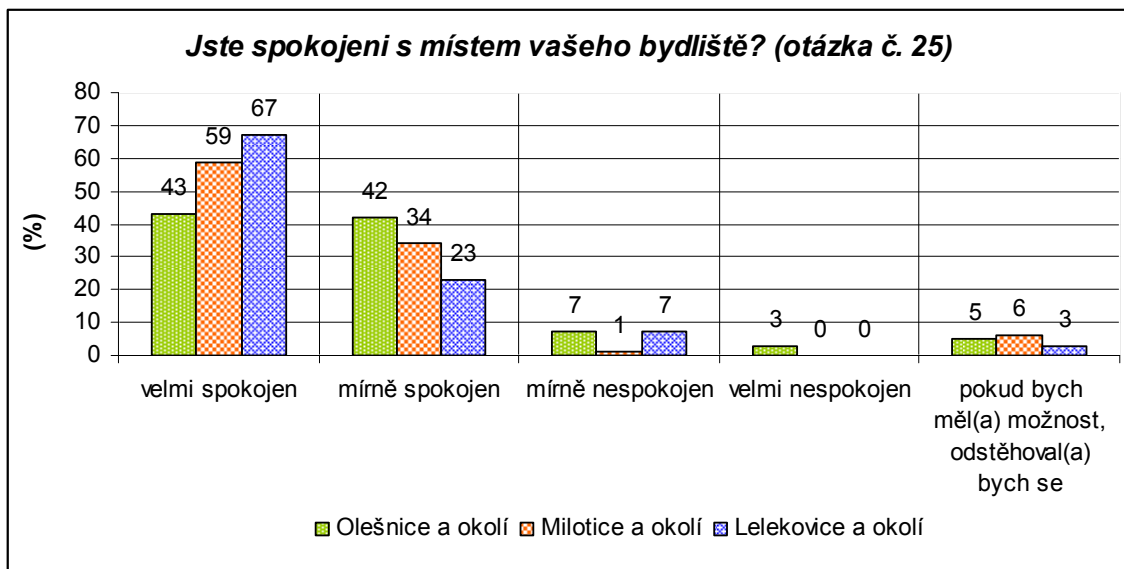
Graf 3 Percepce životního prostředí

Kvalita životního a přírodního prostředí ve venkovském prostoru má zásadní vliv na kvalitu života jejích obyvatel. Rozdíly v oblasti přírodního kapitálu mezi zkoumanými mikroregiony vznikají buď přirozeně (geografická poloha, klimatické poměry, dopravní dostupnost), nebo jako reakce na danou situaci v území (výskyt chráněných území, intenzita zemědělské a průmyslové výroby, hustota osídlení, doprava, cestovní ruch apod.). Odpovědi respondentů představovaly především kladné ohlasy (viz Graf 3). Tento aspekt je při hodnocení udržitelného rozvoje velmi důležitý. Ve všech třech zkoumaných mikroregionech jsou obyvatelé spokojeni, a se zápornými odpověďmi se setkáme zcela výjimečně. Pokud se negativní odpovědi vyskytly, tak nejvíce jich zaznělo od obyvatel suburbánní zóny obce Lelekovice (31 %), což je značným paradoxem, jelikož se do těchto oblastí lidé často stěhují především díky možnosti přímého kontaktu s přírodou a zdravým životním prostředím. Může tedy docházet k velmi rychlému vývoji s postupným ubýváním podnětů, pro které se zde lidé nejčastěji stěhovali.

Graf 4 Percepce podnikatelského potenciálu

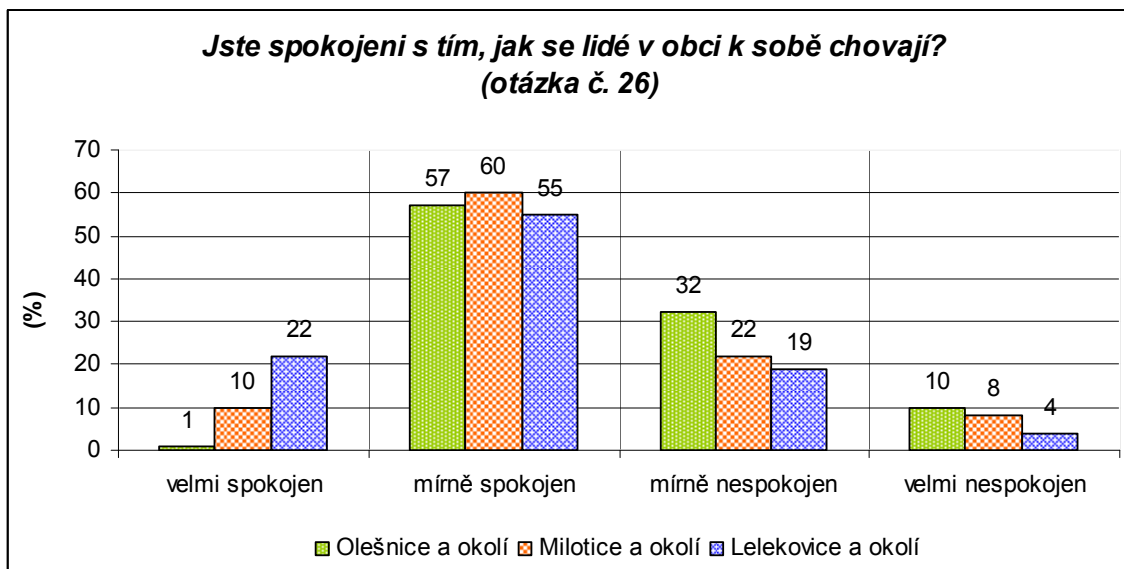
Ekonomika regionu je nejen klíčovým atributem hodnocení jeho současné úrovně a perspektiv dalšího rozvoje, ale také jedním z rozhodujících aspektů jeho srovnávání s ostatními územními jednotkami. Předpokládá se, že veškeré podnikatelské aktivity na venkově přispívají k jeho rozvoji. Periferní venkov však zpravidla nemá kapitál pro nastartování podnikatelských aktivit, a proto pochází řada investorů z jiných regionů, z měst nebo i ze zahraničí. V některých případech může dojít k tomu, že nové aktivity nezaměstnávají místní pracovní síly. V takových případech je přínos podnikatelských aktivit pro konkrétní venkov snad jen s výjimkou daně z nemovitosti minimální. Obyvatelé odlehlých oblastí vnitřní periférie obce Olešnice opakovaně potvrdili jejich charakteristický rys, kterým jsou špatné podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit (viz Graf 4). Až 75 % respondentů uvedlo, že oblast není vhodná pro tuto činnost. Zajímavé je, že větší procento respondentů (59 %) žijících v mezilehlém venkově obce Milotice považuje své území za vhodné pro rozvoj podnikatelských činností. Toto hodnocení dokonce předčilo suburbánní venkov obce Lelekovice, kde se počet kladných odpovědí vázal k 55 %. Oblast Milotice tak představuje potenciál pro rozvoj podnikání.

Graf 5 Percepce spokojenosti s místem bydliště

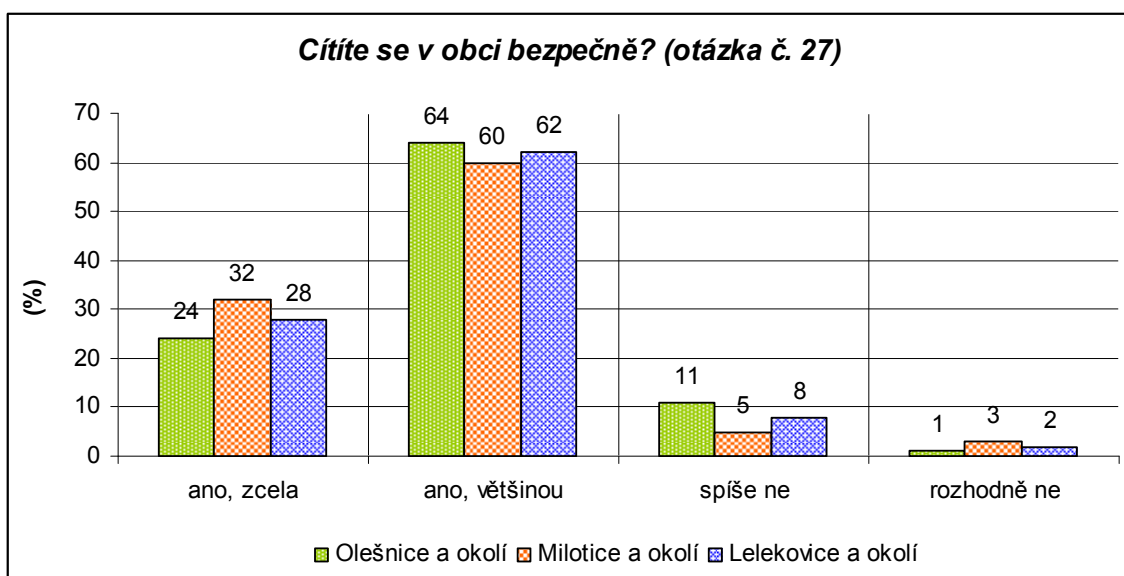
Dalším tématem, které bylo řešeno v rámci výzkumu udržitelného rozvoje na venkově, je spokojenost obyvatel s místem jejich bydliště. Obyvatelstvo je základním subjektem i objektem všech aktivit probíhajících v regionu. Rozvoj venkova je v důsledku realizován s cílem uspokojit potřeby jeho obyvatel, v tomto případě potřeby sociálního charakteru.

Naprostá většina respondentů zkoumaných mikroregionů je s místem svého bydliště spokojena (viz Graf 5). Nejvhodnější a nejsnadnější podmínky k životu (blízká vzdálenost od města Brna, relativně levné bydlení s výhledy do okolní krajiny) poskytuje suburbánní oblast Lelekovice. Lze tedy konstatovat, že především díky těmto aspektům jsou obyvatelé Lelekovic v porovnání s ostatními zkoumanými mikroregiony nejvíce spokojeni s místem svého bydliště (67 %). Vysokou míru spokojenosti lze spatřit v obci Milotice (59 %) a v poslední řadě v Olešnici (43 %).

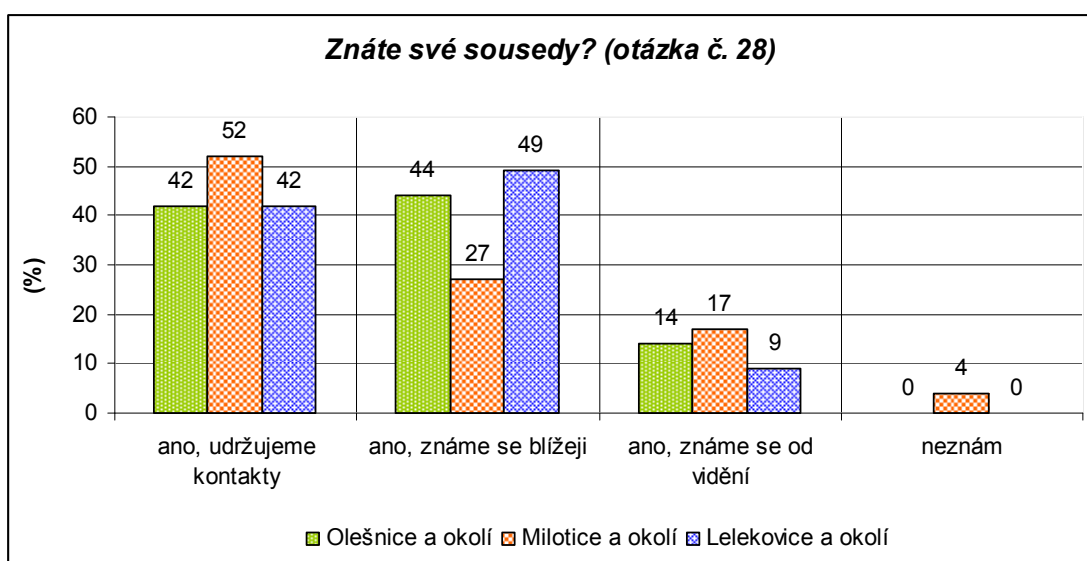
Graf 6 Percepce spokojenosti s chováním obyvatel obce

Zajímavý pohled nabízí analýza míry spokojenosti s chováním obyvatel (viz Graf 6). Celkově jsou obyvatelé mikroregionů spokojeni s chováním obyvatel svých obcí. Pokud se v odpovědích objevila nějaká nespokojenost, byli to především obyvatelé periférie obce Olešnice, kde jsou poněkud porušeny sociální vazby. Dále by se dalo předpokládat, že vzhledem k pestrému zastoupení obyvatelstva suburbie v obci Lelekovice, tj. zastoupení původního obyvatelstva versus novousedlíci, budou nové vazby a vztahy negativně ovlivňovat vzájemné spolužití, avšak není tomu tak. Větší nespokojenost s chováním rezidentů se projevila například již ve zmiňované Olešnici nebo v Miloticích.

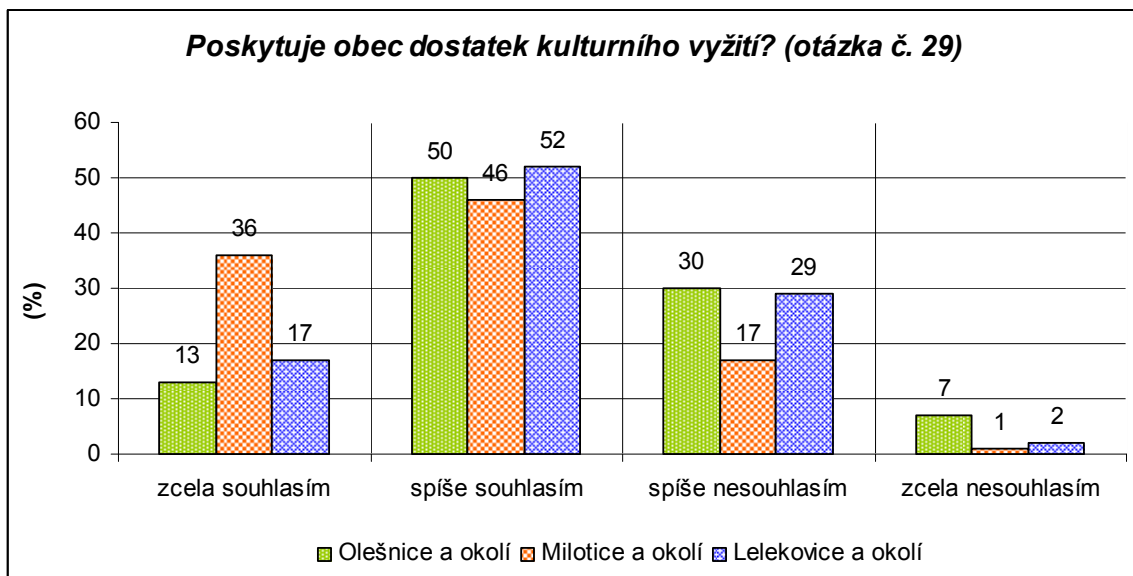
Graf 7 Percepce bezpečí

Při výzkumu percepce venkova je důležité zabývat se také otázkou sociálního bezpečí. Dotázaní respondenti se cítí v jejich obci bezpečně (viz Graf 7). Občas se objevily obavy u obyvatel oblasti periférie v obci Olešnice a suburbie v obci Lelekovice. Tyto oblasti se mohou lehce stát terčem kriminality. V perifériích je tomu tak díky jejich odlehlosti a absenci policejních stanic v bezprostředním dosahu, a suburbaní oblasti mohou lákat zloděje na nově postavené bytové jednotky perspektivních rodin. Obyvatelé jižní Moravy považují své území za naprosto bezpečné.

Graf 8 Percepce vzájemných vztahů se sousedy

Mít dobré sousedské vztahy napomáhá posilňovat místní komunitu, a vede k pevnější vztahům. Z analýzy vyplynuly překvapivé výsledky (viz Graf 8). Předpokládalo se, že v periferní oblasti mikroregionu Olešnicko budou díky narušeným sociálním vazbám sousedské vztahy spíše odměřeny. Avšak výsledky dotazníku potvrdily naprostý opak. Lidé se zde více znají a udržují mezi sebou vztahy. Neočekávaný výsledek vyplynul i ze suburbaní oblasti Lelekovic, kde se předpokládalo, že se obyvatelé znají převážně jen od vidění. Podle odpovědí respondentů se obyvatelstvo zná důvěrněji. Na Miloticku mezi sebou obyvatelstvo udržuje kontakty, ale zdá se, že vztahy nejsou tak pevné, jak by se dalo od tohoto kraje předpokládat.

Graf 9 Percepce kulturního vyžití

Dostatek kulturního vyžití zajišťuje spokojenost obyvatel s místem jejich bydliště. V periférii Olešnicka a suburbii Lelekovic by obyvatelé uvítali více kulturních akcí. Spokojeni jsou s kulturním vyžitím nejvíce obyvatel oblasti úrodného venkova Milotic. Tradice vinařství a folklóru zde hraje velkou roli (viz Graf 9).

9 DISKUSE A ZHODNOCENÍ

Analýzy hodnocení udržitelného rozvoje Jihomoravského kraje ukazují určité územní diferenciaci v možnostech a podmínkách rozvoje. Otevírá se otázka hledání cest, jak tyto rozdíly překonat a jak docílit vyváženého rozvoje.

Složitost pojmu „udržitelný rozvoj“ je patrná z problematického vymezení toho, co udržitelné je a co už udržitelné není. Obvykle je rozvoj chápán jako proces pozitivních změn charakteristický zlepšením kvantitativních a kvalitativních charakteristik dané oblasti, nejčastěji přírodních a sociálně-ekonomických (Galvasová a kol., 2007).

Udržitelnost je uváděna jako ochrana a zachování původních hodnot. Oprávněné bude položení otázky, zda je přínosné preferovat udržitelnost nebo rozvoj, popřípadě zdali usilovat o soulad mezi nimi. Z teorie víme (WCED, 1987), že udržitelnost představuje vyrovnanost tří pilířů: ekologického, sociálního a ekonomického. Pouze vyvážený rozvoj těchto tří pilířů vede k udržitelnému rozvoji. Hledání rovnováhy mezi rozvojem a udržitelností je obtížným úkolem, pro který nelze nalézt jednotnou obecně platnou metodiku, neboť podmínky a synergické faktory jsou v různých místech různé a měnící se v čase.

V souvislosti s udržitelným rozvojem je také zajímavé zjištění, jak se z hlediska udržitelnosti liší periférie a suburbie od obcí úrodného venkova jižní Moravy. Jednodušeji řečeno, periferní venkov má podstatně horší předpoklady rozvoje spojené s polohovou vzdáleností od větších měst, než je tomu například v suburbánním venkově v blízkosti Brna, nebo v obcích dolnomoravských úvalů majících dobře vyvinutou infrastrukturu a zajištěné časté spojení s okolními městy.

Šetření bylo uskutečněno ve venkovských oblastech Jihomoravského kraje. Výzkumným vzorkem se staly spádové obce tří mikroregionů, jimž jsou obce Olešnice, Lelekovice a Milotice. Tento přístup byl zvolen s cílem zachytit subjektivní hodnocení venkovských obyvatel, k čemuž se území vybraných obcí jeví jako nejvhodnější. Riziko spočívá v tom, že některé z obcí mohou být v některé charakteristice specifické a netypické pro daný typ venkova.

Další výzkum probíhající ve všech obcích zvolených mikroregionů Jihomoravského kraje by byl bezesporu přínosem, nicméně vzhledem k náročnosti provedení a k omezenému rozsahu disertační práce bylo upřednostněno zaměření na menší územní

jednotku. Předložená problematika tak představuje možnosti dalšího výzkumného šetření v podobě diplomových či disertačních prací a výzkumných projektů realizovaných na Mendelově univerzitě v Brně.

Pro zkoumání uvedených rozdílů byly pečlivě vybrány vhodné metody výzkumu. V tomto případě byla zvolená sada indikátorů doplněna o názory obyvatel venkova. Výzkum se tak stal kombinací objektivních dat a subjektivních výpovědí. Stanovená sada indikátorů v časové řadě informuje o vývojové tendenci sociokenomických, environmentálních a demografických jevů, a podtrhuje tak hlavní rysy mikroregionů. Dotazníkové šetření doplnilo subjektivní hodnocení této problematiky samotnými obyvateli venkova. Výzkum zároveň poukazuje nejen na názory celé skupiny obyvatel na danou problematiku, ale také na vnímání názorů jednotlivých skupin respondentů v závislosti na jejich věku, pohlaví, vzdělání a zaměstnání.

Participace obyvatel oslovených obcí v dotazníkovém šetření byla dobrovolná a odvíjela se od ochoty obyvatel spolupracovat a projevit zájem o rozvoj dané obce. Celkově bylo ve vybraných obcích distribuováno 450 dotazníků (tj. 150 dotazníků v jednotlivých obcích) s nadpoloviční návratností. V obci Lelekovice bylo odevzdáno 57 % vyplněných dotazníků, v obci Milotice 54 %. Nejvíce vyplněných dotazníků poskytla obec Olešnice 70 %.

Výsledky dílčích cílů byly představeny v předchozí kapitole. V následující části jsou shrnuta nejdůležitější zjištění plynoucí z realizovaného výzkumu. Odpovídá se zde na stanovenou výzkumnou otázku udržitelného venkova Jihomoravského kraje, prezentovány jsou výsledky testovaných hypotéz ve vztahu k proměnným, a je diskutováno srovnání subjektivních hodnocení a objektivních dat.

Cíl 1 – šetření 1

Testování hypotéz prvního výzkumného šetření bylo realizováno v programu Statistika Base 10. K analýze dat byly použity statistické testy nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku. V případě, že nebyly splněny podmínky použití testu, hypotézu nebylo možno zodpovědět. Nicméně určité tendence byly viditelné v grafech interakcí mezi četnostmi. Tato zjištění se stala součástí přílohy P VI – VIII. U testování proměnné pohlaví byly zachovány podmínky použitelnosti testu chí-kvadrát. Proměnné

(věk, vzdělání, zaměstnání) neodpovídaly podmínkám použití testu, tj. hypotézy nebylo možno zodpovědět. Zjištění použitelnosti (popř. nepoužitelnosti) statistických testů je již samo o sobě hmatatelným zjištěním.

Cíl 1: *Diagnostikovat udržitelnost rozvoje Jihomoravského kraje v rámci ekonomického, ekologického a sociálního pilíře udržitelného rozvoje.*

Tab. 13 Přehled výsledků použitelnosti testů

Zastoupení jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje v dotazníkovém šetření:

- polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje – Ekonomický pilíř
- vhodnost území pro rozvoj podnikání – Ekonomický pilíř
- spokojenost se stavem životního prostředí – Ekologický pilíř
- rekreační atraktivita území – Sociální pilíř
- dostatek kulturního vyžití v obci – Sociální pilíř

Výzkumné předpoklady VP1 – 4	proměnná	testování
VP1: vzhledem k pohlaví obyvatel	pohlaví	✓
VP2: vzhledem k věku obyvatel	věk	✗
VP3: vzhledem ke vzdělání obyvatel	vzdělání	✗
VP4: v závislosti na pracovním umístění obyvatel	práce	✗

Testování výzkumných předpokladů (viz kapitola Cíle a hypotézy, s. 13) jež byly součástí prvního cíle předkládané práce, představují nové zjištění plynoucí z dotazníkového šetření v daných mikroregionech. K nezávislé proměnné (udržitelný rozvoj venkova) byly testovány proměnné: pohlaví, věk, vzdělání a pracovní umístění respondentů. Podmínkám použití testu, tj. na hypotézu bylo možno zvoleným testem odpovědět, odpovídaly hypotézy zkoumající vztah k proměnné pohlaví.

Souhrnné znázornění výsledků testování hypotéz

Tab. 14 Výsledky hodnocení hypotéz – *polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje*

Polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje

Olešnice

- ☒ H_0 : Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami, tj. muži a ženy hodnotí polohové umístění dané obce obdobně.

Dle četností odpovědí respondenti nejčastěji vnímají polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje jako spíše nevýhodné.

Lelekovice

- ☒ H_0 : Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Dle četností odpovědí respondenti z převážné části zcela nesouhlasí s nevýhodným polohovým umístěním obce v rámci Jihomoravského kraje.

Milotice

- ☒ H_0 : Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Podle odpovědí respondentů vyplývá, že nejčastěji vnímají polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje jako spíše nevýhodné.

Tab. 15 Výsledky hodnocení hypotéz – *rekreační atraktivita území*

Rekreační atraktivita území

Olešnice

- ☒ H_0 : Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami, tj. muži a ženy hodnotí rekreační atraktivitu dané obce obdobně.

Z odpovědí respondentů vyplývá spíše souhlas s rekreační vyhledávaností území.

Lelekovice

- ☒ H_0 : Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami.

Dle odpovědí respondentů lze dedukovat pozitivní vnímání oblasti z hlediska jeho rekreační atraktivity. Polovina obyvatel spíše souhlasí s vyhledáváním území

Lelekovic se záměrem rekreačního pobytu. Další nejpočetnější odpovědí byl zcela souhlas s rekreační atraktivitou území.

Milotice

- ☒ H₀: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami.

Podle odpovědí respondenti spíše s rekreační vyhledávaností území Milotic souhlasí. Tuto odpověď volila polovina z dotázaných.

Tab. 16 Výsledky hodnocení hypotéz – spokojenost se stavem životního prostředí

Spokojenost se stavem životního prostředí

Olešnice

- ☒ H₀: Ukázalo se, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami, tj. muži a ženy jsou se stavem životního prostředí dané obce obdobně spokojeni.

Dle četností odpovědí jsou obyvatelé se stavem životního prostředí v obci spíše spokojeni.

Lelekovice

- ☒ H₀: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami.

Dle četností odpovědí lze dedukovat spokojenost obyvatelstva s životním prostředím v obci. Ve výsledcích převažuje spíše spokojenost obyvatelstva s životním prostředím a následuje vyjádření zcela souhlasu se spokojeností.

Milotice

- ☒ H: Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu nelze zodpovědět.

Z výsledků vyplývá, že odpověď mírně spokojen byla muži i ženami volena nejčastěji. Muži již dále vůbec nevoli variantu mírně či velmi nespokojen se stavem životního prostředí. U žen najdeme několik záporných odpovědí, ale žádná se nepřiklání k možnosti velmi nespokojen/á. Se stavem životního prostředí v obci je většina respondentů spokojena.

Podle odpovědí lze dedukovat pozitivní spokojenost obyvatelstva s životním prostředím v obci.

Tab. 17 Výsledky hodnocení hypotéz – *vhodnost území pro rozvoj podnikání*

Vhodnost území pro rozvoj podnikání	
Olešnice	
☒	H_0: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami. Dle četností odpovědí jsou obyvatelé spíše skeptičtí, tj. s potenciálem rozvoje podnikání v obci spíše nesouhlasí.
Lelekovice	
☒	H_0: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami. Dle četností odpovědí lze říci, že respondenti spíše souhlasí s příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání v obci.
Milotice	
☒	H: Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu nelze zodpovědět. Graf interakcí naznačuje podobné odpovědi mužů a žen na podnikání v obci. Většina dotázaných žen spíše souhlasí s výrokem, že obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Stejně tak se k tomuto názoru přiklání většina mužů. Dle četnosti odpovědí respondenti s potenciálem rozvoje podnikání v dané obci spíše souhlasí.

Tab. 18 Výsledky hodnocení hypotéz – *dostatek kulturního vyžití v obci*

Dostatek kulturního vyžití v obci	
Olešnice	
☒	H_0: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami. Dle četností odpovědí respondentů vyplývá, že obyvatelé s dostatkem kulturního vyžití v obci spíše souhlasí.
Lelekovice	
☒	H_0: Z výsledků vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami. Dle četností odpovědí vyplývá, že respondenti spíše souhlasí s dostatkem kulturního vyžití, jež obec jejím obyvatelům nabízí.

Milotice

☒ H: Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi počty odpovědí vyplývá, že většina žen je spokojena s nabízeným kulturním vyžitím, ale častou odpovědí byla i mírná nespokojenost. U mužů převládá spokojenost s dostatkem kulturního vyžití v obci.

Podle odpovědí respondenti spíše souhlasí s dostatkem kulturního vyžití v obci.

Hypotetická tvrzení v rámci dalších proměnných (věk, vzdělání a zaměstnání) byla posuzována na základě hodnocení grafů interakcí mezi četnostmi, tzn. přestože nebylo možné pomocí zvoleného statistického testu danou hypotézu zodpovědět, byly vyvozeny viditelné tendence na základě grafického znázornění četností. Tyto výsledky však nejsou statisticky významné.

Při hodnocení polohového umístění obce se názory nejvíce lišily na periferním venkově mezi mladšími a staršími obyvateli. Zdá se, že se mladší věková skupina obyvatel otázkou polohy obce příliš nezabývá. Jedná se o věkovou kategorii mladší 20 let, která pobývá v místě bydliště, popřípadě nemá s dojížděním za prací či studiem problém. Starší věkové kategorie obyvatel obce Olešnice se přiklánějí k zápornému a obyvatelé obce Milotice a Lelekovice ke kladnému hodnocení umístění jejich obce. Zároveň lze říci, že v obci Olešnice vnímají polohu obce jako nevýhodnou především lidé s ukončeným základním vzděláním, v rámci zaměstnání obyvatelé pracující v průmyslu či jiném druhu zaměstnání a obyvatelé dosahující důchodového věku. Jde o očekávané zjištění, jelikož nevýhodami periférie Olešnicka trpí nejčastěji starší populace (špatná dopravní dostupnost, dražší potraviny apod.).

V polohovém umístění obce Olešnice naopak nevidí nevýhodu vysokoškolsky vzdělaní lidé a obyvatelé mající jiné než výše uvedené zaměstnání (např. lidé pracující ve službách, stavebnictví, dopravě apod.). Takové zjištění se jeví jako velmi zajímavé, jelikož potenciálně silná skupina obyvatel nepovažuje polohové umístění obce za nevýhodné, i když se jedná o periférii.

V Miloticích označují za nevýhodnou polohu obce jen obyvatelé s nižším vzděláním a pracující ve službách, ostatní jsou spíše spokojeni. Výjimku v analýze tvořil suburbánní venkov obce Lelekovice, kde s výhodnou polohou obce souhlasí všechny věkové kategorie a téměř všechny kategorie obyvatelstva dle vzdělání.

Významné rozdíly v hodnocení rekreační atraktivity území a spokojenosti se stavem životního prostředí v rámci jednotlivých proměnných nebyly pozorovány. Svou obec považují za rekreačně atraktivní obyvatelé všech věkových kategorií. V obci Milotice s atraktivností spíše nesouhlasí pouze skupina obyvatel dosahující nižšího vzdělání a pracujících v zemědělství a lesnictví. Nespokojenost se stavem životního prostředí lze spatřit především ze strany starších obyvatel, respektive lidí v důchodovém věku v suburbii Lelekovic a na úrodném venkově v Milovicích. V Olešnici jsou se svým životním prostředím spíše či zcela spokojeni.

Cíl 2 – šetření 2

Druhé šetření bylo věnováno charakteristice a porovnání subjektivních hodnocení (dotazníkové šetření) a objektivních dat (data ČSÚ a data obecních úřadů sledovaných obcí) hodnotících udržitelnost rozvoje Jihomoravského kraje.

Cíl 2: *Porovnání subjektivního a objektivního hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje.*

VP 1: Subjektivní a objektivní hodnocení udržitelnosti rozvoje Jihomoravského kraje se liší.

Demografický vývoj ve sledovaných oblastech se jeví setrvalý a z pohledu udržitelnosti uspokojivý. Bude však demografický vývoj venkova udržitelný i nadále? Pro dosažení udržitelnosti venkova je potřeba zabránit poklesu počtu obyvatel, ale také jeho nadměrnému přírůstku, který by posléze vyžadoval větší spotřebu přírodních zdrojů a vedl k jeho neudržitelnosti (WCED, 1987). Z toho hlediska by teoreticky mezi ohrožené mikroregiony patřil mikroregion Ponávka. V posledních letech v této oblasti enormně roste počet obyvatel, což s sebou přináší riziko překročení její únosné kapacity. Opačnému problému by mohl čelit periferní venkov mikroregionu Olešnicko, který vykazuje záporné migrační saldo a obyvatelé zde dosahují nejvyššího věku v porovnání s ostatními mikroregiony (viz Tab 19). Venkov jihomoravských úvalů je v rámci udržitelného demografického vývoje značně heterogenní. Demografická udržitelnost mikroregionu Nový Dvůr, jenž má nejmladší obyvatelstvo i když s nízkým, ale zato kladným migračním saldem, se zřejmě bude odvíjet od věkového složení obyvatel obce. Rizikem všech mikroregionů může být i stárnutí populace v souvislosti s rychlým růstem průměrné délky života.

Během výzkumu percepce udržitelného rozvoje byly rovněž zodpovězeny otázky týkající se jednoho z hlavních pilířů, kterým jsou **ekonomické perspektivy** obce. Jedním z témat byly podmínky podnikatelského prostředí a rozvoje cestovního ruchu.

Nejslabším článkem se jeví periferie mikroregionu Olešnicko. Charakter nepříznivého prostředí pro rozvoj podnikání potvrdilo území zařazené mezi tzv. vnitřní periferie. Až 75 % dotázaných vnímá území jako nevýhodné pro jakékoliv podnikatelské aktivity. Omezenost pracovních příležitostí a nesnadný rozvoj podnikání je největší překážkou k žádoucímu hospodářskému rozvoji. Okolí je přitažlivé jen pro své přírodní krásy, území však nedisponuje žádnými architektonickými lákadly. Otázkou zůstává, do jaké míry by tyto oblasti byly schopny využít přírodní předpoklady například ve prospěch rozvoje cestovního ruchu a zda by došlo k posílení místního trhu. Odpovídá této funkci vybavenost obcí? Zajistí turistický ruch práci pro venkovské obyvatele? V případě mikroregionu Olešnicko je rizikové hlavně chybějící propojení území s okolím železnicí, což tvoří tuto oblast méně dostupnou a ubírá na přitažlivosti při rozvoji cestovního ruchu.

Další nevýhodou bránící rozvoji turistiky je nedostatek ubytovacích kapacit, které by umožnily rozvíjet víkendový cestovní ruch v obci Olešnice. I přes nevýhody spojené s marginalitou nepatří území po stránce nezaměstnanosti k těm nejhorším, vyšších hodnot zaznamenává mikroregion Nový Dvůr (viz Tab. 19), což představuje poměrně neočekávané zjištění.

V mikroregionu Nový Dvůr dochází ke střetům „tvrdých“⁹ a „měkkých“¹⁰ dat. I když indikátory ukazují, že tato oblast není příliš ekonomicky silná, podle jejích obyvatel má všechny předpoklady k rozvoji podnikatelských aktivit a potenciál k vytvoření rekreačně zajímavé oblasti. Podtrhuje se skutečnost, že v mikroregionu je hlášen nejčastější výskyt registrovaných ekonomických subjektů, dokonce mnohem vyšší než je tomu v suburbii Brna. Může však docházet ke zkreslení, kdy značný počet právnických osob má sídlo v obci, ale jejich působení může ležet mimo obec.

⁹ Tvrdá data - jasně definovaná a obvykle zatížená menší chybou (např. údaje o počtu obyvatelstva)

¹⁰ Měkká data - vyjadřující názory a postoje lidí (např. údaje o oblíbenosti prezidenta republiky z dotazníkového šetření).

Pramen: Wikipedie, 2011: Data. Encyklopedie online [2011-08-02]. Dostupné na: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Data>>

Tab.19 Indikátory udržitelného rozvoje – demografická a socioekonomická charakteristika mikroregionů

Mikroregion	Demografická charakteristika			Socioekonomická charakteristika		
	Migrační saldo	Demograf. vývoj průměrná velikost obce	Průměrný věk	Míra nezaměstnanosti [%]	Index stáří	Registrov. economic. subjekty
Olešnicko	-1	329	42,1	14,5	179,7	54
Ponávka	32	1045	40,9	5,6	105,4	257
Nový Dvůr	3	2216	39,5	15,0	99,7	426

Tab.20 Indikátor udržitelného rozvoje – charakter krajiny obcí

Obec	Koeficient ekologické stability
Olešnice	0,66
Lelekovice	3,60
Milotice	0,16

Z pohledu ekonomického pilíře udržitelného rozvoje byl nejstabilnějším mikroregion Ponávka. Na rozdíl od periférií a mezilehlého venkova poskytují suburbie dostatek pracovních příležitostí, občanské vybavenosti a dalších služeb dnes už městského charakteru s výhodnějším dopravním spojením do spádového střediska kraje Brna. Svědčí o tom nejen statistická data, ale také postoje obyvatel. Více než polovina dotázaných považuje území za velmi rekreačně přitažlivé a podnikatelsky zajímavé. Udržitelnými mikroregiony se však stanou ty, kde v rámci obchodu a s tím spojených podnikatelských aktivit, budou s přírodními zdroji zacházet se šetrností.

Zajímavý pohled přinesla otázka zkoumající podnikatelský potenciál obcí. Zatímco v periferní Olešnici nehrál velkou roli věk ve vztahu k podnikatelskému potenciálu, v ostatních obcích lze spatřit rozdíly na základě věku obyvatel. V úrodném venkově obce Milotice věří podnikatelskému duchu mladší generace (21–35 let) a věková skupina 36–50 let se k tomu staví jak kladně, tak i záporně. Podobně je tomu v suburbii Lelekovic, i tam si myslí větší skupina obyvatel od 21–35 let, že území je příznivé pro

rozvoj podnikání. Skeptičtí jsou zde obyvatelé staršího věku, pracující ve veřejné správě či stavebnictví.

Další důležitý pohled na udržitelný rozvoj přináší percepce **ekologického pilíře**. V případě venkova lze pozorovat pozitivní environmentální význam venkova ve srovnání s městem. S dobrým stavem životního prostředí je spokojena většina obyvatel, nejvíce však obyvatelé mikroregionu Olešnicko. Přírodní specifika a zdravé životní prostředí se jeví jako vhodný předpoklad rozvoje turistiky. Výše uvedené zjištění se také shoduje s výsledky výzkumu kulturně geografických aspektů rozvoje příhraničních periférií na území Sušicka (Chromý, Skála, 2010).

Největší počet záporných odpovědí (hodnotících kvalitu přírodních podmínek) volili obyvatelé suburbie, u kterých bývá zvykem stěhování za hranice města právě díky pěkné přírodě. Ve srovnání s ostatními mikroregiony, které jsou díky velkému podílu orné půdy často využívány člověkem, jde o území s nejlepší hodnotou koeficientu ekologické stability.

K analýze environmentální udržitelnosti byl využit také indikátor ekologické stopy¹¹. Rozdělovací koeficient udávající podíl spotřebovaných zdrojů může být vhodný pro kvantifikaci a srovnání náročnosti života lidí vzhledem k zatížení krajiny. Ve všech mikroregionech tvořila nejsilnější kategorii spotřeby položka zboží a služby, následovala spotřeba potravin a bydlení. Doprava se podílela na velikosti ekologické stopy nejméně, a to i v periferním mikroregionu Olešnicko, kde se vzhledem k častému dojíždění za prací mohla doprava projevit nejvíce. Mnoho obyvatel však dává přednost cyklistice před automobilem či jiným dopravním prostředkem.

Při studiu výpočtu ekologické stopy byla potvrzena náročnost a komplikovanost výpočtu ekologické stopy na úrovni obcí. Při jejím výpočtu se musí brát v úvahu mnoho faktorů mezi něž patří např. poloha území a hustota obyvatelstva; nicméně i přes to se jedná o jeden z důležitých ukazatelů udržitelnosti. Nejlepšího výsledku ekologické stopy dosáhl mikroregion Nový Dvůr, naopak největší ES byla vypočítána pro mikroregion Olešnicko. Otázkou však je, jak dlouho si území úrodného venkova udrží nejlepší status, a jak dlouho budou moci zbylé MR žít na ekologický dluh.

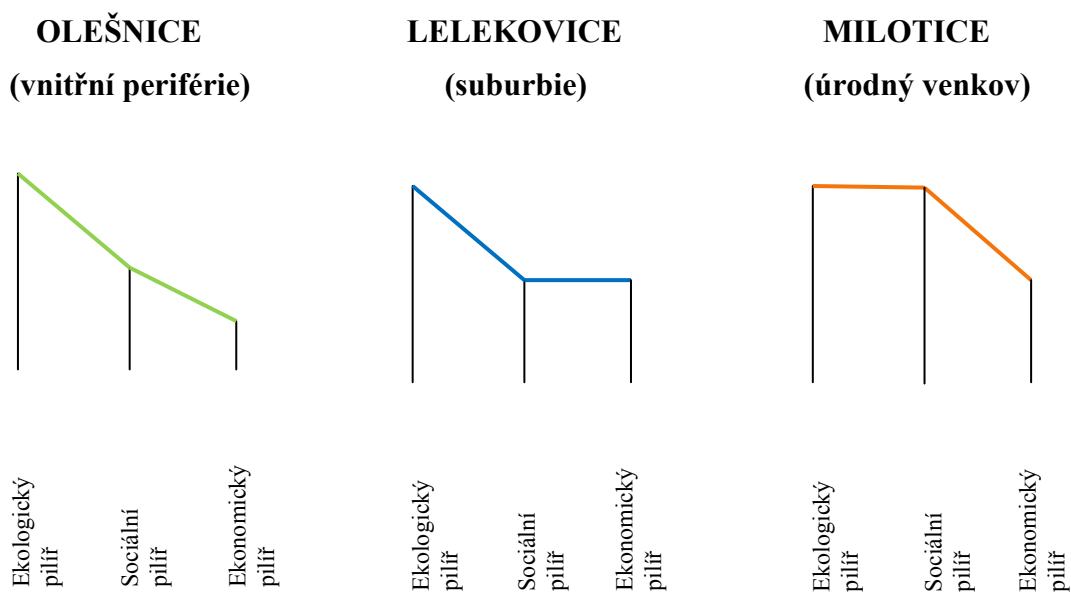
¹¹ Ekologická stopa – definovaná jako plocha biologicky produktivní země, kterou člověk (sídlo) potřebuje k zajištění všech zdrojů a likvidaci odpadů (Třebický, Lupač, 2008)

Posledním z pilířů, který doplňuje mozaiku udržitelného rozvoje je **oblast sociální**. Tato oblast byla samotnými obyvateli venkova při hodnocení důležitosti tří segmentů udržitelného rozvoje (po environmentálním a ekonomickém) hodnocena jako jeden z nejdůležitějších pilířů. Je možné říci, že rozvoj a podpora lidského kapitálu ovlivňuje podobu venkova a zpětně podoba venkova ovlivňuje rozvoj lidského kapitálu.

Mezilidské vztahy a pocit bezpečí jsou velmi důležitými faktory v rozvoji společnosti. Budou-li obyvatelé obcí spokojeni s životem na vesnici s dostatkem sociálního vyžití, budou-li se cítit bezpečně a sdílet dobré sousedské vztahy, budou se jejich obyvatelé snažit na venkově zůstat. S tím souvisí potřeba podporovat malé a střední podniky, a posilovat ekonomický potenciál mikroregionu.

Při hodnocení kulturního potenciálu, jenž je jedním ze sociálních pilířů udržitelnosti poskytující obyvatelům dostatek sociálních kontaktů a místo společných setkání, byly pozorovány rozdílné názory opět především ve vztahu k sledovanému věku obyvatel. Zajímavé je, že v periférii převládá spokojenost s kulturním vyžitím u všech věkových kategorií. Naopak v Lelekovicích skupina respondentů mladší věkové kategorie do 35 let s kulturním vyžitím spokojená není, přestože tito obyvatelé mají výběr kulturních aktivit vzhledem k blízkosti města Brna mnohem pestřejší. Potvrzuje se tak domněnka tvrdící, že v suburbii žijí obyvatelé stěhující se sem z měst a mající větší nároky na kulturní vyžití než obyvatelé periferního či mezilehlého venkova (Puldová, Novák, 2008).

Na základě předloženého dotazníkového šetření lze spatřit odpověď na stanovenou výzkumnou otázku **rozdílnosti periférie, suburbie a úrodného venkova z hlediska udržitelnosti** v následujícím diagramu:

Obr. 11 Znárodnění pilířů udržitelného rozvoje v obci Olešnice, Lelekovice a Milotice

Z výsledků subjektivního hodnocení jednotlivých pilířů obyvatelstvem vyplývá narušení rovnováhy udržitelného rozvoje ve všech sledovaných obcích. Společným jmenovatelem všech tří obcí se stal ekologický pilíř dosahující nejvyšších hodnot. V obci Olešnice a Milotice je nejslabší ekonomický pilíř, tj. oblast nedosahuje hospodářského růstu tak, jak tomu je v suburbii obce Lelekovice. Obec Milotice patří k území s nejsilněji vyvinutým sociálním pilířem, a dosahuje rovněž nejlepších výsledků udržitelnosti v porovnání s ostatními obcemi.

Problematika udržitelného rozvoje venkova nabízí i nadále celou řadu otázek pro jeho budoucí studium. Mezi tyto otázky by patřilo: *Jak obyvatelé venkova vnímají pojem „udržitelný rozvoj“? Co si pod tímto pojmem představí? Jaké kroky obyvatelé venkova pro udržitelný rozvoj jejich venkovského prostředí učinili?* Zajímavé by také bylo zjistit, v kterých odvětvích vidí obyvatelé venkova možnou budoucí prosperitu obce, jelikož oni sami znají své území nejlépe, a dokáží zhodnotit tamní potenciál. S tím souvisí potřeba rozvinout novou metodologii hodnocení a při testování statistických hypotéz pracovat s daty jako s metrickou proměnnou. Takový výzkum pak přináší potřebu konzultace tematiky s odborníky z řad geografů, demografů a sociologů podporující vizi nikdy nekončícího vědeckého hledání a bádání.

10 ZÁVĚR

Vědecké studium podmínek udržitelného rozvoje území představuje základní předpoklad zkvalitnění znalostí o možném vývoji rozdílných venkovských oblastí. Předložené šetření bylo uskutečněno v rámci disertační práce autorky. Práce se snažila poukázat na důležitost venkova a jeho udržitelný rozvoj. Venkovské oblasti mají mnoho funkcí a mnoho významů. Odjakživa jsou zdrojem potravy, materiálu a energie. Disponují malebnou krajinou a jsou tak místem odpočinku i vyhledávaným útočištěm sportovních aktivit (Woods, 2011). Jde zde o specifika a hodnoty venkova, jejichž zachování je především v rukou současných a budoucích generací.

Ohnisko zájmu bylo soustředěno na zkoumání udržitelnosti, charakteru a diferenciaci tří venkovů - příměstského, mezilehlého a odlehlého. Byly zkoumány některé faktory, které ovlivňují rozvoj všech tří územně vymezených celků, a hledány souvislosti vysvětlující současný vývoj. Výzkum byl realizován ve třech mikroregionech a jejich spádových obcích. Zvolená územní jednotka je územím dostatečně citlivým pro postižení hlavních mikroregionálních rozdílů. Jedná se o vnitřní periferii obce Olešnice, suburbie Lelekovic a úrodného venkova Milotic.

Zkoumána byla odlišnost území z pohledu tří pilířů udržitelného rozvoje, tj. *environmentálního, ekonomického a sociálního*. Tyto tři oblasti jsou pro rozvoj a fungování území nejdůležitější, a všechny by měly být ve vzájemném souladu.

V obecné rovině práce přispívá přehledem doposud publikovaných prací týkajících se problematiky udržitelného rozvoje a hodnocení venkova, a v rámci jednotlivých témat tak třídí přístupy vybraných autorů. Literární rešerše označila hodnocení udržitelného rozvoje za proces velmi složitý, vyžadující multidisciplinární přístup.

V práci bylo pracováno se statistickými daty, proveden terénní výzkum a pořízena fotodokumentace. V empirické části bylo pro hodnocení udržitelného rozvoje využito tvrdých statistických dat zkoumajících udržitelnost a diferenciaci území za pomoci osmi ukazatelů. Data dokumentují současnou strukturu sociálních, ekonomických, ekologických a demografických jevů mezi venkovskými oblastmi v pětiletém časovém období od roku 2006–2010. Analýza dostupných statistických ukazatelů na lokální úrovni a jejich zpracování bylo provedeno formou kartografické vizualizace. Provedená

analýza tak představuje přehlednou mapu mikroregionálního srovnání jednotlivých ukazatelů.

Zvolené indikátory jasně charakterizují tendence vývoje venkovských mikroregionů. Otázkou zjištění také bylo, jakou představu budou mít samotní obyvatelé venkovského prostoru o udržitelném rozvoji svého území. Práce vycházela z tvrzení, že Jihomoravský kraj je značně diferencován a vnímání udržitelného rozvoje se liší podle místa, času a podle sociální skupiny, a toto vnímání do jisté míry určuje budoucí možnosti rozvoje regionu. Proto byla v práci provedena nejen analýza celé skupiny dotázaných obyvatel venkova, ale hledán byl také vztah mezi hodnocením rozvoje venkova v závislosti na rozdílné věkové skupině, zaměstnání či vzdělání obyvatel. Jde o téma, kterému se doposud nevěnovala dostatečná pozornost, i když se jedná o důležité zjištění stávající se efektivním vodítkem pro budoucí rozvoj území a zdrojem podnětných informací při rozhodování místních zastupitelských orgánů.

Na základě výše zvolené problematiky, a tím spojených výzkumných otázek, bylo pro sběr dat zvoleno dotazníkové šetření mezi samotnými obyvateli venkova na katastrálním území obce Olešnice, Lelekovice a Milotice. Proces analýzy dat byl zahájen výpočtem základních deskriptivních charakteristik (tabulky četností, výpočty průměru apod.) Vzhledem k přehlednosti byly výsledky opět převedeny do grafické podoby tak, aby mohly prezentovat komplexní výsledky šetření.

Analýza odpovědí obyvatel venkova modelového území potvrdila některé obecné předpoklady, se kterými bylo do šetření vstupováno. Percepce vnímání udržitelnosti ze strany venkovské populace byla dle předpokladů ovlivněna rozdílnými podmínkami a možnostmi, kterými dané území disponuje. Rozhodující roli zde hraje především jeho poloha. Existují významné rozdíly mezi venkovskými sídly v zázemí města Brna, odlehlým venkovem vnitřní periférie a venkovskými sídly úrodných jihomoravských úvalů. Udržitelný rozvoj se tak nemůže rozvíjet ve všech oblastech stejným tempem. Na tuto diferenciaci je třeba brát zřetel, jelikož posuzujeme-li rovnoměrnost či nerovnoměrnost vývoje těchto oblastí zjistíme značně odlišné možnosti rozvoje té či oné oblasti.

Z hlediska udržitelnosti by bylo vhodné postavit filosofii budoucího rozvoje na specifických odlišnostech oblasti: kultura vína (mikroregion Nový Dvůr), na

podnikatelském potenciálu (mikroregion Ponávka), na kontaktu s přírodou (mikroregion Olešnicko).

Jihomoravský venkov je perspektivním prostorem poskytujícím vhodné podmínky pro zdravý způsob života obyvatel. Podstatné je zachovat jeho individualitu, podporovat lokální trh a vytvářet vhodné zázemí pro jeho obyvatele, což může pomoci k trvale udržitelnému rozvoji venkova. Zjištění, jakým způsobem venkov vnímají i jeho obyvatelé je beze sporu přínosné a užitečné pro teorii a praxi. Zájem obyvatel o rozvoj a spolupráci představuje nepostradatelný faktor udržitelnosti. Důležité ovšem je, aby tato myšlenka rozvoje venkova pramenila především z vnitřního přesvědčení jeho obyvatel.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BAŠE M., 2009: *Město-suburbie-venkov*. Česká komora architektů.
- BAŠE M., 2002: Problémová území venkovského prostoru, s. 9. In: *Město, venkovský prostor a krajina*. Sborník mezinárodní vědecké konference pořádané Fakultou architektury ČVUT v Praze 4.12.2002.
- BIEN W., LAPPE L. RATHGEBER, 2005: The situation of Young people in Rural areas, s. 168–186. In: SCHMIED D. (ed.), *Winning and Losing. The Changing Geography of Europe's Rural Areas*. Ashgate Publishing Limited. USA, 299 s.
- BINEK J. A KOL., 2007: *Venkovský prostor a jeho oživení*. 1. Vyd. Georgetown, Brno, 140 s.
- BINEK J. A KOL., 2009: *Synergie ve venkovském prostoru. Aktéři a nástroje rozvoje venkova*. GaREP Publishing, Brno, 96 s.
- BINEK J. A KOL., 2011: *Synergie ve venkovském prostoru – Paradoxy rozvoje venkova*. GaREP. Brno. 64 s.
- BLAŽEK B., 2004: *Venkovy anamnéza, diagnóza, terapie*. Vyd.1. Brno: Era 184 s.
- BUDÍKOVÁ A KOL., 2010: *Průvodce základními statistickými metodami*. Grada Publishing, a.s., Praha, 272 s.
- CUDLÍNOVÁ E., TĚŠITEL J., 2000: *Marginální oblasti-indikátor trvale udržitelného rozvoje*. Životné prostredie, 34(1), 10–14.
- ČERMÁK L., 2005: Hodnocení vztahu dopravní dostupnosti a exponovanosti území, s. 44–53. In: NOVOTNÁ (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha.
- DISMAN, 2005: *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Karolinum 3.vyd., Praha, 371 s.
- DOČKAL V., KOZLOVÁ M., 2006: Regionální politika v České republice, s. 17–56. In: DOČKAL V. (ed.), *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství. Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska*. MU.
- DRÁPELA, E., 2010: *Marginální oblasti na území ČR a jejich vývoj v prostoru a čase*. Disertační práce. (in MS, dep. Knihovna Masarykovy univerzity v Brně), Masarykova univerzita v Brně, Fakulta přírodovědecká.

- EWING B., A. REED, S.M. RIZK, A. GALLI, M. WACKERNAGEL, AND J. KITZES. 2009: *Metodika výpočtu národních účtů ekologické stopy*. Global Footprint. Network, Oakland a Centrum pro otázky životního prostředí UK, Praha.
- FERRÃO J., LOPES R., 2004: Understanding Peripheral Rural Areas as Contexts for Economic Development, s. 31–61. In: LABRIANIDIS L., *Future of Europe's Rural Peripheries*. Ashgate Publishing Limited, England. 312 s.
- FIALOVÁ D., 2001: Druhé bydlení a jeho vztah k periferním oblastem. In: *Geografie*, 106 s.
- GALVASOVÁ I. A KOL., 2007: *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Georgetown, Brno, 140 s.
- GRIFFITHS J. A KOL., 2004: *Rural Livelihoods for Sustainability. Stories of rural regeneration from Central Euro*. NP Agentura, Czech Republic, 152 s.
- HAMPL, M., DOSTÁL, P., DRBOHLAV, D., 2007: Social and cultural geography in the Czech Republic: under pressures of globalization and post-totalitarian transformation. *Social & Cultural Geography*, 8, 3, s. 475–493.
- HAVLÍČEK T., CHROMÝ P., JANČÁK V., MARADA M., 2005: Vybrané teoreticko-metodologické aspekty a trendy geografického výzkumu periferních oblastí, s. 6–25. In: NOVOTNÁ (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha.
- HENDL J., 2005: *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 408 s.
- HNILIČKA P., 2005: *Sídelní kaše. Otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. 1.vydání: vydavatelství Era. Brno. 129 s.
- HOLEČEK A KOL., 2009: *Obce a její rozvoj v širších souvislostech*. GaREP Publishing, Brno, 74 s.
- HOSKOVCOVÁ M., 2008: *Rozvoj bydlení v příměstských oblastech města Brna, Problematika suburbanizace*. Zkrácená verze disertační práce (in MS, dep. Moravská zemská knihovna v Brně), Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury, 31 s.
- HUBA M. A KOL., 2000: *Indikátory trvalo udržitelného rozvoja miest*. ETP Slovensko v spolupraci so STUŽ Slovensko. 68 s.

- HUDEČKOVÁ H., LOŠTÁK M., ŠEVČÍKOVÁ A., 2008: *Regionalistka, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Česká zemědělská univerzita v Praze. 193 s.
- CHRÁSKA M., 1993: *Základy výzkumu v pedagogice*. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 257 s.
- CHRÁSKA M., 2003: *Úvod do výzkumu v pedagogice. Základy kvantitativně orientovaného výzkumu*. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 198 s.
- CHRÁSKA M., 2007: *Metody pedagogického výzkumu. Základy kvantitativního výzkumu*. Grada Publishing, a.s., Praha, 272 s.
- CHROMÝ P., MARADA M., JANČÁK V., HAVLÍČEK T., 2010: Venkov očima představitelů venkovských obcí: regionální rozdíly v Česku, s. 7–28. In: *Geografie – Sborník ČGS*, 115, č.1.
- CHROMÝ P., SKÁLA, 2010: Kulturně geografické aspekty rozvoje příhraničních periférií: Analýza vybraných složek územní identity obyvatelstva Sušicka, s. 223–246. In: *Geografie. Sborník ČGS. Číslo 2, ročník 115*.
- CHUMAN T., ROMPORTL D., 2008: Suburbanizace a přírodní prostředí, s. 20–26. In: OUŘEDNÍČEK A KOL., *Suburbanizace.cz*. Univerzita Karlova v Praze.
- JANČÁK, V., HAVLÍČEK, T., CHROMÝ, P., MARADA, M., 2008: Regional Differentiation of Selected Conditions for the Development of Human and Social Capital in Czechia, s. 269–284. In: *Geografie – Sborník ČGS*, roč. 113, 2008, č. 3.
- JENÍČEK V., 1999: *Vývoj indikátorů pro tři základní aspekty společnosti: ekonomický, sociální a ekologický Aktuální otázky světové ekonomiky. Globální diskontinuity a trvale udržitelný rozvoj*. Vysoká škola ekonomická v Praze. 33 s.
- JEŘÁBEK, M., 2005: Subjektivní vnímání území mezi Kozákovým a Troskami, s. 109–117. In: NOVOTNÁ M. (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje.
- KAŠPAROVÁ L., ROZEHNALOVÁ E. A KOL., 2008: *Nové stavby pro venkov*. Ústav územního rozvoje. Brno. 115 s.
- KEARNEY A KOL., 1994: EU LEADER Initiative in Ireland: Evaluation and recommendations. Dublin: Department of Agriculture, Agriculture House, s. 128.

- In: MOSELEY M.J., 2003: *Rural Development. Principles and Practice*. Sage, London, 227 s.
- KNOPP A. A KOL., 1994: *Vesnice: stavby a krajina mají svůj řád*. Ústav územního rozvoje Brno.
- KOZLOVÁ M., 2006: Regionální politika ve Slovinsku, s. 121–150. In: DOČKAL V. A KOL., *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství. Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska*. MU.
- KUBEŠ J., PAHORECKÁ J., 2000: Obslužná vybavenost, střediskovost a spádovost venkovských sídel. Okresy Písek, Tábor a okolí, rok 1998, s. 61–80. In: KUBEŠ J. (ed.), *Problémy stabilizace venkovského osídlení ČR*. České Budějovice, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 157 s.
- KUČERA Z., KULDOVÁ S., 2006: Vnímání venkova: klíčový fenomén jeho rozvoje? In.: *Venkov je náš svět, Countryside – our world*. Sborník abstraktů z mezinárodní vědecké konference, Český Krumlov.
- KUČEROVÁ Z., 2009: *Indikátory sociálního pilíře udržitelného rozvoje na lokální úrovni*. Zkrácená verze disertační práce (in MS, dep. Moravská zemská knihovna v Brně), 32 s.
- LABRIANIDIS L., 2004.: *Future of Europe's Rural Peripheries*. Ashgate Publishing Limited, England. 312 s.
- LHOŤANOVÁ E. A KOL., 2006: *Jihomoravský kraj, města a obce Jihomoravského kraje*. PROXIMA Bohemia s.r.o. Rožnov pod Radhoštěm, 467 s.
- MACEŠKOVÁ M., 2008: Suburbanizace a starosta, s. 64–72. In: OUŘEDNÍČEK A KOL., *Suburbanizace.cz*. Univerzita Karlova v Praze.
- MAJEROVÁ V. A KOL., 2005: *Český venkov 2005 Rozvoj venkovské společnosti*. Česká zemědělská univerzita v Praze.
- MARKOVÁ C., 1990: Problémy stabilizace zemědělského obyvatelstva v malých venkovských obcích, s. 156. In: *Problémy rozvoje venkovského osídlení malých a středně velkých měst Československa a jejich demografické struktury*. Sborník semináře odborné skupiny pro rozmístění obyvatelstva a migraci Československé demokratické společnosti při ČSAV, Praha.

- MCGRANAHAN, D.A., WOJAN, T.R., LAMBERT, D.M., 2011: The rural growth trifecta: Outdoor amenities, creative class and entrepreneurial context, *Journal of Economic Geography* 11(3): 529–557.
- MEZŘICKÝ V (ed.), 2005: *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha. 207 s.
- MOLDAN B., 2000: *Indikátory trvale udržitelného rozvoje*. UK v Praze. Centrum pro otázky životního prostředí, Praha, 87 s.
- MOLDAN B., 2001: *(Ne)udržitelný rozvoj, ekologie, hrozba i naděje*. Praha. 144 s.
- MOLDAN B., BRANIŠ M., 2003: Globální problémy životního prostředí, s. 31-69. In: MEZŘICKÝ V. A KOL., *Globalizace*. Portál. 152 s.
- MOSELEY M. J., 2003: *Rural Development. Principles and Practice*. Sage, London, 227 s.
- MULÍČEK O., 2002: Suburbanizace v brně a jeho okolí, s. 171-181. In: SÝKORA L. (ed.), *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
- MULÍČEK O., OLŠOVÁ I., 2002: Město Brno a důsledky různých forem urbanizace. *Urbanismus a územní rozvoj*. Ročník V – číslo 6/2002: 17–21.
- MUNRO D.A., 1995: Sustainability: Rhetoric or Reality?, s. 27–35. In: Tryzna T. C., *A Sustainable World. Defining and measuring sustainable development*. International Center for the Environment and Public Policy, USA, 269 s.
- MUSIL J., MÜLLER J., 2006: *Vnitřní periferie České republiky, sociální soudržnost a sociální vyloučení*. Studie CESES 2/2006.
- MUSIL J., MÜLLER J., 2008: Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2.
- MUSIL J., 1988: Nove pohledy na regeneraci našich měst a osídlení. *Územní plánování a urbanismus*, XV: 67–72.
- NÁTR L., 2005: *Rozvoj trvale neudržitelný*. Karolinum. Univerzita Karlova v Praze. 102 s.

- OUŘEDNÍČEK M., 2008: Suburbanizace a vývoj měst, s. 10–17. In: OUŘEDNÍČEK A KOL., *Suburbanizace.cz*. Univerzita Karlova v Praze.
- OUŘEDNÍČEK M., 2002: Suburbanizace v kontextu urbanizačního procesu, s. 39–54. In: SÝKORA, L. (ed.), *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
- PERLÍN R., 2009: *Vymezení venkovských obcí v Česku*, s. 38–42. Obec a finance, č.2,
- PEŠA Z., 2000: *Čítanka vlastivědy Olešnicka*. MÚ Olešnice. 43 s.
- PEŠA Z., 2005: *Mikroregion Olešnicko*. Dobrovolný svazek obcí Olešnicko. 73 s.
- PILEČEK J., 2005: Příspěvek k metodice vymezování periferních oblastí: modelové území okresu Prachatice, s. 81–92. In: NOVOTNÁ (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha.
- PTÁČEK P., 2002: Suburbanizace v USA a Německu: zdroj inspirace i poučení, s. 55–79. In: SÝKORA L. (ed.), *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
- PUCHER J., 2002: Suburbanizace příměstských oblastí a doprava: mezinárodní srovnání, s. 101–121. In: SÝKORA L. (ed.), *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
- PULDOVÁ P., NOVÁK J., 2008: Suburbanizace a sociální prostředí, s. 40–50. In: OUŘEDNÍČEK A KOL., *Suburbanizace.cz*. Univerzita Karlova v Praze.
- REINÖHLOVÁ E., 2005: Informační a komunikační technologie pro rozvoj periferních oblastí – zkušenosti ze zahraničí, s. 36–44. In: NOVOTNÁ (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha.
- SELTZER E., 2002: Suburbanizace a její ekologické, ekonomické a sociální důsledky: poučení z vývoje v Portlandu, s. 81–100. In: SÝKORA L.(ed.), *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.
- SIWEK T., BOGDOVÁ K., 2007: České kulturně-historické regiony ve vědomí svých obyvatel, s. 39-53 In: *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2007, Vol. 43, No. 4: 1039–1053.

- SMITH, W., 2002: Developing indicators of „sustainability“, s. 13–35. In: I.R.BOWLER ET AL.(ed.), *The Sustainability of Rural Systems.Geographical Interpretations*. Kluwer Academic Publishers, Neterlands, 275 s.
- SOUČEK, KRBOVÁ, PŘIBIL A KOL., 2006: Akcelerační a iniciační rozvojové scénáře venkovských mikroregionů. Sborník výstupů grantového projektu IG 613025. Jindřichův Hradec, fakulta managementu Vysoké školy ekonomické, 120 s.
- STEJSKAL J., KOVÁRNÍK J., 2009: Regionální politika a její nástroje. Portál, s.r.o., Vyd. 1. Praha. 216 s.
- STOCKMANN J., 2005: Moravské Kopanice: identita na periferii, s. 161–167. In: NOVOTNÁ (ed.), *Problémy periferních oblastí*. Praha.
- SÝKORA L., 1998: *1 díl Územní plánování vesnice a krajiny. Doplnkové skriptum*. ČVUTI.
- SÝKORA. L., 2002: Suburbanizace a její důsledky: výzva pro výzkum, usměrňování rozvoje území a společenskou angažovanost, s. 9–19. In: SÝKORA L. (ed)., *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Praha: Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. 191 s.
- SÝKORA M., 2007: Možnosti a omezení ekologické stopy jako ukazatele udržitelnosti. In: Nováček, P., *Udržitelný rozvoj: nové trendy a výzvy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- SZENTESIOVÁ K., 2009: Suburbanizace a územní plánování Prahy, s. 43–49. In: *Suburbanizace. Sborník ze semináře AUÚP. Beroun 23.–24.4.2009*. Ústav územního rozvoje jako přílohu časopisu Urbanismus a územní rozvoj č.4/2009. 1. vydání, Brno 2009.
- ŠELEŠOVSKÝ A KOL., 2002: *Role veřejného sektoru v procesu identifikace faktorů efektivity rozvoje Jihomoravského kraje v kontextu s reformou veřejné správy*. 1. vydání MU, Brno-Kraví Hora.
- ŠILHÁNKOVÁ V. A KOL., 2007: *Suburbanizace – hrozba fungování malých měst*. Hradec Králové.

- ŠILHÁNKOVÁ V., TŘEBICKÝ V., 2008: Ekologická stopa jako indikátor udržitelného rozvoje města, s. 6. In: *Sborník abstraktů - Veřejná správa 2008*. Pardubice: Univerzita Pardubice.
- ŠKRABAL I. A KOL., 2006: *Metodika zavedení managementu rozvoje mikroregionů*. 1. vyd. Přerov: CpKP, 143 s.
- TEMELOVÁ J., 2008: Suburbanizace a fyzické prostředí, s. 30–36. In: OUŘEDNÍČEK A KOL., *Suburbanizace.cz*. Univerzita Karlova v Praze.
- TRNKOVÁ V., 2005: Sociologie venkova – definice venkova, venkovské obce, s. 154–174. In: MAJEROVÁ V A KOL., *Sociologie venkova a zemědělství*. Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha, 244 s.
- TŘEBICKÝ V., 2005: Oceňování environmentální kapacity území, s. 77–97. In: MEZŘICKÝ V. (ed.), *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha. 207 s.
- TŘEBICKÝ V., LUPAČ M., 2008: *Zrcadlo místní udržitelnosti. Ekologická stopa města a školy*. MŽP. 64 s.
- URBÁŠKOVÁ H., 2005: *Ekologická vesnice*. Zkrácená verze habilitační práce. (in MS, dep. Moravská zemská knihovna v Brně), Vysoké učení technické v Brně, fakulta architektury, atelier výrobních staveb, Brno, 29 s.
- VAISHAR A., 2005: *Geografie malých měst 2005*. Ostrava: Ústav geoniky AV ČR, 112 s.
- VAISHAR A. A KOL., 2011: *Současný stav a vývojové tendence Jihomoravského venkova*. Brno, 159 s.
- VAISHAR A., ZAPLETALOVÁ J., 2010: Sustainable development of the Moravian countryside. *Revija za geografijo*, 5–1: 43–54.
- Velký sociologický slovník*. Vyd.1.Praha:Karolinum, 1996, 747 s.
- VERNER P., 2006: Regionální politika ve Francii, s. 91–120. In: Dočkal V. (ed), *Regionální politika EU a naplňování principu partnerství. Případové studie České republiky, Německa, Francie a Slovinska*. MU.

- VITURKA M., ZITEK V., HALAMEK P., KLÍMOVÁ V., TONEV P., 2005: *Teoreticko-metodologická východiska hodnocení programů podpory regionálního rozvoje*, Brno: Masarykova univerzita.
- WCED, 1987: World Commission on Environment and Development. *Naše společná budoucnost* [z angl. orig. přel. Pavel Korčák]. 1.vyd. Praha: Academia, 1991. 20 s.
- WINOGRAD M., 1995: Environmental Indicators for Latin America and the Caribbean: Tools for Sustainability, s. 198–216. In: Tryzna T. C.: *A Sustainable World. Defining and measuring sustainable development*. International Center for the Environment and Public Policy, USA, 269 s.
- WOKOUN R., MALINOVSKÝ J., TAMBORSKÝ M., BLAŽEK J. A KOL., 2008: *Regionální rozvoj. Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Linde Praha, a.s., 475 s.
- WOODS M., 2011: *Rural*. Routledge Taylor&Francis Group, London and New York, 336 s.
- ZEMAN J., 2002: *Ekonomické základy trvale udržitelného rozvoje*. Olomouc. 167 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [1] *Oficiální stránky mikroregionu Nový Dvůr*. Databáze online [cit. 2010-12-05]. Dostupný na: < <http://www.novy-dvur.cz/index.php/o-mikroregionu> >
- [2] *Oficiální stránky mikroregionu Olešnicko*. Databáze online [cit. 2010-12-07]. Dostupný na: <http://www.olesnicko.cz/>
- [3] *Oficiální stránky mikroregionu Ponávka*. Databáze online [cit. 2010-12-05]. Dostupný na: < <http://www.ponavka.cz/ponavka.cz/> >
- [4] *Oficiální stránky Ministerstva životního prostředí*. Databáze online [cit. 2010-01-12]. Dostupný na: <<http://www.env.cz>>.
- [5] *Oficiální stránky Ministerstva pro místní rozvoj*. Databáze online [cit. 2011-01-22]. Dostupný na: <<http://www.mmr.cz>>.
- [6] *Oficiální stránky Regionálního informačního servisu*. Databáze online [cit. 2011-01-03]. Dostupný na: <<http://www.risy.cz>>

- [7] ČSU, 2007: *Regionální rozdíly v demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji Jihomoravského kraje v letech 2000 až 2005*. Databáze online [cit. 2010-10-04]. Dostupné na: <<http://www.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/p/13-6235-07>>.
- [8] ČSU, 2008: *Varianty vymezení venkova a jejich zobrazení ve statistických ukazatelích v letech 2000 až 2006*. 93s. Databáze online [cit. 2010-10-08]. Dostupné na: <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/1380-08>>
- [9] ČSU, 2009: *Statistická ročenka Jihomoravského kraje 2009*. Databáze online [cit. 2010-10-10]. Dostupné na: <<http://www.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/p/641011-09>>
- [10] ČSU, 2009: *Postavení venkova v Jihomoravském kraji*. Databáze online [cit. 2010-10-10]. Dostupný na: <<http://www.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/p/641361-09>>
- [11] ČSU, 2010: *Statistická ročenka Jihomoravského kraje 2010*. Databáze online [cit. 2010-11-14]. Dostupné na: <<http://www.brno.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/641011-10>>
- [12] *Metodika pro místní Agendy 21 v České republice. Strategie, postupy a techniky uplatnění MA21 na místní a regionální úrovni ČR*. Databáze online [cit. 2010-09-24]. Dostupné na: <[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFL5ZKH1](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFL5ZKH1)>
- [13] *Strategie udržitelného rozvoje České republiky*. Databáze online [cit. 2010-10-12]. Dostupný na: <<http://www.nszm.cz/cb21/ur/SUR2004.pdf>>
- [14] *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013. Ministerstvo zemědělství České republiky*. Databáze online [cit. 2010-10-12]. Dostupné na: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2F1180428724933.pdf>
- [15] *Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj. Rada Evropské unie*. Databáze online [cit. 2009-12-09]. Dostupné na: <[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFHD4PB3](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFHD4PB3)>
- [16] *Strategie rozvoje Jihomoravského kraje*. Databáze online [cit. 2010-03-09]. Dostupné na: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?pubid=31936&TypeID=7...>>

- [17] *Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod 2007-2013, 2007*. Databáze online [cit. 2010-08-26]. Dostupné na:
 <<http://www.google.cz/url?sa=t&source=web&cd=1&ved=0CBgQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.jihovychod.cz%2Fdownload%2Frop%2Frop-jv.pdf&rct=j&q=Region%C3%A1ln%C3%AD%20opera%C4%8Dn%C3%AD%20program%20NUTS%202%20Jihov%C3%BDchod%202007-2013.%20Evropsk%C3%A1%20unie.%20216%20&ei=afRfTtHuD8WxhQePjumNCg&usg=AFQjCNG08zxTHj7fgKI-N3ueddUkqOajAg&cad=rja>>
- [18] HUSÁK J., 2010: *Znalosti a jejich aplikace při realizaci trvale udržitelného rozvoje venkovských oblastí, Knowledge and its applicability in realization of rural sustainable development*. Databáze online [cit. 2011-03-15]. Dostupné na:
 <<http://www.google.cz/#sclient=psy&hl=cs&site=&source=hp&q=ZNALOSTI+A+JEJICH+APLIKCE+P%C5%98I+REALIZACI+TRVALE&aq=f&aqi=&aql=&oq=&pbx=1&fp=db3e8a5b315f50da>>
- [19] MAŠTÁLKA M., 2011: *Analýza indikátorů územního pilíře udržitelného rozvoje na lokální úrovni*. Databáze online [cit. 2010-08-20]. Dostupné na:
 <<http://www.mmr-vyzkum.cz/INFOBANKA/DownloadFile/38831.aspx>>
- [20] PERLIN R., 1998: *Venkov, typologie venkovského prostoru*. Ministerstvo vnitra. Databáze online [cit. 2009-11-25]. Dostupné na:
 <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>>
- [21] ŠIMKOVÁ E., 2008: *Udržitelný rozvoj venkova a role venkovské turistiky*. Databáze online [cit. 2010-01-25]. Dostupné na:
 <http://custom.kbbarko.cz/e+m/01_2008/03_simkova.pdf>
- [22] *ABZ slovník cizích slov*. Databáze online [cit. 2011-02-17]. Dostupné na:
 <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/indikator>>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1	Venkovské Regiony podle ORP	25
Obr. 2	Model výzkumu (dle Punch, 2008, s. 31)	39
Obr. 3	Diagram stanovení pilířů udržitelného rozvoje	40
Obr. 4	Vybrané mikroregiony Jihomoravského kraje	45
Obr. 5	Panoramatický pohled na Lelekovice	47
Obr. 6	Zástavba podél hlavní silnice	47
Obr. 7	Krajinný ráz mikroregionu Olešnicko	50
Obr. 8	Panoramatický pohled na Olešnici	50
Obr. 9	Písečný rybník Milotice	53
Obr. 10	Krajina úrodného venkova JM	53
Obr. 11	Znázornění pilířů udržitelného rozvoje v obci Olešnice, Lelekovice a Milotice	101

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Cíle výzkumu.....	12
Tab. 2	Výzkumný design.....	12
Tab. 3	Cíle disertační práce a zvolené hypotézy	13
Tab. 4	Společné evropské indikátory udržitelného rozvoje na místní úrovni	22
Tab. 5	Klasifikace KES dle metodiky Míchala	60
Tab. 6	Vypočítaná hodnota KES ve vybraných obcích dle metodiky Míchala	60
Tab. 7	Výsledná charakteristika krajiny - KES dle metodiky Míchala	61
Tab. 8	Klasifikace KES dle metodiky Agroprojektu	62
Tab. 9	Vypočítaná hodnota KES ve vybraných obcích dle metodiky Agroprojektu ..	62
Tab. 10	Výsledná charakteristika krajiny - KES dle metodiky Agroprojektu.....	62
Tab. 11	Souhrnná charakteristika respondentů dle jednotlivých mikroregionů	70
Tab. 12	Vypočítaná ekologická stopa a biokapacita vybraných obcí.....	72
Tab. 13	Přehled výsledků použitelnosti testů	91
Tab. 14	Výsledky hodnocení hypotéz – polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje	92
Tab. 15	Výsledky hodnocení hypotéz – rekreační atraktivita území.....	92
Tab. 16	Výsledky hodnocení hypotéz – spokojenost se stavem životního prostředí	93
Tab. 17	Výsledky hodnocení hypotéz – vhodnost území pro rozvoj podnikání	94
Tab. 18	Výsledky hodnocení hypotéz – dostatek kulturního vyžití v obci.....	94
Tab. 19	Indikátory udržitelného rozvoje – demografická a socioekonomická charakteristika mikroregionů	98
Tab. 20	Indikátor udržitelného rozvoje – charakter krajiny obcí	98

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1	Percepce polohového umístění obce.....	81
Graf 2	Percepce rekreačního potenciálu	82
Graf 3	Percepce životního prostředí	83
Graf 4	Percepce podnikatelského potenciálu	84
Graf 5	Percepce spokojenosti s místem bydliště.....	85
Graf 6	Percepce spokojenosti s chováním obyvatel obce	86
Graf 7	Percepce bezpečí.....	86
Graf 8	Percepce vzájemných vztahů se sousedy.....	87
Graf 9	Percepce kulturního vyžití	88

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AF	Agonomická fakulta Mendlovy univerzity v Brně
MENDELU	
BK	Biokapacita
ČSÚ	Český statistický úřad
DERREG	Rozvoj evropských rurálních regionů v éře globalizace
EMS, EMAS	Systém environmentálního řízení
ES	Ekologická stopa
EUROSTAT	Statistický úřad EU
H	Hypotézy
JMK	Jihomoravský kraj
KES	Koeficient ekologické stability
MA 21	Místní Agenda 21
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MR	Mikroregion
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OBYV	Obyvatelstvo
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
ORP	Obce s rozšířenou působností
ROP	Regionální operační program
ROP JV	Regionální operační program jihovýchod
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
VP	Výzkumné předpoklady

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

P I	Dotazník
P II	Výsledky první části dotazníku Olešnice a okolí: Identifikační údaje
P III	Výsledky první části dotazníku Milotice a okolí: Identifikační údaje
P IV	Výsledky první části dotazníku Lelekovice a okolí: Identifikační údaje
P V	Shrnutí výsledků první části dotazníku
P VI	Vyhodnocení třetí části dotazníku, Olešnice a okolí
P VII	Vyhodnocení třetí části dotazníku, Milotice a okolí
P VIII	Vyhodnocení třetí části dotazníku, Lelekovice a okolí
P IX	Fotodokumentace modelového území
P X	Ortofotomapa mikroregionu Olešnicko
P XI	Ortofotomapa mikroregionu Ponávka
PXII	Ortofotomapa mikroregionu Nový Dvůr
PXIII	Demografická struktura obyvatel ve vybraných obcích mikroregionů Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006–2010
PXIV	Mapa Migrační saldo ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010 Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr
P XV	Mapa Demografický vývoj počtu obyvatel ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010
P XVI	Mapa Průměrný věk obyvatel ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010
P XVII	Mapa Index stáří ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010
P XVIII	Mapa Počet registrovaných ekonomických subjektů ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010
P XIX	Mapa Míra nezaměstnanosti [%] ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006–2010

- P XX Mapa Koeficient ekologické stability ve vybraných obcích mikroregionů
Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006–2010
- P XXI Mapa Ekologická stopa ve vybraných obcích mikroregionů Olešnicko,
Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006–2010

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK 1

DOTAZNÍK

Dotazník pro obyvatele oblasti mikroregionu Olešnicko “Udržitelný rozvoj Jihomoravského kraje“

Dobrý den, ráda bych Vás touto cestou poprosila o spolupráci při řešení několika otázek týkajících se Vás a Vašich potřeb vyplývajících ze života v této oblasti.

Dotazník slouží jako podklad Disertační práce studentky Agronomické fakulty MZLU v Brně, studijního oboru Aplikovaná a krajinná ekologie – Ing. Lenky Jakešové.

Postup: otázku si prosím pozorně přečtěte. Z uvedených možností vyberte vždy jen jednu odpověď.

Dotazník hodnotí spokojenost a ekologickou náročnost životního stylu obyvatel obcí mikroregionu Olešnicko.

Vyhodnocení Vašich odpovědí bude probíhat v přísné anonymitě a v souvislosti se zásadami ochrany osobních údajů. Výsledky výzkumu budou součástí Disertační práce, kde bude mít místo mé upřímné poděkování.

Zde Vás prosím o doplnění údajů souvisejících k statistickému vyhodnocení získaných informací. Hodící se zakroužkujte.

I. ČÁST DOTAZNÍKU

1a. Místo bydliště:

2a. Rodinný stav: a) svobodný/ á b) ženatý/ vdaná
c) rozvedený/ á d) ovdovělý/ á

3a. Pohlaví: a) muž b) žena

4a. Věk: a) méně než 12 let b) 13-15 let c) 16-20 let d) 21-35 let
e) 36-50 let f) 51-65 let g) více než 65 let

5a. Vzdělání:

a) neukončené základní vzdělání d) učební obor s maturitou
b) ukončené základní vzdělání maturity e) středoškolské vzdělání s maturitou
c) učební obor bez maturity f) vysokoškolské vzdělání

6a. V jakém oboru národního hospodářství pracujete?

a) průmysl d) zemědělství, lesnictví g) student
b) stavebnictví e) doprava h) důchodce
c) služby f) veřejná správa i) jiné

7a. Pokud pracujete, kde se nachází Vaše zaměstnání?

a) v obci mého bydliště
b) mimo obec (upřesněte prosím jak daleko – v km, za prací dojíždíte)

II. ČÁST DOTAZNÍKU

A. BYDLENÍ

1. Kolik osob žije ve Vaší domácnosti?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5
- f) 6
- g) 7+

2. Jaká je velikost Vašeho bydlení?

- a) 200 m² a více
- b) 130 - 200 m²
- c) 90 - 130 m²
- d) 60 - 90 m²
- e) 30 - 60 m²
- f) 30 m² a méně

3. Který typ bydlení nejvíce odpovídá Vašemu obydlí/domovu?

- a) Samostatný dům
- b) Víceposchodový bytový dům (činžovní, panelový)
- c) Řadový dům nebo dům s 2-4 jednotkami
- d) Nízkoenergetický/ekologický dům

4. Jaký typ vytápění používáte ve svém domově?

- a) Obnovitelné zdroje (biomasa, tepelné čerpadlo, solární panely apod.)
- b) Zemní plyn
- c) Hnědé, černé uhlí
- d) Elektřina
- e) Centrální (dálkové) vytápění

5. Používáte ve svém obydlí elektricky (převážně) úsporné spotřebiče?

- a) Úsporná žárovka/ úsporné spotřebiče
- b) Neúsporná žárovka/ staré spotřebiče, elektrický bojler, samostatný mražák

B. POTRAVINY

6. Jak často konzumujete produkty živočišné výroby (hovězí maso, vepřové, kuřecí, ryby, vejce, mléčné výrobky)?

- a) Nikdy
- b) Velmi málo (žádné maso a vejce/ mléčné výrobky několikrát týdně)
- c) Příležitostně (žádné maso, popřípadě jen příležitostně, konzumace vajec a mléčných výrobků prakticky denně)

- d) Často (maso 1 nebo 2 krát týdně)
- e) Velmi často (maso denně)
- f) Téměř pokaždé (maso, vejce/ mléčné výrobky prakticky v každém jídle)

7. Jaká část potravin, které konzumujete, je průmyslově zpracována a balena?

- a) Větší část potravin, které konzumuji, je průmyslově zpracována, balena
- b) Tři čtvrtiny
- c) Polovina
- d) Jedna čtvrtina
- e) Velmi málo (Větší část potravin není průmyslově zpracována, není balena a pochází z místa produkce nebo jde o biopotraviny)

8. Jaká část potravin, které konzumujete, je importována ze zahraničí?

- a) Většina potravin
- b) Polovina
- c) Menšina
- d) Konzumuji pouze české potraviny
- e) Preferuji potraviny ze dvora, místní produkci, biopotraviny
- f) Nevím

9. V porovnání s vašimi vrstevníky konzumujete?

- a) Mnohem více potravin
- b) Zhruba stejné množství potravin
- c) Mnohem méně potravin

C. ZBOŽÍ

10. Odpady, které vznikají ve vaší domácnosti:

- a) Netřídím
- b) Třídím papír, plasty, sklo a nebezpečné odpady (baterie apod.) tj. odpady, které mohu uložit do obecních nádob
- c) Třídím i další složky (biologický odpad, hliník, textil atd.)

D. DOPRAVA

11. Kolik kilometrů ujedete v průměru týdně veřejnou dopravou (metro, autobus, tramvaj, trolejbus, vlak)

- a) 0 km
- b) 1 – 50 km
- c) 50 – 100 km
- d) 100 – 300 km
- e) 300 km a více

12. Kolik km ujedete v průměru týdně na motorce (jako řidič či spolujezdec)?

- a) 0 km
- b) 1 – 25 km

- c) 25 – 50 km
- d) 50 – 125 km
- e) 150 km a více

13. Kolik km ujedete v průměru týdně automobilem (jako řidič či spolujezdec)?

- a) 0 km
- b) 5 – 50 km
- c) 50 – 150 km
- d) 150 – 300 km
- e) 300 – 500 km
- f) 500 km a více

14. Kolik hodin ročně přibližně nalétáte letadlem?

- a) Nelétám
- b) 3 hodiny
- c) 10 hodiny
- d) 25 hodiny
- e) 100 hodiny

15. Jakou průměrnou spotřebu má vaše motorka, nebo motorka na které zpravidla cestujete s někým jiným (l/100 km)?

- a) Méně než 3l/100 km
- b) 3 – 4 l/100 km
- c) 4 – 5,5 l/100 km
- d) 5,5 – 8 l/100 km
- e) Více než 8l/100 km

16. Jak často cestujete na motorce společně s někým dalším?

- a) Téměř nikdy
- b) Příležitostně (tak z jedné čtvrtiny)
- c) Často (v polovině případů)
- d) Velmi často (ze tří čtvrtin)
- e) Téměř vždy

17. Jakou průměrnou spotřebu má váš automobil, nebo automobil, kterým zpravidla cestujete s někým jiným (l/100km)?

- a) Méně než 4,5 l/100 km
- b) 4,5 – 6,5 l/100 km
- c) 6,5 – 9 l/100 km
- d) 9 – 15 l/100 km
- e) Více než 15 l/100 km

18. Jak často cestujete automobilem společně s někým dalším?

- a) Téměř nikdy
- b) Příležitostně (tak z jedné čtvrtiny)
- c) Často (v polovině případů)
- d) Velmi často (ze tří čtvrtin)

- e) Téměř vždy

19. Váš automobil nebo automobil, kterým zpravidla cestujete s někým jiným má pohon na?

- a) Benzín/ Nafta
- b) Plyn

III. ČÁST DOTAZNÍKU

20. Považujete za nevýhodu polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje?

- a) Zcela souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Zcela nesouhlasím

21. Je podle Vás oblast Olešnicka vyhledávaným rekreačním územím?

- a) Zcela souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Zcela nesouhlasím

22. Jste spokojeni se stavem životního prostředí ve vaší obci?

- a) Velmi spokojen
- b) Mírně spokojen
- c) Mírně nespokojen
- d) Velmi nespokojen

23. Řekl/a byste, že Vaše obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání?

- a) Zcela souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Zcela nesouhlasím

24. Co Vás spojuje s místem, ve kterém žijete?

Otázku hodnotně stupnicí od 1 až 7 podle důležitosti: (1 – nejdůležitější, 7 – nejméně důležité).

- a) rodina
- b) přátelé, známí, sousedé
- c) dům či jiný objekt, ve kterém bydlím
- d) zaměstnání, podnikání
- e) kulturní události, zvyky, tradice
- f) sportovní vyžití
- g) klid, příroda, zdravé životní prostředí

25. Jste spokojen (a) s místem Vašeho bydliště?

- a) Velmi spokojen
- b) Mírně spokojen
- c) Mírně nespokojen
- d) Velmi nespokojen
- e) Pokud bych měl (a) možnost, odstěhoval (a) bych se

26. Jste spokojen (a) s tím, jak se lidé v obci k sobě chovají?

- a) Velmi spokojen
- b) Mírně spokojen
- c) Mírně nespokojen
- d) Velmi nespokojen

27. Cítíte se v obci bezpečně?

- a) Ano, zcela
- b) Ano, většinou
- c) Spíše ne
- d) Rozhodně ne

28. Znáte své sousedy?

- a) Ano, udržujeme kontakty
- b) Ano, známe se blíže
- c) Ano, známe se od vidění
- d) Neznám

29. Poskytuje obec dostatek kulturního vyžití?

- a) Zcela souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Zcela nesouhlasím

30. Co je pro Vás nejdůležitější?

Otázku hodnotně stupnicí od 1 až 3 podle důležitosti: (1 – nejdůležitější, 3 – nejméně důležité).

- a) ekonomická prosperita (zaměstnanost, výdělek)
- b) mezilidské vztahy (rodina, přátelé, sousedé)
- c) příroda a životní prostředí

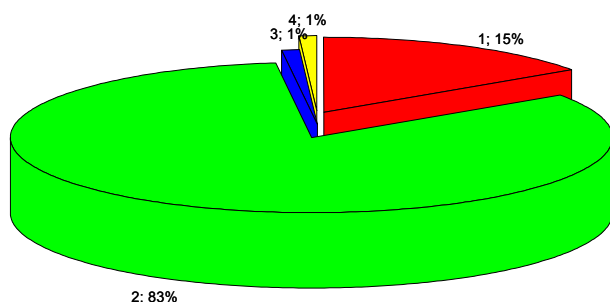
PŘÍLOHA II: VÝSLEDKY PRVNÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU OLEŠNICE A OKOLÍ: IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Rodinný stav

Tab. 1. Četnosti: rodinný stav

Kategorie	Tabulka četností: Rodinný stav (Olesnice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	16	16	15,38462	15,3846
2	86	102	82,69231	98,0769
3	1	103	0,96154	99,0385
4	1	104	0,96154	100,0000
ChD	0	104	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Rodinný stav
Olešnice a okolí 30v*104c

Rodinný stav

1 - svobodný/ svobodná
2 - ženatý/ vdaná

3 - rozvedený/ rozvedená
4 - ovdovělý/ ovdovělá

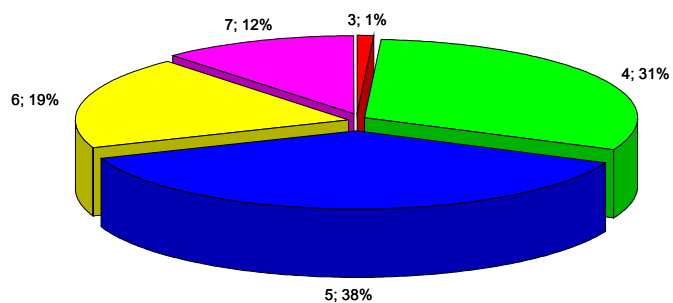
Graf 1. Výšečový graf – rodinný stav

Věk

Tab. 2. Četnosti: věk

Kategorie	Tabulka četností: Věk (Olesnice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
3	1	1	0,96154	0,9615
4	32	33	30,76923	31,7308
5	39	72	37,50000	69,2308
6	20	92	19,23077	88,4615
7	12	104	11,53846	100,0000
ChD	0	104	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Věk
Olešnice a okolí 30v*104c

Věk

1 - méně než 12
2 - 13 - 15 let
3 - 16 - 20 let

4 - 21 - 35 let
5 - 36 - 50 let

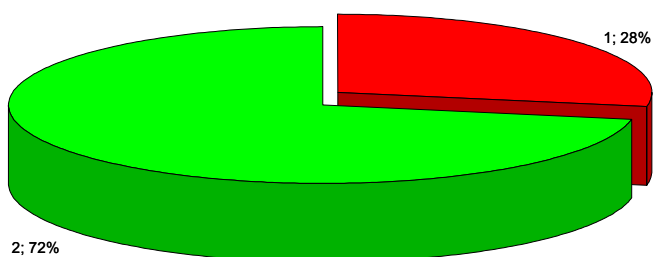
Graf 2. Výšečový graf - věk

Pohlaví

Tab. 3. Četnosti: pohlaví

Kategorie	Tabulka četností:Pohlaví (Olesnice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	29	29	27,88462	27,8846
2	75	104	72,11538	100,0000
ChD	0	104	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Pohlaví
Olešnice a okolí 30v*104c

Pohlaví

1 - muž
2 - žena

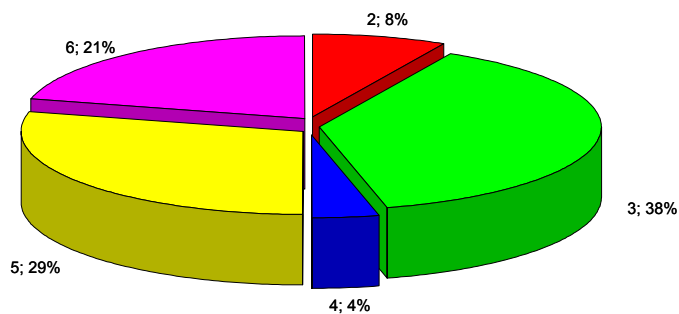
Graf 3. Výšečový graf - pohlaví

Vzdělání

Tab. 4. Četnosti: vzdělání

Kategorie	Tabulka četností:Vzdělání (Olesnice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
2	8	8	7,69231	7,6923
3	40	48	38,46154	46,1538
4	4	52	3,84615	50,0000
5	30	82	28,84615	78,8462
6	22	104	21,15385	100,0000
ChD	0	104	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Vzdělání
Olešnice a okolí 30v*104c

Vzdělání

1 - neukončené základní vzdělání
2 - ukončené základní vzdělání
3 - učební obor bez maturity

4 - učební obor s maturitou
5 - středoškolské vzdělání s maturitou
6 - vysokoškolské vzdělání

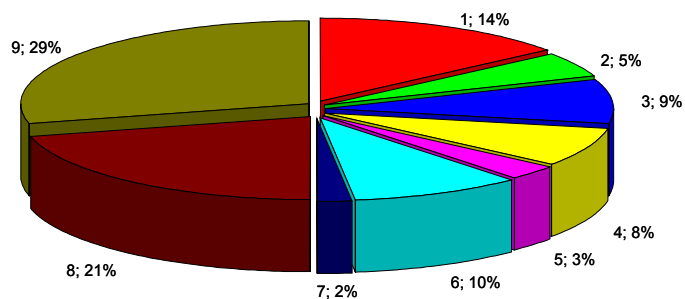
Graf 4. Výšečový graf - vzdělání

Zaměstnání

Tab. 5. Četnosti: zaměstnání

Kategorie	Tabulka četností:Zaměstnání (Olesnice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	15	15	14,42308	14,4231
2	5	20	4,80769	19,2308
3	9	29	8,65385	27,8846
4	8	37	7,69231	35,5769
5	3	40	2,88462	38,4615
6	10	50	9,61538	48,0769
7	2	52	1,92308	50,0000
8	22	74	21,15385	71,1538
9	30	104	28,84615	100,0000
ChD	0	104	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Zaměstnání
Olešnice a okolí 30v*104c

1 - průmysl	4 - zemědělství, lesnictví	7 - student
2 - stavebnictví	5 - doprava	8 - důchodce
3 - služby	6 - veřejná správa	9 - jiné

Graf 5. Výšečový graf - zaměstnání

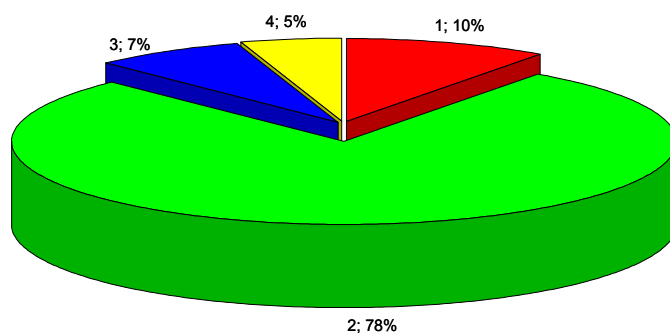
PŘÍLOHA III: VÝSLEDKY PRVNÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU MILOTICE A OKOLÍ: IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Rodinný stav

Tab. 1. Četnosti: rodinný stav

Kategorie	Tabulka četností: Rodinný stav (Milotice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	8	8	9,87654	9,8765
2	63	71	77,77778	87,6543
3	6	77	7,40741	95,0617
4	4	81	4,93827	100,0000
ChD	0	81	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Rodinný stav
Milotice a okolí 29v*81c

Rodinný stav

1 - svobodný/ svobodná
2 - ženatý/ vdaná

3 - rozvedený/ rozvedená
4 - ovdovělý/ ovdovělá

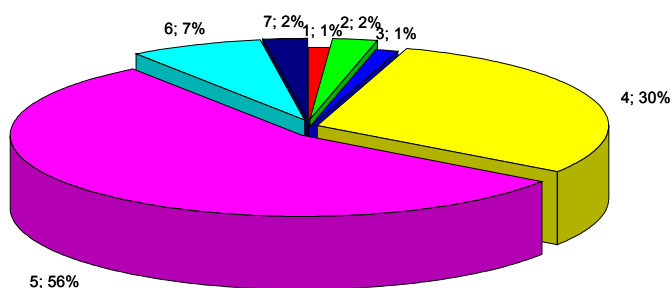
Graf 1. Výšečový graf - rodinný stav

Věk

Tab. 2. Četnosti - věk

Kategorie	Tabulka četností: Věk (Milotice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	1	1	1,23457	1,2346
2	2	3	2,46914	3,7037
3	1	4	1,23457	4,9383
4	24	28	29,62963	34,5679
5	45	73	55,55556	90,1235
6	6	79	7,40741	97,5309
7	2	81	2,46914	100,0000
ChD	0	81	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Věk
Milotice a okolí 29v*81c

Věk

1 - méně než 12
2 - 13 - 15 let
3 - 16 - 20 let

4 - 21 - 35 let
5 - 36 - 50 let

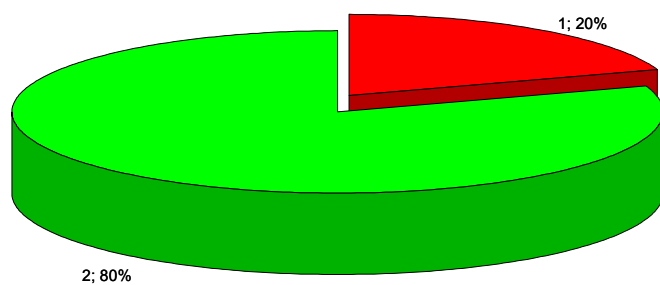
Graf 2. Výšečový graf - věk

Pohlaví

Tab. 3. Četnosti - pohlaví

Kategorie	Tabulka četností:Pohlaví (Milotice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	16	16	19,75309	19,7531
2	65	81	80,24691	100,0000
ChD	0	81	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Pohlaví
Milotice a okolí 29v*81c

Pohlaví

1 - muž
2 - žena

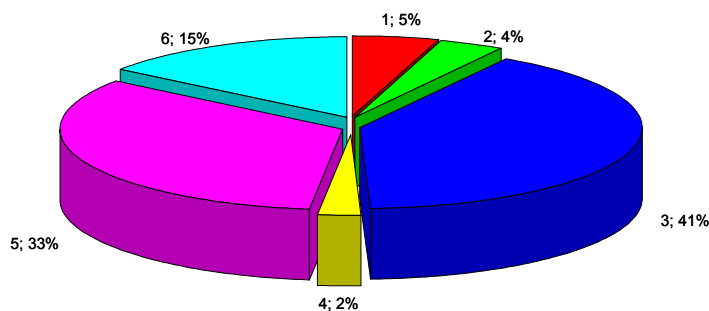
Graf 3. Výšečový graf - pohlaví

Vzdělání

Tab. 4. Četnosti - vzdělání

Kategorie	Tabulka četností:Vzdělání (Milotice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	4	4	4,93827	4,9383
2	3	7	3,70370	8,6420
3	33	40	40,74074	49,3827
4	2	42	2,46914	51,8519
5	27	69	33,33333	85,1852
6	12	81	14,81481	100,0000
ChD	0	81	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Vzdělání
Milotice a okolí 29v*81c

Vzdělání

1 - neukončené základní vzdělání
2 - ukončené základní vzdělání
3 - učební obor bez maturity

4 - učební obor s maturitou
5 - středoškolské vzdělání s maturitou
6 - vysokoškolské vzdělání

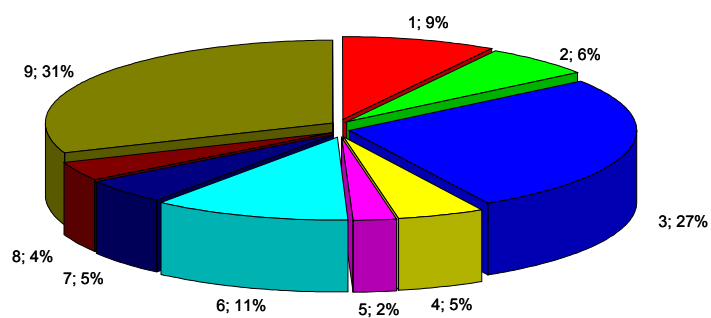
Graf 4. Výšečový graf - vzdělání

Zaměstnání

Tab. 5. Četnosti - zaměstnání

Kategorie	Tabulka četností:Zaměstnání (Milotice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	7	7	8,64198	8,6420
2	5	12	6,17284	14,8148
3	22	34	27,16049	41,9753
4	4	38	4,93827	46,9136
5	2	40	2,46914	49,3827
6	9	49	11,11111	60,4938
7	4	53	4,93827	65,4321
8	3	56	3,70370	69,1358
9	25	81	30,86420	100,0000
ChD	0	81	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Zaměstnání
Milotice a okolí 29v*81c

Zaměstnání

1 - průmysl

2 - stavebnictví

3 - služby

4 - zemědělství, lesnictví

5 - doprava

6 - veřejná správa

7 - student

8 - důchodce

9 - jiné

Graf 5. Výšečový graf - zaměstnání

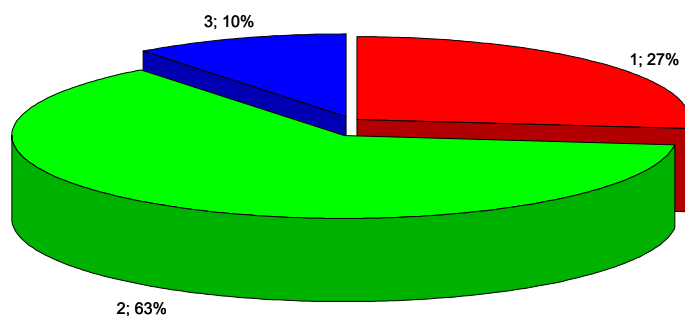
PŘÍLOHA IV: VÝSLEDKY PRVNÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU LELEKOVICE A OKOLÍ: IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Rodinný stav

Tab. 1. Četnosti – rodinný stav

Kategorie	Tabulka četností: Rodinný stav (Lelekovice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	23	23	26,74419	26,7442
2	54	77	62,79070	89,5349
3	9	86	10,46512	100,0000
ChD	0	86	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Rodinný stav
Lelekovice a okolí 30v*86c

Rodinný stav

1 - svobodný/ svobodná
2 - ženatý/ vdaná

3 - rozvedený/ rozvedená
4 - ovdovělý/ ovdovělá

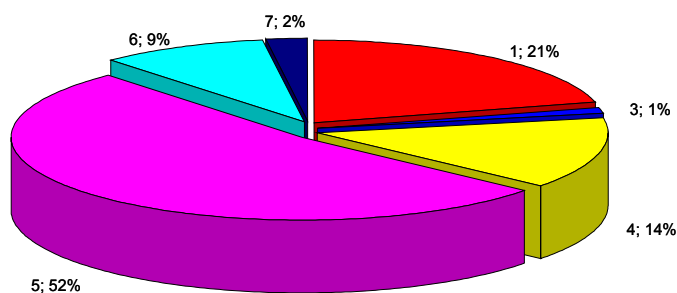
Graf 1. Výšečový graf – rodinný stav

Věk

Tab. 2. Četnosti - věk

Kategorie	Tabulka četností: Věk (Lelekovice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	18	18	20,93023	20,9302
3	1	19	1,16279	22,0930
4	12	31	13,95349	36,0465
5	45	76	52,32558	88,3721
6	8	84	9,30233	97,6744
7	2	86	2,32558	100,0000
ChD	0	86	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Věk
Lelekovice a okolí 30v*86c

Věk

1 - méně než 12
2 - 13 - 15 let
3 - 16 - 20 let

4 - 21 - 35 let
5 - 36 - 50 let

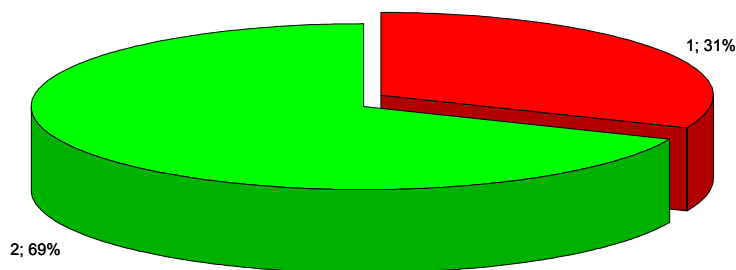
Graf 2. Výšečový graf - věk

Pohlaví

Tab. 3. Četnosti - pohlaví

Kategorie	Tabulka četností:Pohlaví (Lelekovice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	27	27	31,39535	31,3953
2	59	86	68,60465	100,0000
ChD	0	86	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Pohlaví
Lelekovice a okolí 30v*86c

Pohlaví

1 - muž
2 - žena

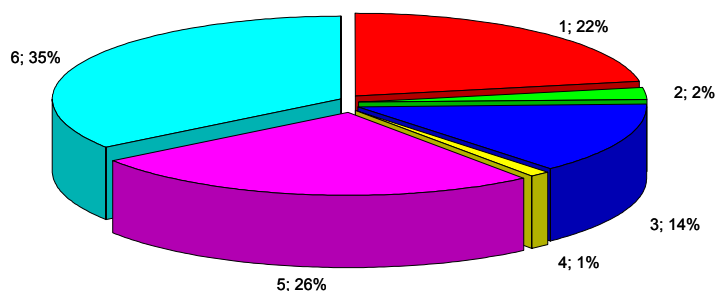
Graf 3. Výšečový graf - pohlaví

Vzdělání

Tab. 4. Četnosti - vzdělání

Kategorie	Tabulka četností:Vzdělání (Lelekovice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	19	19	22,09302	22,0930
2	2	21	2,32558	24,4186
3	12	33	13,95349	38,3721
4	1	34	1,16279	39,5349
5	22	56	25,58140	65,1163
6	30	86	34,88372	100,0000
ChD	0	86	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Vzdělání
Lelekovice a okolí 30v*86c

Vzdělání

1 - neukončené základní vzdělání
2 - ukončené základní vzdělání
3 - učební obor bez maturity

4 - učební obor s maturitou
5 - středoškolské vzdělání s maturitou
6 - vysokoškolské vzdělání

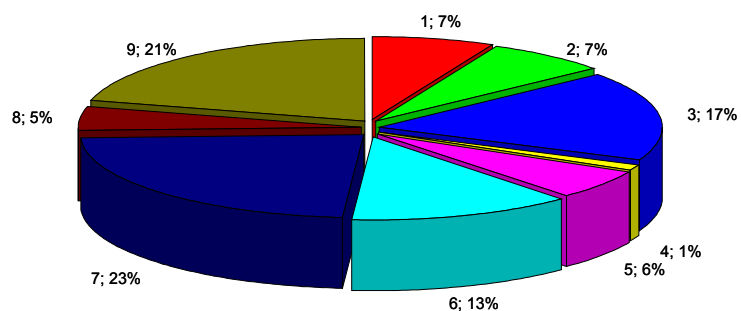
Graf 4. Výšečový graf - vzdělání

Zaměstnání

Tab. 5. Četnosti - zaměstnání

Kategorie	Tabulka četností:Zaměstnání (Lelekovice a okolí)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel.četnost	Kumulativní rel.četnost
1	6	6	6,97674	6,9767
2	6	12	6,97674	13,9535
3	15	27	17,44186	31,3953
4	1	28	1,16279	32,5581
5	5	33	5,81395	38,3721
6	11	44	12,79070	51,1628
7	20	64	23,25581	74,4186
8	4	68	4,65116	79,0698
9	18	86	20,93023	100,0000
ChD	0	86	0,00000	100,0000

Výšečový graf z Zaměstnání
Lelekovice a okolí 30v*86c

Zaměstnání

1 - průmysl

2 - stavebnictví

3 - služby

4 - zemědělství, lesnictví

5 - doprava

6 - veřejná správa

7 - student

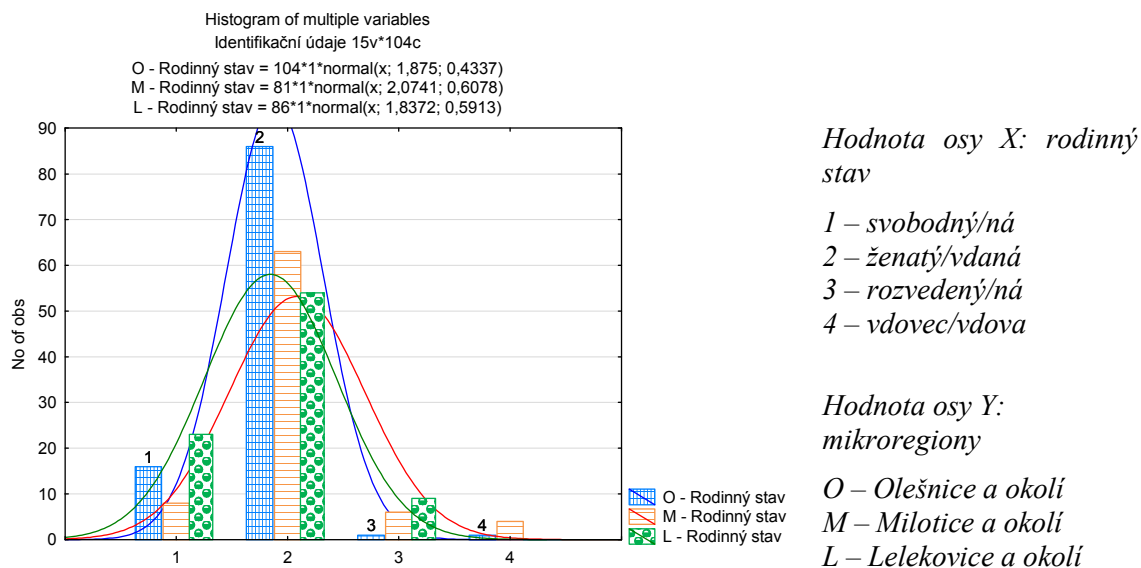
8 - důchodce

9 - jiné

Graf 5. Výšečový graf - zaměstnání

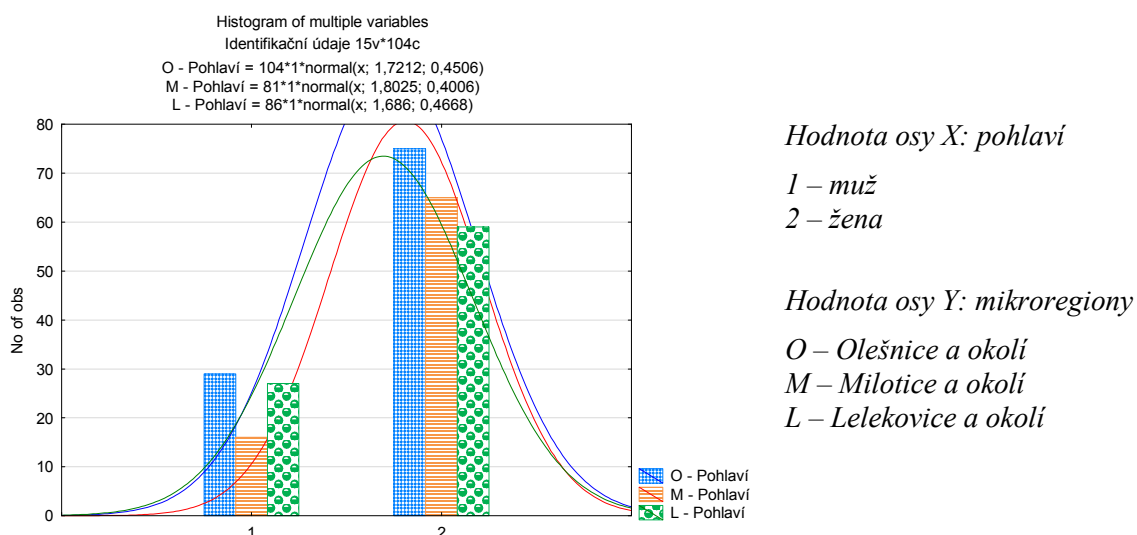
PŘÍLOHA V: SHRUTÍ VÝSLEDKŮ PRVNÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU

vyhodnocení I. ČÁSTI DOTAZNÍKU: IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MEZI MIKROREGIONY

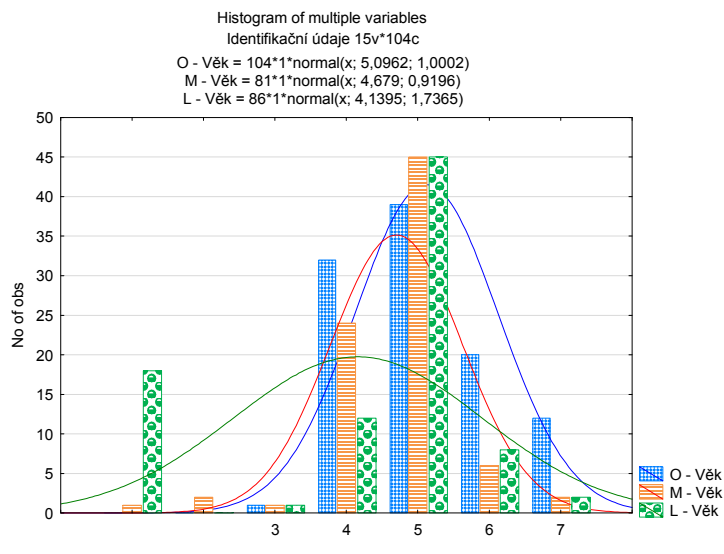
Graf 1. Histogram: Rodinný stav

Z histogramu identifikačních údajů proměnné rodinný stav vyplývá, že největší četnost zastoupili v dotazníkovém šetření respondenti v manželském svazku, tj. kategorie ženatý/vdaná. Naopak nejméně často se ve výzkumném souboru vyskytovala kategorie vdovec/vdova.

Graf 2. Histogram: Pohlaví

Z histogramu identifikačních údajů proměnné vypovídající o zastoupení respondentů dle pohlaví vyplývá, že větší četnost v dotazníkovém šetření zastoupili ženy, než muži.

Hodnota osy X: věk

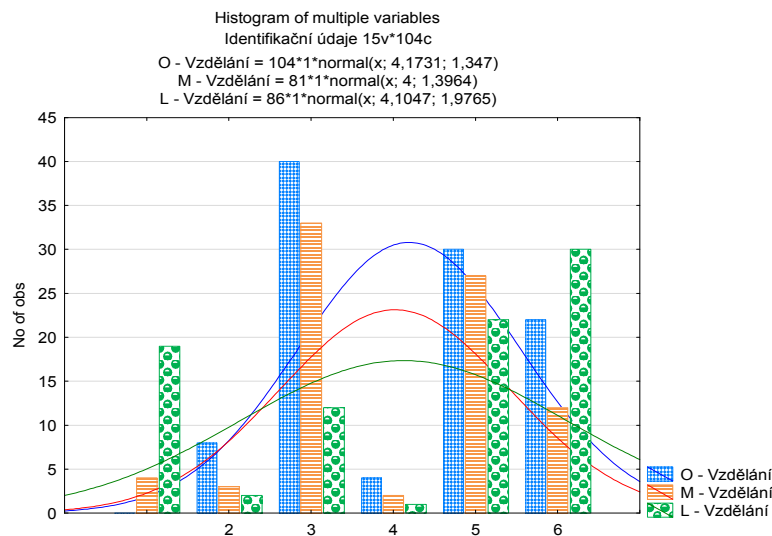
- 1 – méně než 12 let
- 2 – 13 – 15 let
- 3 – 16-20 let,
- 4 – 21-35 let,
- 5 – 36-50 let,
- 6 – 51-65 let,
- 7 – více než 65 let

Hodnota osy Y: mikroregiony

- O – Olešnice a okolí
- M – Milotice a okolí
- L – Lelekovice a okolí

Graf 3. Histogram: Věk

Z histogramu identifikačních údajů proměnné vypovídající o zastoupení respondentů dle jejich věku vyplývá, že největší četnost v dotazníkovém šetření zastoupila kategorie respondentů ve věku 36-50 let. Celkově největším zastoupením se stal pracovní věk odpovídající rodině s dětmi.

Hodnota osy X: vzdělání

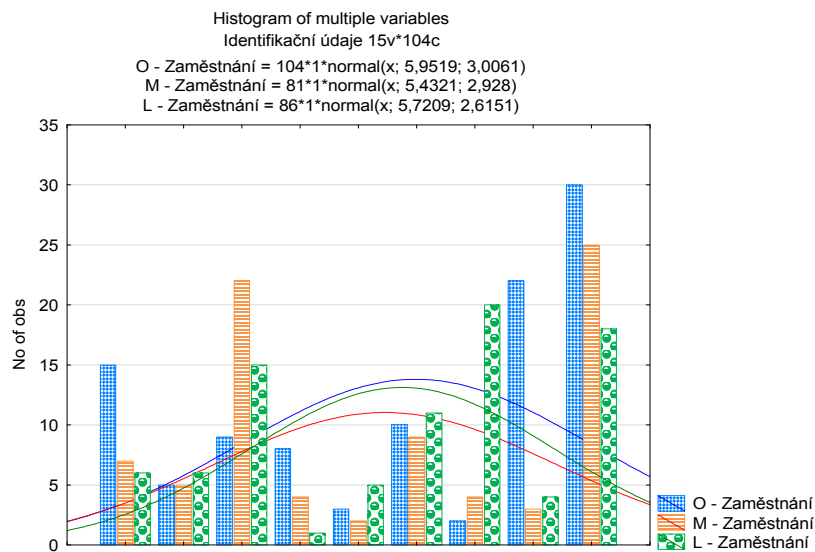
- 1 – neukončené základní vzdělání
- 2 – ukončené základní vzdělání
- 3 – učební obor bez maturity
- 4 – učební obor s maturitou
- 5 – středoškolské vzdělání s maturitou
- 6 – vysokoškolské vzdělání

Hodnota osy Y: mikroregiony

- O – Olešnice a okolí
- M – Milotice a okolí
- L – Lelekovice a okolí

Graf 4. Histogram: Vzdělání

Z histogramu identifikačních údajů proměnné nejčastěji dosaženého vzdělání vyplývá, že největší četnost zastupuje učební obor bez maturity v mikroregionu Olešnice a okolí. Vysoké četnosti dosáhlo rovněž vysokoškolské vzdělání v mikroregionu Lelekovice a okolí a v mikroregionu Milotice a okolí dosáhl nejvyšší četnosti učební obor bez maturity.

Hodnota osy X: obor činnosti:

- 1 – průmysl
- 2 – stavebnictví
- 3 – služby
- 4 – zemědělství/lesnictví
- 5 – doprava
- 6 – veřejná správa
- 7 – student
- 8 – důchodce
- 9 – jiné

Hodnota osy Y: mikroregiony

- O – Olešnice a okolí
- M – Milotice a okolí
- L – Lelekovice a okolí

Graf 5. Histogram: Zaměstnání

Z histogramu identifikačních údajů proměnné vypovídající o oboru činnosti respondentů vyplývá, že největší četnosti dosáhlo zaměstnání v oboru služby a obor jiné, jež respondenti charakterizovali, jako oblast činnosti: školství, zdravotnictví a mateřská dovolená.

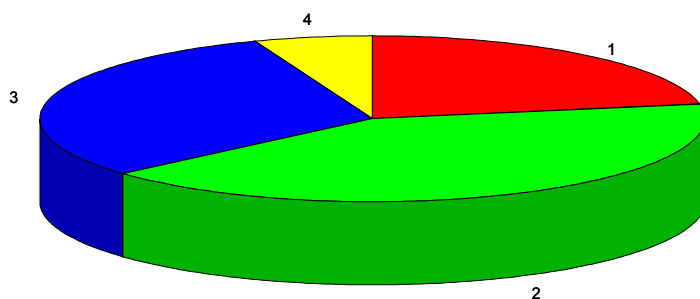
PŘÍLOHA VI: VYHODNOCENÍ TŘETÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU, OLEŠNICE A OKOLÍ

Dotazník pro obyvatele oblasti mikroregionu Olešnicko “Udržitelný rozvoj Jihomoravského kraje“

Použity testy – test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku

1. Považujete za nevýhodu polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje? (otázka č. 20)

Výšečový graf z q20
Olešnicko 22v*104c

q20

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 1. Výšečový graf odpovědí respondentů na polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje (Otázka č. 20)

Dle výšečového grafu četností odpovědí respondenti nejčastěji vnímají polohové umístění obce při hranici Jihomoravského kraje jako spíše nevýhodné.

Tab. 1. Popisné statistiky polohového umístění obce

Proměnná	Popisné statistiky (Olešnicko)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm
q20	104	2,201923	2,000000	43	1,000000	4,000000	2,000000	3,000000	0

1.1. Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 20)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

H_1 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Tab. 2. Kontingenční tabulka (H1)

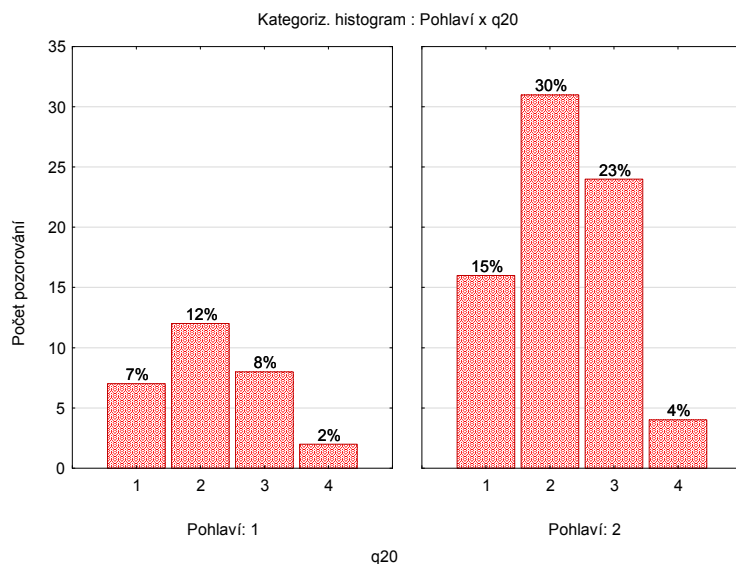
Kontingenční tabulka (Výzkum Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	7	12	8	2	29
2	16	31	24	4	75
Vš.skup.	23	43	32	6	104

Tab. 3. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H1)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Výzkum Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : ,295390, sv=3, p=,960893					
Pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	6,41346	11,99038	8,92308	1,673077	29,0000
2	16,58654	31,00962	23,07692	4,326923	75,0000
Vš.skup.	23,00000	43,00000	32,00000	6,000000	104,0000

Tab. 4. Popisné statistiky (H1)

Proměnná	Popisné statistiky (Výzkum Olešnicko)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q20	104	2,201923	2,000000	43	1,000000	4,000000	2,000000	3,000000	0,851952

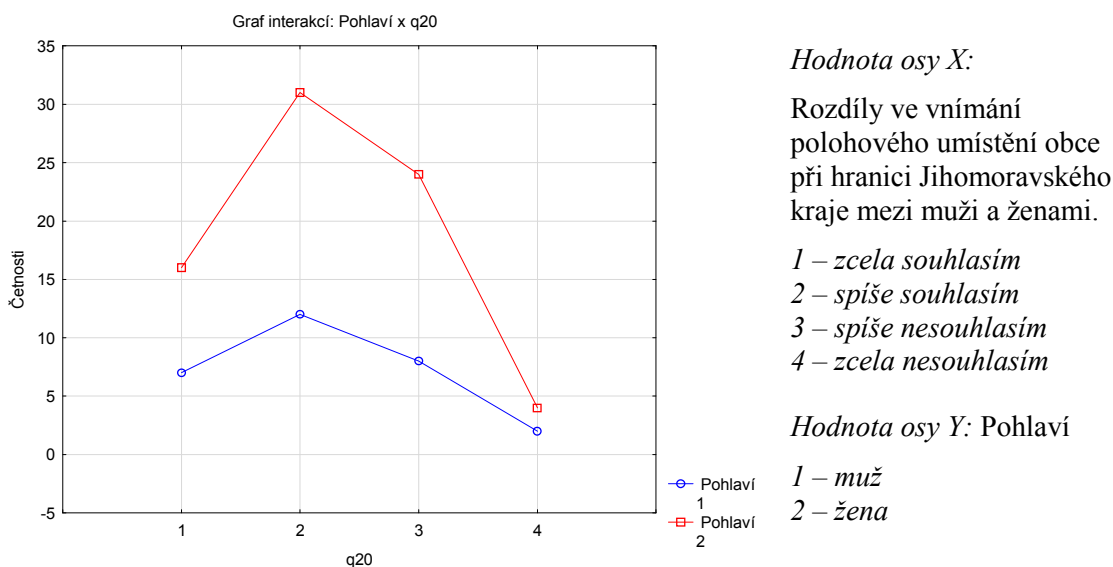

Hodnota osy X: Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví 1 – muž
2 – žena

Graf 2. Sloupkový histogram rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Graf 3. Graf interakcí rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami ($p = 0,960893$; $p > 0,05$), hypotézu H1 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že muži *spíše souhlasí* s nevýhodou polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje. Odpověď zcela nesouhlasím byla společně, jak muži, tak i ženami volena nejméně často.

1.2. Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

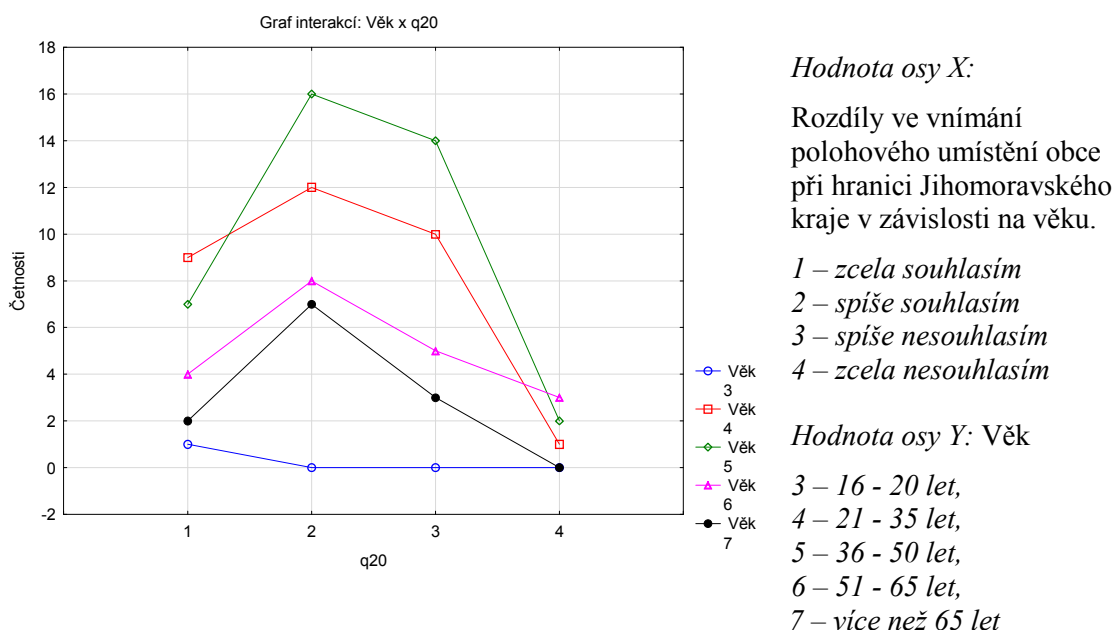
H₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Tab. 5. Kontingenční tabulka (H2)

Kontingenční tabulka (Výzkum Olešnic Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
3	1	0	0	0	1
4	9	12	10	1	32
5	7	16	14	2	39
6	4	8	5	3	20
7	2	7	3	0	12
Vš.skup.	23	43	32	6	104

Tab. 6. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H2)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Výzkum Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 10,2574, sv=12, p=,593389					
Věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
3	0,22115	0,41346	0,30769	0,057692	1,0000
4	7,07692	13,23077	9,84615	1,846154	32,0000
5	8,62500	16,12500	12,00000	2,250000	39,0000
6	4,42308	8,26923	6,15385	1,153846	20,0000
7	2,65385	4,96154	3,69231	0,692308	12,0000
Vš.skup.	23,00000	43,00000	32,00000	6,000000	104,0000

Graf 4. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H2 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že věková kategorie 36 až 50 let nejčastěji souhlasí s vnímáním polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje jako spíše nevýhodné. Naopak, věková kategorie 16 až 20 let v umístění nevnímá velké rozdíly. Celkově nejčastěji byl volen spíše souhlas s nevýhodou umístění obce. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné. Respondenti věkové kategorie 1 (méně než 12 let) a 2 (13 - 15 let) se v odpovědi na tuto otázku nevyskytovali.

1.3. Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

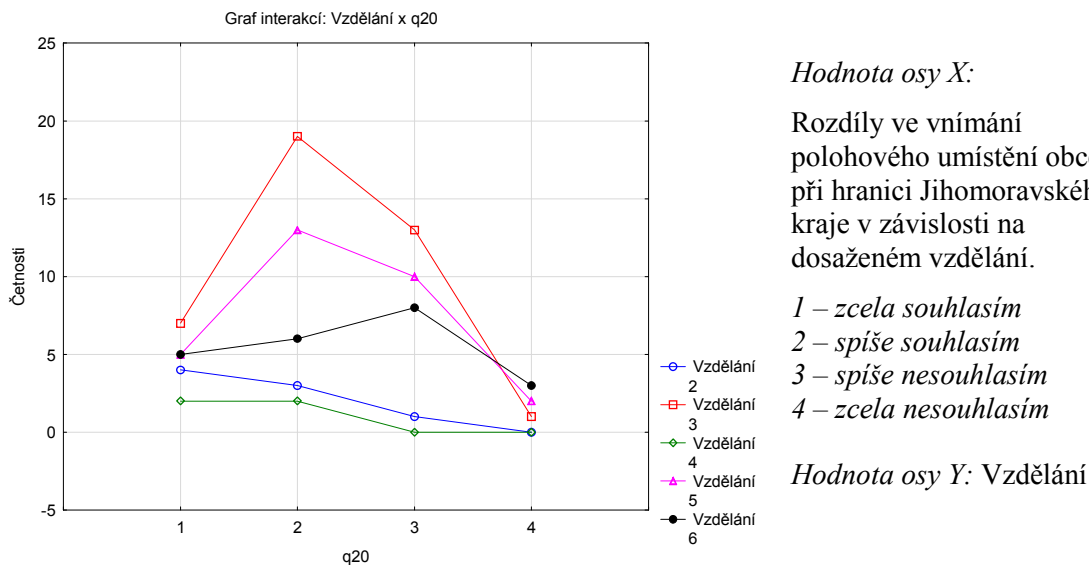
H₃: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 7. Kontingenční tabulka (H3)

Kontingenční tabulka (Výzkum Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
2	4	3	1	0	8
3	7	19	13	1	40
4	2	2	0	0	4
5	5	13	10	2	30
6	5	6	8	3	22
Vš.skup.	23	43	32	6	104

Tab. 8. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H3)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Výzkum Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 12,8215, sv=12, p=,382147					
Vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
2	1,76923	3,30769	2,46154	0,461538	8,0000
3	8,84615	16,53846	12,30769	2,307692	40,0000
4	0,88462	1,65385	1,23077	0,230769	4,0000
5	6,63462	12,40385	9,23077	1,730769	30,0000
6	4,86538	9,09615	6,76923	1,269231	22,0000
Vš.skup.	23,00000	43,00000	32,00000	6,000000	104,0000

Graf 5. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H3 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze spatřit určité rozdíly. Zatímco většina obyvatel dosahující nejvyššího vysokoškolského vzdělání *spíše nesouhlasí* s tvrzením, že obec leží v nevýhodné geografické poloze, lidé s ukončeným základním vzděláním s touto situací nejčastěji *zcela souhlasí*. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

1.4. Jaké jsou rozdíly ve vnímání nevýhod polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání nevýhod v polohovém umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

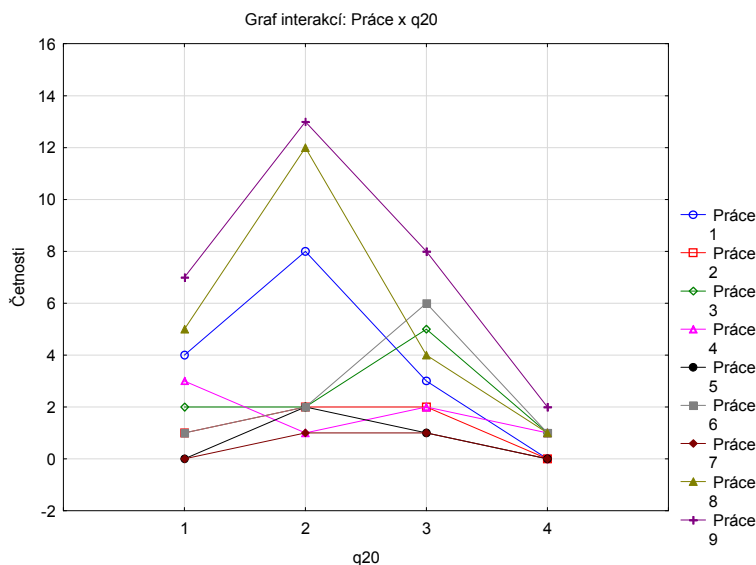
H₄: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání nevýhod v polohovém umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 9. Kontingenční tabulka (H4)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Práce	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	4	8	3	0	15
2	1	2	2	0	5
3	2	2	5	1	10
4	3	1	2	1	7
5	0	2	1	0	3
6	1	2	6	1	10
7	0	1	1	0	2
8	5	12	4	1	22
9	7	13	8	2	30
Vš.skup.	23	43	32	6	104

Tab. 10. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H4)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 18,0297, sv=24, p=,801567					
Práce	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	3,31731	6,20192	4,61538	0,865385	15,0000
2	1,10577	2,06731	1,53846	0,288462	5,0000
3	2,21154	4,13462	3,07692	0,576923	10,0000
4	1,54808	2,89423	2,15385	0,403846	7,0000
5	0,66346	1,24038	0,92308	0,173077	3,0000
6	2,21154	4,13462	3,07692	0,576923	10,0000
7	0,44231	0,82692	0,61538	0,115385	2,0000
8	4,86538	9,09615	6,76923	1,269231	22,0000
9	6,63462	12,40385	9,23077	1,730769	30,0000
Vš.skup.	23,00000	43,00000	32,00000	6,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
3 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Obor činnosti:

1 – průmysl 2 – stavebnictví 3 – služby 4 – zemědělství, lesnictví
5 – doprava 6 – veřejná správa 7 – student 8 – důchodce 9 – jiné

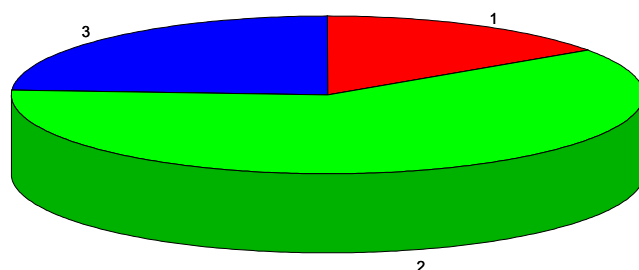
Graf 6. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H4 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí lze dedukovat rozdílné názory ve vnímání polohového umístění obce. Zatímco většina respondentů pracujících v průmyslu či jiném druhu zaměstnání spolu s obyvateli dosahující důchodového věku *spíše souhlasí* s tvrzením, že je poloha obce nevýhodná. Zbývající část obyvatel (kromě obyvatel pracujících v zemědělství a lesnictví a dopravě) s tímto argumentem *spíše nesouhlasí* a nevnímají tedy polohového umístění obce jako nevýhodné.

2. Je podle Vás oblast Olešnicka vyhledávaným rekreačním územím? (otázka č. 21)

Výšečový graf z q21
Olešnicko 22v*104c

q21

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 7. Výšečový graf odpovědí respondentů na rekreační vyhledávanost území Olešnicka (Otázka č. 21)

Z výšečového grafu rekreační atraktivity mikroregionu Olešnicka vyplývá spíše souhlas s rekreační vyhledávaností tohoto území.

Tab. 11 Popisné statistiky vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka

Proměnná	Popisné statistiky (Olešnicko)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q21	104	2,08653	2,00000	63	1,00000	3,00000	2,00000	2,00000	0,62489

2.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka mezi muži a ženami.

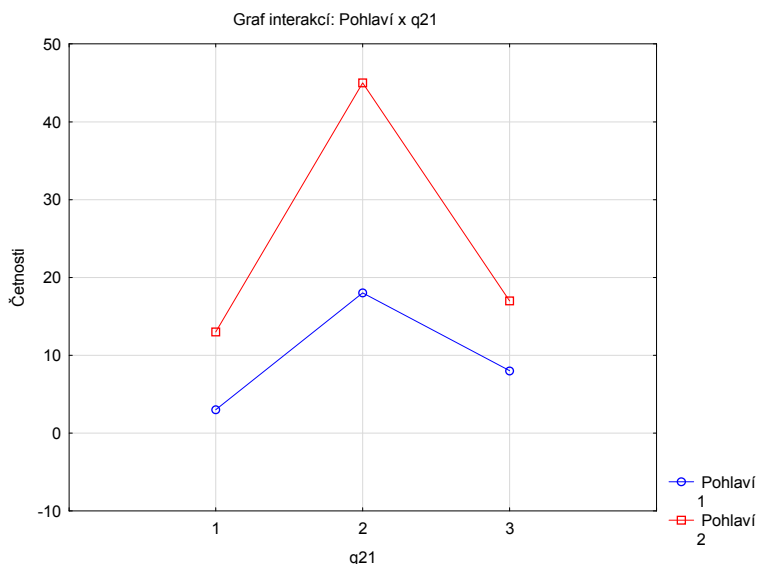
H₅: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka mezi muži a ženami.

Tab. 12. Kontingenční tabulka (H5)

Kontingenční tabulka (Olešnicko)				
Četnost označených buněk > 10				
(Marginální součty nejsou označeny)				
Pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
1	3	18	8	29
2	13	45	17	75
Vš.skup.	16	63	25	104

Tab. 13. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H5)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)				
Četnost označených buněk > 10				
Pearsonův chí-kv. : ,889243, sv=2, p=,641067				
Pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
1	4,46154	17,56731	6,97115	29,0000
2	11,53846	45,43269	18,02885	75,0000
Vš.skup.	16,00000	63,00000	25,00000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 8. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami (kritická hodnota testového kritéria pro hladinu významnosti 0,05 je $p = 0,641067$). Je zřejmé, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než hodnota kritická a proto musíme přijmout nulovou hypotézu a zamítnout hypotézu alternativní H5.

Z grafu interakcí mezi četnostmi převažují kladné odpovědi. Jak muži, tak i ženy nejčastěji *spíše a zcela souhlasí* s názorem, že oblast Olešnicka je vyhledávaným rekreačním územím.

2.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na věku.

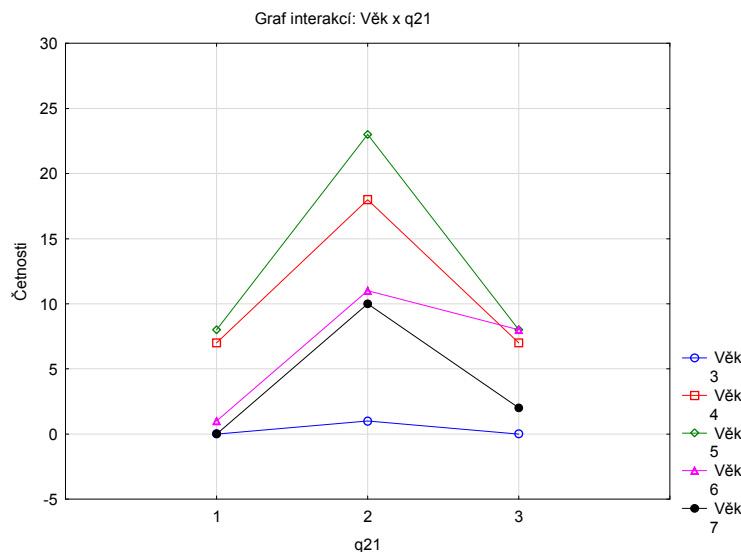
H_a: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na věku.

Tab. 14. Kontingenční tabulka (H6)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)				
Věk	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
3	0	1	0	1
4	7	18	7	32
5	8	23	8	39
6	1	11	8	20
7	0	10	2	12
Vš.skup.	16	63	25	104

Tab. 15. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H6)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 9,34065, sv=8, p=,314379				
Věk	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
3	0,15385	0,60577	0,24038	1,0000
4	4,92308	19,38462	7,69231	32,0000
5	6,00000	23,62500	9,37500	39,0000
6	3,07692	12,11538	4,80769	20,0000
7	1,84615	7,26923	2,88462	12,0000
Vš.skup.	16,00000	63,00000	25,00000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na věku.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

3 – 16-20 let,
4 – 21-35 let,
5 – 36-50 let,
6 – 51-65 let,
7 – více než 65 let

Graf 9. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H6 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že všechny věkové kategorie volí nejčastěji druhou možnost tzn. spíše souhlasí s tvrzením, že území je po rekreační

stránce atraktivní. Nejmladší věková kategorie 16-20 let má při volbě odpovědi vyrovnanou pozici. Zcela nesouhlas (kategorie odpovědi 4) se ve výsledcích neobjevil.

2.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 21)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na dosaženém vzdělání.

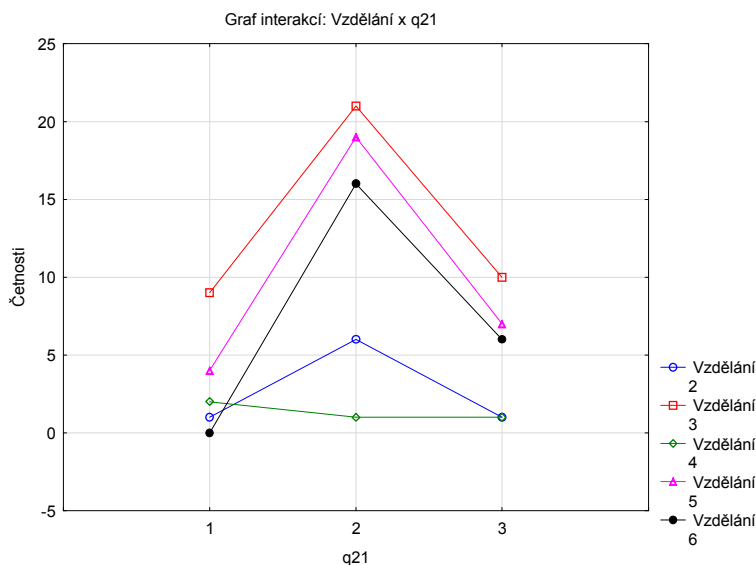
H_7 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 16. Kontingenční tabulka (H_7)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)				
Vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
2	1	6	1	8
3	9	21	10	40
4	2	1	1	4
5	4	19	7	30
6	0	16	6	22
Vš.skup.	16	63	25	104

Tab. 17. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_7)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 10,6187, sv=8, p=,224256				
Vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
2	1,23077	4,84615	1,92308	8,0000
3	6,15385	24,23077	9,61538	40,0000
4	0,61538	2,42308	0,96154	4,0000
5	4,61538	18,17308	7,21154	30,0000
6	3,38462	13,32692	5,28846	22,0000
Vš.skup.	16,00000	63,00000	25,00000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 10. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na dosaženém vzdělání.

2 – ukončené základní vzdělání

3 – učební obor bez maturity

4 – učební obor s maturitou

5 – středoškolské vzdělání s maturitou

6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H7 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze spatřit shodu názorů většiny respondentů, kteří spíše souhlasí s vyhledávaností oblasti Olešnicka pro rekreaci. Opačnému názoru se přiklonila pouze skupina respondentů dosahující vzdělání učební oboru s maturitou.

2.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

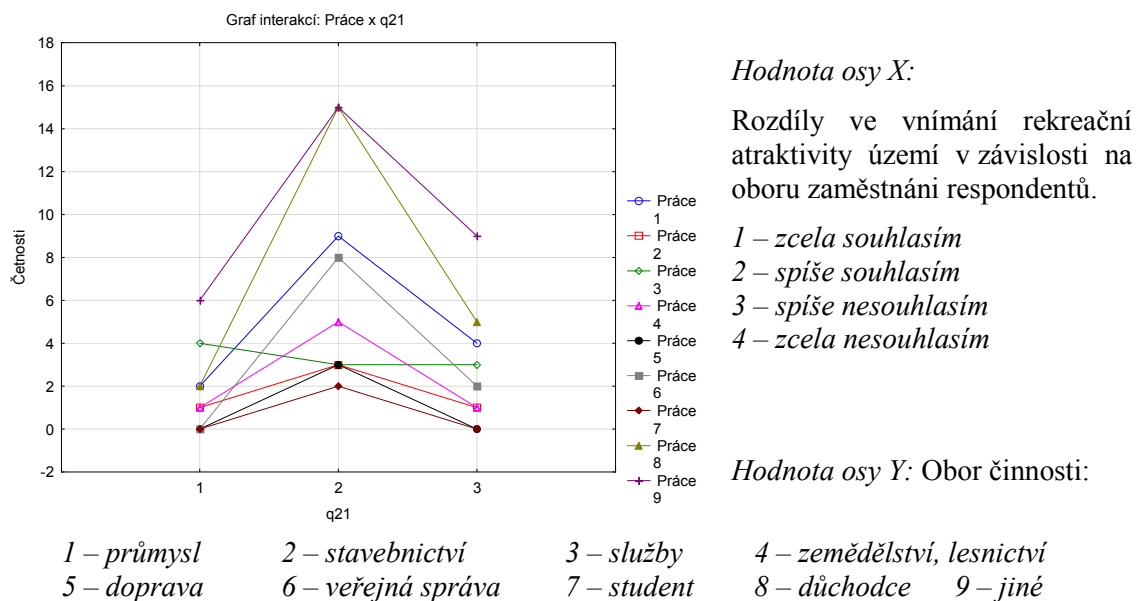
H₈: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 18. Kontingenční tabulka (H8)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)				
Práce	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
1	2	9	4	15
2	1	3	1	5
3	4	3	3	10
4	1	5	1	7
5	0	3	0	3
6	0	8	2	10
7	0	2	0	2
8	2	15	5	22
9	6	15	9	30
Vš.skup.	16	63	25	104

Tab. 19. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H8)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 13,9249, sv=16, p=,604312				
Práce	q21 1	q21 2	q21 3	Řádk. součty
1	2,30769	9,08654	3,60577	15,0000
2	0,76923	3,02885	1,20192	5,0000
3	1,53846	6,05769	2,40385	10,0000
4	1,07692	4,24038	1,68269	7,0000
5	0,46154	1,81731	0,72115	3,0000
6	1,53846	6,05769	2,40385	10,0000
7	0,30769	1,21154	0,48077	2,0000
8	3,38462	13,32692	5,28846	22,0000
9	4,61538	18,17308	7,21154	30,0000
Vš.skup.	16,00000	63,00000	25,00000	104,0000

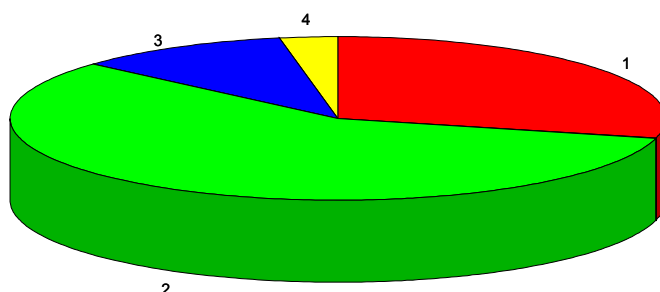
Graf 11. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na oboru zaměstnání respondentů

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H8 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na oboru zaměstnání respondentů se neprojevily výrazně rozdílné názory. Většina dotazovaných spíše či zcela souhlasí, tj. považuje území za rekreačně přitažlivé. Nejvíce jsou však o tomto mínění přesvědčeni respondenti pracující ve službách, to jen odpovídá jejich oboru činnosti.

3. Jste spokojeni se stavem životního prostředí ve vaší obci? (otázka č. 22)

Výšečový graf z q22
Olešnicko 22v*104c

q22

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 12. Výšečový graf odpovědí respondentů na stav životního prostředí v obci (Otázka č. 22)

Dle výšečového grafu jsou obyvatelé se stavem životního prostředí v obci spíše spokojeni.

Tab. 20. Popisné statistiky vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí oblasti Olešnicka

Proměnná	Popisné statistiky (Olešnicko)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q22	104	1,875000	2,000000	60	1,000000	4,000000	1,000000	2,000000	0,706248

3.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

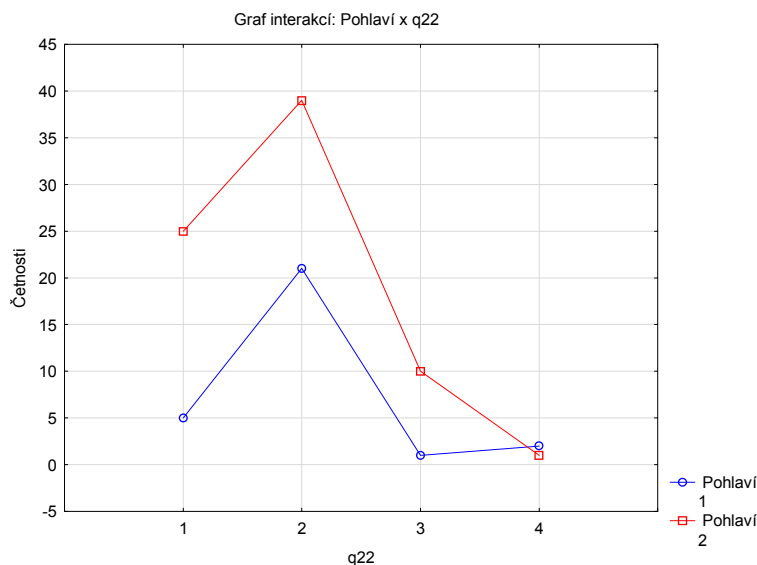
H₉: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

Tab. 21. Kontingenční tabulka (H9)

Kontingenční tabulka (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	5	21	1	2	29
2	25	39	10	1	75
Vš.skup.	30	60	11	3	104

Tab. 22. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H9)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 7,56393, sv=3, p=,055938					
Pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	8,36538	16,73077	3,06731	0,836538	29,0000
2	21,63462	43,26923	7,93269	2,163462	75,0000
Vš.skup.	30,00000	60,00000	11,00000	3,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 13. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami.

Ukázalo se, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami ($p = 0,055938$; $p > 0,05$), hypotézu H9 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že odpověď muži i ženy jsou nejčastěji mírně spokojeni se stavem životního prostředí v obci. Ženy jsou dále občas mírně nespokojené, zatímco muži nepociťují nespokojenost se stavem životního prostředí.

3.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

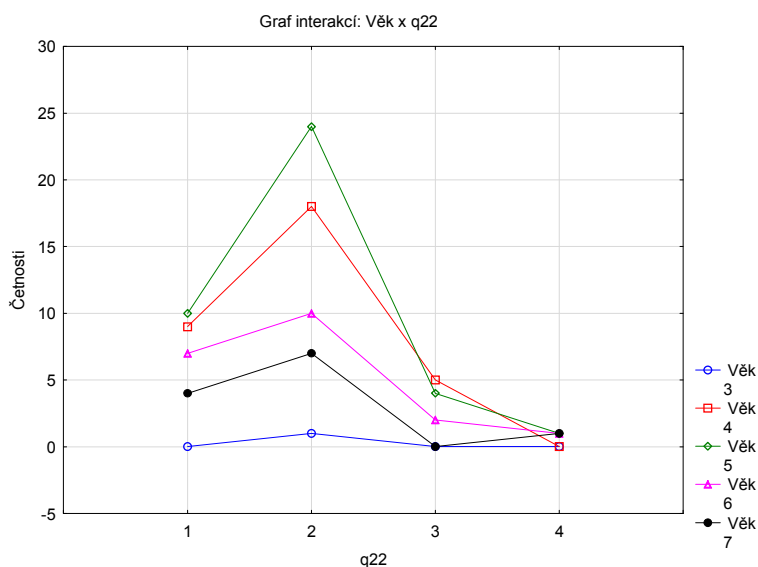
H₁₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

Tab. 23. Kontingenční tabulka (H10)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
3	0	1	0	0	1
4	9	18	5	0	32
5	10	24	4	1	39
6	7	10	2	1	20
7	4	7	0	1	12
Vš.skup.	30	60	11	3	104

Tab. 24. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H10)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 6,07439, sv=12, p=,912286					
Věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
3	0,28846	0,57692	0,10577	0,028846	1,0000
4	9,23077	18,46154	3,38462	0,923077	32,0000
5	11,25000	22,50000	4,12500	1,125000	39,0000
6	5,76923	11,53846	2,11538	0,576923	20,0000
7	3,46154	6,92308	1,26923	0,346154	12,0000
Vš.skup.	30,00000	60,00000	11,00000	3,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Věk

3 – 16-20 let,
4 – 21-35 let,
5 – 36-50 let,
6 – 51-65 let,
7 – více než 65 let

Graf 14. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H10 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že věk na vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí nehraje velkou roli. Všechny věkové kategorie volily nejčastěji mírnou spokojenost se stavem životního prostředí. Obyvatelstvo je tedy celkově

spokojeno se stavem životního prostředí. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

3.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 22)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

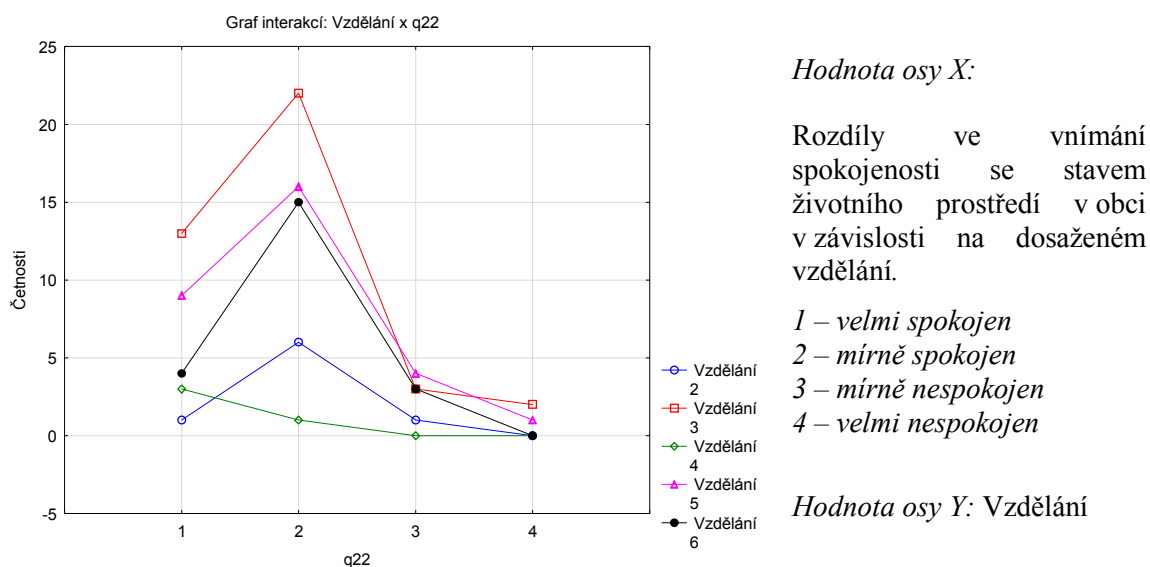
H_{11} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 25. Kontingenční tabulka (H_{11})

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
2	1	6	1	0	8
3	13	22	3	2	40
4	3	1	0	0	4
5	9	16	4	1	30
6	4	15	3	0	22
Vš.skup.	30	60	11	3	104

Tab. 26. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_{11})

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 9,32777, sv=12, p=,674709					
Vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
2	2,30769	4,61538	0,84615	0,230769	8,0000
3	11,53846	23,07692	4,23077	1,153846	40,0000
4	1,15385	2,30769	0,42308	0,115385	4,0000
5	8,65385	17,30769	3,17308	0,865385	30,0000
6	6,34615	12,69231	2,32692	0,634615	22,0000
Vš.skup.	30,00000	60,00000	11,00000	3,000000	104,0000

Graf 15. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H11 nelze zodpovědět.

Graf interakcí potvrzuje, že rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v závislosti na dosaženém vzdělání se neprojevily. Většina respondentů je mírně se stavem životního prostředí spokojená. Výjimku tvoří pouze skupina dosahující učební obor s maturitou, která naprosto kladně hodnotí životní prostředí v obci.

3.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

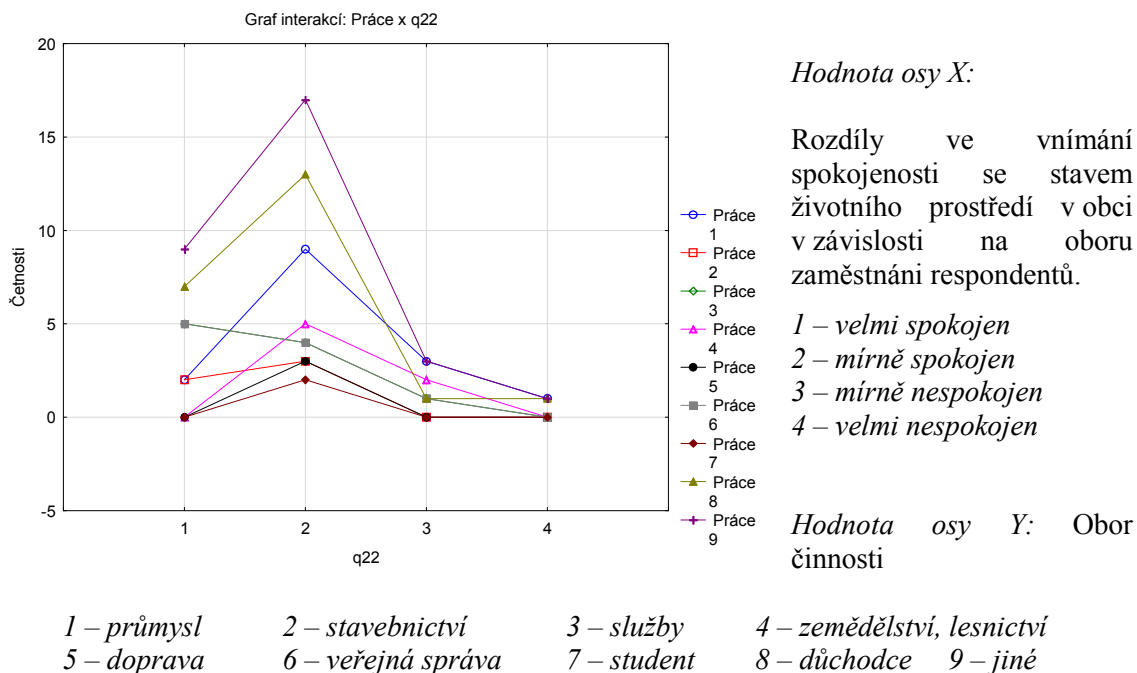
H₁₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 27. Kontingenční tabulka (H12)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Práce	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	2	9	3	1	15
2	2	3	0	0	5
3	5	4	1	0	10
4	0	5	2	0	7
5	0	3	0	0	3
6	5	4	1	0	10
7	0	2	0	0	2
8	7	13	1	1	22
9	9	17	3	1	30
Vš.skup.	30	60	11	3	104

Tab. 28. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H12)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 18,2838, sv=24, p=,789026					
Práce	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	4,32692	8,65385	1,58654	0,432692	15,0000
2	1,44231	2,88462	0,52885	0,144231	5,0000
3	2,88462	5,76923	1,05769	0,288462	10,0000
4	2,01923	4,03846	0,74038	0,201923	7,0000
5	0,86538	1,73077	0,31731	0,086538	3,0000
6	2,88462	5,76923	1,05769	0,288462	10,0000
7	0,57692	1,15385	0,21154	0,057692	2,0000
8	6,34615	12,69231	2,32692	0,634615	22,0000
9	8,65385	17,30769	3,17308	0,865385	30,0000
Vš.skup.	30,00000	60,00000	11,00000	3,000000	104,0000

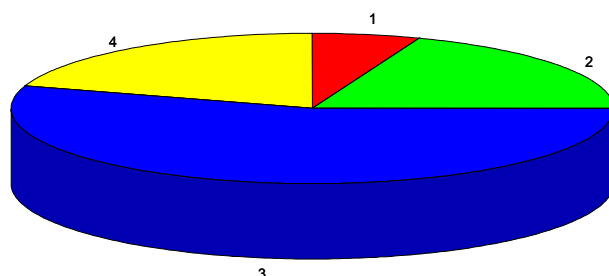
Graf 16. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H12 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů lze vyčíst nepatrné rozdíly. Lidé zaměstnaní ve veřejné správě jsou se stavem životního prostředí spokojeni nejvíce. Ostatní jsou mírně spokojeni. Respondenti tedy kladně hodnotí stav životního prostředí v území, což do značné míry souvisí s rekreačním potenciálem mikroregionu.

4. Řekl/a byste, že Vaše obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání?
(otázka č. 23)

Výšečový graf z q23
Olešnice 24v*104c

q23

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 17. Názor respondentů na potenciál rozvoje podnikání v obci (Otázka č. 23)

Dle výšečového grafu jsou obyvatelé spíše skeptičtí, tj. s potenciálem rozvoje podnikání v obci spíše nesouhlasí.

4.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 23)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

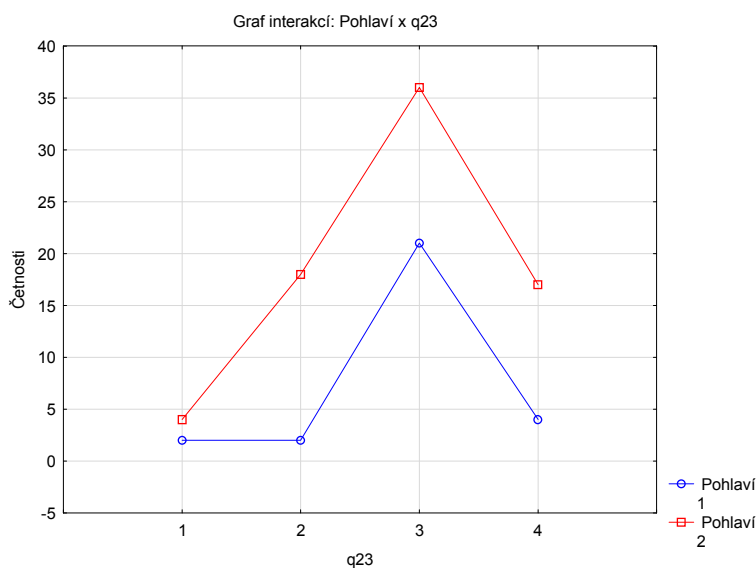
H_{13} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

Tab. 29. Kontingenční tabulka (H_{13})

Kontingenční tabulka (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	2	2	21	4	29
2	4	18	36	17	75
Vš.skup.	6	20	57	21	104

Tab. 30. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H13)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 6,35968, sv=3, p=,095364					
Pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1,673077	5,57692	15,89423	5,85577	29,0000
2	4,326923	14,42308	41,10577	15,14423	75,0000
Vš.skup.	6,000000	20,00000	57,00000	21,00000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 18. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami ($p = 0,095364$; $p > 0,05$), hypotézu H13 pro tuto oblast zamítáme.

Graf interakcí naznačuje rozdílné odpovědi mužů a žen na podnikání v obci. Většina dotázaných žen spíše nesouhlasí s výrokem, že obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. V téměř stejném poměru pak byla volena také varianta spíše souhlasím a zcela nesouhlasím. Znamená to tedy, že obec skýtá možný potenciál i přes to, že většina odpovědí zněla záporně. Většina mužů spíše nesouhlasí a nevidí tedy v podnikání v této oblasti příliš velký potenciál.

4.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

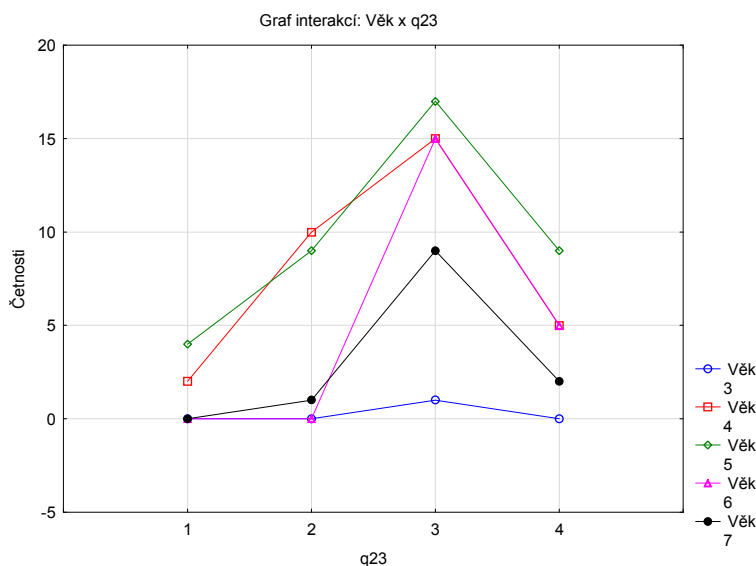
H₁₄: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

Tab. 31. Kontingenční tabulka (H14)

Kontingenční tabulka (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
3	0	0	1	0	1
4	2	10	15	5	32
5	4	9	17	9	39
6	0	0	15	5	20
7	0	1	9	2	12
Vš.skup.	6	20	57	21	104

Tab. 32. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H14)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 15,7732, sv=12, p=,201845					
Věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
3	0,057692	0,19231	0,54808	0,20192	1,0000
4	1,846154	6,15385	17,53846	6,46154	32,0000
5	2,250000	7,50000	21,37500	7,87500	39,0000
6	1,153846	3,84615	10,96154	4,03846	20,0000
7	0,692308	2,30769	6,57692	2,42308	12,0000
Vš.skup.	6,000000	20,00000	57,00000	21,00000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

- 3 – 16-20 let,
- 4 – 21-35 let,
- 5 – 36-50 let,
- 6 – 51-65 let,
- 7 – více než 65 let

Graf 19. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H14 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že věková kategorie 16-20 let nemá jednoznačný názor na situaci týkající se podnikání. Negativa se projevují až ve vnímání starších skupin respondentů. Zcela převažuje vnímání území jako nevhodného k rozvoji podnikání.

4.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 23)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

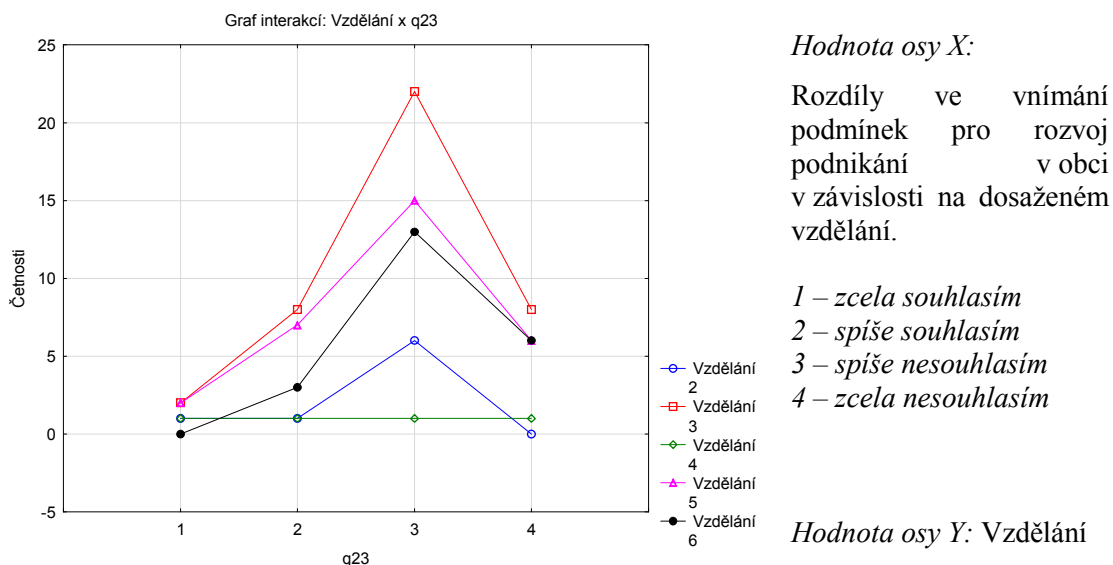
H_{15} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 33. Kontingenční tabulka (H15)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
2	1	1	6	0	8
3	2	8	22	8	40
4	1	1	1	1	4
5	2	7	15	6	30
6	0	3	13	6	22
Vš.skup.	6	20	57	21	104

Tab. 34. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H15)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 9,08773, sv=12, p=,695420					
Vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
2	0,461538	1,53846	4,38462	1,61538	8,0000
3	2,307692	7,69231	21,92308	8,07692	40,0000
4	0,230769	0,76923	2,19231	0,80769	4,0000
5	1,730769	5,76923	16,44231	6,05769	30,0000
6	1,269231	4,23077	12,05769	4,44231	22,0000
Vš.skup.	6,000000	20,00000	57,00000	21,00000	104,0000

Graf 20. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H15 nelze zodpovědět.

Z grafu lze vyčíst, že pouze respondenti dosahující učební obor s maturitou nemají jednoznačně vyhraněný názor na tuto problematiku. Ostatní se ztotožňují s odpovědí 3 a s výrokem spíše nesouhlasí. Znamená to tedy, že lidé žijící v oblasti Olešnicka si uvědomují nevhodnost polohy pro rozvoj podnikání.

4.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 23)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

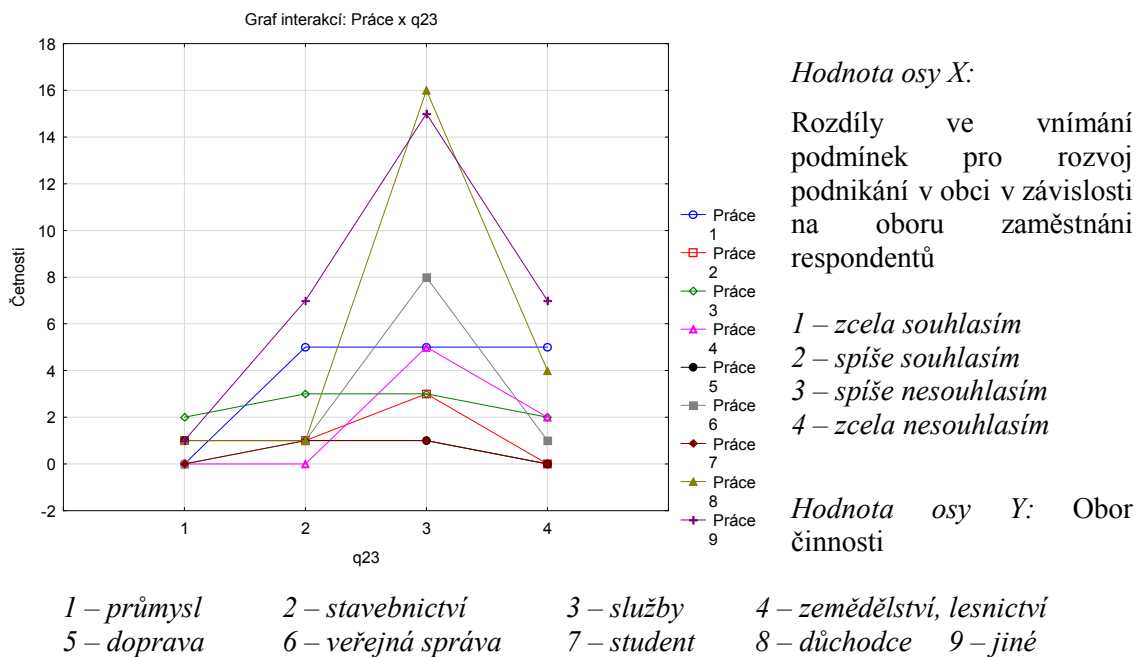
H_{16} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 35. Kontingenční tabulka (H16)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Práce	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0	5	5	5	15
2	1	1	3	0	5
3	2	3	3	2	10
4	0	0	5	2	7
5	1	1	1	0	3
6	0	1	8	1	10
7	0	1	1	0	2
8	1	1	16	4	22
9	1	7	15	7	30
Vš.skup.	6	20	57	21	104

Tab. 36. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H16)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 29,3605, sv=24, p=,206857					
Práce	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0,865385	2,88462	8,22115	3,02885	15,0000
2	0,288462	0,96154	2,74038	1,00962	5,0000
3	0,576923	1,92308	5,48077	2,01923	10,0000
4	0,403846	1,34615	3,83654	1,41346	7,0000
5	0,173077	0,57692	1,64423	0,60577	3,0000
6	0,576923	1,92308	5,48077	2,01923	10,0000
7	0,115385	0,38462	1,09615	0,40385	2,0000
8	1,269231	4,23077	12,05769	4,44231	22,0000
9	1,730769	5,76923	16,44231	6,05769	30,0000
Vš.skup.	6,000000	20,00000	57,00000	21,00000	104,0000

Graf 21. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H16 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů vznikají rozdílné názory. Zatímco v odpovědích většiny respondentů pracujících v průmyslu, službách, dopravě či studentů nepřevažuje jednoznačný názor a odpovědi jsou vyrovnané, u ostatních profesí převažuje spíše nesouhlas s tvrzením, že by obec disponovala příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání.

5. Poskytuje obec dostatek kulturního vyžití? (otázka č.29)

Graf 22. Výšečový graf odpovědí názorů respondentů na kulturní vyžití v obci (Otázka č. 29)

Podle výšečového grafu názorů respondentů na kulturní vyžití v obci vyplývá, že obyvatelé s dostatkem kulturního vyžití spíše souhlasí.

Tab. 37. Popisné statistiky vnímání dostatku kulturního vyžití v obci Olešnice

Proměnná	Popisné statistiky (Olešnicko)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q29	104	2,29807	2,00000	52	1,00000	4,00000	2,00000	3,00000	0,78678

5.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

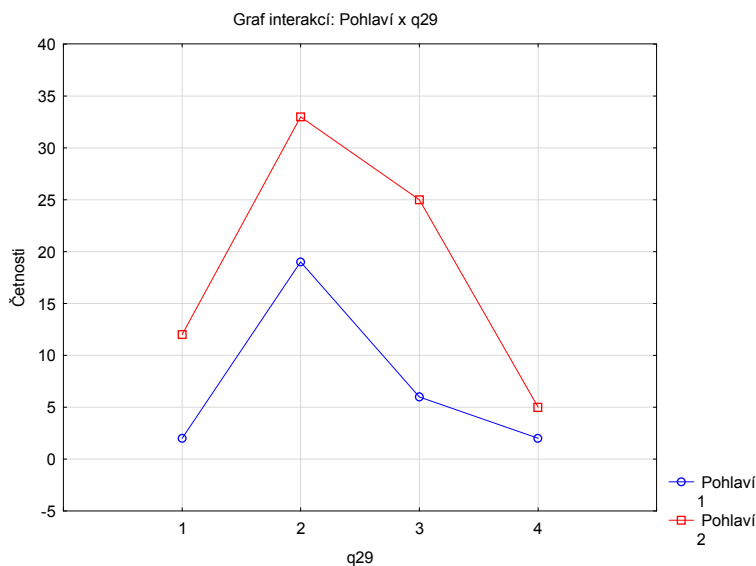
H_{17} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

Tab. 38. Kontingenční tabulka (H_{17})

Kontingenční tabulka (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	2	19	6	2	29
2	12	33	25	5	75
Vš.skup.	14	52	31	7	104

Tab. 39. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H17)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 4,34730, sv=3, p=,226322					
Pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3,90385	14,50000	8,64423	1,951923	29,0000
2	10,09615	37,50000	22,35577	5,048077	75,0000
Vš.skup.	14,00000	52,00000	31,00000	7,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 23. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami.

Ukázalo se, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami ($p = 0,226322$; $p > 0,05$), hypotézu H17 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že většina žen je spokojena s nabízeným kulturním vyžitím, ale častou odpovědí byla i mírná nespokojenost. Muži jsou spíše spokojeni, jen málo odpovědí bylo záporných.

5.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku.

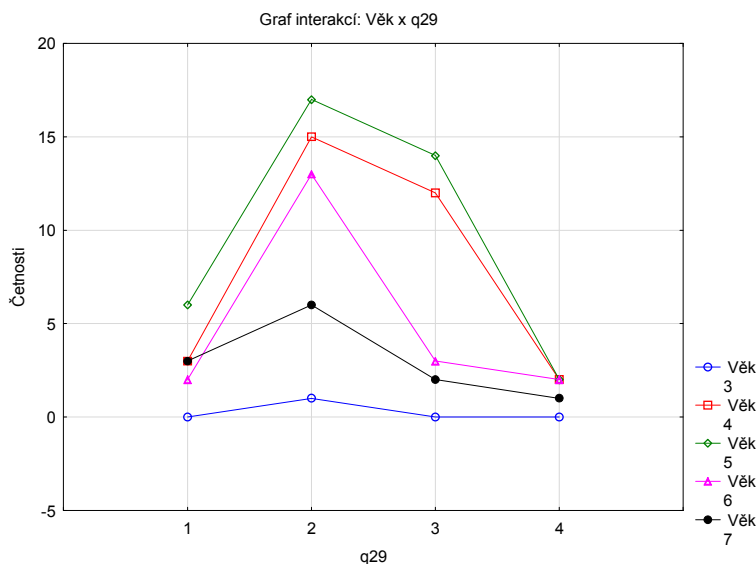
H_{18} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku.

Tab. 40. Kontingenční tabulka (H18)

Kontingenční tabulka (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
3	0	1	0	0	1
4	3	15	12	2	32
5	6	17	14	2	39
6	2	13	3	2	20
7	3	6	2	1	12
Vš.skup.	14	52	31	7	104

Tab. 41. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H18)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 7,96201, sv=12, p=,788092					
Věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
3	0,13462	0,50000	0,29808	0,067308	1,0000
4	4,30769	16,00000	9,53846	2,153846	32,0000
5	5,25000	19,50000	11,62500	2,625000	39,0000
6	2,69231	10,00000	5,96154	1,346154	20,0000
7	1,61538	6,00000	3,57692	0,807692	12,0000
Vš.skup.	14,00000	52,00000	31,00000	7,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

- 3 – 16-20 let,
- 4 – 21-35 let,
- 5 – 36-50 let,
- 6 – 51-65 let,
- 7 – více než 65 let

Graf 24. Graf interakcí rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H18 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že věk hraje na vnímání potřeb obyvatel na kulturní vyžití značnou roli. Lidé v produktivním věku by uvítali více kulturního vyžití, zatímco obyvatelé v důchodové věku jsou se situací spíše spokojeni a nejmladší věková

kategorie nemá vyhraněný názor. Nicméně rozdíly v hodnotách ve vnímání dostatku kulturního vyžití dle věkové kategorie nejsou statisticky významné.

5.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

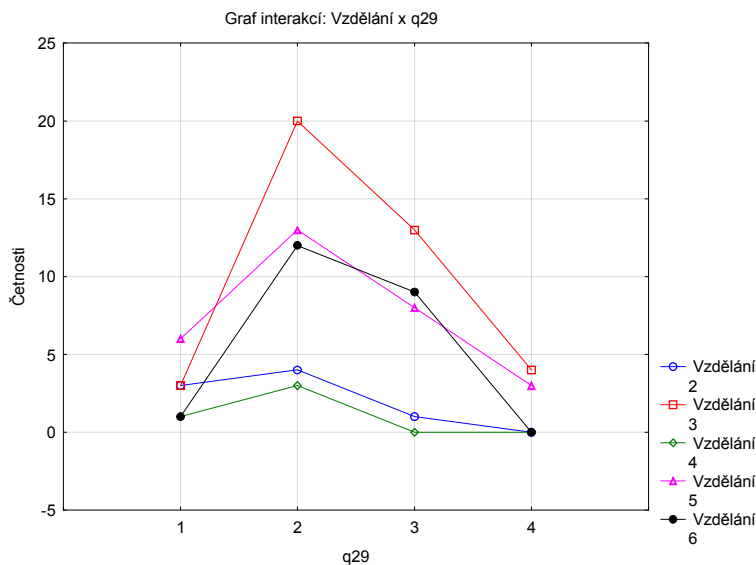
H_{19} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 42. Kontingenční tabulka (H_{19})

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
2	3	4	1	0	8
3	3	20	13	4	40
4	1	3	0	0	4
5	6	13	8	3	30
6	1	12	9	0	22
Vš.skup.	14	52	31	7	104

Tab. 43. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_{19})

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 14,4977, sv=12, p=,270062					
Vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
2	1,07692	4,00000	2,38462	0,538462	8,0000
3	5,38462	20,00000	11,92308	2,692308	40,0000
4	0,53846	2,00000	1,19231	0,269231	4,0000
5	4,03846	15,00000	8,94231	2,019231	30,0000
6	2,96154	11,00000	6,55769	1,480769	22,0000
Vš.skup.	14,00000	52,00000	31,00000	7,000000	104,0000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 25. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

- 2 – ukončené základní vzdělání
- 3 – učební obor bez maturity
- 4 – učební obor s maturitou
- 5 – středoškolské vzdělání s maturitou
- 6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H19 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí vyplývá, že nejčastěji volenou odpovědí u všech skupin respondentů bez ohledu na vzdělání je *spíše spokojenost* s kulturním vyžitím v obci. U studentů a obyvatel s učebním oborem s maturitou jsou odpovědi dosti vyrovnané, ale u ostatních respondentů s odlišným dosaženým vzděláním jednoznačně převažuje spokojenost.

5.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

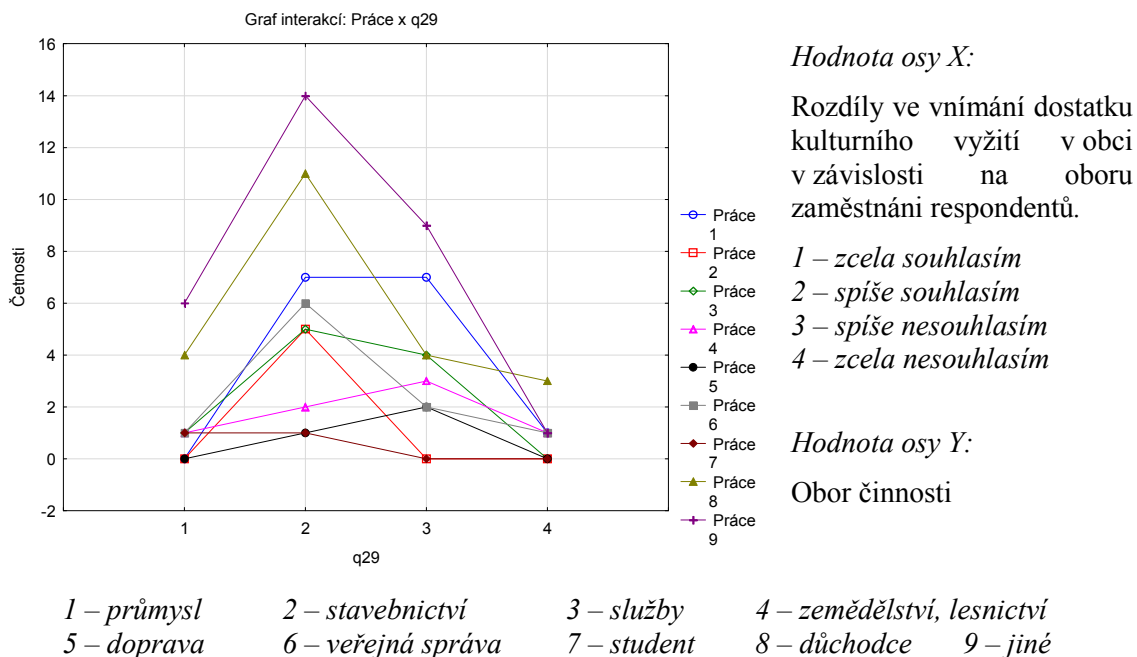
H₂₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 44. Kontingenční tabulka (H20)

Kontingenční tabulka (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Práce	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	0	7	7	1	15
2	0	5	0	0	5
3	1	5	4	0	10
4	1	2	3	1	7
5	0	1	2	0	3
6	1	6	2	1	10
7	1	1	0	0	2
8	4	11	4	3	22
9	6	14	9	1	30
Vš.skup.	14	52	31	7	104

Tab. 45. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H20)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Olešnicko) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 21,3127, sv=24, p=,620218					
Práce	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	2,01923	7,50000	4,47115	1,009615	15,0000
2	0,67308	2,50000	1,49038	0,336538	5,0000
3	1,34615	5,00000	2,98077	0,673077	10,0000
4	0,94231	3,50000	2,08654	0,471154	7,0000
5	0,40385	1,50000	0,89423	0,201923	3,0000
6	1,34615	5,00000	2,98077	0,673077	10,0000
7	0,26923	1,00000	0,59615	0,134615	2,0000
8	2,96154	11,00000	6,55769	1,480769	22,0000
9	4,03846	15,00000	8,94231	2,019231	30,0000
Vš.skup.	14,00000	52,00000	31,00000	7,000000	104,0000

Graf 26. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H20 nelze zodpovědět.

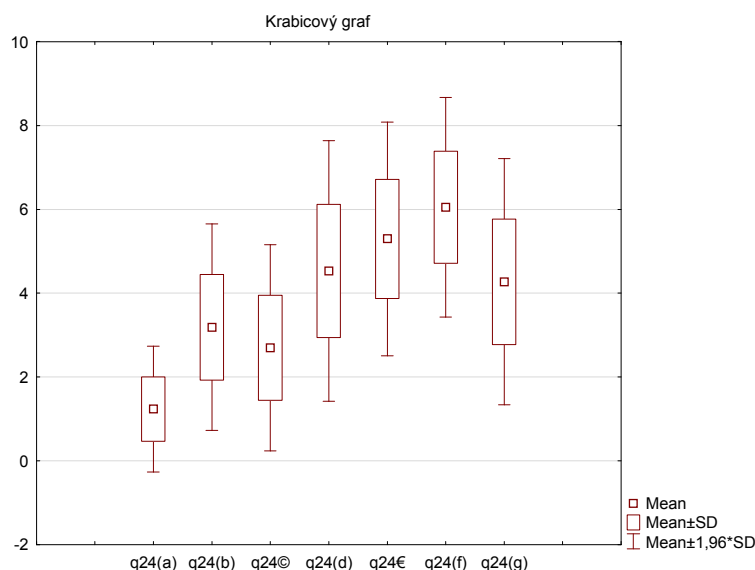
Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů nastala následující rozdíly. V sektoru zemědělství a dopravy převažuje spíše nesouhlas s dostatkem kulturního vyžití. U ostatních profesí převažuje spíše spokojenost.

6. Co Vás spojuje s místem, ve kterém žijete?

Tab. 46 Popisná statistika Olešnice a okolí

Proměnná	Popisné statistiky (Olešnice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q24(a)	85	1,235294	1,000000	74	1,000000	6,000000	1,000000	1,000000	0,766051
q24(b)	85	3,188235	3,000000	25	1,000000	7,000000	2,000000	4,000000	1,258250
q24©	85	2,694118	2,000000	40	1,000000	7,000000	2,000000	3,000000	1,253790
q24(d)	85	4,529412	4,000000	19	2,000000	7,000000	3,000000	6,000000	1,585562
q24€	85	5,294118	6,000000	29	1,000000	7,000000	5,000000	6,000000	1,421129
q24(f)	85	6,047059	7,000000	40	1,000000	7,000000	6,000000	7,000000	1,335467
q24(g)	85	4,270588	5,000000	24	1,000000	7,000000	3,000000	5,000000	1,499113

Z popisné statistiky vyplývá, že respondenty na prvním místě s místem bydliště spojuje jejich rodina, dále dům či objekt, ve kterém bydlí, následují sociální vazby s okolím (přátelé, známí, sousedé), dále je v pořadí důležitost mít svůj klid, přírodu na dosah a vliv životního prostředí. Poté se jeví jako častý důvod spojující respondenty s místem, ve kterém žijí jejich zaměstnání, kulturní vyžití, zvyky a tradice a jako nejméně důležité se respondentům jeví sportovní vyžití.

Graf 27. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 24)

Tab. 47. Korelace (otázka č. 24)

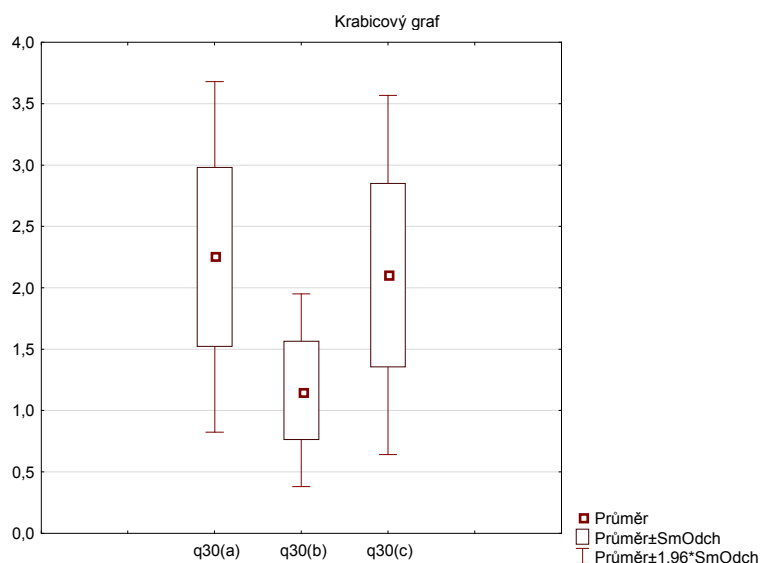
Proměnná	Korelace (Olesnice a okolí) Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$ N=85 (Celé případy vynechány u ChD)						
	Průměry	Sm.odch.	q24(a)	q24(b)	q24(c)	q24(d)	q24(e)
q24(a)	1,235294	0,766051	1,000000	0,089362	0,187380	0,004036	-0,447059
q24(b)	3,188235	1,258250	0,089362	1,000000	-0,249824	-0,199726	0,068535
q24(c)	2,694118	1,253790	0,187380	-0,249824	1,000000	-0,031351	-0,229523
q24(d)	4,529412	1,585562	0,004036	-0,199726	-0,031351	1,000000	-0,286541
q24(e)	5,294118	1,421129	-0,447059	0,068535	-0,229523	-0,286541	1,000000
q24(f)	6,047059	1,335467	-0,406600	-0,005334	-0,097949	-0,163704	0,318800
q24(g)	4,270588	1,499113	-0,004269	-0,273465	-0,050447	-0,266332	0,113074

Na základě výsledků korelace oblastí spojující respondenty k místu bydliště se ukazuje, že nejvíce spolu souvisí oblast kulturních událostí, zvyky, tradice a sportovní vyžití. To znamená, že pro respondenty, kteří nevnímají sportovní vyžití jako důležitý faktor bydlení nebudou rovněž hodnotné kulturní události, místa bydliště, jejich zvyky a tradice.

7. Co je podle respondentů nejdůležitější? (otázka č. 30)

Tab.48. Popisné statistiky (otázka č.30)

Proměnná	Popisné statistiky (Olesnice a okolí)						
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil
q30(a)	95	2,252632	3,000000	40	1,000000	3,000000	2,000000
q30(b)	97	1,164948	1,000000	82	1,000000	3,000000	1,000000
q30(c)	96	2,104167	2,000000	42	1,000000	3,000000	2,000000

Graf 28. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 30)

Nejdůležitějším faktorem rozvoje jsou dle odpovědí respondentů mezilidské vztahy. Dále je to příroda a životní prostředí a jako poslední ekonomická prosperita (zaměstnanost, výdělek).

Tab. 49. Korelace (otázka č. 30)

Proměnná	Korelace (Olesnice a okolí) Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$ N=95 (Celé případy vynechány u ChD)				
	Průměry	Sm.odch.	q30(a)	q30(b)	q30(c)
q30(a)	2,252632	0,728864	1,000000	-0,218553	-0,054678
q30(b)	1,168421	0,403512	-0,218553	1,000000	-0,136925
q30(c)	2,115789	0,741809	-0,054678	-0,136925	1,000000

Na základě výsledků korelace vychází, že respondenti volící jako nejdůležitější mezilidské vztahy budou s největší pravděpodobností volit ekonomickou prosperitu nejméně často (záporná korelace, tj. hodnoty blíží se k - 1).

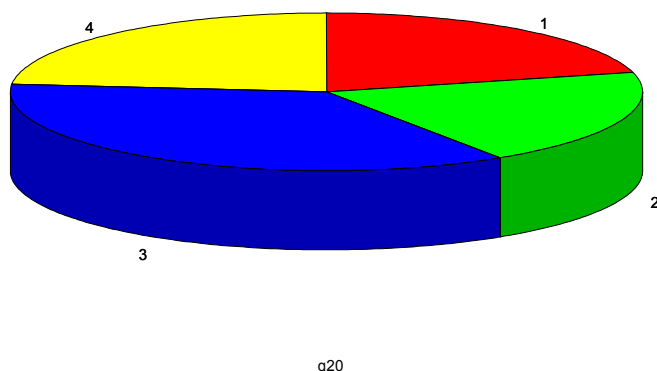
PŘÍLOHA VII: VYHODNOCENÍ TŘETÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU, MILOTICE A OKOLÍ

Dotazník pro obyvatele oblasti mikroregionu Nový Dvůr “Udržitelný rozvoj Jihomoravského kraje“

použity testy – test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku

1. *Považujete za nevýhodu polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje?* (otázka č. 20)

Výšečový graf z q20
Milotice a okolí 30v*81c

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 1. Výšečový graf odpovědí respondentů na polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje (Otázka č. 20)

Podle výšečového grafu odpovědí respondentů vyplývá, že nejčastěji vnímají polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje jako spíše nevýhodnou.

Tab. 1. Popisné statistiky polohového umístění obce

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q20	81	2,617284	3,000000	29	1,000000	4,000000	2,000000	3,000000	1,067332

1.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 20)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

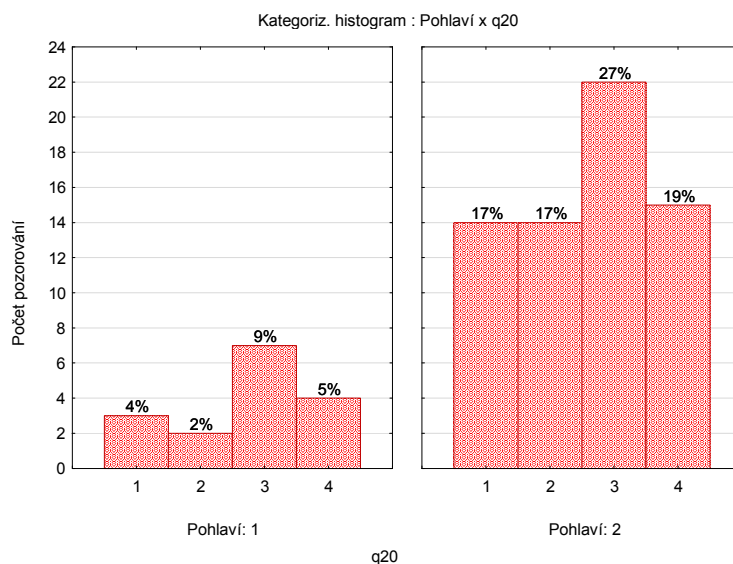
H_1 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Tab. 2. Kontingenční tabulka (H1)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	3	2	7	4	16
2	14	14	22	15	65
Vš.skup.	17	16	29	19	81

Tab. 3. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H1)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : ,950578, sv=3, p=,813208					
Pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	3,35802	3,16049	5,72840	3,75309	16,00000
2	13,64198	12,83951	23,27160	15,24691	65,00000
Vš.skup.	17,00000	16,00000	29,00000	19,00000	81,00000

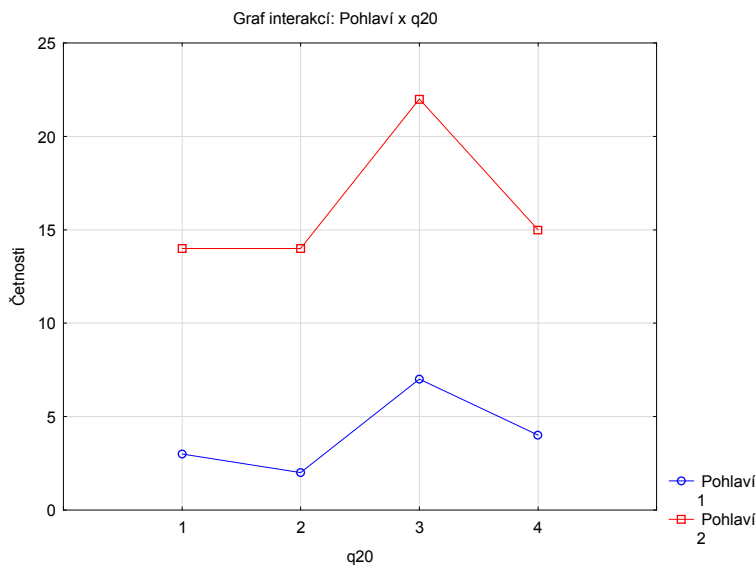

Hodnota osy X: Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví 1 – muž, 2 – žena

Graf 2. Sloupcový histogram rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 3. Graf interakcí rozdílů ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami ($p = 0,813208$; $p > 0,05$), hypotézu H1 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi je patrná spokojenost respondentů s umístěním obce v rámci Jihomoravského kraje. Dotázaní považují pozici za dobrou, pouze malé procento odpovědí respondentů není s polohou příliš spokojeno.

1.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

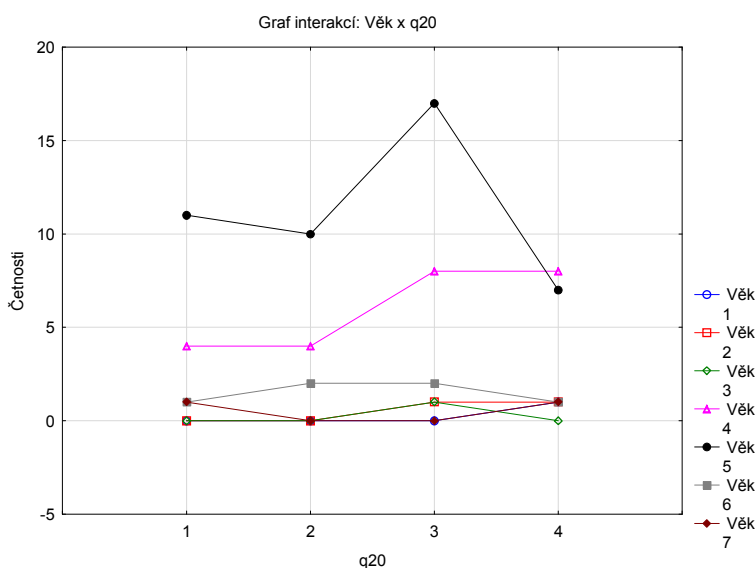
H₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Tab. 4. Kontingenční tabulka (H2)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	0	0	0	1	1
2	0	0	1	1	2
3	0	0	1	0	1
4	4	4	8	8	24
5	11	10	17	7	45
6	1	2	2	1	6
7	1	0	0	1	2
Vš.skup.	17	16	29	19	81

Tab. 5. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H2)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 12,8500, sv=18, p=,800406					
Věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	0,20988	0,19753	0,35802	0,23457	1,00000
2	0,41975	0,39506	0,71605	0,46914	2,00000
3	0,20988	0,19753	0,35802	0,23457	1,00000
4	5,03704	4,74074	8,59259	5,62963	24,00000
5	9,44444	8,88889	16,11111	10,55556	45,00000
6	1,25926	1,18519	2,14815	1,40741	6,00000
7	0,41975	0,39506	0,71605	0,46914	2,00000
Vš.skup.	17,00000	16,00000	29,00000	19,00000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

- 1 – méně než 12 let,
- 2 – 13 - 15 let,
- 3 – 16-20 let,
- 4 – 21-35 let,
- 5 – 36-50 let,
- 6 – 51-65 let,
- 7 – více než 65 let

Graf 4. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H2 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že u věkové kategorie 21-35 let a 36-50 let se objevují největší rozdíly v odpovědích, přičemž nejčastěji respondenti spíše nesouhlasí s vnímáním polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje jako nevýhodné. Naopak zbylé věkové kategorie v umístění nevnímají velké rozdíly. Celkově nejčastěji byl volen spíše nesouhlas s nevýhodou umístění obce. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

1.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 20)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

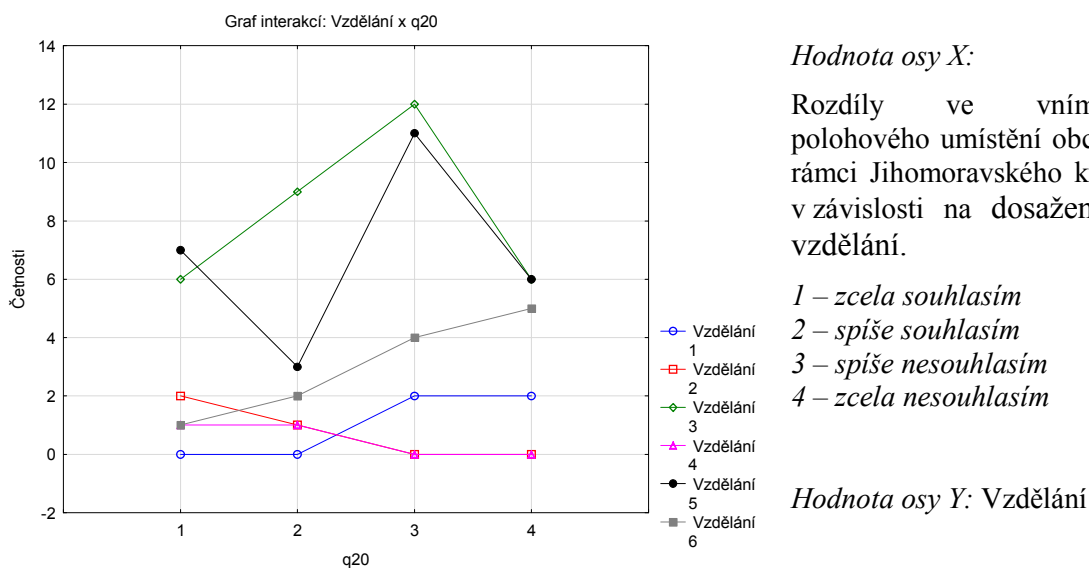
H_3 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 6. Kontingenční tabulka (H_3)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	0	0	2	2	4
2	2	1	0	0	3
3	6	9	12	6	33
4	1	1	0	0	2
5	7	3	11	6	27
6	1	2	4	5	12
Vš.skup.	17	16	29	19	81

Tab. 7. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_3)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 16,6994, sv=15, p=,337150					
Vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	0,83951	0,79012	1,43210	0,93827	4,00000
2	0,62963	0,59259	1,07407	0,70370	3,00000
3	6,92593	6,51852	11,81481	7,74074	33,00000
4	0,41975	0,39506	0,71605	0,46914	2,00000
5	5,66667	5,33333	9,66667	6,33333	27,00000
6	2,51852	2,37037	4,29630	2,81481	12,00000
Vš.skup.	17,00000	16,00000	29,00000	19,00000	81,00000

Graf 5. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené základní vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H3 nelze zodpovědět.

Graf interakcí mezi četnostmi naznačuje rozdíly v odpovědích. Největší odlišnost v odpovědích zaznamenala skupina respondentů dosahujících středoškolské vzdělání s maturitou. I přesto však v odpovědích převládal spíše nesouhlas s tvrzením, že by území leželo v nevýhodné poloze. Jiný názor zastupují respondenti nižší vzdělanostní skupiny, ti s tímto výrokem dokonce i zcela souhlasí. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

1.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání výhod/nevýhod polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

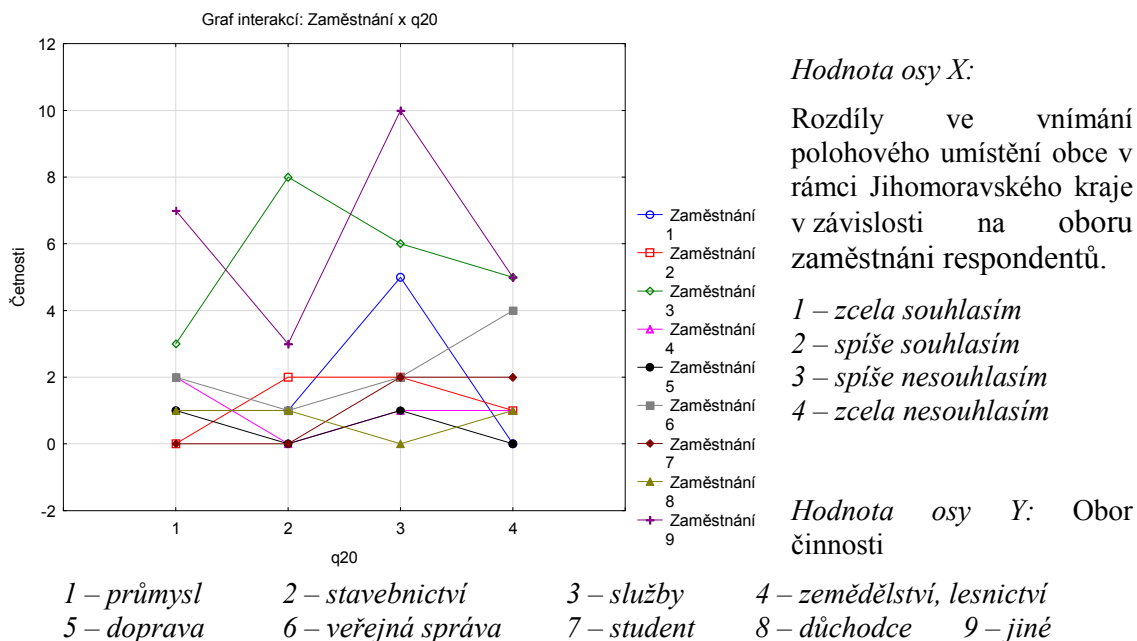
H₄: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 8. Kontingenční tabulka (H4)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Zaměstnání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1	1	5	0	7
2	0	2	2	1	5
3	3	8	6	5	22
4	2	0	1	1	4
5	1	0	1	0	2
6	2	1	2	4	9
7	0	0	2	2	4
8	1	1	0	1	3
9	7	3	10	5	25
Vš.skup.	17	16	29	19	81

Tab. 9. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H4)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 23,7660, sv=24, p=,475043					
Zaměstnání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1,46914	1,38272	2,50617	1,64198	7,00000
2	1,04938	0,98765	1,79012	1,17284	5,00000
3	4,61728	4,34568	7,87654	5,16049	22,00000
4	0,83951	0,79012	1,43210	0,93827	4,00000
5	0,41975	0,39506	0,71605	0,46914	2,00000
6	1,88889	1,77778	3,22222	2,11111	9,00000
7	0,83951	0,79012	1,43210	0,93827	4,00000
8	0,62963	0,59259	1,07407	0,70370	3,00000
9	5,24691	4,93827	8,95062	5,86420	25,00000
Vš.skup.	17,00000	16,00000	29,00000	19,00000	81,00000

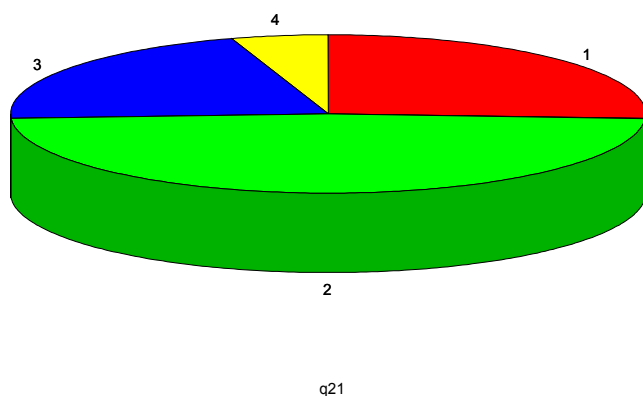
Graf 6. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H4 nelze zodpovědět.

Celkově z odpovědí z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů nepřevažuje jednoznačná odpověď. Každá skupina respondentů vnímá polohu odlišně. V odpovědích jsou si podobné skupiny respondentů pracujících v průmyslu či jiném druhu zaměstnání, kteří nepovažují za nevýhodu polohové umístění obce. Stejně tak nevidí žádný problém v umístění obce v rámci JMK ani respondenti pracující ve veřejné správě. Za nevýhodu to však logicky považují obyvatelé pracující ve službách, kteří díky poloze obce (vzdálené od hlavního města JMK) nedosahují takových zisků jako ve městech.

2. Je podle Vás území Milotic vyhledávaným rekreačním územím? (otázka č. 21)

Výšečový graf z q21
Milotice a okolí 30v*81c

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 7. Výšečový graf odpovědí názorů respondentů na rekreační vyhledávanost území Olešnicka (Otázka č. 21)

Podle výšečového grafu odpovědí respondenti spíše s rekreační vyhledávaností území Milotic souhlasí. Tuto odpověď volila polovina z dotázaných.

Tab. 10 Popisné statistiky vnímání rekreační atraktivity území oblasti Milotic

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q21	81	2,049383	2,000000	39	1,000000	4,000000	1,000000	3,000000	0,820080

2.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic mezi muži a ženami.

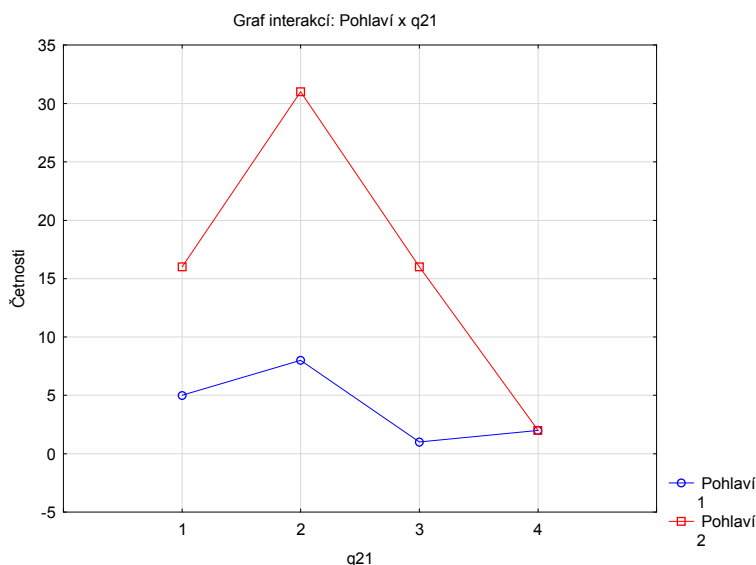
H₅: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic mezi muži a ženami.

Tab. 11. Kontingenční tabulka (H5)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	5	8	1	2	16
2	16	31	16	2	65
Vš.skup.	21	39	17	4	81

Tab. 12. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H5)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 4,60425, sv=3, p=,203177					
Pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	4,14815	7,70370	3,35802	0,790123	16,00000
2	16,85185	31,29630	13,64198	3,209877	65,00000
Vš.skup.	21,00000	39,00000	17,00000	4,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 8. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Milotic mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami ($p = 0,203177$; $p > 0,05$), hypotézu H5 pro tuto oblast zamítáme.

Oblast Milovic je dle respondentů vyhledávaným rekreačním územím. Z grafu interakcí mezi četnostmi převažují kladné odpovědi. Jak muži, tak i ženy nejčastěji *spíše a zcela souhlasí* s názorem, že oblast Milotic je vyhledávaným rekreačním územím.

2.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na věku.

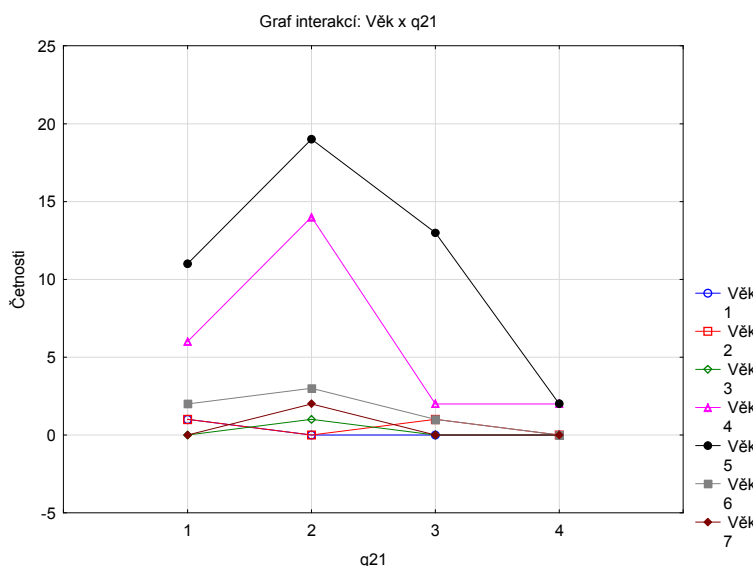
H₆: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na věku.

Tab. 13. Kontingenční tabulka (H6)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	1	0	0	0	1
2	1	0	1	0	2
3	0	1	0	0	1
4	6	14	2	2	24
5	11	19	13	2	45
6	2	3	1	0	6
7	0	2	0	0	2
Vš.skup.	21	39	17	4	81

Tab. 14. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H6)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 13,5232, sv=18, p=,759601					
Věk	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	0,25926	0,48148	0,20988	0,049383	1,00000
2	0,51852	0,96296	0,41975	0,098765	2,00000
3	0,25926	0,48148	0,20988	0,049383	1,00000
4	6,22222	11,55556	5,03704	1,185185	24,00000
5	11,66667	21,66667	9,44444	2,222222	45,00000
6	1,55556	2,88889	1,25926	0,296296	6,00000
7	0,51852	0,96296	0,41975	0,098765	2,00000
Vš.skup.	21,00000	39,00000	17,00000	4,00000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání
rekreační atraktivity území
Milotice v závislosti na věku.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

1 – méně než 12 let,
2 – 13-15 let,
3 – 16-20 let,
4 – 21-35 let,
5 – 36-50 let,
6 – 51-65 let,
7 – více než 65 let

Graf 9. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Milotic v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H6 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi převažuje u všech věkových kategorií názor, že území Milotic je vyhledávaným rekreačním územím. Obec se nachází na úrodném venkově kde převládá tradiční pěstování vína, a díky tomu stoupá oblast na atraktivnosti. Nejmladší věková kategorie pod 12 let nedokáže situaci posoudit.

2.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č.21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na dosaženém vzdělání

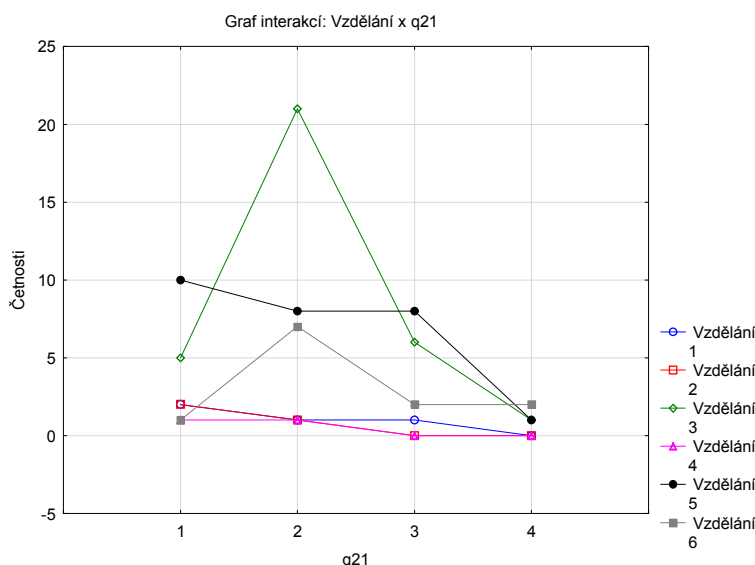
H₇: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 15. Kontingenční tabulka (H7)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	2	1	1	0	4
2	2	1	0	0	3
3	5	21	6	1	33
4	1	1	0	0	2
5	10	8	8	1	27
6	1	7	2	2	12
Vš.skup.	21	39	17	4	81

Tab. 16. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H7)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 18,2519, sv=15, p=,249654					
Vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	1,03704	1,92593	0,83951	0,197531	4,00000
2	0,77778	1,44444	0,62963	0,148148	3,00000
3	8,55556	15,88889	6,92593	1,629630	33,00000
4	0,51852	0,96296	0,41975	0,098765	2,00000
5	7,00000	13,00000	5,66667	1,333333	27,00000
6	3,11111	5,77778	2,51852	0,592593	12,00000
Vš.skup.	21,00000	39,00000	17,00000	4,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 10. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Milotic v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání

2 – ukončené základní vzdělání

3 – učební obor bez maturity

4 – učební obor s maturitou

5 – středoškolské vzdělání s maturitou

6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H7 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi se objevily rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity v závislosti na vzdělání. Respondenti s vysokoškolským vzděláním nejčastěji spíše souhlasí a respondenti se středoškolským vzděláním souhlasí zcela s vyhledávaností území k rekreačním aktivitám. V jejich odpovědích se však objevují i záporné odpovědi. Znamená to tedy, že území je podle nich rekreačně zajímavé, ale aby přilákalo více návštěvníků je třeba ještě zatraktivnit území. Mezi respondenty se objevují také odpovědi studentů s doposud neukončeným vzděláním a odpovědi respondentů s ukončeným základním vzděláním, kteří nevnímají polohu příliš rekreačně vyhledávanou.

2.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

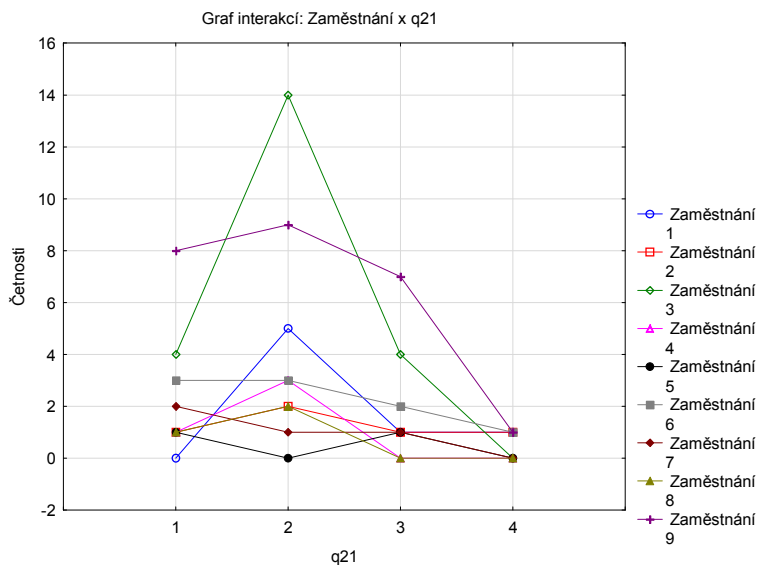
H₈: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Milotic v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 17. Kontingenční tabulka (H8)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Zaměstnání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	0	5	1	1	7
2	1	2	1	1	5
3	4	14	4	0	22
4	1	3	0	0	4
5	1	0	1	0	2
6	3	3	2	1	9
7	2	1	1	0	4
8	1	2	0	0	3
9	8	9	7	1	25
Vš.skup.	21	39	17	4	81

Tab. 18. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H8)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 18,8258, sv=24, p=,761216					
Zaměstnání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	1,81481	3,37037	1,46914	0,345679	7,00000
2	1,29630	2,40741	1,04938	0,246914	5,00000
3	5,70370	10,59259	4,61728	1,086420	22,00000
4	1,03704	1,92593	0,83951	0,197531	4,00000
5	0,51852	0,96296	0,41975	0,098765	2,00000
6	2,33333	4,33333	1,88889	0,444444	9,00000
7	1,03704	1,92593	0,83951	0,197531	4,00000
8	0,77778	1,44444	0,62963	0,148148	3,00000
9	6,48148	12,03704	5,24691	1,234568	25,00000
Vš.skup.	21,00000	39,00000	17,00000	4,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y:

Obor činnosti

1 – průmysl

2 – stavebnictví

3 – služby

4 – zemědělství, lesnictví

5 – doprava

6 – veřejná správa

7 – student

8 – důchodce 9 – jiné

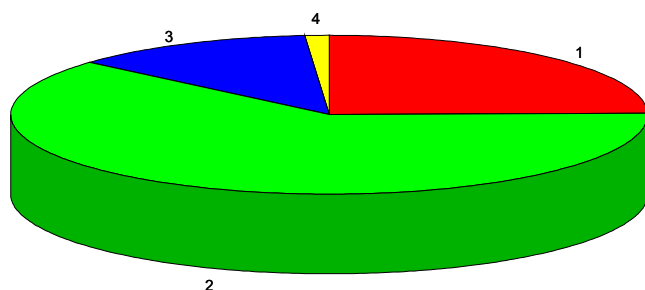
Graf 11. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Milotic v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H8 nelze zodpovědět.

Z grafu lze usoudit, že největší četnost odpovědí získaly kladné odpovědi respondentů. Převážně tedy souhlasí, že území je vyhledávaným rekreačním místem.

3. Jste spokojeni se stavem životního prostředí ve vaší obci? (otázka č. 22)

Výšečový graf z q22
Milotice a okolí 30v*81c

q22

Legenda:

1 - zcela souhlasím	3 - spíše nesouhlasím
2 - spíše souhlasím	4 - zcela nesouhlasím

Graf 12. Názor respondentů na stav životního prostředí v obci (Otázka č. 22)

Dle výšečového grafu lze dedukovat pozitivní spokojenost obyvatelstva s životním prostředím v obci.

Tab. 19. Popisné statistiky vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí oblasti Milotic

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q22	81	1,901234	2,000000	50	1,000000	4,000000	2,000000	2,000000	0,644301

3.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 22)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

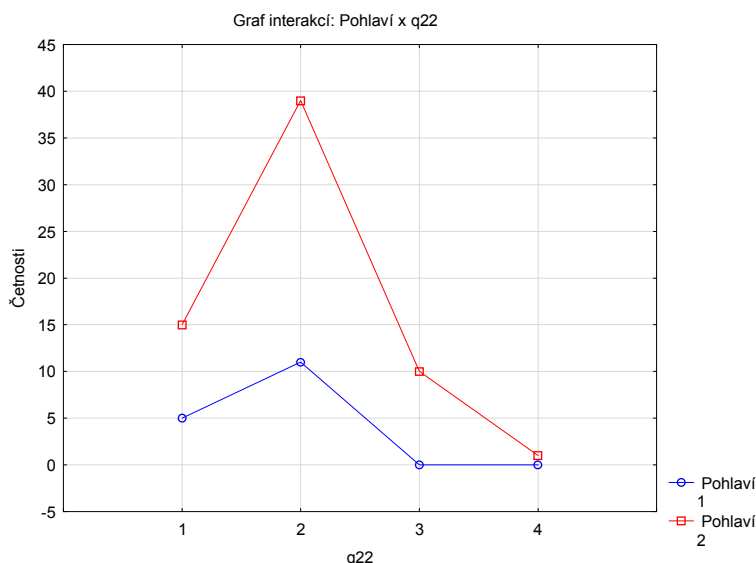
H_1 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

Tab. 20. Kontingenční tabulka (H_1)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	5	11	0	0	16
2	15	39	10	1	65
Vš.skup.	20	50	10	1	81

Tab. 21. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H9)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 3,21430, sv=3, p=,359750					
Pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	3,95062	9,87654	1,97531	0,197531	16,00000
2	16,04938	40,12346	8,02469	0,802469	65,00000
Vš.skup.	20,00000	50,00000	10,00000	1,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 13. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H9 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že odpověď *mírně spokojen* byla muži i ženami volena nečastěji. Muži již dále vůbec nevolí variantu *mírně* či *velmi nespokojen*. U žen pár záporných odpovědí najdeme, ale žádná se přiklání k možnosti *velmi nespokojen*. Se stavem životního prostředí v obci je tedy většina respondentů spokojena.

3.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

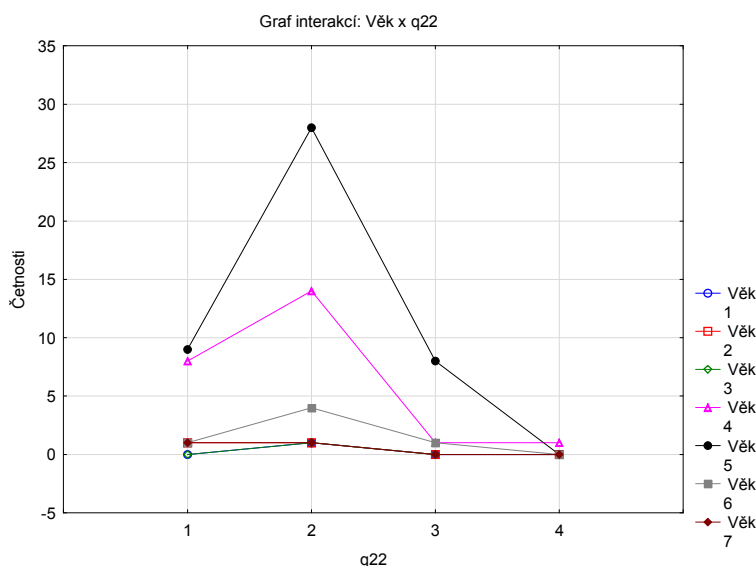
H₁₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

Tab. 22. Kontingenční tabulka (H10)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	0	1	0	0	1
2	1	1	0	0	2
3	0	1	0	0	1
4	8	14	1	1	24
5	9	28	8	0	45
6	1	4	1	0	6
7	1	1	0	0	2
Vš.skup.	20	50	10	1	81

Tab. 23. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H10)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 9,03150, sv=18, p=,959009					
Věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	0,24691	0,61728	0,12346	0,012346	1,00000
2	0,49383	1,23457	0,24691	0,024691	2,00000
3	0,24691	0,61728	0,12346	0,012346	1,00000
4	5,92593	14,81481	2,96296	0,296296	24,00000
5	11,11111	27,77778	5,55556	0,555556	45,00000
6	1,48148	3,70370	0,74074	0,074074	6,00000
7	0,49383	1,23457	0,24691	0,024691	2,00000
Vš.skup.	20,00000	50,00000	10,00000	1,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Věk

1 – méně než 12 let,
2 – 13-15 let,
3 – 16-20 let,
4 – 21-35 let,
5 – 36-50 let,
6 – 51-65 let,
7 – více než 65 let

Graf 14. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H10 nelze zodpovědět.

Jak je patrné z grafu, i zde je většina respondentů spokojena se stavem životního prostředí v obci. Jen občas se u respondentů ve věkové kategorii mezi 36-50 lety objevuje spíše nesouhlas s tímto tvrzením, nicméně rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku nejsou statisticky významné.

3.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

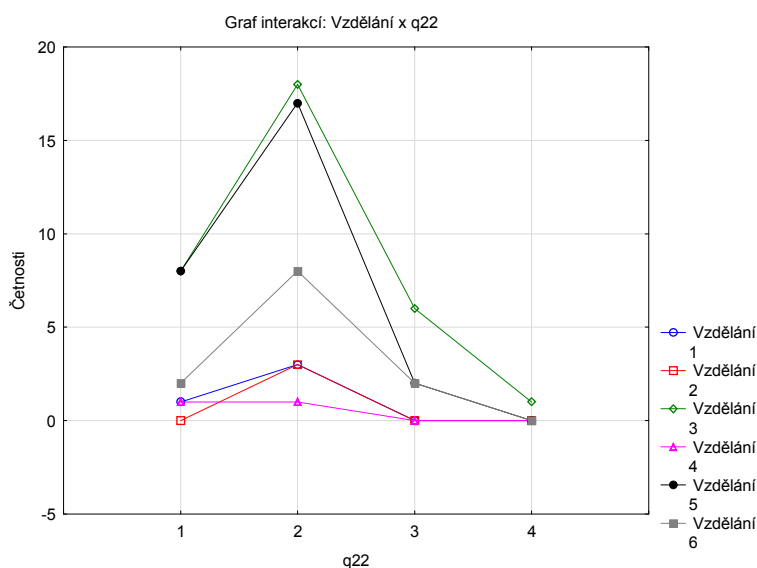
H₁₁: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 24. Kontingenční tabulka (H11)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	1	3	0	0	4
2	0	3	0	0	3
3	8	18	6	1	33
4	1	1	0	0	2
5	8	17	2	0	27
6	2	8	2	0	12
Vš.skup.	20	50	10	1	81

Tab. 25. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H11)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 7,23341, sv=15, p=,950846					
Vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	0,98765	2,46914	0,49383	0,049383	4,00000
2	0,74074	1,85185	0,37037	0,037037	3,00000
3	8,14815	20,37037	4,07407	0,407407	33,00000
4	0,49383	1,23457	0,24691	0,024691	2,00000
5	6,66667	16,66667	3,33333	0,333333	27,00000
6	2,96296	7,40741	1,48148	0,148148	12,00000
Vš.skup.	20,00000	50,00000	10,00000	1,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 15. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H11 nelze zodpovědět.

Graf interakcí naznačuje, že rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v závislosti na dosaženém vzdělání se neprojeví. Všichni respondenti jsou mírně spokojeni se stavem životního prostředí v jejich obci. Zcela záporná odpověď se pak v malé míře projevila pouze u skupin obyvatel mající učební obor bez maturity.

3.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

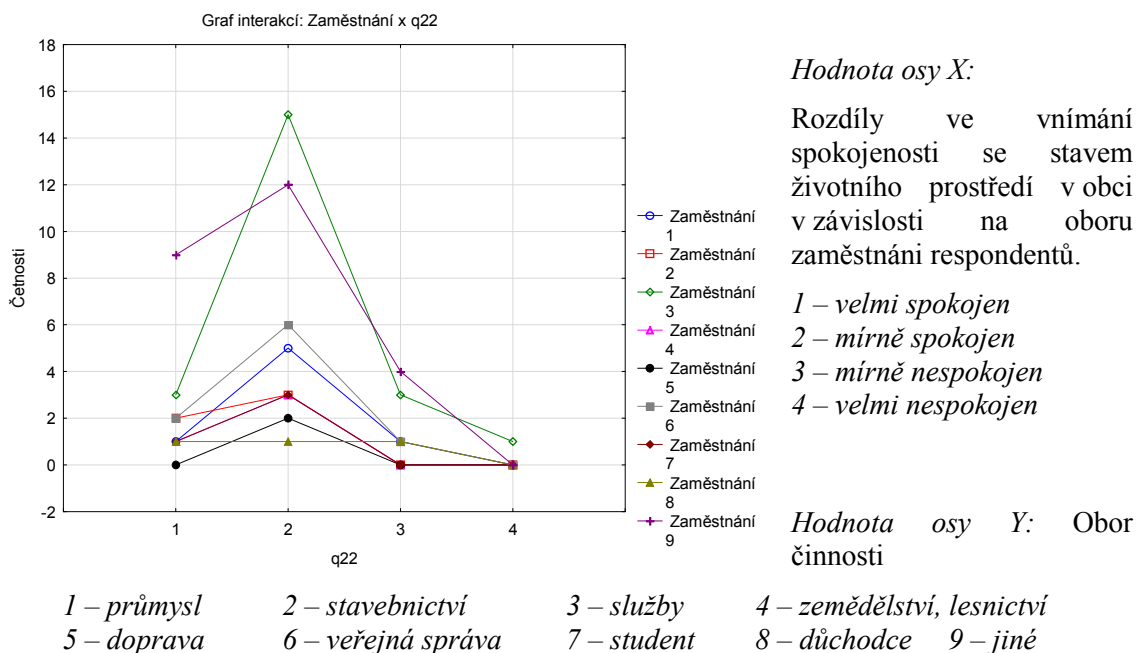
H₁₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 26. Kontingenční tabulka (H12)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Zaměstnání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	1	5	1	0	7
2	2	3	0	0	5
3	3	15	3	1	22
4	1	3	0	0	4
5	0	2	0	0	2
6	2	6	1	0	9
7	1	3	0	0	4
8	1	1	1	0	3
9	9	12	4	0	25
Vš.skup.	20	50	10	1	81

Tab. 27. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H12)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 11,8601, sv=24, p=,981439					
Zaměstnání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	1,72840	4,32099	0,86420	0,086420	7,00000
2	1,23457	3,08642	0,61728	0,061728	5,00000
3	5,43210	13,58025	2,71605	0,271605	22,00000
4	0,98765	2,46914	0,49383	0,049383	4,00000
5	0,49383	1,23457	0,24691	0,024691	2,00000
6	2,22222	5,55556	1,11111	0,111111	9,00000
7	0,98765	2,46914	0,49383	0,049383	4,00000
8	0,74074	1,85185	0,37037	0,037037	3,00000
9	6,17284	15,43210	3,08642	0,308642	25,00000
Vš.skup.	20,00000	50,00000	10,00000	1,000000	81,00000

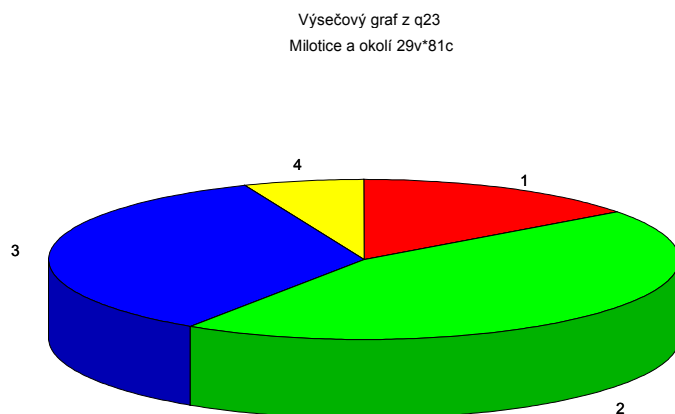

Graf 16. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H12 nelze zodpovědět.

V grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů vznikají menší rozdíly. Téměř stejnou četnost odpovědí zaznamenává graf u výpovědí obyvatel v důchodovém věku. Výpovědi ostatních respondentů jasně naznačují, že jsou se stavem životního prostředí mírně spokojeni. U skupin obyvatel pracujících ve službách se občas objevují také záporné odpovědi, ale v rámci četnosti odpovědí jim nepřikládáme příliš velký význam.

4. Řekl/a byste, že Vaše obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání?
(otázka č. 23)

q23

Legenda:

1 - zcela souhlasím

2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím

4 - zcela nesouhlasím

Graf 17. Náзор respondentů na potenciál rozvoje podnikání v obci (Otázka č. 23)

Dle výšečového grafu respondenti spíše s potenciálem rozvoje podnikání v obci souhlasí.

4.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 23)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

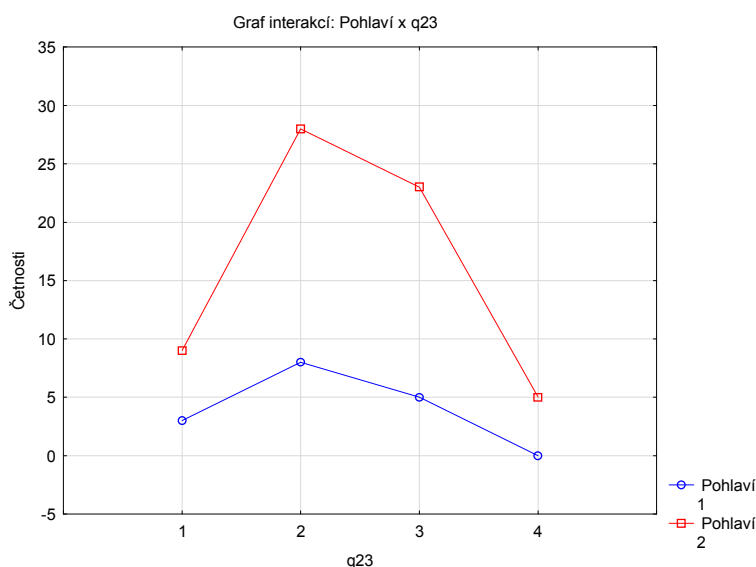
H_{13} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

Tab. 28. Kontingenční tabulka (H_{13})

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	3	8	5	0	16
2	9	28	23	5	65
Vš.skup.	12	36	28	5	81

Tab. 29. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H13)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 1,64114, sv=3, p=,650098					
Pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	2,37037	7,11111	5,53086	0,987654	16,00000
2	9,62963	28,88889	22,46914	4,012346	65,00000
Vš.skup.	12,00000	36,00000	28,00000	5,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 18. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H11 nelze zodpovědět.

Graf interakcí naznačuje podobné odpovědi mužů a žen na podnikání v obci. Většina dotázaných žen spíše souhlasí s výrokem, že obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Stejně tak se k tomuto názoru přiklání většina mužů.

4.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 23)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci podle věku.

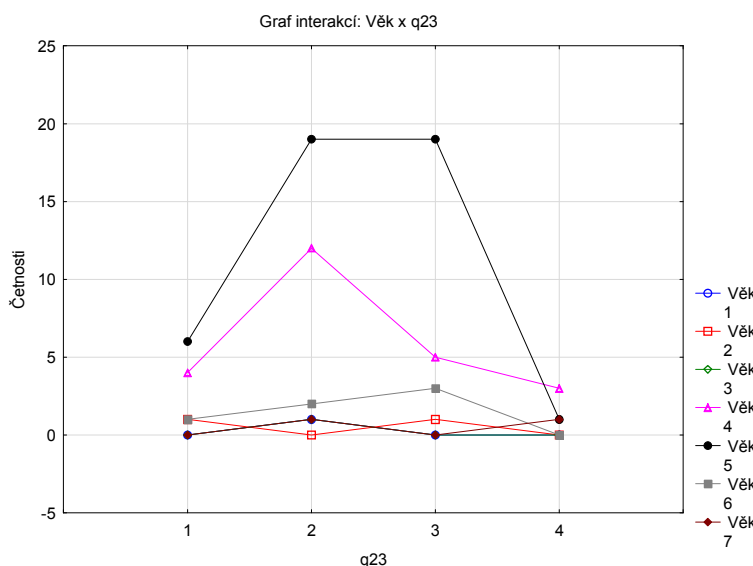
H₁₄: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci podle věku.

Tab. 30. Kontingenční tabulka (H14)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0	1	0	0	1
2	1	0	1	0	2
3	0	1	0	0	1
4	4	12	5	3	24
5	6	19	19	1	45
6	1	2	3	0	6
7	0	1	0	1	2
Vš.skup.	12	36	28	5	81

Tab. 31. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H14)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 18,6162, sv=18, p=,415803					
Věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0,14815	0,44444	0,34568	0,061728	1,00000
2	0,29630	0,88889	0,69136	0,123457	2,00000
3	0,14815	0,44444	0,34568	0,061728	1,00000
4	3,55556	10,66667	8,29630	1,481481	24,00000
5	6,66667	20,00000	15,55556	2,777778	45,00000
6	0,88889	2,66667	2,07407	0,370370	6,00000
7	0,29630	0,88889	0,69136	0,123457	2,00000
Vš.skup.	12,00000	36,00000	28,00000	5,00000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

1 – zcela souhlasím
 2 – spíše souhlasím
 3 – spíše nesouhlasím
 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

1 – méně než 12 let,
 2 – 13-15 let,
 3 – 16-20 let,
 4 – 21-35 let,
 5 – 36-50 let,
 6 – 51-65 let,
 7 – více než 65 let

Graf 19. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H14 nelze zodpovědět.

Z grafu lze vyčíst patřičné rozdíly v odpovědích respondentů na vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku. Věková kategorie od 36-50 let volila stejnou četnost odpovědí jak v případě kladných tak i záporných odpovědí (spíše souhlasím/spíše nesouhlasím). Věková skupina 21-35 let nejčastěji spíše souhlasí s touto domněnkou. U ostatních věkových kategorií výrazně nepřevažuje žádná z možných odpovědí. V rámci těchto odpovědí tedy nelze jednoznačně říci, že by respondenti považovali území za vhodné k rozvoji podnikání, protože se najde značné množství těch, kteří si tím nejsou tolik jisti.

4.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 23)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

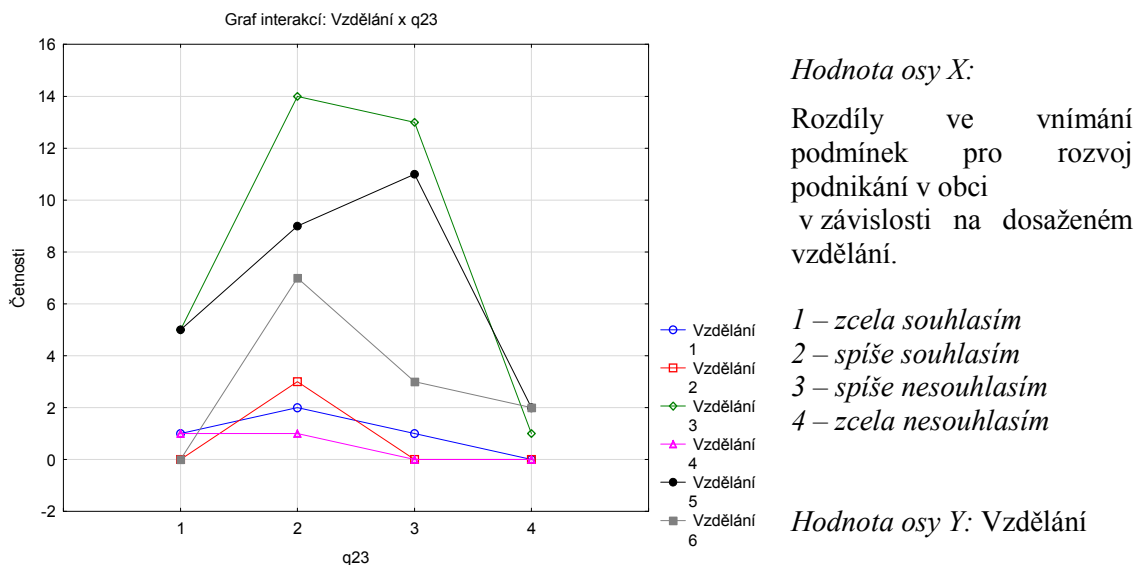
H₁₅: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 32. Kontingenční tabulka (H15)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1	2	1	0	4
2	0	3	0	0	3
3	5	14	13	1	33
4	1	1	0	0	2
5	5	9	11	2	27
6	0	7	3	2	12
Vš.skup.	12	36	28	5	81

Tab. 33. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H15)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 13,8153, sv=15, p=,539584					
Vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0,59259	1,77778	1,38272	0,246914	4,00000
2	0,44444	1,33333	1,03704	0,185185	3,00000
3	4,88889	14,66667	11,40741	2,037037	33,00000
4	0,29630	0,88889	0,69136	0,123457	2,00000
5	4,00000	12,00000	9,33333	1,666667	27,00000
6	1,77778	5,33333	4,14815	0,740741	12,00000
Vš.skup.	12,00000	36,00000	28,00000	5,00000	81,00000

Graf 20. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

- 1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím
- 1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H15 nelze zodpovědět.

Z grafu lze vyčíst, že pouze respondenti dosahující středoškolské vzdělání s maturitou nejčastěji spíše nesouhlasí s tvrzením, že by obec disponovala vhodnými podmínkami pro podnikání. Ostatní se nejčastěji ztotožní s variantou spíše souhlasím. Znamená to tedy že obyvatelé Milovic považují oblast vhodnou k rozvoji podnikání, ale uvědomují si jistá rizika.

4.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 23)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

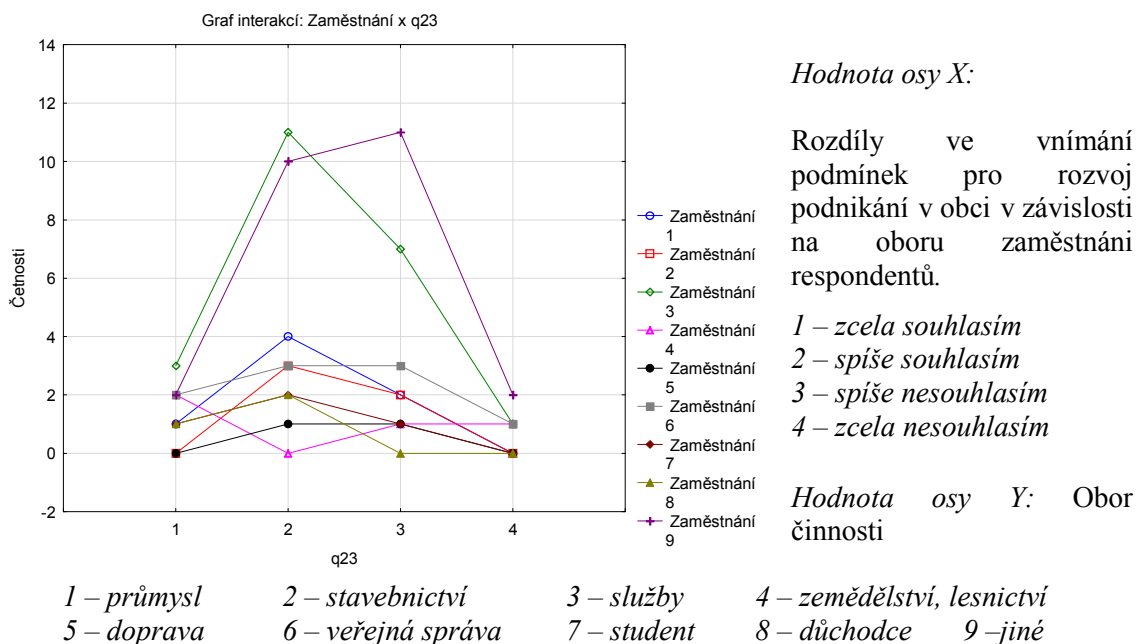
H₁₆: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 34. Kontingenční tabulka (H16)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Zaměstnání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1	4	2	0	7
2	0	3	2	0	5
3	3	11	7	1	22
4	2	0	1	1	4
5	0	1	1	0	2
6	2	3	3	1	9
7	1	2	1	0	4
8	1	2	0	0	3
9	2	10	11	2	25
Vš.skup.	12	36	28	5	81

Tab. 35. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H16)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 16,0620, sv=24, p=,885824					
Zaměstnání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1,03704	3,11111	2,41975	0,432099	7,00000
2	0,74074	2,22222	1,72840	0,308642	5,00000
3	3,25926	9,77778	7,60494	1,358025	22,00000
4	0,59259	1,77778	1,38272	0,246914	4,00000
5	0,29630	0,88889	0,69136	0,123457	2,00000
6	1,33333	4,00000	3,11111	0,555556	9,00000
7	0,59259	1,77778	1,38272	0,246914	4,00000
8	0,44444	1,33333	1,03704	0,185185	3,00000
9	3,70370	11,11111	8,64198	1,543210	25,00000
Vš.skup.	12,00000	36,00000	28,00000	5,000000	81,00000

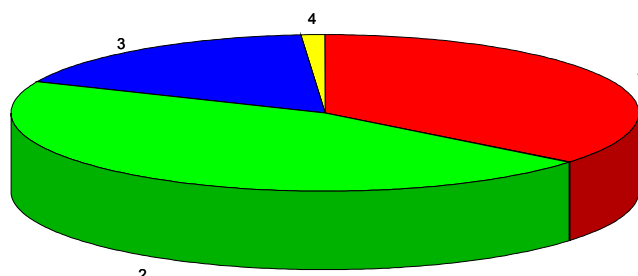
Graf 21. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H16 nelze zodpovědět.

Patřičné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů lze spatřit mezi dvěma skupinami respondentů. Odpovědi respondentů zaměstnaných ve službách a v jiném druhu zaměstnání značně kolísají. Zde se vyskytuje velký rozdíl na stupnici mezi zcela souhlasím a zcela nesouhlasím. Přičemž respondenti pracující ve službách spíše souhlasí s potenciálem pro rozvoj podnikání, obyvatelé mající jiné zaměstnání většinu spíše nesouhlasí. Výpovědi ostatních respondentů se více méně shodují a nejčastěji spíše souhlasí s příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Snad jen u skupiny pracujících ve veřejné správě se ještě často objevuje spíše nesouhlas.

5. Poskytuje obec dostatek kulturního vyžití? (otázka č. 29)

Výšečový graf z q29
Milotice a okolí 30v*81c

q29

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 22. Názor respondentů na kulturní vyžití v obci (Otázka č. 29)

Podle výšečového grafu respondenti spíše souhlasí s dostatkem kulturního vyžití v obci.

Tab. 36. Popisné statistiky vnímání dostatku kulturního vyžití v obci Milotice

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q29	81	1,839500	2,000000	37	1,000000	4,000000	1,000000	2,000000	0,749279

5.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

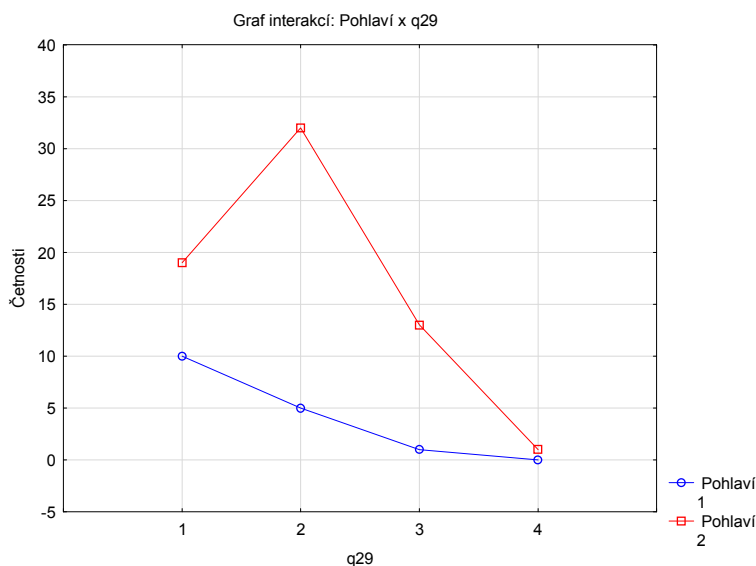
H_{17} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

Tab. 37. Kontingenční tabulka (H_{17})

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
Pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	10	5	1	0	16
2	19	32	13	1	65
Vš.skup.	29	37	14	1	81

Tab. 38. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H17)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 6,52874, sv=3, p=,088536					
Pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	5,72840	7,30864	2,76543	0,197531	16,00000
2	23,27160	29,69136	11,23457	0,802469	65,00000
Vš.skup.	29,00000	37,00000	14,00000	1,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 23. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H15 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že většina žen je spokojena s nabízeným kulturním vyžitím, ale častou odpovědí byla i mírná nespokojenost. U mužů převládá spokojenost a nic jim v obci nechybí.

5.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku

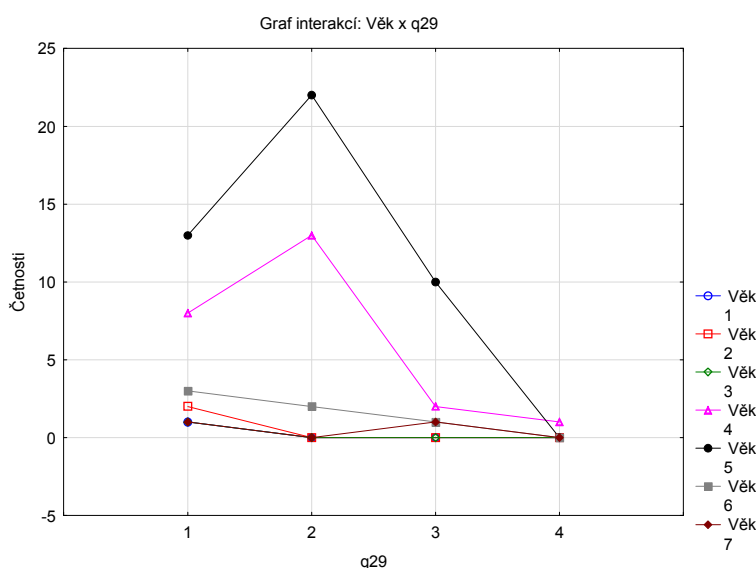
H₁₈: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku.

Tab. 39. Kontingenční tabulka (H18)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	1	0	0	0	1
2	2	0	0	0	2
3	1	0	0	0	1
4	8	13	2	1	24
5	13	22	10	0	45
6	3	2	1	0	6
7	1	0	1	0	2
Vš.skup.	29	37	14	1	81

Tab. 40. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H18)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 15,1711, sv=18, p=,650189					
Věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	0,35802	0,45679	0,17284	0,012346	1,00000
2	0,71605	0,91358	0,34568	0,024691	2,00000
3	0,35802	0,45679	0,17284	0,012346	1,00000
4	8,59259	10,96296	4,14815	0,296296	24,00000
5	16,11111	20,55556	7,77778	0,555556	45,00000
6	2,14815	2,74074	1,03704	0,074074	6,00000
7	0,71605	0,91358	0,34568	0,024691	2,00000
Vš.skup.	29,00000	37,00000	14,00000	1,000000	81,00000

Hodnota osy X:

Rozdíl ve vnímání
dostatku kulturního vyžití
v obci v závislosti na věku.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Věk

1 – méně než 12 let,
2 – 13-15 let,
3 – 16-20 let,
4 – 21-35 let,
5 – 36-50 let,
6 – 51-65 let,
7 – více než 65 let

Graf 24. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H18 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že různé věkové kategorie mají různé názory na kulturní vyžití v obci. Respondenti ve věku od 20 do 50 let jsou spíše spokojeni s kulturním vyžitím. Zbýlá skupina obyvatel je spokojena zcela u kategorie do 15 let se objevuje i mírná nespokojenost. Nicméně rozdíly v hodnotách ve vnímání dostatku kulturního vyžití dle věkové kategorie nejsou statisticky významné.

5.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

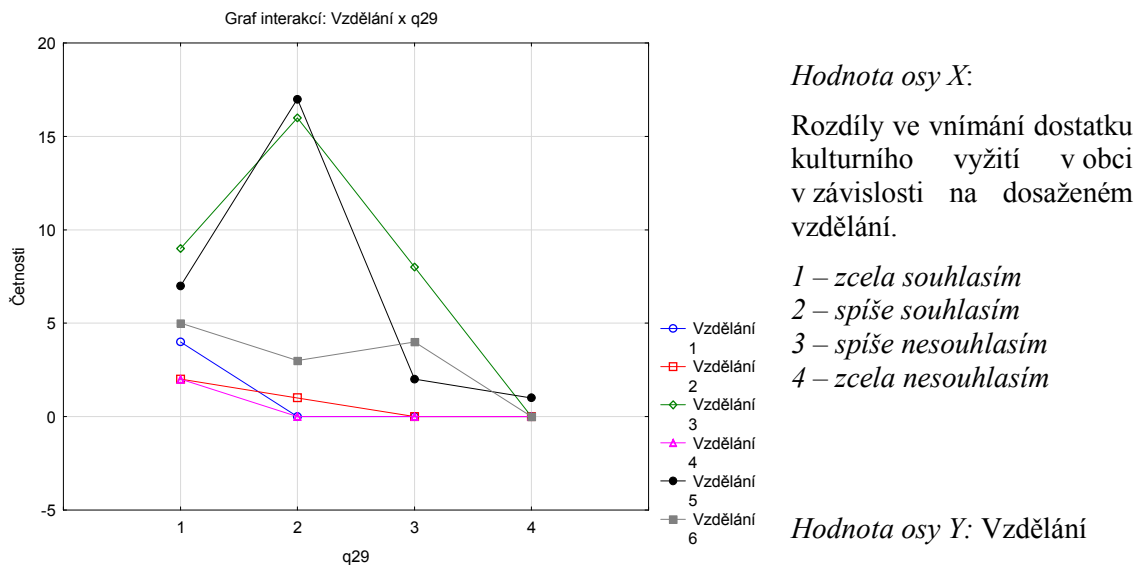
H₁₉: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 41. Kontingenční tabulka (H19)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	4	0	0	0	4
2	2	1	0	0	3
3	9	16	8	0	33
4	2	0	0	0	2
5	7	17	2	1	27
6	5	3	4	0	12
Vš.skup.	29	37	14	1	81

Tab. 42. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H19)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 22,8056, sv=15, p=,088357					
Vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	1,43210	1,82716	0,69136	0,049383	4,00000
2	1,07407	1,37037	0,51852	0,037037	3,00000
3	11,81481	15,07407	5,70370	0,407407	33,00000
4	0,71605	0,91358	0,34568	0,024691	2,00000
5	9,66667	12,33333	4,66667	0,333333	27,00000
6	4,29630	5,48148	2,07407	0,148148	12,00000
Vš.skup.	29,00000	37,00000	14,00000	1,000000	81,00000

Graf 25. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H19 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí vyplývá, že u skupin obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou a učebním oborem bez maturity nejvíce převládá varianta odpovědi *spíše souhlasím*. Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé často zcela souhlasili, ale zároveň také velmi často spíše nesouhlasili s tvrzením, že obec nabízí dostatek kulturního vyžití. Skupiny respondentů s nižším vzděláním jsou zcela spokojeni s kulturou v obci

5.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

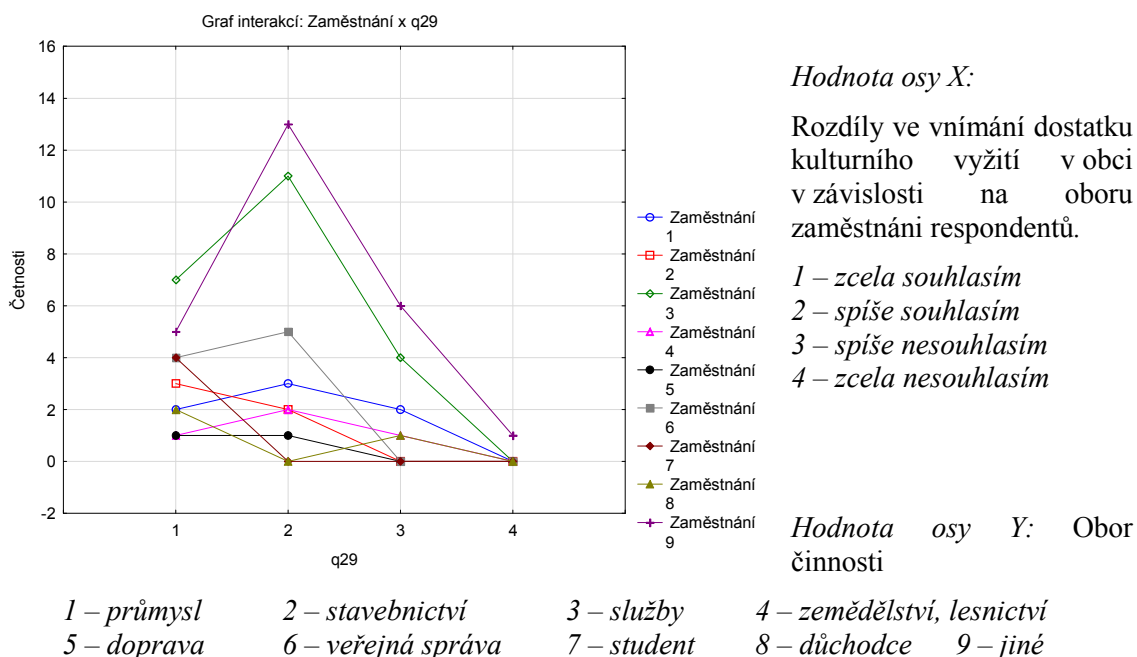
H₂₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 43. Kontingenční tabulka (H20)

Kontingenční tabulka (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
Zaměstnání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	2	3	2	0	7
2	3	2	0	0	5
3	7	11	4	0	22
4	1	2	1	0	4
5	1	1	0	0	2
6	4	5	0	0	9
7	4	0	0	0	4
8	2	0	1	0	3
9	5	13	6	1	25
Vš.skup.	29	37	14	1	81

Tab. 44. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H20)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Milotice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 19,8253, sv=24, p=,706664					
Zaměstnání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	2,50617	3,19753	1,20988	0,086420	7,00000
2	1,79012	2,28395	0,86420	0,061728	5,00000
3	7,87654	10,04938	3,80247	0,271605	22,00000
4	1,43210	1,82716	0,69136	0,049383	4,00000
5	0,71605	0,91358	0,34568	0,024691	2,00000
6	3,22222	4,11111	1,55556	0,111111	9,00000
7	1,43210	1,82716	0,69136	0,049383	4,00000
8	1,07407	1,37037	0,51852	0,037037	3,00000
9	8,95062	11,41975	4,32099	0,308642	25,00000
Vš.skup.	29,00000	37,00000	14,00000	1,000000	81,00000

Graf 26. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

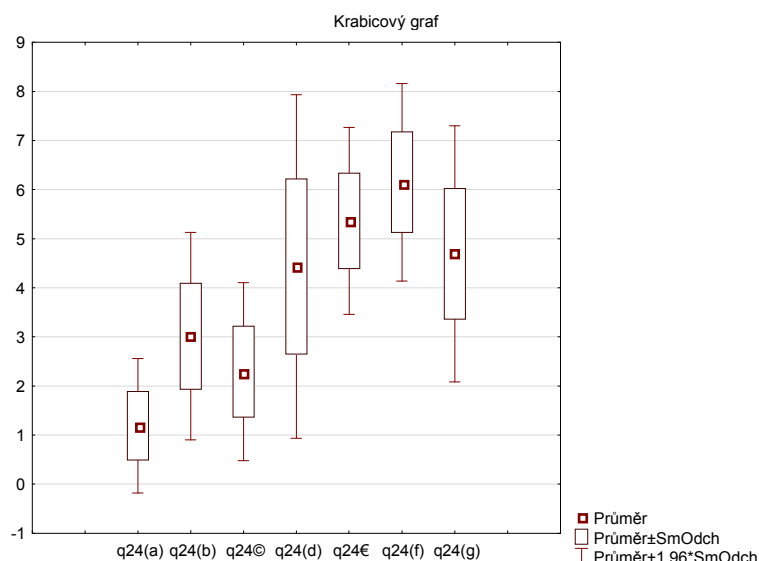
Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H20 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů vyplývají následující rozdíly. Lidé pracující v oblasti služeb, ve veřejné správě, průmyslu a zemědělství a v jiném druhu zaměstnání nejčastěji spíše souhlasí a považují kulturní aktivitu obce za dostačující. U ostatních profesí se nejčastěji objevuje naprostý souhlas s tímto výrokem.

6. Co Vás spojuje s místem, ve kterém žijete?

Tab. 45. Popisné statistiky (otázka č. 24)

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q24(a)	79	1,189873	1,000000	71	1,000000	6,000000	1,000000	1,000000	0,699376
q24(b)	69	3,014493	3,000000	26	1,000000	6,000000	2,000000	4,000000	1,077753
q24©	69	2,289855	2,000000	34	1,000000	5,000000	2,000000	3,000000	0,925162
q24(d)	67	4,432836	Vícenás	17	1,000000	7,000000	3,000000	7,000000	1,785666
q24€	66	5,363636	6,000000	28	2,000000	7,000000	5,000000	6,000000	0,970909
q24(f)	66	6,151515	7,000000	33	3,000000	7,000000	5,000000	7,000000	1,026457
q24(g)	68	4,691176	5,000000	23	1,000000	7,000000	4,000000	5,500000	1,329997

Graf 27. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 24)

Z popisné statistiky vyplývá, že respondenty spojuje s místem, ve kterém žijí nejvíce rodina a dům či objekt ve kterém žijí. Dalším důležitým aspektem je zaměstnání a přátelé, společně s dobrými sousedskými vztahy. Poté následuje příroda a vytoužený klid a zdravé životní prostředí, které je následováno vztahem ke zvykům, tradicím a kulturnímu vyžití. Co respondenty s územím spojuje nejméně je potom možnost sportovního vyžití.

Tab. 46. Korelace (otázka č. 24)

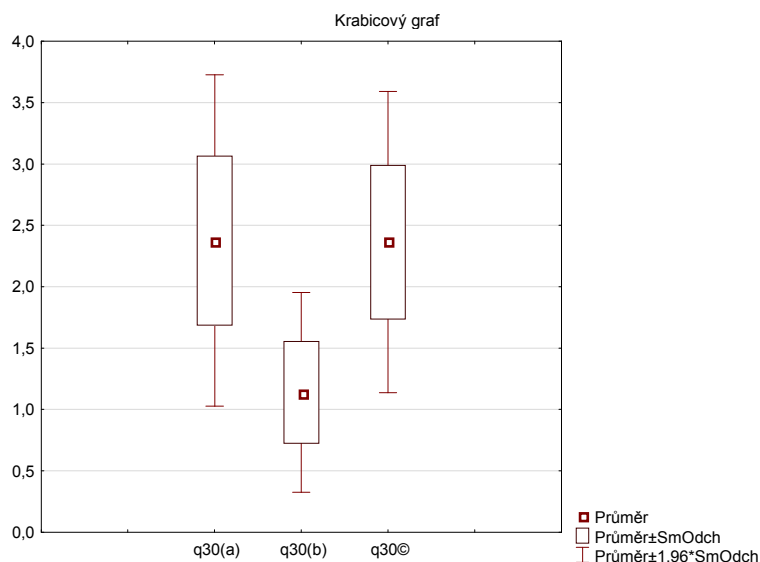
Korelace (Milotice a okolí)									
Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$									
N=66 (Celé případy vynechány u ChD)									
Proměnná	Průměry	Sm.odch.	q24(a)	q24(b)	q24(c)	q24(d)	q24(e)	q24(f)	q24(g)
q24(a)	1,227273	0,760475	1,000000	-0,012684	-0,308834	0,033703	-0,259509	0,053751	-0,217263
q24(b)	3,045455	1,087436	-0,012684	1,000000	-0,293111	-0,202697	0,348393	0,117782	-0,013191
q24(c)	2,333333	0,917075	-0,308834	-0,293111	1,000000	0,006306	0,103671	0,141642	-0,004248
q24(d)	4,469697	1,773477	0,033703	-0,202697	0,006306	1,000000	-0,199002	-0,217171	-0,250533
q24(e)	5,363636	0,970905	-0,259509	0,348393	0,103671	-0,199002	1,000000	0,144545	0,014227
q24(f)	6,151515	1,026457	0,053751	0,117782	0,141642	-0,217171	0,144545	1,000000	0,040716
q24(g)	4,742424	1,316296	-0,217263	-0,013191	-0,004248	-0,250533	0,014227	0,040716	1,000000

Na základě výsledků korelace oblastí spojující respondenty k místu bydliště se ukazuje, že nejvíce spolu souvisí oblast přátelé, známí a sousedé a kulturní události, zvyky a tradice. To znamená, že respondenti, kteří nepovažují vztahy mezi přáteli a známými, popř. sousedy za důležitý faktor nebudou rovněž příliš hodnotit kulturní události místa bydliště, jejich zvyky a tradice.

7. Co je podle respondentů nejdůležitější? (otázka č. 30)

Tab. 47. Popisné statistiky (otázka č. 30)

Proměnná	Popisné statistiky (Milotice a okolí)							
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil
q30(a)	77	2,37662	3,00000	38	1,00000	3,00000	2,00000	3,00000
q30(b)	79	1,13924	1,00000	70	1,00000	3,00000	1,00000	1,00000
q30©	77	2,36363	2,00000	37	1,00000	3,00000	2,00000	3,00000

Graf 28. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 30)

Z popisné statistiky vyplývá, že mezilidské vztahy jsou pro dotazované nejdůležitějšími faktory, dále je to ekonomická prosperita (zaměstnanost, výdělek) a za nejméně důležité pak respondenti považují přírodu a prostředí.

Tab. 48. Korelace (otázka č. 24)

Proměnná	Korelace (Milotice a okolí)				
	Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$ N=76 (Celé případy vynechány u ChD)				
	Průměry	Sm.odch.	q30(a)	q30(b)	q30©
q30(a)	2,394737	0,674862	1,000000	-0,436535	-0,532455
q30(b)	1,144737	0,422814	-0,436535	1,000000	-0,165213
q30©	2,381579	0,610292	-0,532455	-0,165213	1,000000

Z výsledků korelace vyplývá, že respondenti volící jako nejdůležitější mezilidské vztahy budou s největší pravděpodobností volit ekonomickou prosperitu nejméně často (záporná korelace, tj. hodnoty blíží se k - 1). Stejně tak respondenti volící jako nejdůležitější přírodu a životní prostředí budou s největší pravděpodobností volit nejméně často ekonomickou prosperitu území.

PŘÍLOHA VIII: VYHODNOCENÍ TŘETÍ ČÁSTI DOTAZNÍKU, LELEKOVICE A OKOLÍ

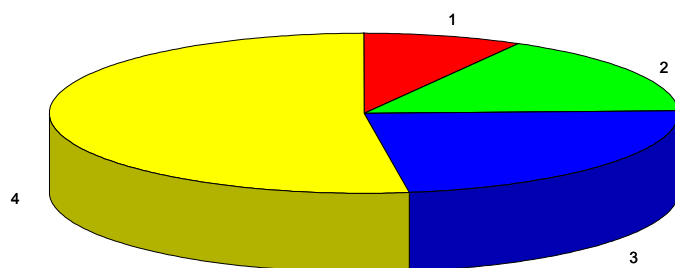
Dotazník pro obyvatele oblasti mikroregionu Ponávka “Udržitelný rozvoj Jihomoravského kraje“

Hypotézy:

použity testy – test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku

1. *Považujete za nevýhodu polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje?* (otázka č. 20)

Výšečový graf z q20
Lelekovice a okolí 30v*86c

q20

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 1. Odpovědi respondentů na polohové umístění obce v rámci Jihomoravského kraje (otázka č. 20)

Dle výšečového grafu odpovědi respondenti z převážné části s nevýhodným polohovým umístěním obce v rámci Jihomoravského kraje zcela nesouhlasí.

Tab. 1. Popisné statistiky polohového umístění obce

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q20	86	3,197674	4,000000	45	1,000000	4,000000	3,000000	4,000000	0,991961

1.1. Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 20)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

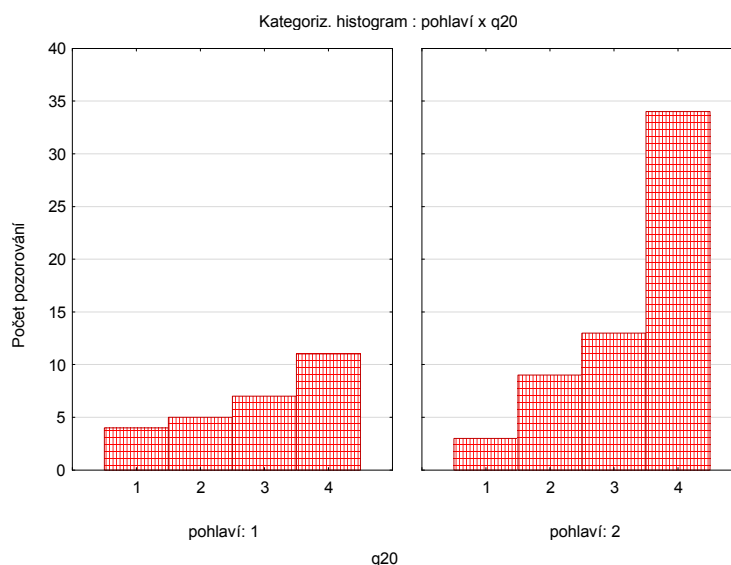
H_1 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Tab. 2. Kontingenční tabulka (H_1)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	4	5	7	11	27
2	3	9	13	34	59
Vš.skup.	7	14	20	45	86

Tab. 3. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_1)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 3,40584, sv=3, p=,333181					
pohlaví	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	2,197674	4,39535	6,27907	14,12791	27,00000
2	4,802326	9,60465	13,72093	30,87209	59,00000
Vš.skup.	7,000000	14,00000	20,00000	45,00000	86,00000

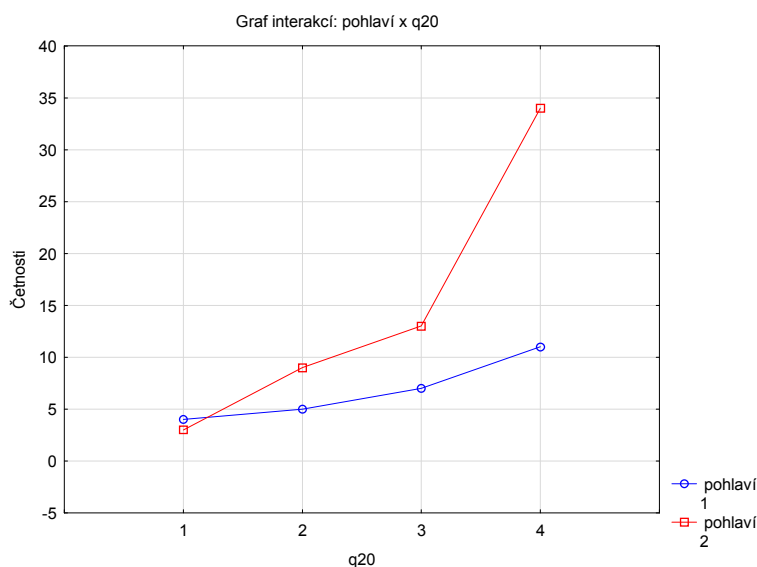

Hodnota osy X: Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím 2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví : 1 - muž
2 - žena

Graf 2. Sloupcový histogram rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami

1 – zcela souhlasím
 2 – spíše souhlasím
 3 – spíše nesouhlasím
 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 3. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje mezi muži a ženami ($p = 0,333181$; $p > 0,05$), hypotézu H1 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že jak muži, tak i ženy nejčastěji zcela nesouhlasí s tvrzením, že by poloha obce v rámci JMK byla nevýhodou.

1.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

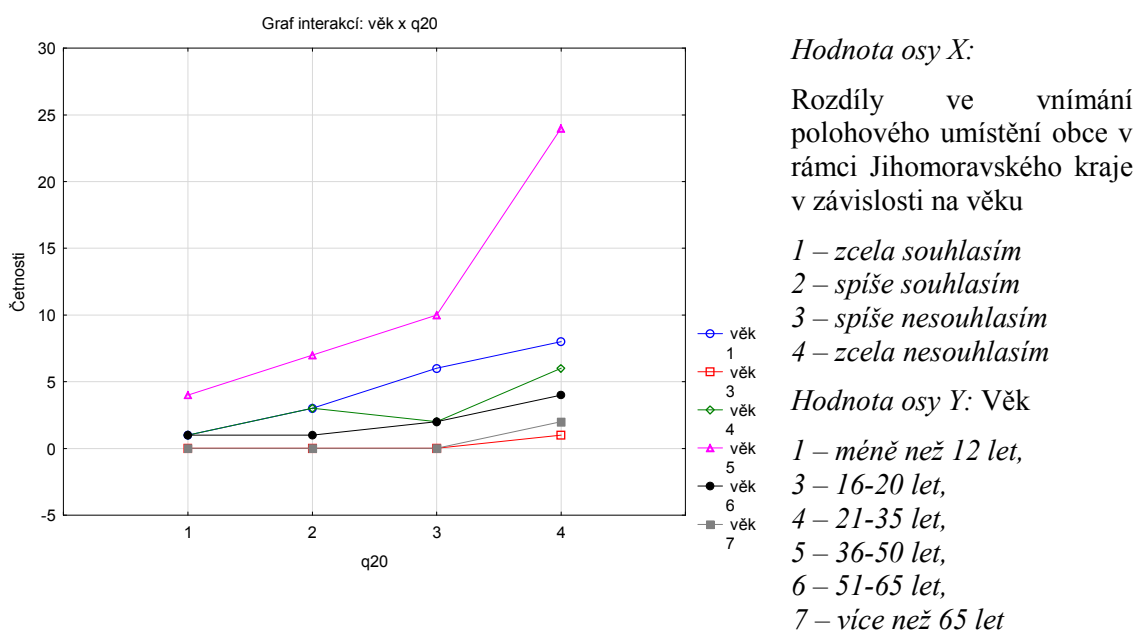
H₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Tab. 4. Kontingenční tabulka (H2)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1	3	6	8	18
3	0	0	0	1	1
4	1	3	2	6	12
5	4	7	10	24	45
6	1	1	2	4	8
7	0	0	0	2	2
Vš.skup.	7	14	20	45	86

Tab. 5. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H2)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 5,03070, sv=15, p=,991863					
věk	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1,465116	2,93023	4,18605	9,41860	18,00000
3	0,081395	0,16279	0,23256	0,52326	1,00000
4	0,976744	1,95349	2,79070	6,27907	12,00000
5	3,662791	7,32558	10,46512	23,54651	45,00000
6	0,651163	1,30233	1,86047	4,18605	8,00000
7	0,162791	0,32558	0,46512	1,04651	2,00000
Vš.skup.	7,000000	14,00000	20,00000	45,00000	86,00000

Graf 4. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H2 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že všechny věkové kategorie nejčastěji zcela nesouhlasí s vnímáním polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje jako nevýhodné. Věková kategorie 16 až 20 let pak spolu s nejstarší věkovou kategorií klade jednotlivým odpovědím téměř stejnou váhu. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

1.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

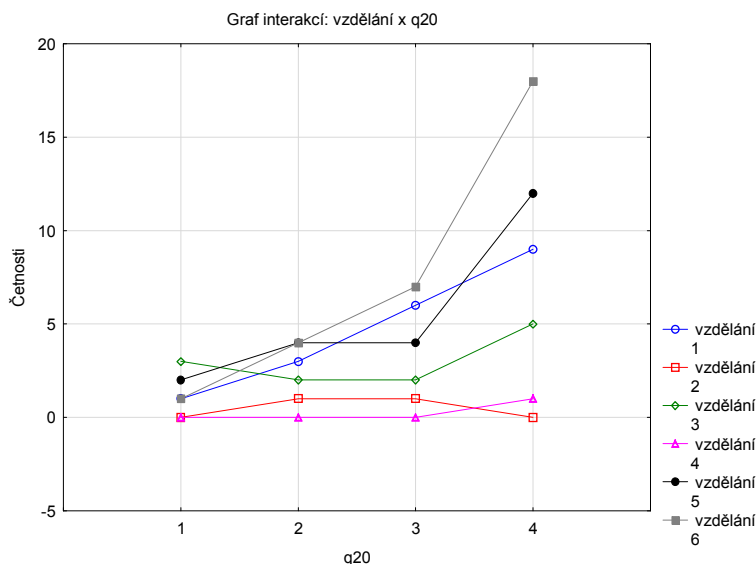
H₃: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 6. Kontingenční tabulka (H3)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1	3	6	9	19
2	0	1	1	0	2
3	3	2	2	5	12
4	0	0	0	1	1
5	2	4	4	12	22
6	1	4	7	18	30
Vš.skup.	7	14	20	45	86

Tab. 7. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H3)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 11,3471, sv=15, p=,727624					
vzdělání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1,546512	3,09302	4,41860	9,94186	19,00000
2	0,162791	0,32558	0,46512	1,04651	2,00000
3	0,976744	1,95349	2,79070	6,27907	12,00000
4	0,081395	0,16279	0,23256	0,52326	1,00000
5	1,790698	3,58140	5,11628	11,51163	22,00000
6	2,441860	4,88372	6,97674	15,69767	30,00000
Vš.skup.	7,000000	14,00000	20,00000	45,00000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 5. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H3 nelze zodpovědět.

Graf interakcí mezi četnostmi naznačuje podobné odpovědi téměř u všech respondentů. Ti nejčastěji *zcela nesouhlasí* s tvrzením, že obec leží v nevýhodné geografické poloze, lidé s ukončeným základním vzděláním s touto situací *spíše nesouhlasí*. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

1.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 20)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

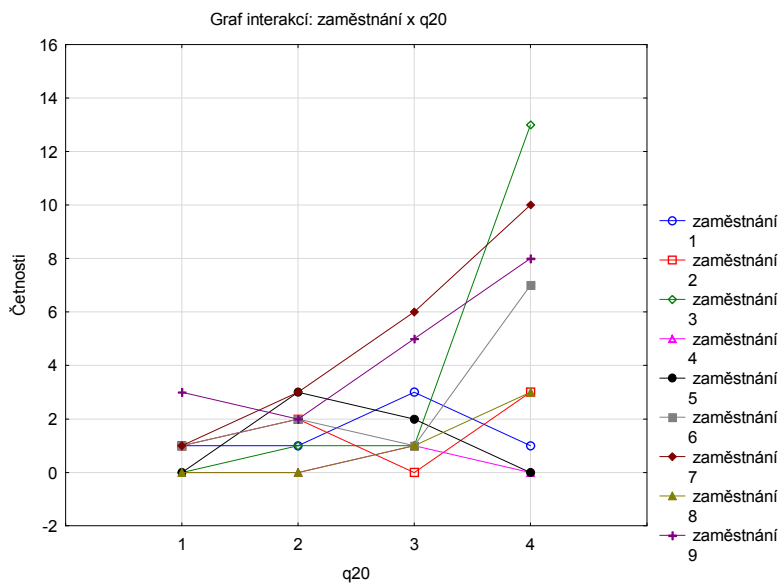
H₄: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 8. Kontingenční tabulka (H4)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
práce	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	1	1	3	1	6
2	1	2	0	3	6
3	0	1	1	13	15
4	0	0	1	0	1
5	0	3	2	0	5
6	1	2	1	7	11
7	1	3	6	10	20
8	0	0	1	3	4
9	3	2	5	8	18
Vš.skup.	7	14	20	45	86

Tab. 9. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H4)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 32,4537, sv=24, p=,116135					
zaměstnání	q20 1	q20 2	q20 3	q20 4	Řádk. součty
1	0,488372	0,97674	1,39535	3,13953	6,00000
2	0,488372	0,97674	1,39535	3,13953	6,00000
3	1,220930	2,44186	3,48837	7,84884	15,00000
4	0,081395	0,16279	0,23256	0,52326	1,00000
5	0,406977	0,81395	1,16279	2,61628	5,00000
6	0,895349	1,79070	2,55814	5,75581	11,00000
7	1,627907	3,25581	4,65116	10,46512	20,00000
8	0,325581	0,65116	0,93023	2,09302	4,00000
9	1,465116	2,93023	4,18605	9,41860	18,00000
Vš.skup.	7,000000	14,00000	20,00000	45,00000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Obor činnosti:

1 – průmysl 2 – stavebnictví 3 – služby 4 – zemědělství, lesnictví
5 – doprava 6 – veřejná správa 7 – student 8 – důchodce 9 – jiné

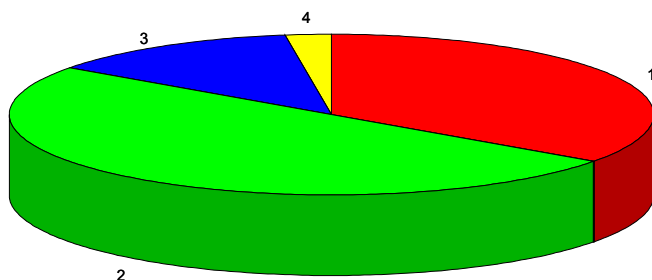
Graf 6. Graf interakcí četnosti rozdílů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H4 nelze zodpovědět.

Graf interakcí naznačuje rozdílné názory respondentů ve vnímání polohového umístění obce v rámci Jihomoravského kraje v závislosti na oboru zaměstnání. Skupina obyvatel zaměstnaných v průmyslu a zemědělství nejčastěji spíše nesouhlasí, a skupina zaměstnaná v dopravě spíše souhlasí s tvrzením, že by obec ležela v geograficky nevýhodné poloze. Zatímco zbylá většina respondentů s tímto argumentem *zcela nesouhlasí*. Obec tedy podle většiny dotázaných má vhodnou pozici v rámci Jihomoravského kraje.

2. Je podle Vás území Lelekovic vyhledávaným rekreačním územím? (otázka č. 21)

Výšečový graf z q21
Lelekovice a okolí 30v*86c

q21

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 7. Výšečový graf odpovědí respondentů na rekreační vyhledávanost území Lelekovic (Otázka č. 21)

Dle výšečového grafu lze dedukovat pozitivní vnímání oblasti z hlediska jeho rekreační atraktivity. Polovina obyvatel spíše souhlasí s vyhledáváním území Lelekovic se záměrem rekreačního pobytu. Další nejvíce početnou odpovědí byl zcela souhlas s rekreační atraktivitou území.

Tab. 10 Popisné statistiky vnímání rekreační atraktivity území oblasti Lelekovic

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q21	86	1,82558	2,00000	43	1,00000	4,00000	1,00000	2,00000	0,73870

2.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic mezi muži a ženami.

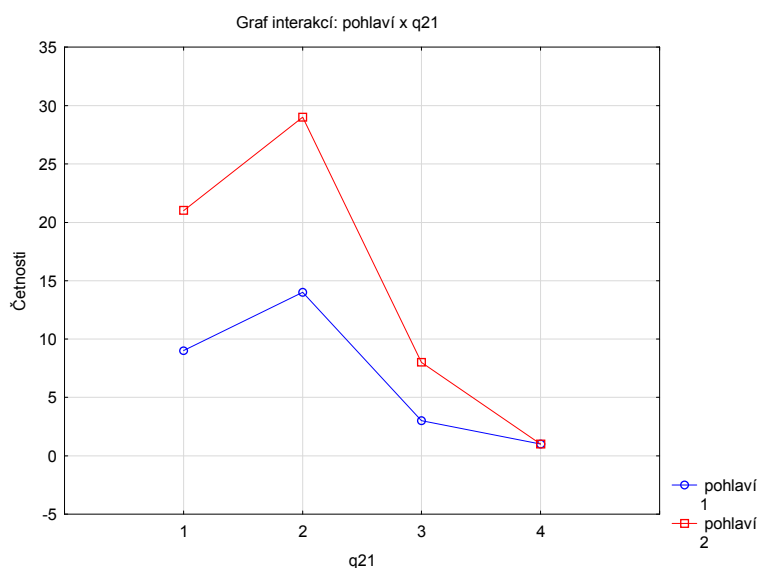
H₅: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic mezi muži a ženami.

Tab. 11. Kontingenční tabulka (H5)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	9	14	3	1	27
2	21	29	8	1	59
Vš.skup.	30	43	11	2	86

Tab. 12. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H5)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : ,462318, sv=3, p=,927088					
pohlaví	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	9,41860	13,50000	3,45349	0,627907	27,00000
2	20,58140	29,50000	7,54651	1,372093	59,00000
Vš.skup.	30,00000	43,00000	11,00000	2,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 8. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Lelekovic mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území mezi muži a ženami ($p = 0,927088$; $p > 0,05$), hypotézu H5 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi převažují podobné odpovědi jak u mužů, tak i žen. Obě skupiny respondentů spíše souhlasí s názorem, že je oblast vyhledávaným rekreačním územím.

2.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č.21)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na věku.

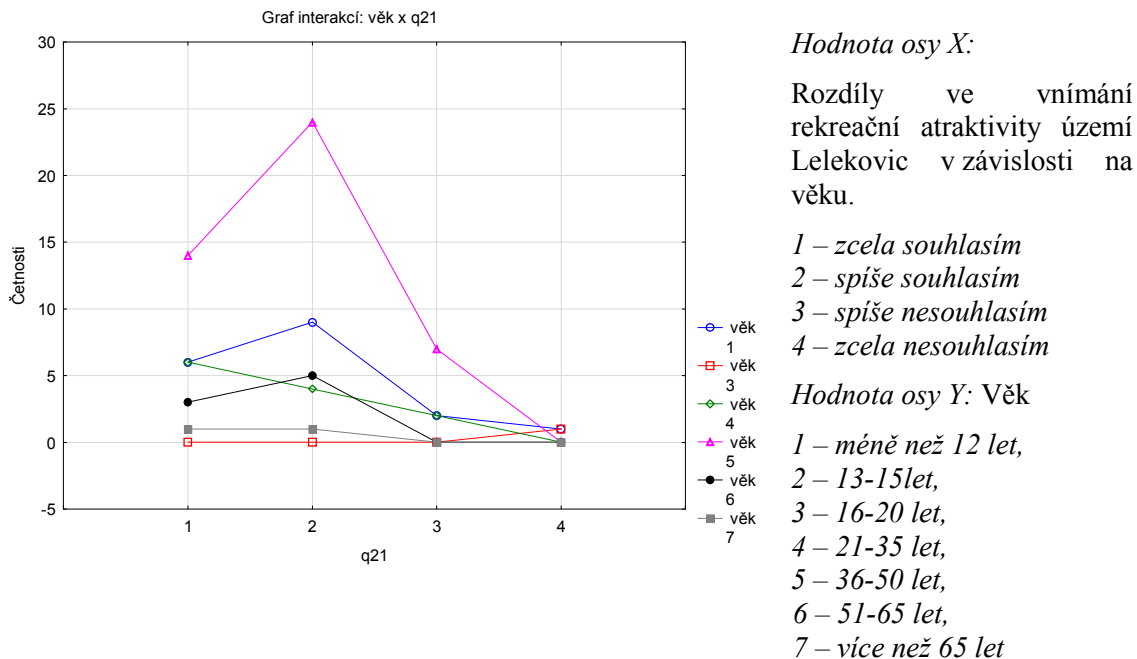
H_6 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na věku.

Tab. 13. Kontingenční tabulka (H_6)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
věk	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	6	9	2	1	18
3	0	0	0	1	1
4	6	4	2	0	12
5	14	24	7	0	45
6	3	5	0	0	8
7	1	1	0	0	2
Vš.skup.	30	43	11	2	86

Tab. 14. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_6)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 48,2397, sv=15, p=,000023					
věk	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	6,27907	9,00000	2,30233	0,418605	18,00000
3	0,34884	0,50000	0,12791	0,023256	1,00000
4	4,18605	6,00000	1,53488	0,279070	12,00000
5	15,69767	22,50000	5,75581	1,046512	45,00000
6	2,79070	4,00000	1,02326	0,186047	8,00000
7	0,69767	1,00000	0,25581	0,046512	2,00000
Vš.skup.	30,00000	43,00000	11,00000	2,000000	86,00000

Graf 9. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H6 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze spatřit rozdílnost v odpovědích. Věková kategorie 16-20 let nepovažuje území za rekreačně atraktivní a tak zcela nesouhlasí s názorem, že by oblast byla vyhledávaným rekreačním územím. Věková skupina 21-35 let považuje území za velmi rekreačně přitažlivé a ostatní respondenti spíše souhlasí.

2.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 21)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na dosaženém vzdělání.

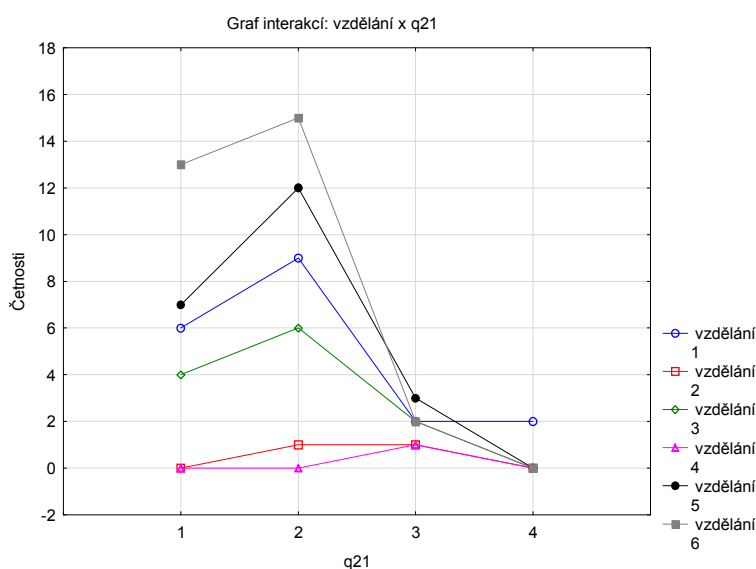
H₇: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 15. Kontingenční tabulka (H7)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	6	9	2	2	19
2	0	1	1	0	2
3	4	6	2	0	12
4	0	0	1	0	1
5	7	12	3	0	22
6	13	15	2	0	30
Vš.skup.	30	43	11	2	86

Tab. 16. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H7)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 18,6774, sv=15, p=,228725					
vzdělání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	6,62791	9,50000	2,43023	0,441860	19,00000
2	0,69767	1,00000	0,25581	0,046512	2,00000
3	4,18605	6,00000	1,53488	0,279070	12,00000
4	0,34884	0,50000	0,12791	0,023256	1,00000
5	7,67442	11,00000	2,81395	0,511628	22,00000
6	10,46512	15,00000	3,83721	0,697674	30,00000
Vš.skup.	30,00000	43,00000	11,00000	2,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Vzdělání

Graf 10. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Lelekovic v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H7 nelze zodpovědět.

Rozdílné odpovědi lze z grafu interakcí mezi četnostmi spatřit pouze u skupin obyvatel s ukončeným základním vzděláním a učebním oborem s maturitou. Ti nejčastěji spíše nesouhlasí s názorem, že by obec byla vyhledávaným rekreačním územím. Ostatní skupiny respondentů spíše souhlasí a považují území za rekreačně přitažlivé

2.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 21)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

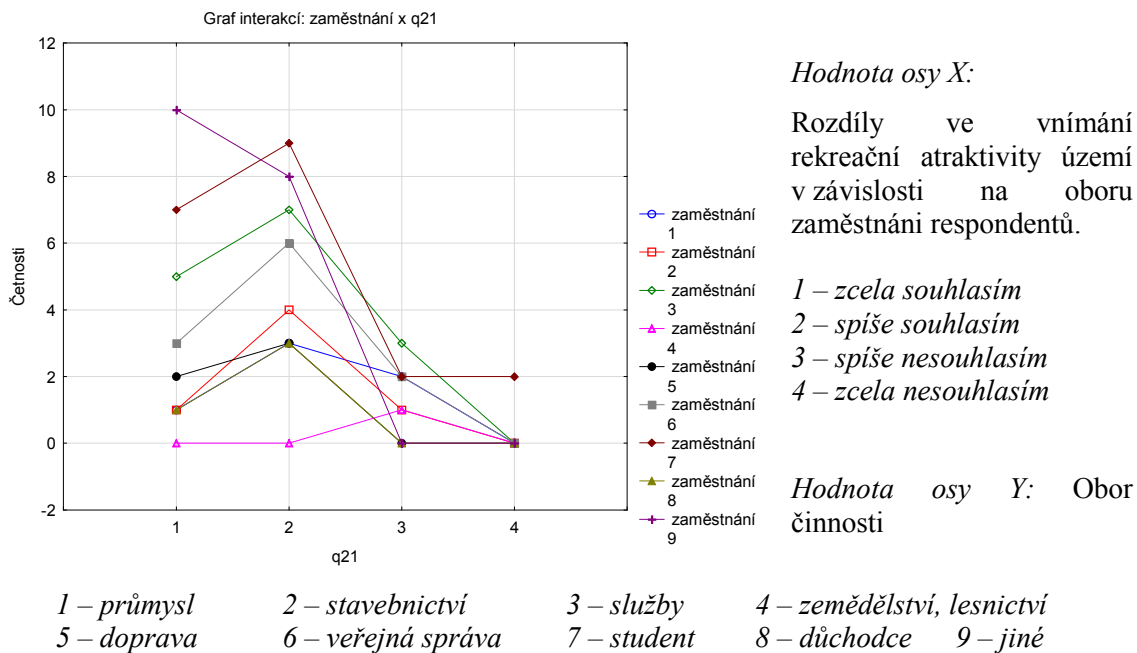
H_8 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání rekreační atraktivity území Lelekovic v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 17. Kontingenční tabulka (H_8)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
zaměstnání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	1	3	2	0	6
2	1	4	1	0	6
3	5	7	3	0	15
4	0	0	1	0	1
5	2	3	0	0	5
6	3	6	2	0	11
7	7	9	2	2	20
8	1	3	0	0	4
9	10	8	0	0	18
Vš.skup.	30	43	11	2	86

Tab. 18. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H_8)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 24,7921, sv=24, p=,417126					
zaměstnání	q21 1	q21 2	q21 3	q21 4	Řádk. součty
1	2,09302	3,00000	0,76744	0,139535	6,00000
2	2,09302	3,00000	0,76744	0,139535	6,00000
3	5,23256	7,50000	1,91860	0,348837	15,00000
4	0,34884	0,50000	0,12791	0,023256	1,00000
5	1,74419	2,50000	0,63953	0,116279	5,00000
6	3,83721	5,50000	1,40698	0,255814	11,00000
7	6,97674	10,00000	2,55814	0,465116	20,00000
8	1,39535	2,00000	0,51163	0,093023	4,00000
9	6,27907	9,00000	2,30233	0,418605	18,00000
Vš.skup.	30,00000	43,00000	11,00000	2,000000	86,00000

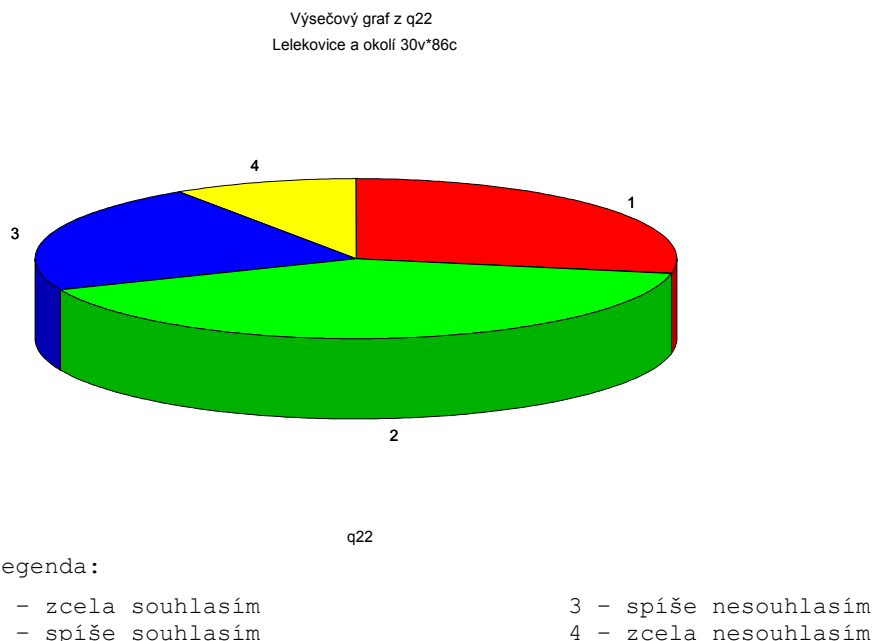

Graf 11. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území oblasti Olešnicka v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H8 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání rekreační atraktivity území v závislosti na oboru zaměstnání respondentů se neprojevily výrazně rozdílné názory. Většina dotazovaných spíše souhlasí a považuje území za rekreačně přitažlivé. Výjimku tvoří respondenti zaměstnání v zemědělství a lesnictví, kteří spíše nesouhlasí s atraktivností obce.

3. Jste spokojeni se stavem životního prostředí ve vaší obci? (otázka č. 22)

Graf 12. Výšečový graf odpovědí respondentů na stav životního prostředí v obci (Otázka č. 22)

Dle výšečového grafu lze dedukovat pozitivní spokojenost obyvatelstva s životním prostředím v obci. Ve výsledcích převažuje spíše spokojenost obyvatelstva s životním prostředím a následuje vyjádření zcela souhlasu.

Tab. 19. Popisné statistiky vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí oblasti Lelekovic

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q22	86	2,12790	2,00000	35	1,00000	4,00000	1,00000	3,00000	0,93048

3.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 22)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

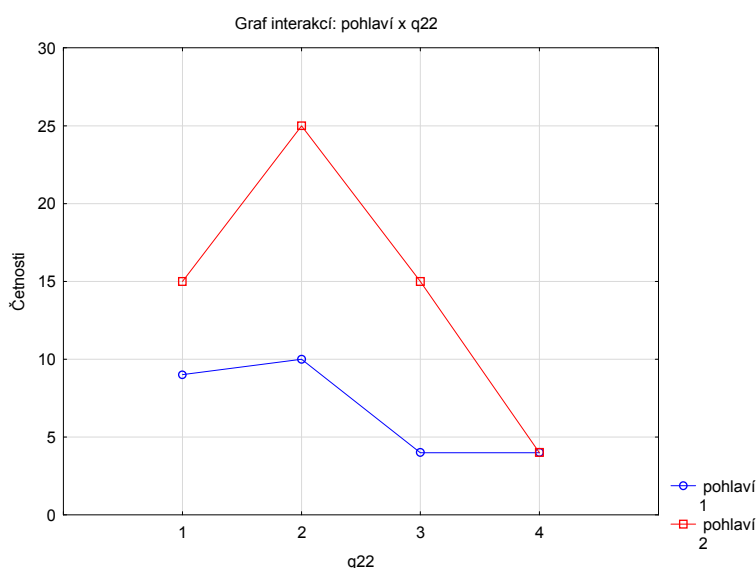
H_0 : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

Tab. 20. Kontingenční tabulka (H9)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	9	10	4	4	27
2	15	25	15	4	59
Vš.skup.	24	35	19	8	86

Tab. 21. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H9)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 2,77410, sv=3, p=,427782					
pohlaví	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	7,53488	10,98837	5,96512	2,511628	27,00000
2	16,46512	24,01163	13,03488	5,488372	59,00000
Vš.skup.	24,00000	35,00000	19,00000	8,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci mezi muži a ženami.

1 – velmi spokojen
2 – mírně spokojen
3 – mírně nespokojen
4 – velmi nespokojen

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 13. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí mezi muži a ženami ($p = 0,427782$; $p > 0,05$), hypotézu H9 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že ženy jsou mírně spokojeny se stavem životního prostředí v obci. Muži jsou velmi až mírně spokojeni. Mírně či velmi nespokojena je malá část respondentů

3.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

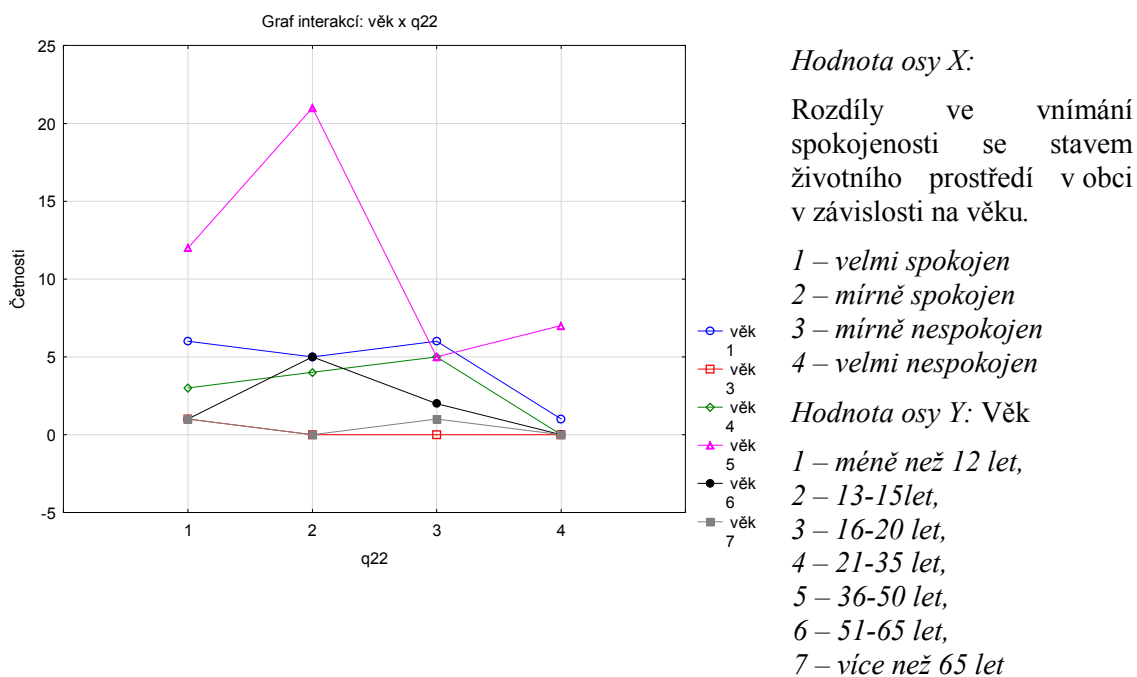
H₁₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci podle věku.

Tab. 22. Kontingenční tabulka (H10)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	6	5	6	1	18
3	1	0	0	0	1
4	3	4	5	0	12
5	12	21	5	7	45
6	1	5	2	0	8
7	1	0	1	0	2
Vš.skup.	24	35	19	8	86

Tab. 23. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H10)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 17,4174, sv=15, p=,294532					
věk	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	5,02326	7,32558	3,97674	1,674419	18,00000
3	0,27907	0,40698	0,22093	0,093023	1,00000
4	3,34884	4,88372	2,65116	1,116279	12,00000
5	12,55814	18,31395	9,94186	4,186047	45,00000
6	2,23256	3,25581	1,76744	0,744186	8,00000
7	0,55814	0,81395	0,44186	0,186047	2,00000
Vš.skup.	24,00000	35,00000	19,00000	8,000000	86,00000

Graf 14. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H10 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že věk má vliv na vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí. Respondenti dosahující 36 až 65 let jsou mírně spokojeni se stavem životního prostředí v obci a respondenti ve věku od 16-20 let jsou spokojeni velmi. Ostatní věkové kategorie jsou mírně nespokojené. Tyto rozdíly však nejsou statisticky významné.

3.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

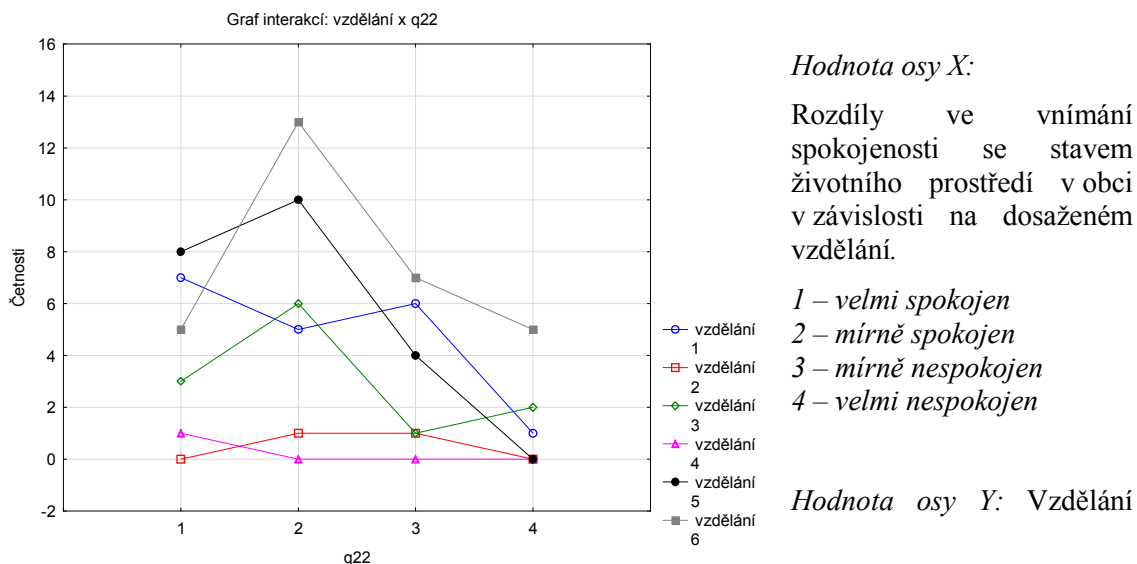
H₁₁: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 24. Kontingenční tabulka (H11)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	7	5	6	1	19
2	0	1	1	0	2
3	3	6	1	2	12
4	1	0	0	0	1
5	8	10	4	0	22
6	5	13	7	5	30
Vš.skup.	24	35	19	8	86

Tab. 25. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H11)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 14,7751, sv=15, p=,467738					
vzdělání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	5,30233	7,73256	4,19767	1,767442	19,00000
2	0,55814	0,81395	0,44186	0,186047	2,00000
3	3,34884	4,88372	2,65116	1,116279	12,00000
4	0,27907	0,40698	0,22093	0,093023	1,00000
5	6,13953	8,95349	4,86047	2,046512	22,00000
6	8,37209	12,20930	6,62791	2,790698	30,00000
Vš.skup.	24,00000	35,00000	19,00000	8,000000	86,00000

Graf 15. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

- 1 – neukončené základní vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H11 nelze zodpovědět.

Graf interakcí naznačuje, že odpovědi respondentů se značně liší. Skupiny respondentů dosahujících vysokého vzdělání jsou mírně spokojeni se stavem životního prostředí v obci. Velmi spokojena je pak skupina respondentů s nedokončeným vzděláním a učebním oborem s maturitou.

3.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 22)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

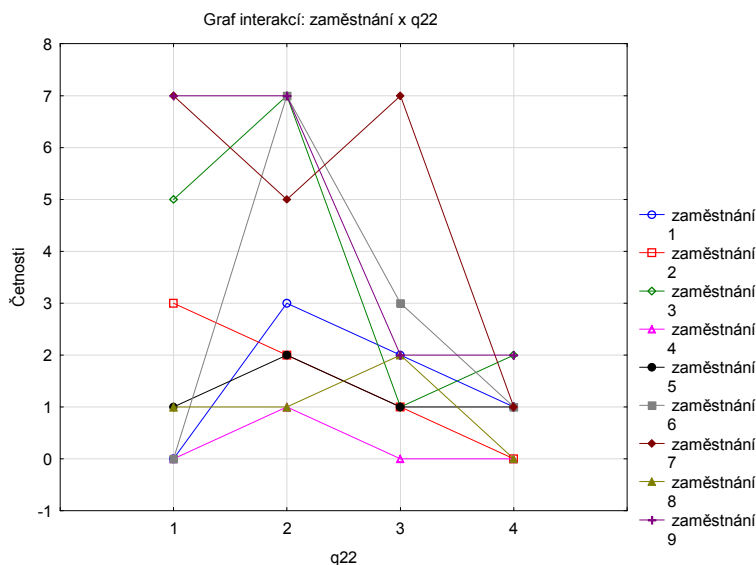
H₁₂: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 26. Kontingenční tabulka (H12)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
zaměstnání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	0	3	2	1	6
2	3	2	1	0	6
3	5	7	1	2	15
4	0	1	0	0	1
5	1	2	1	1	5
6	0	7	3	1	11
7	7	5	7	1	20
8	1	1	2	0	4
9	7	7	2	2	18
Vš.skup.	24	35	19	8	86

Tab. 27. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H12)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 20,6028, sv=24, p=,662029					
zaměstnání	q22 1	q22 2	q22 3	q22 4	Řádk. součty
1	1,67442	2,44186	1,32558	0,558140	6,00000
2	1,67442	2,44186	1,32558	0,558140	6,00000
3	4,18605	6,10465	3,31395	1,395349	15,00000
4	0,27907	0,40698	0,22093	0,093023	1,00000
5	1,39535	2,03488	1,10465	0,465116	5,00000
6	3,06977	4,47674	2,43023	1,023256	11,00000
7	5,58140	8,13953	4,41860	1,860465	20,00000
8	1,11628	1,62791	0,88372	0,372093	4,00000
9	5,02326	7,32558	3,97674	1,674419	18,00000
Vš.skup.	24,00000	35,00000	19,00000	8,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

1 – zcela souhlasím
2 – spíše souhlasím
3 – spíše nesouhlasím
4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Obor činnosti:

1 – průmysl 2 – stavebnictví 3 – služby 4 – zemědělství, lesnictví
5 – doprava 6 – veřejná správa 7 – student 8 – důchodce 9 – jiné

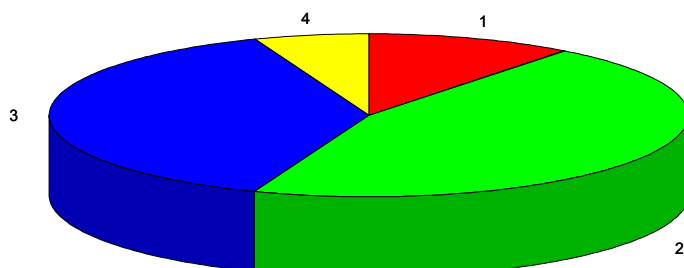
Graf 16. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H12 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání spokojenosti se stavem životního prostředí v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů vznikají menší rozdíly. Lidé staršího důchodového věku jsou mírně nespokojeni se stavem životního prostředí v obci. Respondenti mající jiný druh zaměstnání jsou nejčastěji velmi až mírně spokojeni se stavem životního prostředí. Část studentů je jak velmi spokojena, tak i mírně nespokojena s tímto stavem. Celkově jsou však respondenti mírně spokojeni a kladně hodnotí stav životního prostředí v jejich obci.

4. Řekl/a byste, že Vaše obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání?
(otázka č. 23)

Výšečový graf z q23
Lelekovice a okolí 30v*86c

q23

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 17. Názor respondentů na potenciál rozvoje podnikání v obci (Otázka č. 23)

Dle výšečového grafu lze říci, že respondenti spíše souhlasí s příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání v obci.

Tab. 28 Popisné statistiky vnímání potenciálu pro rozvoj podnikání na území Lelekovic

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)							
	N platných	Průměr	Medián	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q23	86	2,395345	2,000000	1,000000	4,000000	2,000000	3,000000	0,755829

4.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 23)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

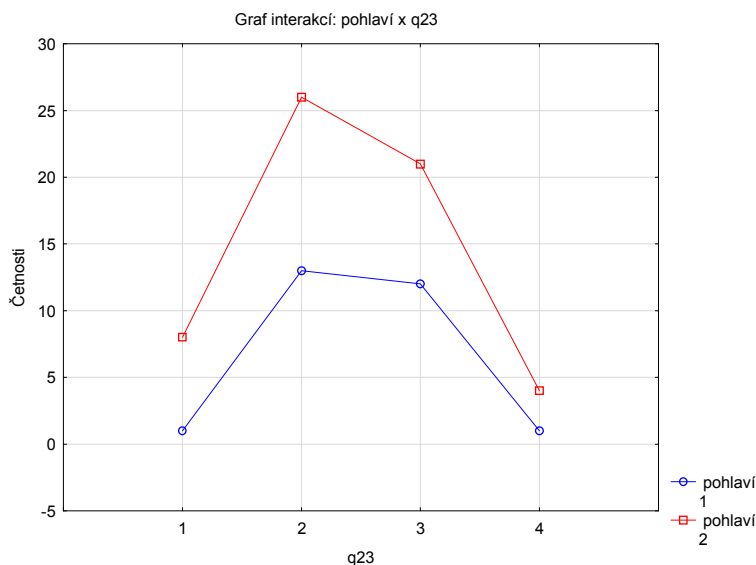
H_{13} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci mezi muži a ženami.

Tab. 29. Kontingenční tabulka (H_{13})

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
(Marginální součty nejsou označeny)					
pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1	13	12	1	27
2	8	26	21	4	59
Vš.skup.	9	39	33	5	86

Tab. 30. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H13)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí)					
Četnost označených buněk > 10					
Pearsonův chí-kv. : 2,46690, sv=3, p=,481303					
pohlaví	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	2,825581	12,24419	10,36047	1,569767	27,00000
2	6,174419	26,75581	22,63953	3,430233	59,00000
Vš.skup.	9,000000	39,00000	33,00000	5,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 18. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání mezi muži a ženami ($p = 0,481303$; $p > 0,05$), hypotézu H13 pro tuto oblast zamítáme.

Graf interakcí prezentuje podobnost odpovědí mezi muži a ženami. Obě skupiny respondentů spíše souhlasí s názorem, že obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání.

4.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 21)

H⁰: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci podle věku.

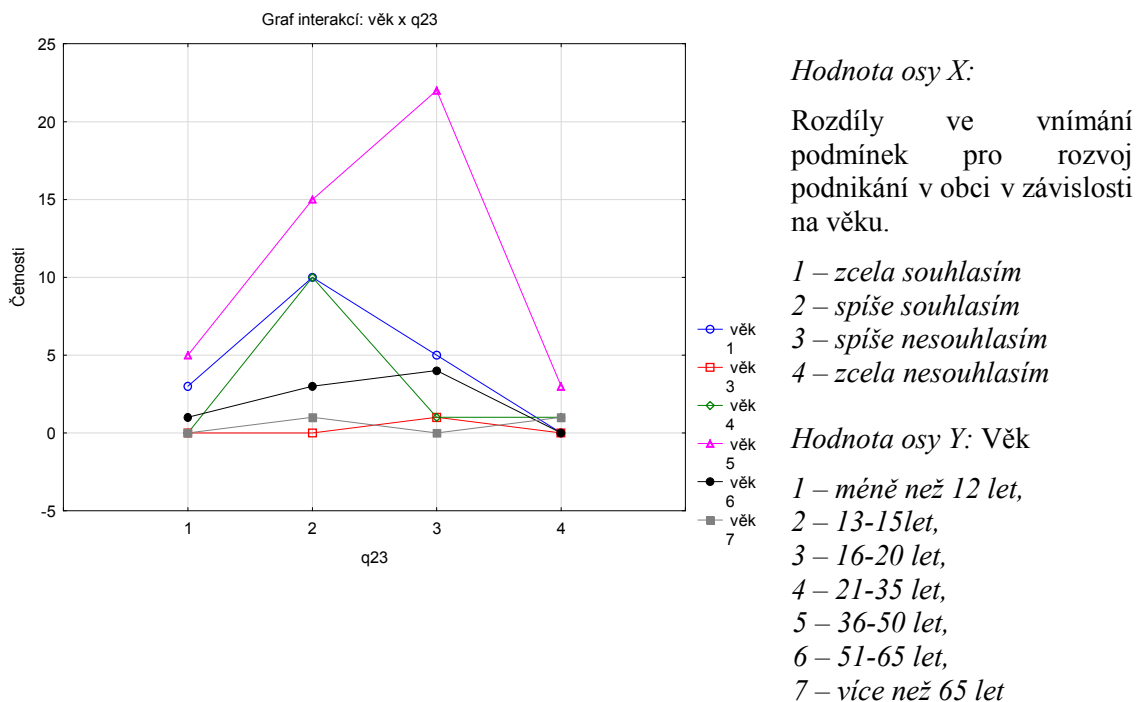
H¹⁴: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání vhodnosti území pro rozvoj podnikání v obci podle věku.

Tab. 31. Kontingenční tabulka (H14)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	3	10	5	0	18
3	0	0	1	0	1
4	0	10	1	1	12
5	5	15	22	3	45
6	1	3	4	0	8
7	0	1	0	1	2
Vš.skup.	9	39	33	5	86

Tab. 32. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H14)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 23,6745, sv=15, p=,070832					
věk	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1,883721	8,16279	6,90698	1,046512	18,00000
3	0,104651	0,45349	0,38372	0,058140	1,00000
4	1,255814	5,44186	4,60465	0,697674	12,00000
5	4,709302	20,40698	17,26744	2,616279	45,00000
6	0,837209	3,62791	3,06977	0,465116	8,00000
7	0,209302	0,90698	0,76744	0,116279	2,00000
Vš.skup.	9,000000	39,00000	33,00000	5,000000	86,00000

Graf 19. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H14 nelze zodpovědět.

Zaměříme-li se v grafu interakcí mezi četnostmi na skupinu respondentů, kteří mohou ovlivnit rozvoj podnikání v obci, tak skupina ve věku od 21-35 let spíše souhlasí s tvrzením, že obec disponuje příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Věková kategorie od 36 až 50 let spíše nesouhlasí.

4.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 23)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

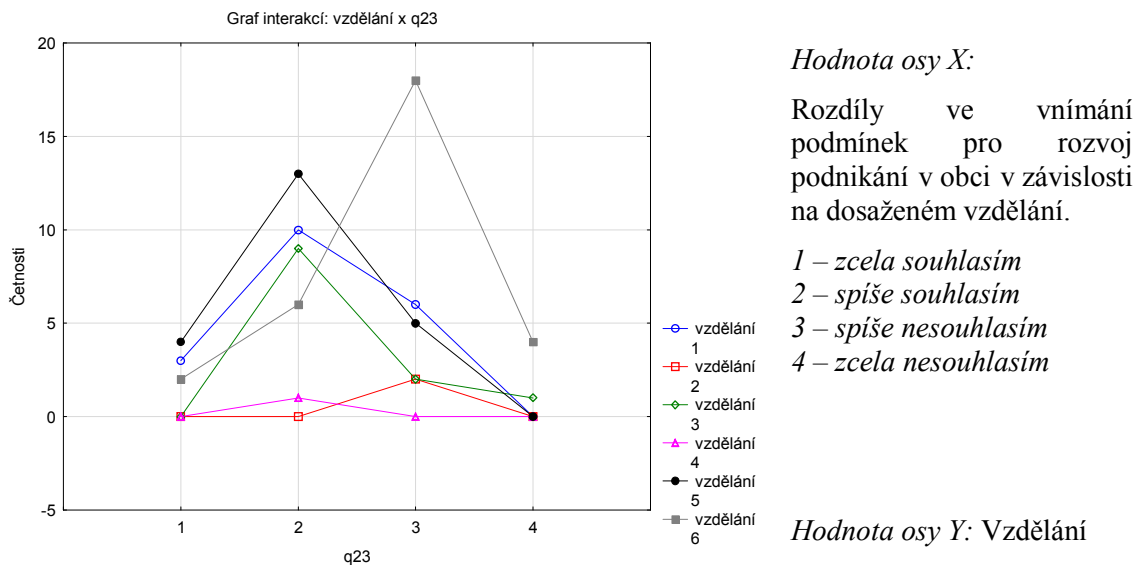
H₁₅: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 33. Kontingenční tabulka (H15)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	3	10	6	0	1
2	0	0	2	0	
3	0	9	2	1	1
4	0	1	0	0	
5	4	13	5	0	2
6	2	6	18	4	3
Vš.skup.	9	39	33	5	8

Tab. 34. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H15)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 27,7633, sv=15, p=,023099					
vzdělání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1,988372	8,61628	7,29070	1,104651	19,00000
2	0,209302	0,90698	0,76744	0,116279	2,00000
3	1,255814	5,44186	4,60465	0,697674	12,00000
4	0,104651	0,45349	0,38372	0,058140	1,00000
5	2,302326	9,97674	8,44186	1,279070	22,00000
6	3,139535	13,60465	11,51163	1,744186	30,00000
Vš.skup.	9,000000	39,00000	33,00000	5,000000	86,00000

Graf 20. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
 2 – ukončené základní vzdělání
 3 – učební obor bez maturity
 4 – učební obor s maturitou
 5 – středoškolské vzdělání s maturitou
 6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H15 nelze zodpovědět.

Z grafu lze vyčíst, že pouze respondenti s ukončeným základním vzděláním a vysokoškolsky vzdělání lidé spíše nesouhlasí s příznivými podmínkami pro rozvoj podnikání. Ostatní skupiny s tímto názorem spíše souhlasí.

4.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 23)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

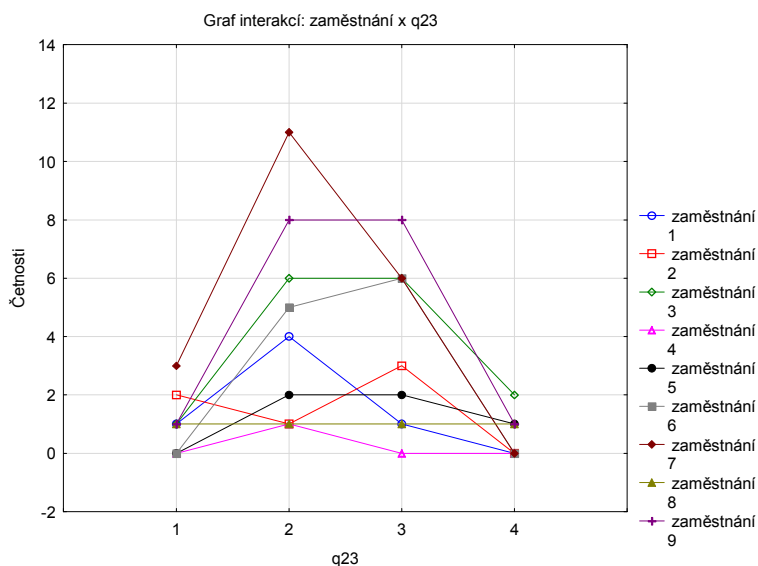
H₁₆: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 35. Kontingenční tabulka (H16)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
zaměstnání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	1	4	1	0	6
2	2	1	3	0	6
3	1	6	6	2	15
4	0	1	0	0	1
5	0	2	2	1	5
6	0	5	6	0	11
7	3	11	6	0	20
8	1	1	1	1	4
9	1	8	8	1	18
Vš.skup.	9	39	33	5	86

Tab. 36. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H16)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 21,1760, sv=24, p=,628324					
zaměstnání	q23 1	q23 2	q23 3	q23 4	Řádk. součty
1	0,627907	2,72093	2,30233	0,348837	6,00000
2	0,627907	2,72093	2,30233	0,348837	6,00000
3	1,569767	6,80233	5,75581	0,872093	15,00000
4	0,104651	0,45349	0,38372	0,058140	1,00000
5	0,523256	2,26744	1,91860	0,290698	5,00000
6	1,151163	4,98837	4,22093	0,639535	11,00000
7	2,093023	9,06977	7,67442	1,162791	20,00000
8	0,418605	1,81395	1,53488	0,232558	4,00000
9	1,883721	8,16279	6,90698	1,046512	18,00000
Vš.skup.	9,000000	39,00000	33,00000	5,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

1 – zcela souhlasím

2 – spíše souhlasím

3 – spíše nesouhlasím

4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Obor činnosti

1 – průmysl

2 – stavebnictví

3 – služby

4 – zemědělství, lesnictví

5 – doprava

6 – veřejná správa

7 – student

8 – důchodce

9 – jiné

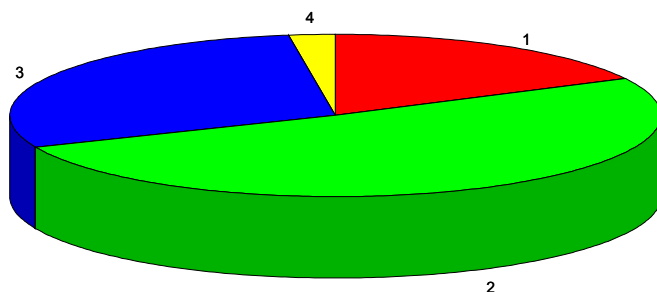
Graf 21. Graf interakcí četností rozdílů ve vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H16 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů vnímání podmínek pro rozvoj podnikání v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů nevznikají velké rozdíly v názorech. Respondenti se přiklánějí jak ke kladným tak záporným odpovědím. Zaměstnání zde tedy nehraje velkou roli. Respondenti vidí v oblasti potenciál pro rozvoj podnikání, ale zároveň si uvědomují konkurenčního tlaku města Brna.

5. Poskytuje obec dostatek kulturního vyžití? (otázka č. 29)

Výšečový graf z q29
Lelekovice a okolí 30v*86c

q29

Legenda:

1 - zcela souhlasím
2 - spíše souhlasím

3 - spíše nesouhlasím
4 - zcela nesouhlasím

Graf 22. Výšečový graf odpovědí názorů respondentů na kulturní vyžití v obci (Otázka č. 29)

Podle výšečového grafu vyplývá, že respondenti spíše souhlasí s dostatkem kulturního vyžití, jenž obec jejím obyvatelům nabízí.

Tab. 37. Popisné statistiky vnímání dostatku kulturního vyžití v obci Lelekovice

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q29	86	2,16279	2,00000	44	1,00000	4,00000	2,00000	3,00000	0,73341

5.1 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami? (otázka č. 3a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

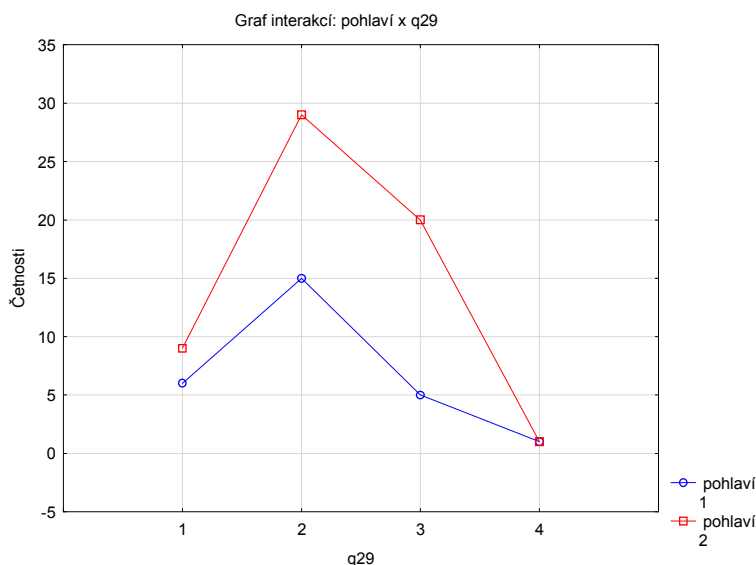
H_{17} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití mezi muži a ženami.

Tab. 38. Kontingenční tabulka (H17)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	6	15	5	1	27
2	9	29	20	1	59
Vš.skup.	15	44	25	2	86

Tab. 39. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H17)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 2,49269, sv=3, p=,476614					
pohlaví	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	4,70930	13,81395	7,84884	0,627907	27,00000
2	10,29070	30,18605	17,15116	1,372093	59,00000
Vš.skup.	15,00000	44,00000	25,00000	2,000000	86,00000

Hodnota osy X:

Rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci.

- 1 – zcela souhlasím
- 2 – spíše souhlasím
- 3 – spíše nesouhlasím
- 4 – zcela nesouhlasím

Hodnota osy Y: Pohlaví

1 – muž, 2 – žena

Graf 23. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci mezi muži a ženami.

Ze souhrnné tabulky vyplývá, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání polohového umístění obce při hranici Jihomoravského kraje mezi muži a ženami ($p = 0,476614$; $p > 0,05$), hypotézu H17 pro tuto oblast zamítáme.

Z grafu interakcí mezi četnostmi vyplývá, že většina žen i mužů je spokojena s nabízeným kulturním vyžitím, ale častou odpovědí byla i mírná nespokojenost. Zde se však odráží skutečnost, že území leží blízko města Brna, kam si lidé častěji zajdou za kulturou, a tak jim v obci kulturní vyžití nechybí.

5.2 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku? (otázka č. 4a/ otázka č. 29)

H_0 : Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku.

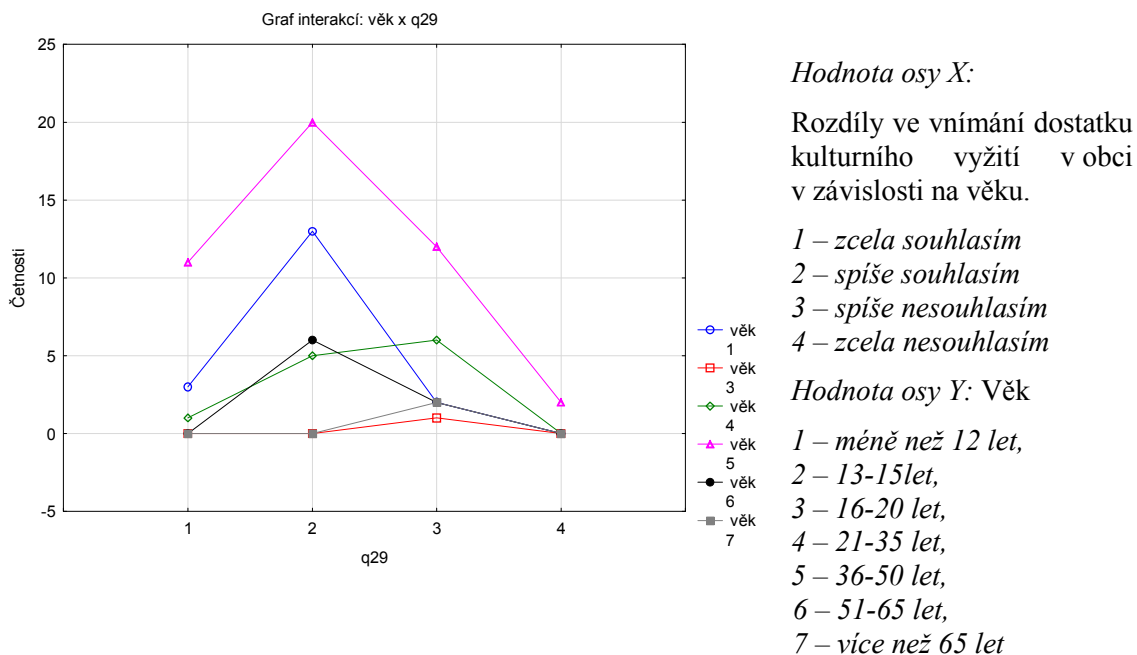
H_{18} : Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly v dostatku kulturního vyžití v obci podle věku.

Tab. 40. Kontingenční tabulka (H18)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3	13	2	0	18
3	0	0	1	0	1
4	1	5	6	0	12
5	11	20	12	2	45
6	0	6	2	0	8
7	0	0	2	0	2
Vš.skup.	15	44	25	2	86

Tab. 41. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H18)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 19,3076, sv=15, p=,200133					
věk	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3,13953	9,20930	5,23256	0,418605	18,00000
3	0,17442	0,51163	0,29070	0,023256	1,00000
4	2,09302	6,13953	3,48837	0,279070	12,00000
5	7,84884	23,02326	13,08140	1,046512	45,00000
6	1,39535	4,09302	2,32558	0,186047	8,00000
7	0,34884	1,02326	0,58140	0,046512	2,00000
Vš.skup.	15,00000	44,00000	25,00000	2,000000	86,00000

Graf 24. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na věku.

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H18 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí mezi četnostmi lze usoudit, že odpovědi respondentů se u různých věkových skupin odlišují. Spíše spokojeni s kulturním vyžitím jsou respondenti ve věkové skupině od 36 až 65 let a nejmladší dotázaní, kteří ještě nejsou tolik nároční na kulturní vyžití. Spíše nesouhlasí s dostatkem kulturních aktivit ostatní respondenti tzn. věková kategorie od 16 do 50 let a také lidé v důchodovém věku. Nicméně rozdíly v hodnotách ve vnímání dostatku kulturního vyžití dle věkové kategorie nejsou statisticky významné.

5.3 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání? (otázka č. 5a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

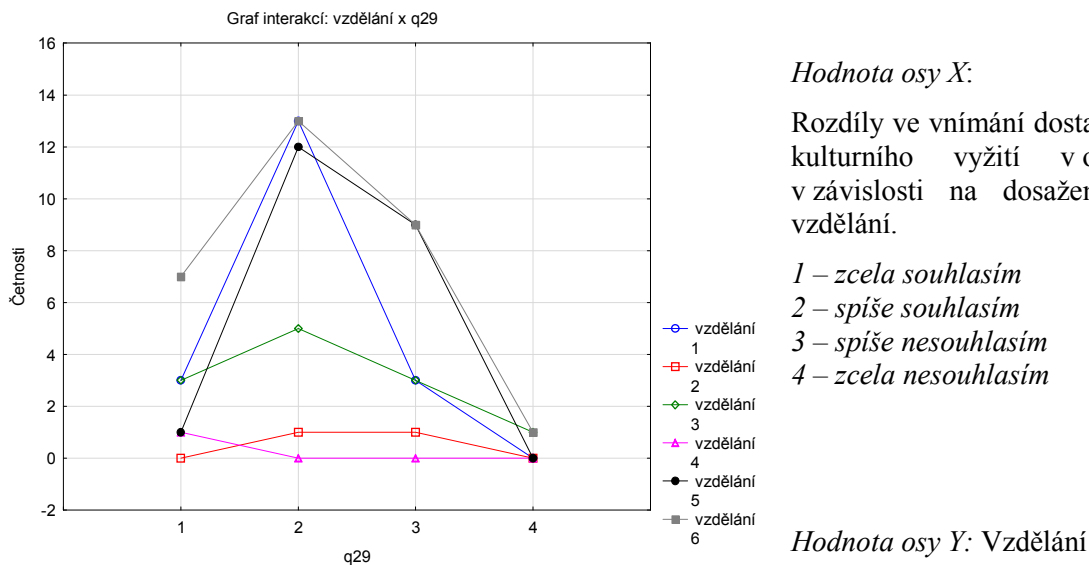
H₁₉: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

Tab. 42. Kontingenční tabulka (H19)

Kontingenční tab. (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3	13	3	0	19
2	0	1	1	0	2
3	3	5	3	1	12
4	1	0	0	0	1
5	1	12	9	0	22
6	7	13	9	1	30
Vš.skup.	15	44	25	2	86

Tab. 43. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H19)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 15,5122, sv=15, p=,415192					
vzdělání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3,31395	9,72093	5,52326	0,441860	19,00000
2	0,34884	1,02326	0,58140	0,046512	2,00000
3	2,09302	6,13953	3,48837	0,279070	12,00000
4	0,17442	0,51163	0,29070	0,023256	1,00000
5	3,83721	11,25581	6,39535	0,511628	22,00000
6	5,23256	15,34884	8,72093	0,697674	30,00000
Vš.skup.	15,00000	44,00000	25,00000	2,000000	86,00000

Graf 25. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání kulturního vyžití v obci v závislosti na dosaženém vzdělání.

1 – neukončené vzdělání
2 – ukončené základní vzdělání
3 – učební obor bez maturity
4 – učební obor s maturitou
5 – středoškolské vzdělání s maturitou
6 – vysokoškolské vzdělání

Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H19 nelze zodpovědět.

Z grafu interakcí vyplývá, že nejčastěji volenou odpovědí téměř u všech skupin respondentů bez ohledu na vzdělání je *spíše spokojenost* s kulturním vyžitím v obci. U studentů a obyvatel s učebním oborem s maturitou jsou odpovědi dosti vyrovnané, ale u ostatních respondentů s odlišným dosaženým vzděláním jednoznačně převažuje spokojenost. Největší četnost záporných otázek najdeme u skupin obyvatel s vyšším vzděláním.

5.4 Jaké jsou rozdíly ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na pracovním umístění respondentů? (otázka č. 6a/ otázka č. 29)

H₀: Předpokládáme, že neexistují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů

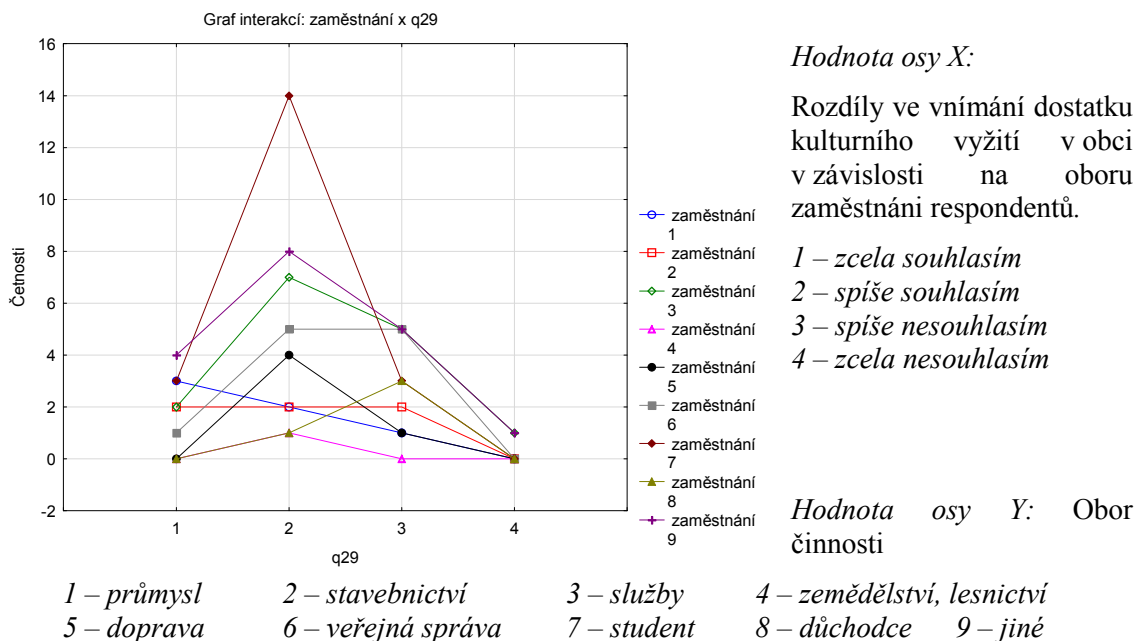
H₂₀: Předpokládáme, že existují statisticky významné rozdíly ve vnímání podmínek dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

Tab. 44. Kontingenční tabulka (H20)

Kontingenční tabulka (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 (Marginální součty nejsou označeny)					
zaměstnání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	3	2	1	0	6
2	2	2	2	0	6
3	2	7	5	1	15
4	0	1	0	0	1
5	0	4	1	0	5
6	1	5	5	0	11
7	3	14	3	0	20
8	0	1	3	0	4
9	4	8	5	1	18
Vš.skup.	15	44	25	2	86

Tab. 45. Souhrnná tabulka: Očekávané četnosti (H20)

Souhrnná tab.: Očekávané četnosti (Lelekovice a okolí) Četnost označených buněk > 10 Pearsonův chí-kv. : 20,8110, sv=24, p=,649851					
zaměstnání	q29 1	q29 2	q29 3	q29 4	Řádk. součty
1	1,04651	3,06977	1,74419	0,139535	6,00000
2	1,04651	3,06977	1,74419	0,139535	6,00000
3	2,61628	7,67442	4,36047	0,348837	15,00000
4	0,17442	0,51163	0,29070	0,023256	1,00000
5	0,87209	2,55814	1,45349	0,116279	5,00000
6	1,91860	5,62791	3,19767	0,255814	11,00000
7	3,48837	10,23256	5,81395	0,465116	20,00000
8	0,69767	2,04651	1,16279	0,093023	4,00000
9	3,13953	9,20930	5,23256	0,418605	18,00000
Vš.skup.	15,00000	44,00000	25,00000	2,000000	86,00000

Graf 26. Graf interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů.

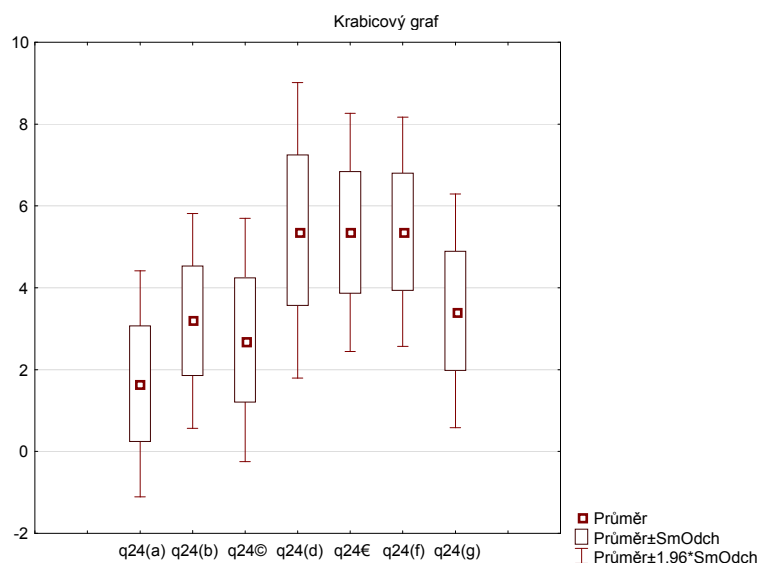
Jelikož data nesplňují předpoklady chí-kvadrátu, hypotézu H20 nelze zodpovědět.

V grafu interakcí mezi četnostmi rozdílů ve vnímání dostatku kulturního vyžití v obci v závislosti na oboru zaměstnání respondentů se objevují rozdíly. K zápornému vyjádření a tedy spíše nespokojení s kulturou v obci jsou respondenti pracujících ve stavebnictví, veřejné správě a řada obyvatel v důchodovém věku. V ostatních odpovědích pak převládá spíše spokojenost.

8. Co Vás spojuje s místem, ve kterém žijete?

Tab. 46. Popisné statistiky (otázka č. 24)

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q24(a)	84	1,654762	1,000000	60	1,000000	7,000000	1,000000	2,000000	1,409897
q24(b)	78	3,192308	2,000000	24	1,000000	7,000000	2,000000	4,000000	1,339293
q24©	80	2,725000	2,000000	29	1,000000	6,000000	2,000000	4,000000	1,517618
q24(d)	76	5,407895	7,000000	37	1,000000	7,000000	4,000000	7,000000	1,841576
q24€	73	5,356164	6,000000	28	1,000000	7,000000	5,000000	6,000000	1,484829
q24(f)	73	5,369863	5,000000	23	1,000000	7,000000	5,000000	6,000000	1,428936
q24(g)	80	3,437500	4,000000	23	1,000000	7,000000	2,500000	4,000000	1,456924

Graf 27. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 24)

Z popisné statistiky vyplývá, že respondenty na prvním místě s místem bydliště spojuje jejich rodina, dále je to dům či jiný objekt, ve kterém žijí, a na třetím místě se mísí přátelé a známí, sousedé s hodnotami přírodního potenciálu a zdravého životního prostředí. Znamená to tedy, že obyvatelé Lelekovic mají velmi kladný vztah k přírodě a stěhování na okraj města Brna je částečně ovlivněn i tímto faktem. S místem ve kterém žijí je dále velmi pojí zaměstnání, kulturní události, zvyky a tradice, a v poslední řadě je to sportovní vyžití.

Tab. 47. Korelace (otázka č. 24)

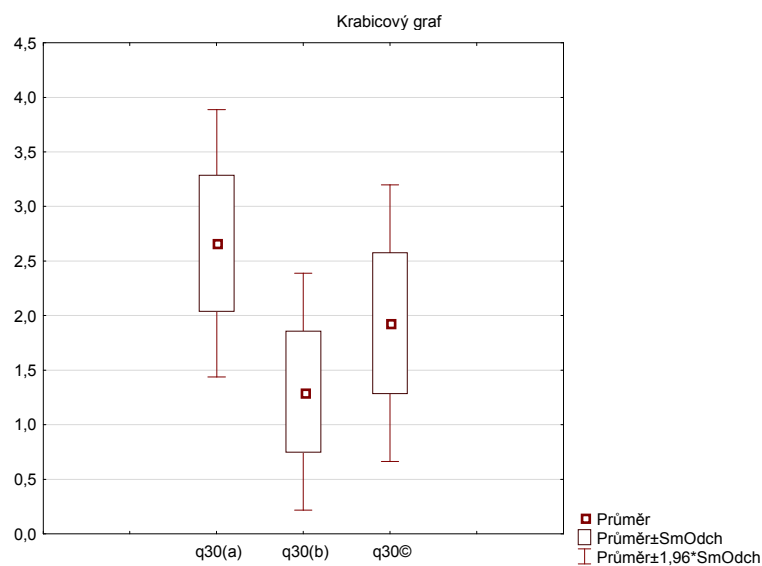
Korelace (Lelekovice a okolí)									
Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$									
N=73 (Celé případy vynechány u ChD)									
Proměnná	Průměry	Sm.odch.	q24(a)	q24(b)	q24©	q24(d)	q24€	q24(f)	q24(g)
q24(a)	1,726027	1,483804	1,000000	0,171064	-0,003395	-0,131117	-0,47202*	-0,38388*	0,009910
q24(b)	3,205479	1,373953	0,171064	1,000000	-0,237129	-0,230998	0,167868	-0,138288	-0,111018
q24©	2,821918	1,548677	-0,003395	-0,237129	1,000000	0,141730	-0,370668	-0,176936	-0,129309
q24(d)	5,547945	1,716271	-0,131117	-0,230998	0,141730	1,000000	-0,050395	-0,044143	-0,409475
q24€	5,356164	1,484829	-0,47202*	0,167868	-0,370668	-0,050395	1,000000	0,303628	0,118574
q24(f)	5,369863	1,428936	-0,38388*	-0,138288	-0,176936	-0,044143	0,303628	1,000000	0,105623
q24(g)	3,575342	1,423195	0,009910	-0,111018	-0,129309	-0,409475	0,118574	0,105623	1,000000

Na základě výsledků korelace oblastí spojující respondenty k místu bydliště se ukazuje, že nejvíce spolu souvisí oblast kulturních událostí, zvyky, tradice a sportovní vyžití. To znamená, že pro respondenty, kteří nevnímají sportovní vyžití jako důležitý faktor bydlení nebudou rovněž hodnotné kulturní události místa bydliště, jejich zvyky a tradice.

9. Co je podle respondentů nejdůležitější? (otázka č. 30)

Tab. 48. Popisné statistiky (otázka č. 30)

Proměnná	Popisné statistiky (Lelekovice a okolí)								
	N platných	Průměr	Modus	Četnost modu	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
q30(a)	86	2,66279	3,00000	64	1,00000	3,00000	2,00000	3,00000	0,625168
q30(b)	86	1,302326	1,00000	64	1,00000	3,00000	1,00000	2,00000	0,554548
q30©	86	1,930233	2,00000	50	1,00000	3,00000	2,00000	2,00000	0,646997

Graf 28. Krabicový graf popisné statistiky (otázka č. 30)

Z popisné statistiky vyplývá, že mezilidské vztahy jsou pro dotazované nejdůležitějšími faktory, dále je to příroda a životní prostředí a jako poslední ekonomická prosperita (zaměstnanost, výdělek).

Tab. 49. Korelace (otázka č. 30)

Proměnná	Korelace (Lelekovice a okolí) Označ. korelace jsou významné na hlad. $p < ,05000$ N=86 (Celé případy vynechány u ChD)				
	Průměry	Sm.odch.	q30(a)	q30(b)	q30©
q30(a)	2,662791	0,625168	1,000000	-0,381175	-0,436965
q30(b)	1,302326	0,554548	-0,381175	1,000000	-0,399579
q30©	1,930233	0,646997	-0,436965	-0,399579	1,000000

Z tabulky korelace vyplývá, že respondenti volící jako nejdůležitější mezilidské vztahy budou s největší pravděpodobností nejméně volit ekonomickou prosperitu (záporná korelace, tj. hodnoty blíží se k -1). Podobný vztah lze vyčíst také mezi respondenty, kteří volí-li jako nejdůležitější přírodu a životní prostředí, budou pak nejméně často volit mezilidské vztahy a ekonomickou prosperitu.

PŘÍLOHA IX: FOTODOKUMENTACE MODELOVÉHO ÚZEMÍ

OBEC OLEŠNICE (MIKROREGION OLEŠNICKO)

Foto 1 Pohled na obec Olešnice

Foto 2 Pohled na Olešnici od jihu

Foto 3 Ulice Vejpustek.

Foto 4 Olešnice náměstí

Foto 5 Olešnice škola.

Foto 6 Lidová architektura

OBEC LELEKOVICE (MIKROREGION PONÁVKA)

Foto 1 Prostranství v centru Lelekovic

Foto 2 Pohled na obec Lelekovice

Foto 3 Lelekovice – základní škola

Foto 4 Restaurace v centru obce

Foto 5 Kostel se hřbitovem

Foto 6 Zástavba

OBEC MILOTICE (MIKROREGION NOVÝ DVŮR)

Foto 1 Krajina Dolnomoravských úvalů

Foto 2 Základní škola

Foto 3 Obecní úřad

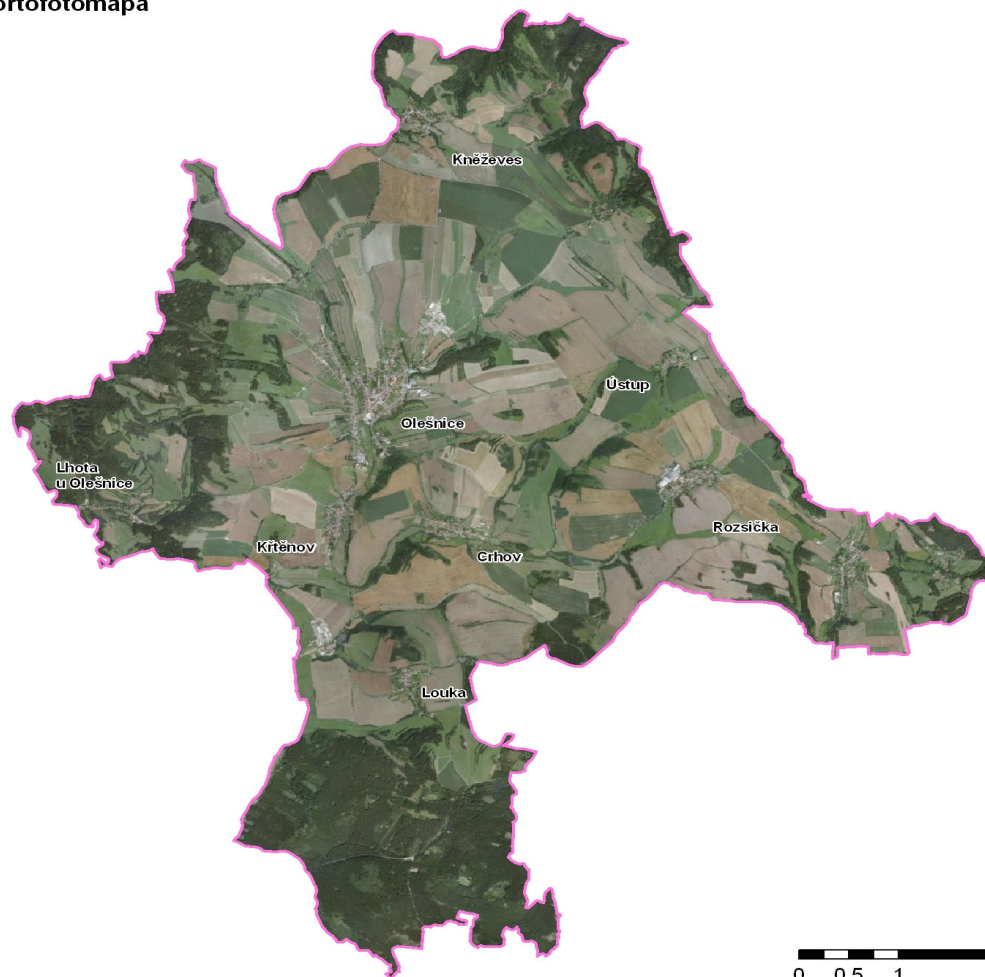

Foto 4 Zámek v Miloticích

Foto 5 Písečný rybník

Příloha PX: Mikroregion Olešnicko - ortofotomapa

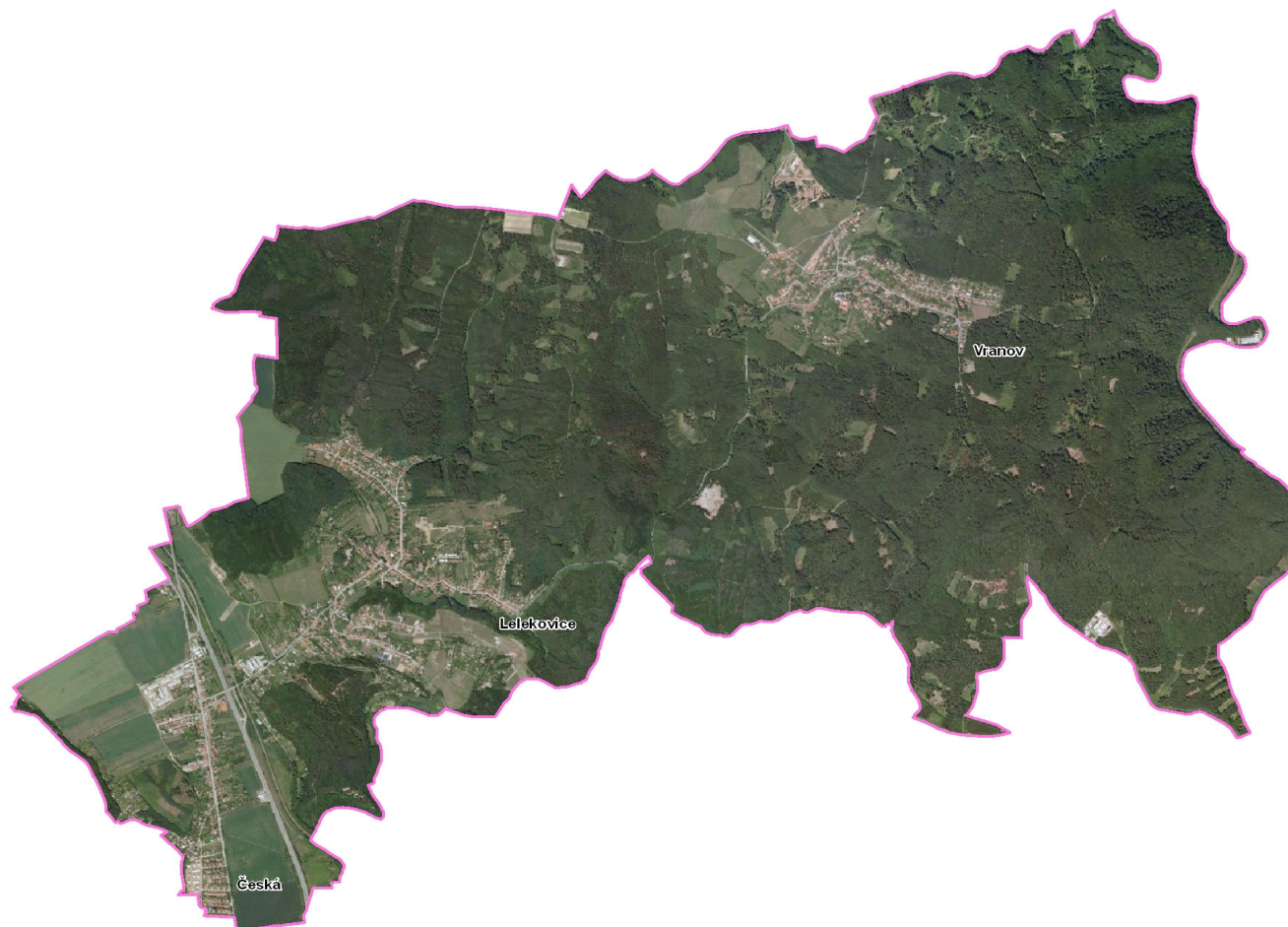

 Hranice mikroregionu

 Km

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

Příloha PXI: Mikroregion Ponávka - ortofotomapa

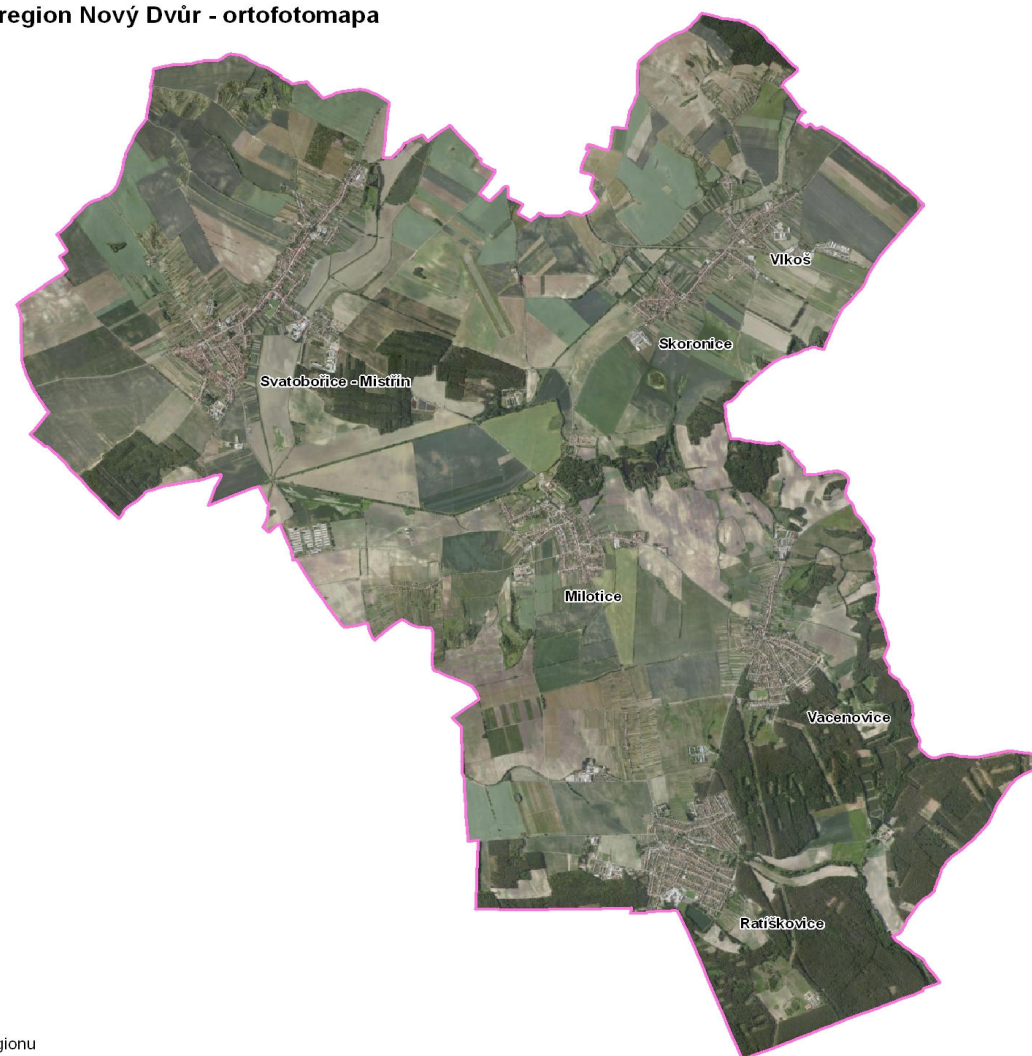

 Hranice mikroregionu

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

 Km
0 0,25 0,5 1 1,5 2

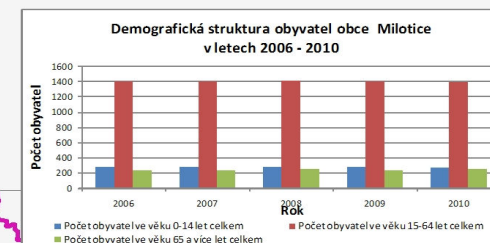
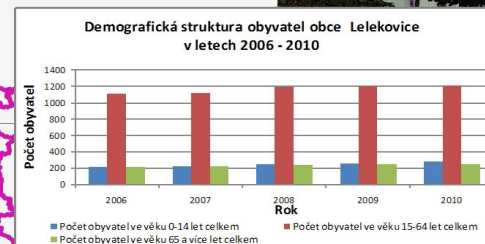
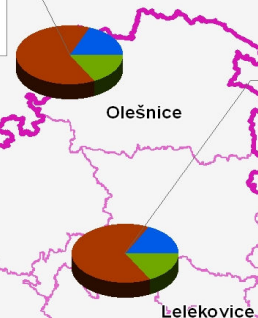
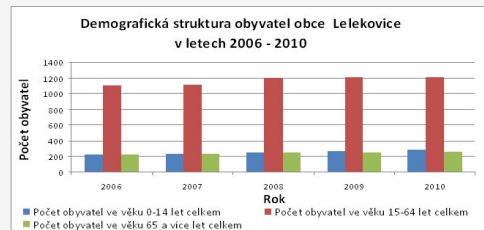
Příloha PXII: Mikroregion Nový Dvůr - ortofotomapa

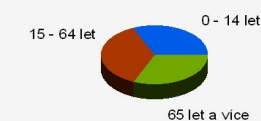
 Hranice mikroregionu

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

Příloha P XIII:
Demografická struktura obyvatel ve vybraných obcích
mikroregionů Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006 - 2010

Demografická struktura obyvatel vybraných obcí mikroregionu Olešnice, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2010 (v %)

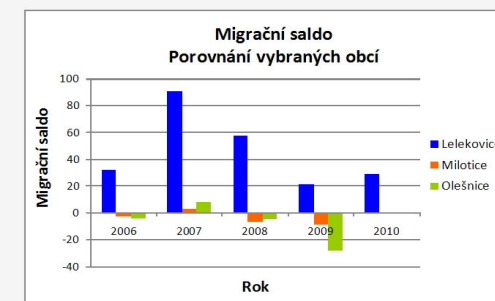
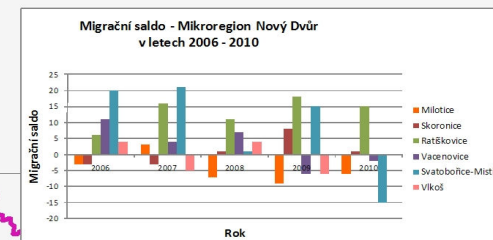
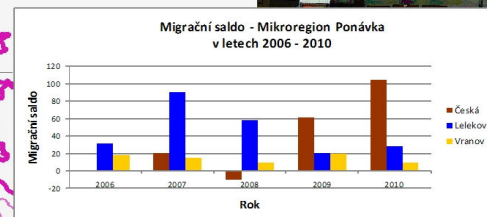
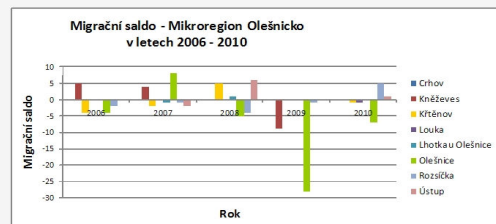

0 5 10 20 30 40 Km

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

Příloha P XIV:
Migrační saldo ve vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje
v letech 2006 - 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

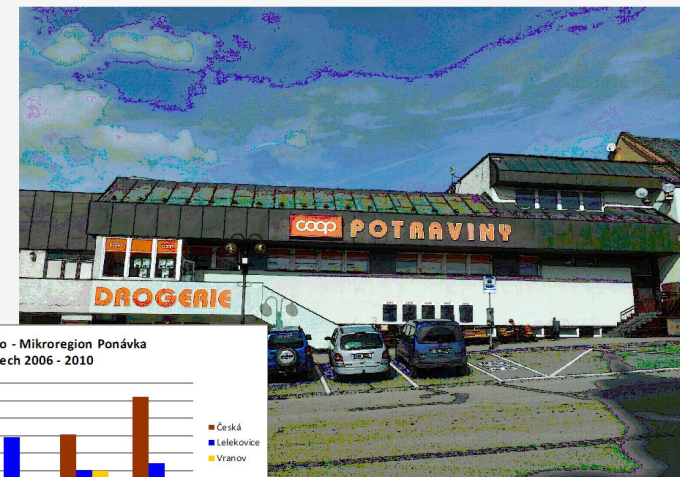
Saldo migrace = počet přistěhovalých - počet vystěhovalých

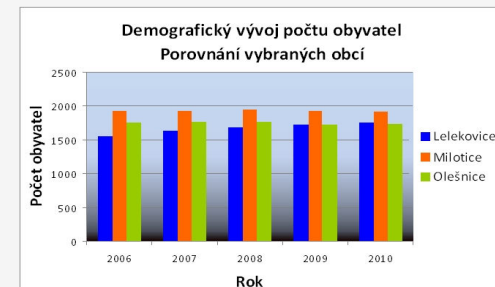
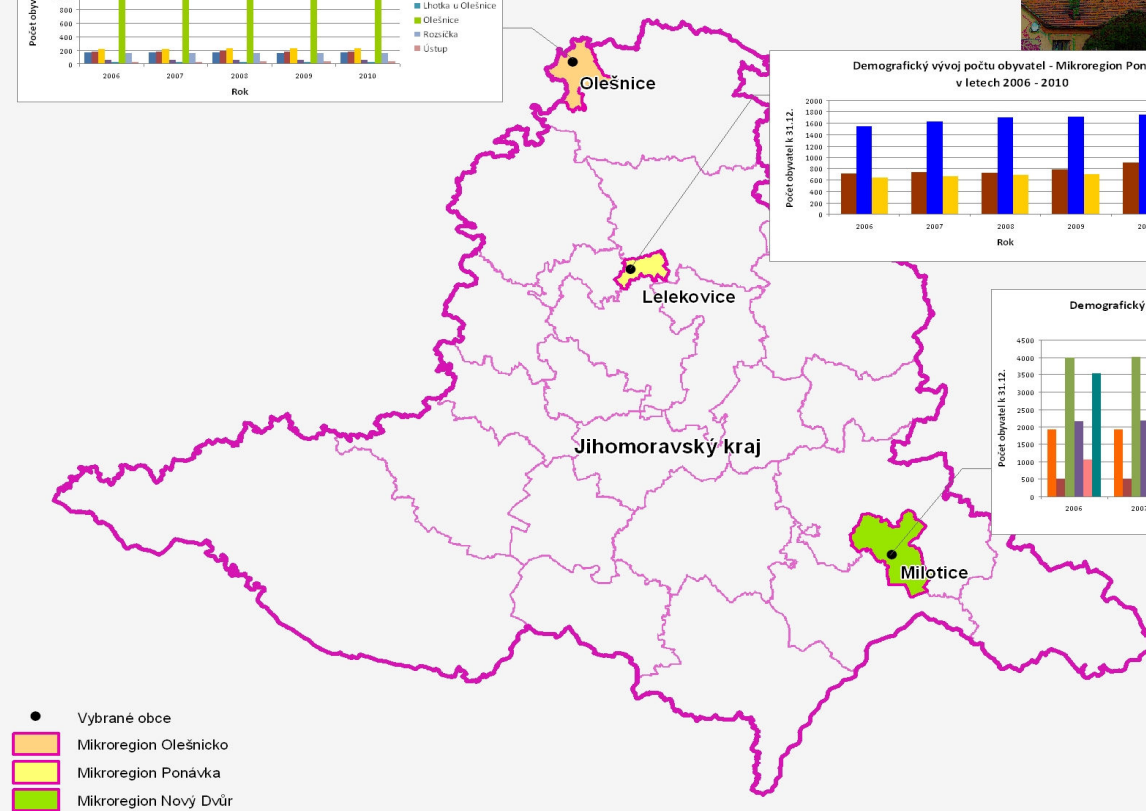
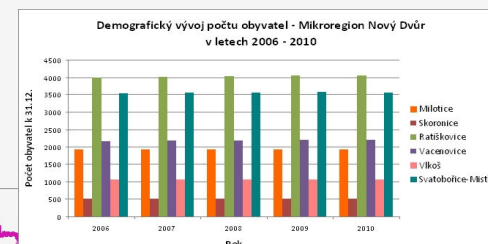
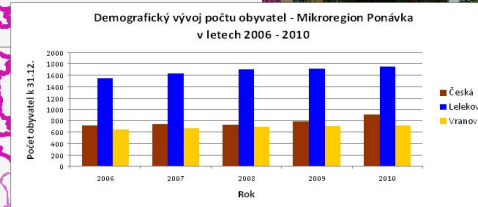
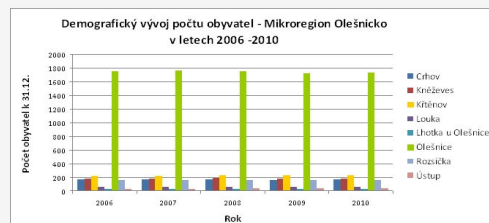
- Vybrané obce
- Mikroregion Olešnicko
- Mikroregion Ponávka
- Mikroregion Nový Dvůr

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

0 5 10 20 30 40 Km

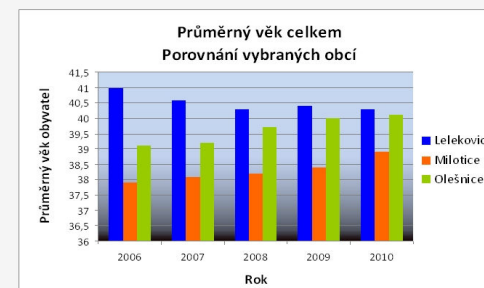
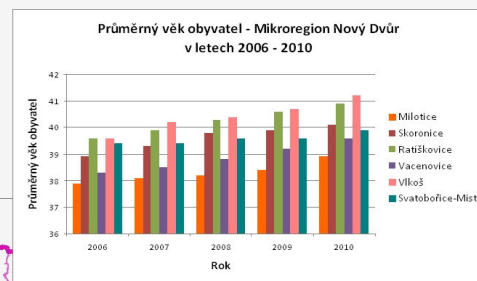
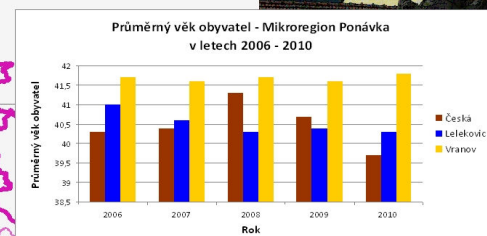
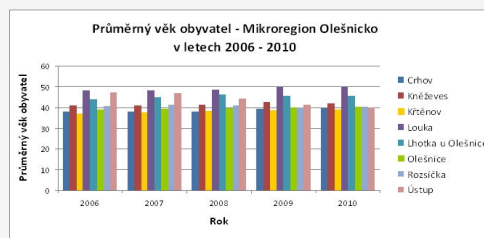
Příloha P XV:
Demografický vývoj počtu obyvatel ve vybraných mikroregionech
Jihomoravského kraje v letech 2006 – 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

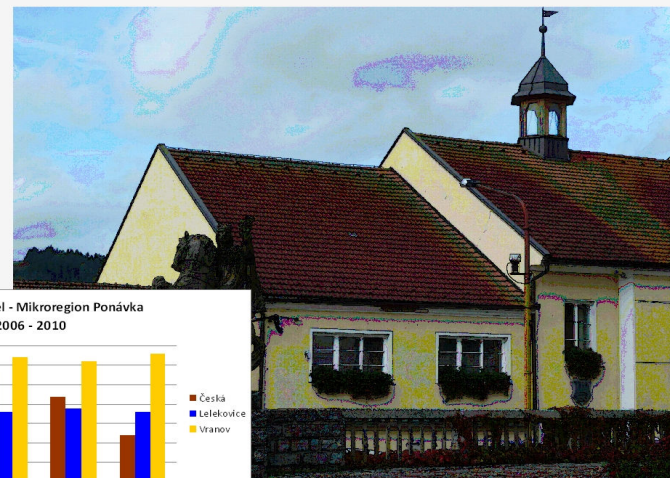
Příloha P XVI:
Průměrný věk obyvatel ve vybraných mikroregionech
Jihomoravského kraje v letech 2006 – 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

- Vybrané obce
- Mikroregion Olešnicko
- Mikroregion Ponávka
- Mikroregion Nový Dvůr

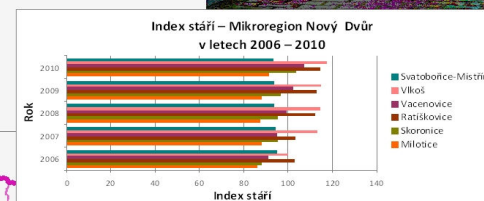
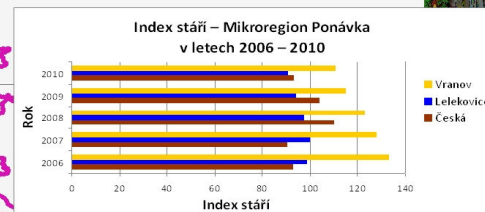
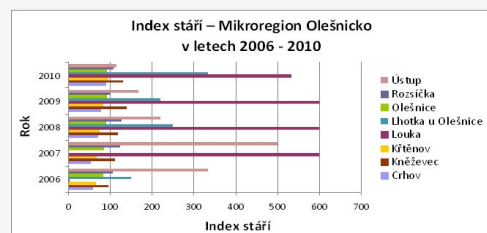
Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

0 5 10 20 30 40 Km

Příloha P XVII:
Index stáří ve vybraných mikroregionech
Jihomoravského kraje v letech 2006 – 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

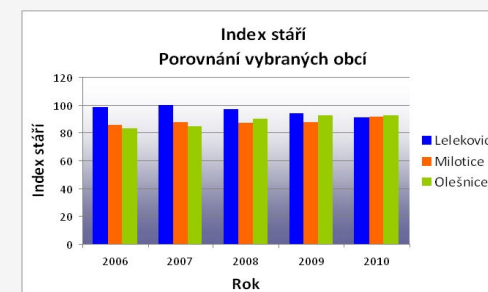
Index stáří = $\frac{\text{počet obyvatel ve věku 65 a více let}}{\text{počet obyvatel ve věku 0 - 14 let}} \times 100$

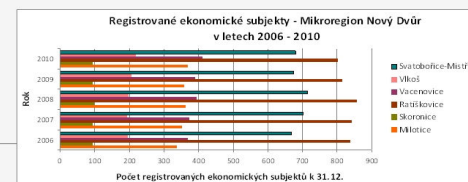
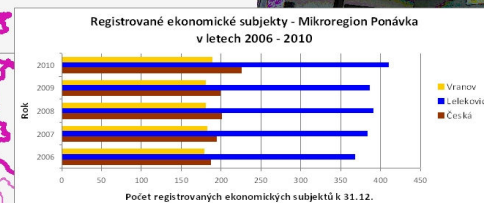
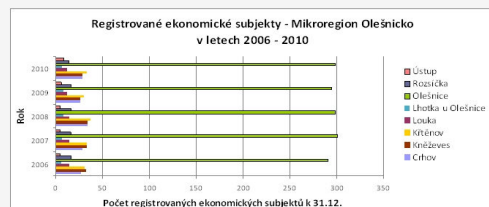
- Vybrané obce
- Mikroregion Olešnicko
- Mikroregion Ponávka
- Mikroregion Nový Dvůr

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

0 5 10 20 30 40 Km

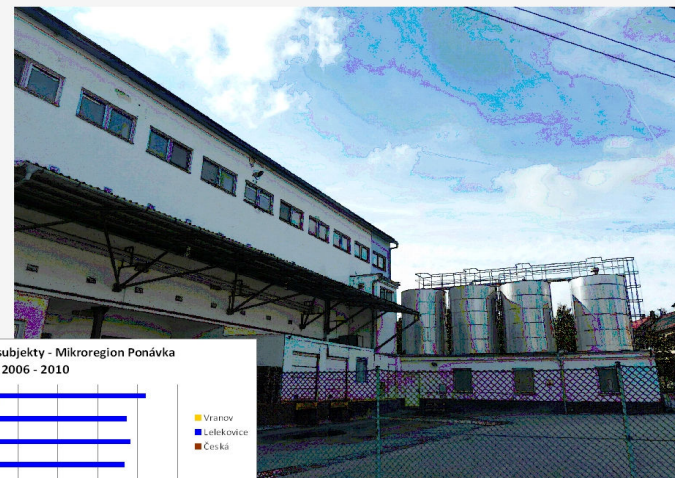
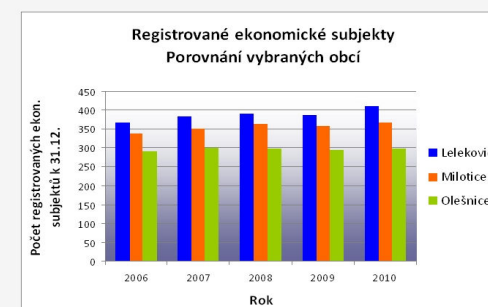
Příloha P XVIII:
Počet registrovaných ekonomických subjektů ve
vybraných mikroregionech Jihomoravského kraje v letech 2006 – 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

- Vybrané obce
- Mikroregion Olešnicko
- Mikroregion Ponávka
- Mikroregion Nový Dvůr

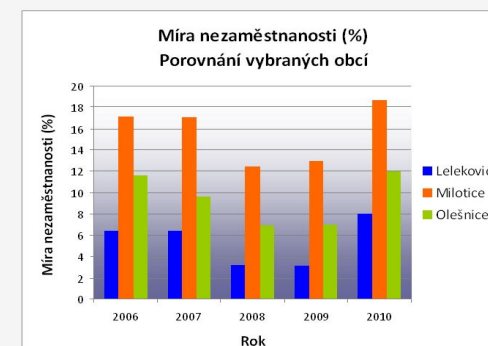
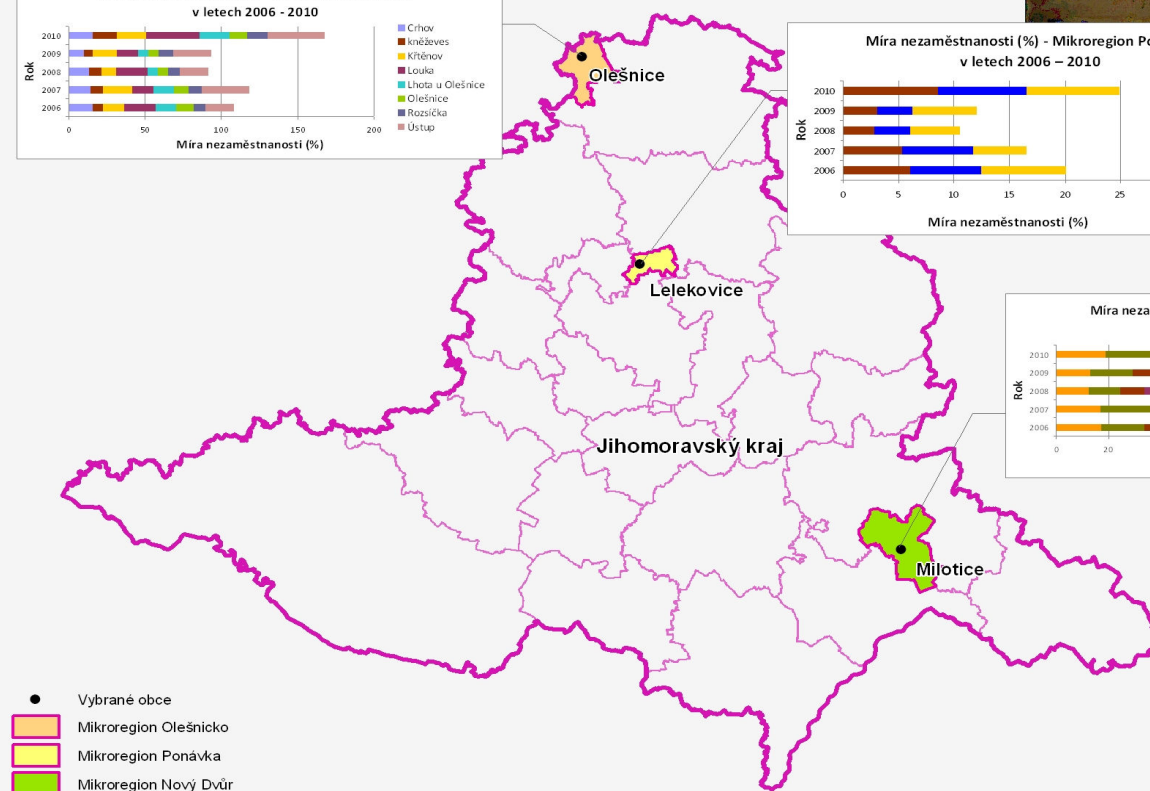
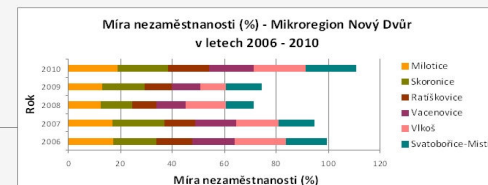
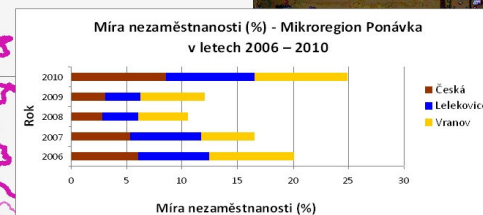
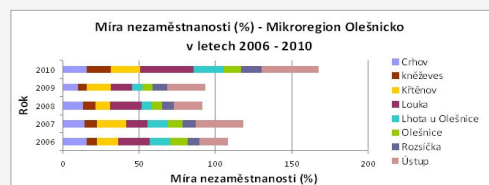
Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

0 5 10 20 30 40 Km

Příloha P XIX:
Míra nezaměstnanosti (%) ve vybraných mikroregionech
Jihomoravského kraje v letech 2006 – 2010
Mikroregion Olešnicko, Ponávka, Nový Dvůr

Míra nezaměstnanosti je podíl nezaměstnaných ku všem schopným pracovat
 (tedy zaměstnaným i nezaměstnaným)

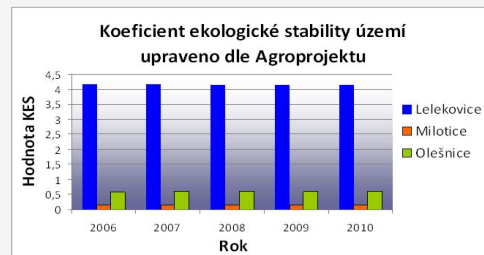

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

Příloha P XX:
Koeficient ekologické stability ve vybraných obcích mikroregionů
Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006 - 2010

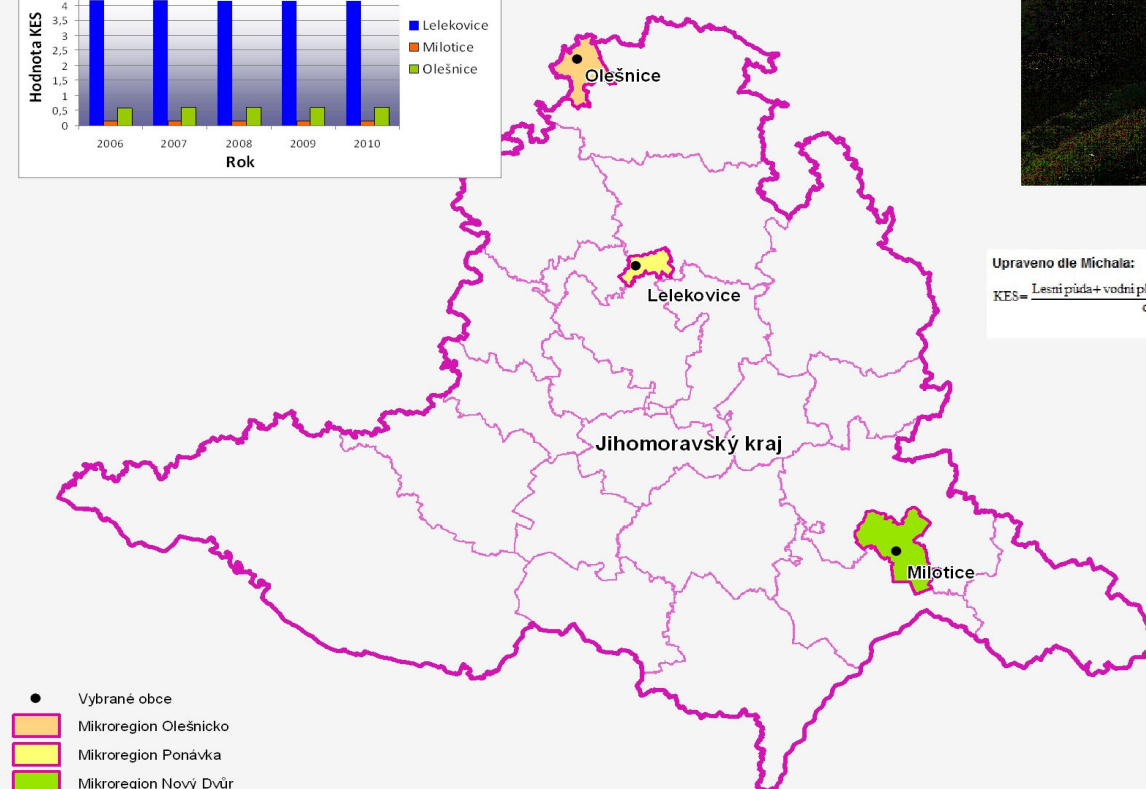
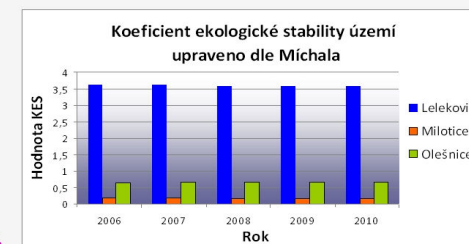
Upraveno dle Agroprojektu:

$$KES = \frac{1,5A + B + 0,5C}{0,2D + 0,8E}$$

Upraveno dle Michala:

$$KES = \frac{\text{Lesní půda} + \text{vodní plocha} + \text{trvalé travní porosty} + \text{zahrady sady} + \text{vinice} + \text{chmelnice}}{\text{orná půda} + \text{zastavěná plocha} + \text{ostatní plocha}}$$

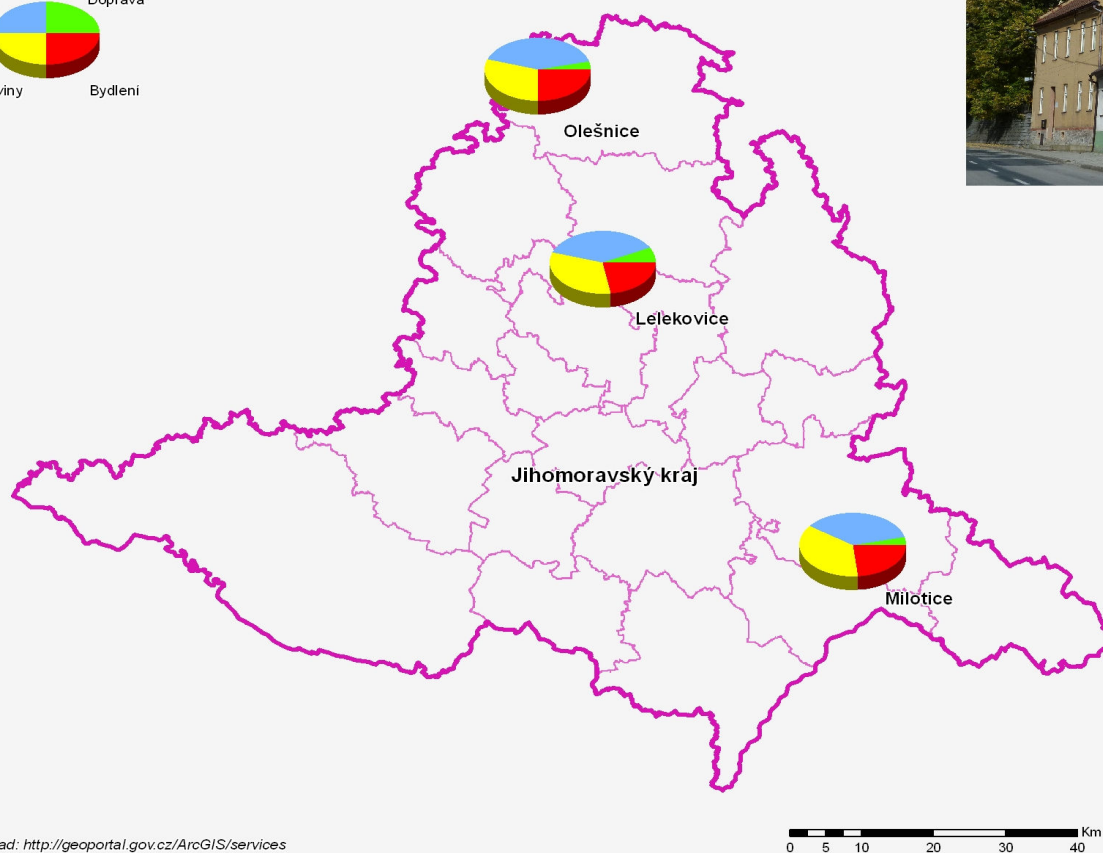

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

0 5 10 20 30 40 Km

Příloha P XXI:
Ekologická stopa ve vybraných obcích mikroregionů
Olešnicko, Ponávka a Nový Dvůr v letech 2006 - 2010

Kategorie spotřeby
 (v %)

Podklad: <http://geoportal.gov.cz/ArcGIS/services>

